

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

41'inci Birleşim 24 Aralık 2024 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	392
II.- GELEN KÂĞITLAR	393
III.- YOKLAMALAR	505,506
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	400
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>400:404</i>
1.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	400:401
2.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Adana'nın tarım, sanayi ve asayiş alanlarındaki sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	402:403
3.- Samsun Milletvekili Çiğdem Karaaslan'ın, Türkiye'nin afet ve insani yardım politikalarına ilişkin gündem dışı konuşması	403:404

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

405

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Muğla'da iki gün önce yaşanan helikopter kazası ile Balıkesir'in Karesi ilçesinde bugün bir fabrikada yaşanan patlamaya ilişkin konuşması

405

VI.- AÇIKLAMALAR

405,424,439,440,452,477

1.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Balıkesir'de bugün bir mühimmat üretim işletmesinde yaşanan faciaya ve iş kazalarına ilişkin açıklaması

405

2.- Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in, Türkiye'nin 2024 yılında bilim ve teknoloji alanlarındaki başarılarına ilişkin açıklaması

405

3.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, çığ düşmesi sebebiyle hayatını kaybeden Millî Takım oyuncusu Emre Yazgan ile Balıkesir'de bugün hayatını kaybeden vatandaşlara ilişkin açıklaması

406

4.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya Ereğli Belediyesine ilişkin açıklaması

406

5.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, mücbir sebebin uzatılmasıyla ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması

406

6.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, yirmi üç yıldır bütçe yapıyor olmalarına ilişkin açıklaması

406:407

7.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Balıkesir'deki patlamaya ve Siirt'te DEM PARTİ yönetiminde bulunan belediyelere ilişkin açıklaması

407

8.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, gazetecilere yönelik saldırılara ilişkin açıklaması

407

9.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, Balıkesir'de vefat eden yurttaşlara ve Rize'deki heyelanlara ilişkin açıklaması

408

10.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, Adıyaman'da depremle yıkılan otelin karar duruşmasına ilişkin açıklaması

408

11.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Balıkesir'in Karesi ilçesindeki patlamaya, Manavgat'ta hafta sonu meydana gelen afete ve Serik ilçesindeki bazı mahallelerde yaşanan mülkiyet sorununa ilişkin açıklaması

408

12.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Emevi Camisi'ne ilişkin açıklaması

409

13.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Suriye'de yaşananların dikkatle takip edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

409

14.- İstanbul Milletvekili Şengül Karşı'nın, kentsel dönüşüm hamlesi kapsamında İstanbul'da yapılanlara ilişkin açıklaması	409
15.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, yardımcı hizmetler sınıfında çalışan personelin görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavlarına ilişkin açıklaması	410
16.- İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, AK PARTİ'ye ilişkin açıklaması	410
17.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'nın Turgutlu ilçesindeki okullara ilişkin açıklaması	410
18.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Belgrad Ormanı'nı işletme yetkisine ilişkin açıklaması	410:411
19.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, kredi ve kredi kartlarına uygulanan faiz oranlarına ilişkin açıklaması	411
20.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Zonguldak'ın nasıl bir hava soluduğuna ilişkin açıklaması	411
21.- Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in, Balıkesir'in Karesi ilçesinde bulunan bir mühimmat fabrikasında meydana gelen patlamaya ilişkin açıklaması	411:412
22.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Suruç-Kobani sınırında başlatılan nöbete ilişkin açıklaması	412
23.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, tekstil sektörüne ilişkin açıklaması	412
24.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Tomarza Devlet Hastanesine ve Akkışla ilçesinin iletişim sorununa ilişkin açıklaması	412:413
25.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Peygamber Sevdalıları Vakfına ilişkin açıklaması	413
26.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Suriye'den küçükbaş canlı hayvan getirilmesine ilişkin açıklaması	413
27.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, asgari ücrete ilişkin açıklaması	413
28.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması	414
29.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Adana Suluca 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde tutulan Ömer Arslan'a ilişkin açıklaması	414

- 30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Balıkesir'in Karesi ilçesinde patlayıcı üreten bir fabrikada meydana gelen patlamaya, iş kazalarına ve sorumlularına, Tabip Binbaşı Nihat İlhan'ın ailesinin hunharca katledilişinin yıl dönümüne ve devletin bürokratlarının bir siyasi partiye mensup olamayacağına ilişkin açıklaması 414:416
- 31.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Balıkesir Karesi'de bulunan kapsül üretim fabrikasında meydana gelen patlamaya, Suriye'de yapılması gerekenlere ve "kalabalık yalnızlık" kavramına ilişkin açıklaması 416:417
- 32.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir'in Kavaklı köyündeki patlamaya, işçi sağlığı ve iş güvenliğine, metal işçilerine, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in yaptığı açıklamaya, Türkiye'nin Suriye politikasına ve Suriyeli sığınmacılara ilişkin açıklaması 417:419
- 33.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Balıkesir'de bu sabah yaşanan patlamaya, işçi sağlığı ve iş güvenliğine, Yargıtayın IŞİD'li militanlarla ilgili geçen hafta verdiği karara, Muğla'da kaza sonucu düşen ambulans helikoptere ve gazetecilere ilişkin açıklaması 419:421
- 34.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Balıkesir'in Karesi ilçesinde mühimmat üreten fabrikada yaşanan patlamaya, Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesinden havalandıktan sonra hava şartları nedeniyle düşen helikoptere, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 422:423
- 35.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 423:424
- 36.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 424:425
- 37.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 425
- 38.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Bekir Bozdağ'a ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 426
- 39.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 426
- 40.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 427

41.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	439
42.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	440:441
43.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	441:442
44.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Ankara Milletvekili Murat Emir'in (2/2137) esas numaralı Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	452:453
45.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması	477
46.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması	478
47.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması	478

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

424,439

1.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	424
2.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	439:440

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

428,451

A) ÖNERGELER

428,451:452

1.- İstanbul Milletvekili Suat Pamukçu'nun, esas komisyon olarak Anayasa Komisyonuna havale edilen (2/1704) esas numaralı Kanun Teklifi ile esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak da Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen (2/1567) ve (2/1832) esas numaralı Kanun Tekliflerini geri aldığına ilişkin önergesi (4/87)	428
---	-----

2.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Murat Emir ile 1 Milletvekilinin, (2/2137) esas numaralı Öğretmen Kadrosu İhdası ile Atanmalarına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/86)

451:452

IX.- ÖNERİLER

428,442

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

428:438,442:450

1.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, 31 Mart mahalli seçimler sonrasında Van ve Diyarbakır Belediyelerinde yapılmış olan işten çıkarmaların tüm ayrıntılarıyla araştırılması amacıyla 4/12/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Aralık 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

428:433

2.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, Suriye'deki gazetecilerin öldürülmesinin araştırılması amacıyla 24/12/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Aralık 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

433:438,442

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, Erzincan'ın sorunlarının araştırılması amacıyla 24/12/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Aralık 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

443:447

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ve Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 177 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin aynı kısmın 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Ocak 2025 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine, 177 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ve teklifin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

447:450

**X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN
DİĞER İŞLER**

453,479

A) KANUN TEKLİFLERİ

453:477,479:504

1.- Samsun Milletvekili Ersan Aksu ve Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ile 60 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2731) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 177)

453:477,479:504

XI.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA DÜZELTMELER

507

1.- İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in, 20/12/2024 tarihli 40'ıncı Birleşiminde görüşülen 162 ve 163 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin açık oylamasında kullanamadığı oylarının rengine ilişkin talebi

507

2.- Adana Milletvekili Sunay Karamık'ın, 20/12/2024 tarihli 40'ıncı Birleşiminde görüşülen 162 ve 163 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin açık oylamasında kullanamadığı oylarının rengine ilişkin talebi

507

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

508

1.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Türkiye Yeşil Sanayi Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/19969)

508:510

2.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Buzağı Can Sütü Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/19970)

511:514

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ithal edilen atıklara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/19986)

515:518

4.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi'nde kullanılacak cihazlara ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/20086)

519:522

5.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, tarım ve hayvancılık alanlarında gerçekleştirilen ihracat ve ithalata ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/20459)

523:524

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak beş oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, bütçe hakkına ve 22 Ekim 2024 tarihinde başlayan bütçe görüşmelerine ilişkin bir konuşma yaptı.

2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 162), 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2023 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 225 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2023 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2023 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/922) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 163) tümü üzerindeki son görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamalarından sonra kabul edildi.

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta,

Ankara Milletvekili Sadullah Ergin;

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez;

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Sadullah Ergin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Sadullah Ergin, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, herkesin, Meclisin mehabeti içerisinde, söylediği her sözün bir karşılığı olduğunu düşünerek konuşması gerektiğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Sivas Milletvekili Abdullah Güler, Ankara Milletvekili Murat Emir'in 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Genel Başkanına,

Ankara Milletvekili Murat Emir, Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in satışa nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına,

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Alınan karar gereğince, 24 Aralık 2024 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 01.03'te birleşime son verildi.

Numan KURTULMUŞ

Başkan

Mustafa BİLİCİ

İzmir

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Kurtcan ÇELEBİ

Ankara

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 57

23.12.2024 Pazartesi

Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri

(Milletlerarası Andlaşma)

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokol'e Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2024) (Gelen evrak numarası: 1553687)

2.- Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararına İlişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 23.12.2024) (Gelen evrak numarası: 1553699)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya ve 19 Milletvekilinin, vergi sisteminin toplumsal cinsiyete duyarlı olarak yeniden düzenlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2152) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2024)

2.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo ve 20 Milletvekilinin, çocuklar ve gençler arasında artan uyuşturucu kullanımının nedenlerinin tespit edilerek uyuşturucudan korunmaları için gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2153) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2024)

3.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin ve 19 Milletvekilinin, bazı belediyelere kayyım atanması sonrasında gösterilerde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2154) (Başkanlığa geliş tarihi: 2.12.2024)

24.12.2024 Salı

No: 58

Milletvekili Teklifleri

1.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Türkiye İstatistik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2810) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.12.2024)

2.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2811) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:20.12.2024)

3.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2812) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:20.12.2024)

4.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2813) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:20.12.2024)

5.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununu ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2814) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.12.2024)

6.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2815) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:20.12.2024)

7.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2816) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.12.2024)

8.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2817) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.12.2024)

9.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun; Kürt ve Alevi Halk Önderlerinin Cenazelerinin Ailelerine Teslim Edilmesi, Haklarının İadesi, Mirasçılarının Tazminat Ödenmesi ve İstiklal Mahakimi Kanunu ile Tadillerine İlişkin Sonuçların Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2818) (Adalet; Anayasa ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.12.2024)

10.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın; Devlet Memurları Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2819) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:23.12.2024)

11.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın; Devlet Memurları Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2820) (Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:23.12.2024)

12.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın; Devlet Memurları Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2821) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:23.12.2024)

13.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2822) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:23.12.2024)

14.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın; Veraset ve İntikal Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2823) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:23.12.2024)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

1.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, Şeyh Said ve arkadaşlarının mezar yerlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19793)

2.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, 1938 yılında Tunceli'de yaşanan olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19794)

3.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Savunma Sanayii Başkanı'nın yurt dışı seyahatleriyle ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19796)

4.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı hakkındaki bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19798)

5.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Cumhurbaşkanı'nın G-20 Zirvesi kapsamında gerçekleştirdiği Brezilya seyahatine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19799)

Adalet Bakanlığı

6.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, kadına karşı şiddet suçlarında cezaya uygulanan indirimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/19800)

7.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, 9 Mart 2024 tarihinde Bitlis'te işlenen cinayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/19801)

8.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin ilinde gerçekleşen 2 işçinin hayatını kaybettiği yangına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19802)

9.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'da 2002'den bu yana kadına yönelik şiddete dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/19803)

10.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19804)

11.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin Büyükşehir Belediyesine yapılan kayyım atamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19805)

12.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, bazı belediyelere yapılan kayyım atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19806)

13.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli'de kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19807)

14.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19808)

15.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Diyarbakır iline ayrılan ödeneye ilişkin yazılı soru önergesi (7/19809)

16.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Marmara 1 Nolu L Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/19810)

17.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Kayseri Bünyan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/19811)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolvadin T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19812)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/19813)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19814)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

21.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, sevgi evlerinde bulunan çocukların bir vakfın etkinliğine katılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19815)

22.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Niğde ilindeki bir rehabilitasyon merkezinde bir çocuğun hayatını kaybetmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19816)

23.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli'de kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19817)

24.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19818)

25.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Gaziantep'te bulunan Çocuk Esirgeme Kurumunda yaşandığı iddia edilen çocuğa karşı şiddet olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19819)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

26.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin ilinde gerçekleşen 2 işçinin hayatını kaybettiği yangına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19820)

27.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Gaziantep'te bulunan bir fabrikada işten çıkarılan işçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/19821)

28.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Diyarbakır iline ayrılan ödeneye ilişkin yazılı soru önergesi (7/19822)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

29.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde açılması planlanan kum ocağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19823)

30.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa ilinde yapılması planlanan bir konut projesi ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19824)

31.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Diyarbakır iline ayrılan ödeneye ilişkin yazılı soru önergesi (7/19825)

32.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Çorum'un Osmaniye ilçesinde bulunan Koyunbaba Türbesinin önüne cami yapılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19826)

33.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın, ülkemizde bulunan sığınaklarla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/19827)

34.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, Kırşehir ilindeki altın madeni sahalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19828)

Dışişleri Bakanlığı

35.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Diyarbakır iline ayrılan ödeneye ilişkin yazılı soru önergesi (7/19829)

36.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan Türk vatandaşı kadınlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19830)

37.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, Irak'ta yapılan nüfus sayımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19831)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

38.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Silvan ilçesine bağlı Malabadi Mahallesinde elektrik dağıtım şirketinin bazı uygulamaları hakkında yapılan şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/19832)

39.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Çayırhan Termik Santrali'nin özelleştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19833)

40.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Diyarbakır iline ayrılan ödeneye ilişkin yazılı soru önergesi (7/19834)

41.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, Kırşehir ilindeki altın madeni sahalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19835)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

42.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, 1915 Çanakkale Köprüsü ve Osmangazi Köprüsünde maraton düzenlenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19836)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

43.- Konya Milletvekili Hasan Ekici'nin, Ziraat Bankasının logosunda değişiklik yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19837)

44.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Diyarbakır iline ayrılan ödeneye ilişkin yazılı soru önergesi (7/19838)

İçişleri Bakanlığı

45.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Ağrı'nın Patnos ilçesine bağlı Dedeli Belde Belediyesinde bazı kişilerin usulsüz bir biçimde işe alındığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19839)

46.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, geri gönderme merkezlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19841)

47.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, 9 Mart 2024 tarihinde Bitlis'te işlenen cinayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/19842)

48.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, bazı belediyelere kayyım atanması nedeniyle yapılan protestolarda gözaltına alınan kişilere kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19843)

49.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, son 5 yılda ele geçirilen fentanil miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19844)

50.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, bir binanın yıkım işlemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19845)

51.- Konya Milletvekili Barış Bektas'ın, yasadışı bahis ve kumarla mücadelede alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/19846)

52.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, 25 Kasım 2024 tarihinde Diyarbakır'da yapılan eylemde bir sloganın kullanılmasının yasaklandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19847)

53.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19848)

54.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, bazı belediyelere yapılan kayyım atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19849)

55.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Mardin Büyükşehir Belediye Encümeninin aldığı bir karara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19850)

56.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır ili Bismil ilçesinde görev yapan bazı kamu görevlileri ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19851)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

57.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, Türkiye Kültür Yolu Festivali kapsamında 2024 yılında düzenlenen etkinliklerin maliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19852)

58.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, Türkiye Kültür Yolu Festivali kapsamında 2021-2024 yıllarında düzenlenen etkinliklerin maliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19853)

59.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünde yapılan bazı atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19854)

60.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın, Bakanlığın milli kültürün tanıtılmasına yönelik hedeflediği ve gerçekleştirdiği etkinliklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/19855)

Milli Eğitim Bakanlığı

61.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'nın Karatay ilçesindeki bir lisede tasarruf tedbirleri kapsamında yapılan bir uygulamaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/19856)

62.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Bakanlık tarafından çeşitli vakıflarla işbirliği yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19857)

63.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, Kocaeli'nin Darıca ilçesinde çocukların özel bir derneğin kursuna gönderildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19858)

64.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, kaçak kreşlerin ve okul öncesi eğitim veren yerlerin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19859)

65.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Sayıştayın 2023 yılı Denetim Raporu'nda Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/19860)

66.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın, akran zorbalığı ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/19861)

67.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, 5 Temmuz 2022 tarihinde yürürlüğe giren öğrenci affı kapsamında aftan yararlanan öğrencilere dair istatistiklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/19862)

Milli Savunma Bakanlığı

68.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, Kara Harp Okulunun mezuniyet töreninde yaşanan bir olayla ilgili disiplin sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19863)

69.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Kara Harp Okulunun mezuniyet töreninde yaşanan bir olayla ilgili disiplin sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19864)

70.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Kara Harp Okulunun mezuniyet töreninde yaşanan bir olayla ilgili disiplin sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19865)

71.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Kara Harp Okulunun mezuniyet töreninde yaşanan bir olayla ilgili disiplin sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19866)

Sağlık Bakanlığı

72.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, yenidoğan bebeklere sağlanan sağlık hizmetleri üzerinden haksız kazanç elde eden bir suç örgütüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/19867)

73.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, fizik tedavi teknikleri istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19868)

74.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ortopedi teknik kadrosu atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19869)

75.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın, özel hastanelerde yapılan gereksiz tıbbi müdahalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/19870)

76.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın, sağlık yönetimi bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19871)

77.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, Sivas'ın Zara ilçesinde bulunan devlet hastanesinin doktor ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19872)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

78.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2025 yılı bütçesinde Bakanlık tarafından Diyarbakır iline ayrılan ödeneye ilişkin yazılı soru önergesi (7/19873)

79.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın, uluslararası doğrudan yatırım girişlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19874)

Tarım ve Orman Bakanlığı

80.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde açılması planlanan kum ocağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19875)

81.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, aflatoksin ve pestisit tespit edilmesi sebebiyle ülkemize iade edilen tarım ürünlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19876)

82.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın, paketli gıda ürünlerinde eksik gramaj tespit edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19877)

83.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, İzmir'in Selçuk ilçesinde bulunan bir otoparkın gelirlerinin Bakanlığa devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/19878)

Ticaret Bakanlığı

84.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, yurt dışı posta ve hızlı kargo gönderileri için uygulanan muafiyet limitleri ve vergi oranlarındaki değişikliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/19879)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

85.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş Havalimanı Müdürü hakkındaki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/19880)

86.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, vatandaşların kimlik bilgilerinin çalındığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/19881)

24 Aralık 2024 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 41'inci Birleşimini açıyorum. Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı birinci söz, Diyarbakır'ın yerel sorunları hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'ya aittir.

Sayın Akça Cupolo, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'ın yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Teşekkür ederim.

Değerli Genel Kurul, sevgili milletvekilleri, ekranları başında bizi cezaevlerinden izleyen bütün yoldaşlarım; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Başlamadan önce, yakın zamanda kuzeydoğu Suriye'de Türkiye'nin henüz üstlenmediği ama üstü örtük bir şekilde tutuklamalarla üstlendiğini gösterdiği 2 suikast gerçekleşti. Burada Nazım ve Cihan isimli 2 genç Kürt gazeteci katledildiler, çok korkunç şekilde katledildiler. Onların katlini kınıyorum ve onların katlini kınamak için toplanan 9 gazeteciyi tutuklayan anlayışı da lanetliyorum. Şu anda cezaevinden bizi takip eden bu gazeteci arkadaşları da saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Başlarken üç meseleye dokunup ardından Diyarbakır'ın yerel sorunlarına değinmek istiyorum. Birincisi, yakın zamanda, DEM PARTİ Diyarbakır İl Başkanlığımızda çalışan bir arkadaşımız var, kendini “polis” diye tanıtan sivil giyimli kişilerce kaçırıldı ve kendisine ajanlık dayatması yapıldı, “Akşam seni tekrar arayacağız.” dediler. Diyarbakır'da çeteler geziyor sokaklarda. Umuyoruz ki Ali Yerlikaya bunu kendi gündemi yapar. Kendine polis süsü vermiş, insanlara ajanlık dayatması yapan tipler var. Yine, bunu kınıyorum.

Kayapınar Belediye Eş Başkanımız Cengiz Dünder tutuklanmıştı, buraya, Sincan'a getirildi. Sincan'da tutulduğu cezaevinden temel ihtiyaçlarını karşılamasına müsaade edilmiyor. Bunu karşılamayan cezaevi yönetimini kınıyorum.

Yine, Diyarbakır'da dün GBT yapacağım bahanesiyle bir aileye şiddet uygulayan polisleri de ayrıca kınıyorum.

Ben bugünkü konuşmaya hazırlanırken DİTAM'ın (Dicle Toplumsal Araştırmalar Merkezi) hazırladığı raporu biraz gözden geçirdim ve bu raporda aslında dokuz yıllık kayyum rejiminin Diyarbakır'ın yerel sorunlarına ettiği etkiyi birazcık görmüş olduk. Bu raporda çok güzel bir konuya değiniyor, orada Diyarbakır'ın son 3 Belediye Eş Başkanı'na ne yaptığını anlatıyor. Osman

Baydemir'den başlayıp Gültan Kışanak'a, Adnan Selçuk Mızraklı'ya götürüyor. Son üç dönemdir Diyarbakır'ın yönetimine talip olmuş her bir seçilmiş kişinin başına getirilmemiş şey bırakılmadı. Burada anlatacaklarımı iki bakış açısıyla dinleyebilirsiniz -iktidar cenahı en azından- "Bizim kontrollü illegalitemiz Diyarbakır'da çok işe yaramış." diyebilirsiniz ya da "Biz merkezî yönetimi savunan insanlar olarak Diyarbakır'ın ihtiyaçlarını karşılamakta başarısız olduk. Berbat bir performans gerçekleştirdik." diyebilirsiniz.

Diyarbakır "mahşerin dört atlısı" dediğimiz dört sorunla ne yazık ki boğuşuyor. Bu sorunlar savaş, uyuşturucu, yoksulluk ve yolsuzluk dörtgeninde geziniyor. Savaşla kastettiğimiz şey, 2015'le birlikte tekrar devreye sokulan savaş politikası sebebiyle birçok insan Diyarbakır çevresinden ve Kürt illerinin çeşitli bölgelerinden Diyarbakır'a göç etti ve bu derin bir depresyon, derin bir uyuşturucu kullanımı, yerinden edilmeye birlikte gelen derin bir yoksulluğu ve işsizliği yarattı ve bu zincirde ne yazık ki Diyarbakır'da 15 ve 19 yaş arası gençler arasında yoğun bir intihar yükselmesi var. Bu sorun bu Meclisin sorunudur, sadece yerel yönetimlerin sorunu değildir.

Yine, uyuşturucu anlamında büyük bir yükselme olduğundan bahsettik. Diyarbakır'da neredeyse her köşede uyuşturucu satışı var ama buna göz yuman kolluk güçleri de var. Uyuşturucu satışının siyasi bir baskı, siyasi bir hegemonya kurmak için kullanıldığını biliyoruz. Bu anlayıştan derhâl vazgeçilmesi gerektiğini söylüyoruz.

Diyarbakır, yine, kırsal anlamda kırsal bağları güçlü olan, insanların neredeyse her yaz, her hafta sonu köylerine gittiği, köydeki yaşamlarını devam ettirdiği bir yer ve köy yaşamına, yine az önce bahsettiğimiz 2015'le birlikte devreye sokulan güvenlikçi politikalar sebebiyle insanlar köylerine gidemez veya köylerinde ilgili altyapı olmadığı için köylerde yaşamını sürdüremez hâle geldi. Kentlere geldiler, kentleri deprem vurdu. Depremin vurmasıyla birlikte yaklaşık 23 bin konut zarar gördü. 23 bin konut zarar görmüşken TOKİ'nin şu an insanlara vadettiği 5.156 tane konut var ve yoğun bir barınma sorunu var Diyarbakır'da. Bu barınma sorunuyla birlikte gelen yüksek kira, asgari ücretin yetmemesi ve insanların artık derin bir açlıkla baş başa kalma sorunu var. Diyarbakır'da yüzde 8 engelli nüfusu var. Bu engelli nüfusuna dair neyse ki yerel yönetimlerimiz belli politikaları işletiyorlar, yakın zamanda da Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Daire Başkanlığı kurdular; bu son Başkanlığın kurulması bize gösteriyor ki, aslında Diyarbakır yerelden, yerinden kendi sorunlarına deva olabilir, bunu çözebilir. Tek istediğimiz şey...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akça Cupolo, lütfen tamamlayın.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamlı) - Teşekkür ediyorum.

Diyarbakır kimsenin hamiliğini istemiyor, Diyarbakır kimseden sadaka istemiyor. Diyarbakır yerelden kendi sorununa yetebilir bir yer ama merkezî yönetimi savunacaksanız vergilerimizin bize dönmesini sağlama mecburiyetindesiniz. Yazın uçuşlarımızı kesmek sizin haddiniz değildir. Bizim topraklarımızın üstüne baraj kurup sonra o barajlardan edindiğiniz elektriği bize fahiş fiyatlarla satmak sizin hakkınız değildir. Bizim suyumuzda kuraklaştırdığınız topraklarımızda çiftçilerimize yoğun elektrik faturaları vererek onların tarımsal faaliyetlerini yürütmek sizin haddiniz değildir. Dediğim gibi Diyarbakır hamilik değil hakkı olanı istiyor.

Bütün halklarımızı saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Akça Cupolo.

Gündem dışı ikinci söz, Adana'nın tarım, sanayi ve asayiş alanlarındaki sorunları hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Bilal Bilici'ye aittir.

Sayın Bilici, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, Adana'nın tarım, sanayi ve asayiş alanlarındaki sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum. Konuşmama Adana'yla başlayıp Adana'yla bitireceğim. Adana ve Adanalıyı ilgilendiren konulardan ve Adana'nın tam içinden konuşacağım.

Adana, etrafı Seyhan ve Ceyhan Nehirleriyle çevrili ve ülkemizin en verimli ovalarından biri olan Çukurova'nın içinde olup vatandaşı mert, çalışkan ve sıcakkanlı insanlardan oluşur. Adanalı sıcakta yanar, soğuğa göğüs gerer, acı sever, ekşi içer; gerektiğinde yüreğiyle acı gerçeklerle de yüzleşir ama Adanalı haksızlığa ve çifte standarda dayanamaz. Adanalının bu haykırışını buradan ifade etmek istiyorum.

Adana'ya sayısız sözler ve vaatler verildi ama maalesef hayal kırıklıklarıyla yıllar geçti. Adanalı soruyor: “Neden tarımda bu durumdayız?” Adanalı çiftçi soruyor: “Neden katma değerli ürünler olan narenciye veya farklı tür meyvelerde yüzde 6 eğitim kısıtlamasından dolayı ekim sıkıntısını yaşıyoruz?” Adanalı bu yasakçı zihniyetin sadece tarımda değil, ekonomide değil, her alanda olduğunu fark ediyor; günlük hayatta da özgürlüklerde de adalette de. Adanalı soruyor: “Neden havaalanımız gitti ve yolcu trafiğine Şakirpaşa Havalimanı kapatıldı? Neden diğer iller gibi yatırım teşvikinde öncelikli il değiliz?” Adanalı sormakta: “Hızlı tren Adana'ya ne zaman gelecek?” Adanalılar soruyor: “Zamanında Ceyhan bölgesine yatırımı bahsedilen rafineri neden başka ile gitti?” Adanalılar şunu da soruyor: “Petrokimya projesinden ve 2017 yılında Ceyhan'ın enerji bölgesi ilan edilmesinden sonra bugüne kadar tek bir çivi bile neden çakılmadı?” Adanalı gençler sormakta: “Neden iş bulamıyoruz ve neden iş sahaları bu kadar kısıtlı? Neden bir Koreli Tayvanlı, Katarlı, Kanadalı ve Avrupalı ev, araba veya iPhone almak için yıllarca veya aylarca para biriktirmiyor?” Adanalı sormakta: “Neden TRT Çukurova Müdürlüğü başka ilde? Karayolları 5. Bölge Müdürlüğü Adana'da değil?” Adanalı dönüp dolaşıp şunu soruyor: “Çocukluk yıllarında 4'üncü sırada olan Adana çoğu konuda bugünlerde ilk 10 sıraya girmekte bile zorlanmakta...”

İktidarın yanlış yönetimi altında neredeyse çiftçiler tarlasına, sanayiciler fabrikalara küsecek duruma geldi. Tarım ürünlerine ne yeterli önem ne de gerekli teşvik verilmekte. “Stratejik ürünler” adı altında 21 farklı ürün var, liste uzun ama arpa, buğday, mısır, pamuk, soya, çeltik bunların birkaçı. Dolayısıyla teşviklerin bu ürünler için yeterli olmadığına da altını çizmek istiyorum. Ayrıca pamuk, pamuk sanayisi ve tekstil de unutulmuş durumda. Bahçe tarımında başta narenciye ihracatına yeterli teşvikler verilmiyor. Birçok çiftçi Adana'da bahçe kurdu ancak yurt dışına ihracat, satış ve pazarlamasını destekleyecek yeterli teşvikler maalesef gerçekleşmedi. Bir an önce satış için, ihracat için farklı ülkelerle devletler arası protokoller ve ikili anlaşmalar yapılmalıdır diyorum. Ülkemiz tarımda ihracatçı konumundan hızla uzaklaşarak net bir ithalatçı ülke hâline gelmiştir.

Değerli milletvekilleri, başka bir konu ise Adana-Ankara mesafesi. Bu mesafenin hızlı trenle üç saat on beş dakikaya ineceği söylenmekteydi. Aradan yirmi yıl geçti, Adana halkına vad edilen 500 kilometrelik Adana-Ankara hızlı tren hattının ne zaman bitirilmesi planlanıyor? Bunu da Adanalı sormak istiyor.

Kıymetli milletvekilleri, Adana halkı 2024 seçimlerinde iktidar partisine hem büyükşehirde hem de 15 ilçenin hepsinde kırmızı kart gösterdi ve tam olarak sıfır verdi çünkü Hükûmet yatırım programlarında Adana'ya hak ettiği önceliği vermemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bilici, lütfen tamamlayın.

BİLAL BİLİCİ (Devamla) - Adana, iktidar tarafından cezalandırılmış ve unutulmuştur. Bugüne kadar iktidar 22 bütçe yaptı, Adana'da iktidar partisinden birçok bakan ve yönetici çıktı; ful yetkilere ve makamlara rağmen iktidarın Adana'ya elle tutulur bir şey yapmadığını ifade etmek istiyorum. Adana sadece trafik plakasıyla 1'inci sırada olmamalı; sanayide, tarımda, imalatla, tekstilde, turizmde ve kültür sanatta 1'inci sırayı hak ediyor diyor ve bunları buradan ifade ediyorum. Geçmişte Adana'mız birçok başlıkta ilk 4'ün hatta ilk 3'ün içindeydi, şimdi ise nüfusta 7'nci sırada, istihdamda ise 9'uncu sırada.

Bu sorular uzar gider. Ayağa kalkıp Adana için çalışmamız lazım. İktidar, Adana'yı öncelikli gündem dahi yapmıyor ama Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında öncelikli gündemlerden birinin Adana olacağını altını kalın harflerle çizmek istiyorum.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bilici, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, Türkiye'nin afet ve insani yardım politikaları hakkında söz isteyen Samsun Milletvekili Çiğdem Karaaslan'a aittir.

Sayın Karaaslan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Samsun Milletvekili Çiğdem Karaaslan'ın, Türkiye'nin afet ve insani yardım politikalarına ilişkin gündem dışı konuşması

ÇİĞDEM KARAASLAN (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin afet ve insani yardım politikalarına ilişkin gündem dışı söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında bu sabah Balıkesir'in Karesi ilçesinde meydana gelen patlamada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı ve sabır, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Ulusal ve küresel gelişmeler açısından zor bir yıl olan 2024'ün artık sonlarına gelmiş bulunuyoruz. Yeni umutlarla, yeni ve güzel bir başlangıç olması duasıyla 2025 yılını karşılıyoruz. Yılın son günleri hepimiz için bir değerlendirme yapmak ve geleceğe yönelik hedefler koymak için bir fırsattır elbette. İşte, tam bu noktada, adı “gündem dışı söz talebi” olsa da her zaman gündemimizin ilk sıralarında olması gereken bir konuyu bu kürsüden değerlendirmek istiyorum.

Özellikle 6 Şubat tarihinde birkaç saat arayla yaşadığımız depremlerin tarihimizin en büyük felaketi olduğunu düşündüğümüzde, Sayın Cumhurbaşkanımızın 2012 yılında “Bedeli her ne olursa olsun.” diyerek başlattığı kentsel dönüşüm seferberliğinin, dönüştürdüğümüz 3,7 milyon konutun, sağlıklı evlerine yerleştirdiğimiz 15 milyon vatandaşımızın, 81 ilimizde yapımını başlattığımız sosyal konutlarla birlikte 735 bin yuvanın ve iş yerinin ne denli önemli olduğunu anlıyoruz. Bugün de yaralarımızı sarıyoruz, hem de dünyanın afet sonrası en kapsamlı yeniden yapılanma faaliyetini hayata geçirerek, verdiğimiz bütün sözleri tutarak. Üzerinden zaman geçse bile gündemimizdeki yeri hiç değişmeyecek bir özen ve kararlılıkla çalışıyoruz. Depremin üzerinden kırk beş gün geçmeden atılan temeller bu yılın sonunda 202 bin konut ve iş yerinin teslimiyle devam edecek ve hak sahibi son vatandaşımız da sıcak yuvasına kavuşuncaya kadar çalışmalarımız sürecektir. “Yeniden daha güçlü Anadolu” şiarıyla yalnızca inşai bir faaliyet gerçekleştirmediğimizi, ticaretiyle, sanayisiyle, kültürüyle, çevresiyle yeni yaşam alanları oluşturduğumuzun, yeni şehirler kurduğumuzun bilinciyle hareket ediyoruz. Kısacası, millet ve devlet el ele yaralarımızı sarıyoruz.

Peki, yalnızca kendi yaralarımızı mı sarıyoruz? Yaşadığımız her afet bizim dayanıklılığımızı ve toplumsal birlikteliğimizi güçlendirirken aynı zamanda dünyaya karşı sorumluluğumuzu da hatırlatıyor. Bizler afetlere karşı verdiğimiz mücadelede yalnızca kendi ülkemizin değil insanlığın da yaralarını

sarmaya çalışıyoruz. Vicdan sınır tanımaz; inancımızdan, köklü medeniyetimizden, kadim tarihimizden ve derin insani değerlerimizden aldığımız güçle, bizim için nerede bir mazlum varsa, nerede bir ihtiyaç sahibi bulunuyorsa Türkiye'nin vicdanı oradadır ve işte, bu yüzden, Türkiye dünyanın vicdanıdır. Bosna'dan Somali'ye, Filistin'den Balkanlara, İspanya'daki sel felaketinden Pakistan'daki yıkıcı afetlere kadar uzanan bir coğrafyada Birleşmiş Milletler verilerine göre gayrisafi millî hasılaya oranla dünyanın en fazla insani yardım yapan ülkesi Türkiye'dir. Bu durum, ekonomik bir büyüklükten ziyade derin bir merhamet anlayışının yansımasıdır. Bizim için insani yardımla gönderilen ihtiyaç ürünleri çok önemli olsa da asıl mesele, o kolilere, o tırlara, uçaklara, gemilere sığdıramadıklarımızdır yani Anadolu irfanının bize öğrettiği adalet, hak, hukuk, barış, huzur ve istikrarın tesisine sunacağımız katkıdır. İnsani yardımlarımız yalnızca fiziksel ihtiyaçları karşılamakla sınırlı kalmaz, aynı zamanda insanların onurunu korumayı, güvenliklerini sağlamayı ve barış içinde bir dünya inşa etmeyi amaçlar.

Biz tüm bunları yaparken “Ne işimiz var?” cehaletiyle sınırlı dünya görüşüne sahip olanlar ise Türkiye'nin elde ettiği başarılarla gurur duymak yerine hep rahatsız oldular. Uluslararası meselelerde vizyonsuzluk ile vicdansızlık arasında sıkışıp kaldıkları için dünyayı hep yanlış okudular; Libya'da, Filistin'de, Ukrayna-Rusya savaşında, Karabağ'da, Afrika'da ve en son Suriye'de hep yanıldılar. Dünya Türkiye'yi takdir ederken onlar kendi ülkelerini şikâyet etmekten hicap duymadılar. Neyse, bırakalım, onlar her millî meselede iktidar karşıtlığından Türkiye karşıtlarının tarafına doğru hızla savrula dursun, biz dün neredeysek bugün de oradayız.

Zalim İsrail'in zulmü karşısında Gazze'de 2 milyon insan yerlerinden edilmiş, yüzde 70'i kadınların ve çocukların olduğu 50 bin masum şehit edilmiş, geride kalanlar ise açlık, susuzluk ve hastalıklarla mücadele ederek hayata tutunmaya çalışırken, Suriye'de on dört yıldır devam eden iç savaştan kaçan masum insanların yüzüne kapılar bir bir kapanırken uluslararası kurum ve kuruluşların yaşanan bunca insani trajedi karşısında sessiz, çaresiz ve işlevsiz kaldığı bir dünyada size sormak istiyorum: Tarih, bu masum insanların çaresizliğini mi yoksa bu büyük merhametsizliği mi yazacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Karaaslan, lütfen tamamlayın.

ÇİĞDEM KARAASLAN (Devamla) - Bunun cevabını yaşayarak göreceğiz ama şundan eminim: Tarih, insanlık ailesinin bütün üyelerinin hak ettiği hak ve haysiyeti savunanları, asırlardır bu topraklardan mazlumlara umut olanları, dünyayı doğru okuyanları, hakkı ve adaleti cesurca savunanları; çok boyutlu, dengeli ve insani diplomasinin bütün kanallarını kullananları yazacak. Tarih, ülkemize sığınan masumlara karşı muhalefetin ırkçı ve nefret söylemleri karşısında sahada hakikati anlatmak için büyük bir mücadele veren AK PARTİ'mizi ve Cumhuriyet İttifakı'mızı yazacak. Tarih, insan olmak ne demek, insanca bir ülke yönetmek ne demek, bunu tüm dünyaya gösteren, inandığı yoldan asla geri dönmeyen gerçek bir lideri, Recep Tayyip Erdoğan'ı yazacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tarih, bir kez daha aziz Türk milletini yazacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİĞDEM KARAASLAN (Devamla) - Tamamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaaslan, teşekkür ediyorum.

ÇİĞDEM KARAASLAN (Devamla) - Teşekkür ediyorum, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Muğla'da iki gün önce yaşanan helikopter kazası ile Balıkesir'in Karesi ilçesinde bugün bir fabrikada yaşanan patlamaya ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, iki gün önce Muğla'da yaşanan helikopter kazasında 4 vatandaşımızın vefat ettiğini, bugün ise Balıkesir'in Karesi ilçesinde bir fabrikada yaşanan patlamada 12 vatandaşımızın hayatını kaybettiğini ve 4 vatandaşımızın ise yaralandığı bilgisini üzülererek aldık. Bu vesileyle bu kazalarda vefat eden vatandaşlarımıza Yüce Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı ve sabırlar, yaralı kardeşlerimize ise acil şifalar diliyoruz. Bir daha böyle kazaların yaşanmamasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi, sisteme giren milletvekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz Samsun Milletvekili Murat Çan'a ait.

Sayın Çan...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Balıkesir'de bugün bir mühimmat üretim işletmesinde yaşanan faciaya ve iş kazalarına ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de bugün Balıkesir'de bir mühimmat üretim işletmesinde yaşanan faciada yaşamını yitiren emekçilerimize Allah'tan rahmet, ailelerine sabırlar diliyorum. Bugün meydana gelen ve 12 ocağa ateş düşüren bu facia yine "iş kazası" olarak kayıtlara girecek. Oysa biliyoruz ki bunun adı "iş cinayeti"dir. İş cinayetleri bu yılın ilk on bir ayında 1.708 canımızı hayattan kopardı. Emeğe hak ettiği değeri vermeyen, emekçiye hak ettiği değeri vermeyen, alın terinden çalan, iş güvenliğinden taviz veren, hukuku emekçinin aleyhine işleten politikaların ülkemize ödettiği bedeldir bu iş cinayetleri; asgari ücretliye, emekçiye reva gördüğü asgari can güvenliğidir. Bu düzen yıkılacak; ücretin de hakkın da can güvenliğinin de azamisini sağlayana dek mücadele edeceğiz.

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir...

2.- Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in, Türkiye'nin 2024 yılında bilim ve teknoloji alanlarındaki başarılarına ilişkin açıklaması

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başarı, cesur adımların atıldığı yerde doğar. 2024 yılı, âdeta, Türkiye'nin bilim ve teknolojiye parladığı, başarı dolu bir yıl oldu. Savunma sanayisi ihracatımız yaklaşık 5 milyar dolarlık satışla rekor kırdı. KAA, bu yıl ilk uçuşunu gerçekleştirdi. Bayraktar TB3, TCG ANADOLU'ya iniş kalkış yaptı. HÜRJET ses hızını aştı. İlk, silahlı insansız deniz aracımız ULAQ envantere girdi. İlk yerli ve millî denizaltımız TCG PİRİREİS'i hizmete aldık. Türkiye'nin ilk kuantum bilgisayarını devreye aldık, rubidyum atomik saatini ürettik. İlk millî haberleşme uydumuz TÜRKSAT 6A'yı uzaya fırlattık. Her türlü karalamaya rağmen başardık; millî teknoloji hamlemiz kapsamında, gençlerin çalışkanlığı ve Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın iradesiyle başardık. 2025 yılında ise bizi daha fazlası bekliyor.

Bu vesileyle milletimizin yeni yılını kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Erzurum Milletvekili Fatma Öncü...

3.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, çığ düşmesi sebebiyle hayatını kaybeden Millî Takım oyuncusu Emre Yazgan ile Balıkesir'de bugün hayatını kaybeden vatandaşlara ilişkin açıklaması

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hüzünlü bir gündeyiz. 21 Aralık günü Erzurum Palandöken'de Judo Millî Takımı oyuncularımızın antrenmanı sırasında çığ düşmesi sebebiyle hayatını kaybeden Millî Takım oyuncumuz Emre Yazgan'a rahmet diliyorum; ailesine ve milletimize sabır diliyorum.

Yine, bugün Balıkesir'de hayatını kaybeden vatandaşlarımıza rahmet dileyip milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Konya Milletvekili Barış Bektaş...

4.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya Ereğli Belediyesine ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ereğli halkı son yerel seçimlerde Cumhuriyet Halk Partisine güvenini sandıkta göstererek belediyeyi Cumhuriyet Halk Partisi'nin yönetiminden alıp bizlere emanet etti ancak devraldığımız belediyenin 530 milyon lira gibi devasa bir borç yükü altında olduğunu gördük. Tüm bu mali zorluklara rağmen Belediye Başkanımız Umut Akpınar kentte hizmetlerin aksamaması için büyük bir özveriyle çalışmalarına devam etti. Ancak bu zorluklar yetmezmiş gibi geçtiğimiz hafta SGK borçları nedeniyle Belediyemizin banka hesaplarına bloke konuldu.

Bu borçların önceki yönetimin sorumsuz harcamalarından kaynaklandığına dikkat çekiyor ve iktidara sesleniyorum: Ereğli halkını cezalandırmaktan vazgeçin, Belediyemizin hesaplarındaki blokeyi kaldırın, Belediyemiz hem borçlarını ödeyebilsin hem de Ereğli'ye hizmet sunmaya devam edebilsin.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur...

5.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, mücbir sebebin uzatılmasıyla ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mücbir sebebin uzatılmasıyla ilgili kanun teklifi bu hafta Genel Kurula geliyor. Buna göre Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki veriliyor, Bakanlık bu yetkiyle mücbir sebebi en fazla altı aylık periyotlarla ve bir yıla kadar uzatabilecek; bu, kabul edilemez. Hatay'da hayat hiçbir şekilde normale dönmedi, şehir koskoca bir şantiye alanı, altyapı sorunları devam ediyor, ticaretin önemli kısmı 21 metrekaarelik konteynerlerde devam ediyor.

Buradan iktidarı uyarıyorum: Kalıcı konut ve iş yerlerinin tamamı teslim edilmeden, altyapı sorunları tamamen giderilmeden Hatay'da mücbir sebep belirsiz periyotlarla uzatılamaz. Gelin, mücbir sebeple ilgili bu maddeyi Hatay'ın gerçeklerine uygun olarak kesintisiz iki yıl olacak şekilde düzenleyelim, Hatay'a lafta değil özde sahip çıkalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan...

6.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, yirmi üç yıldır bütçe yapıyor olmalarına ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ Grubu olarak aralıksız 23'üncü kez yaptığımız bütçeyi çok şükür geçen hafta tamamladık. Yirmi üç yıldır bütçe yapıyor olmamız siyasi istikrarımızın göstergesi ve milletimizin bize duyduğu güvenin somut bir tezahürüdür. "Siyasi istikrar" derken sadece AK PARTİ'nin istikrarı değil bu; iki bin yıllık Türk devletinin, yüz yıllık Türkiye Cumhuriyeti'nin istikrarıdır.

Ne demek bu “istikrar”, anlayacağınız dilden bir anlatalım: Atatürk’ün 5’inci Orduyla Şam’da, 7’nci Orduyla Halep’te yaptığı Suriye için; Trablus’ta, Tobruk’ta halkı örgütlediği Libya için; ordu hazırladığı Musul, Kerkük hakkında Irak için “Ne işimiz var orada?” dediniz; Atatürk’ün ne işi varsa oralarda, aynı iş için varız. Şimdi anladınız mı işimizin ne olduğunu? Size rağmen Türk ve Türkiye Yüzyılı yürüyüşümüz devam edecek.

Gazi Paşa’yı siyasetinize daha fazla alet etmeyin diyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Siirt Milletvekili Mervan Gül...

7.- Siirt Milletvekili Mervan Gül’ün, Balıkesir’deki patlamaya ve Siirt’te DEM PARTİ yönetiminde bulunan belediyelere ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Balıkesir’deki patlamada vefat eden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum.

Siirt’te bulunan 12 belediyenin 9 tanesi AK PARTİ yönetimindedir. DEM PARTİ yönetiminde bulunan belediyelerde yaşanan işten çıkarmalar ve yerlerine yapılan liyakatsiz alımlar halkımızın vicdanını derinden yaralamaktadır. Siirt Belediyesi hukuksuz bir şekilde 24 çalışanının iş akdini feshederken yerlerine ilan dahi yapılmadan 80 kişiyi işe almıştır.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Senin Hükûmetin döneminde de yüz binlerce insan KHK’yle işinden oldu! Niye değinmiyorsunuz ona!

MERVAN GÜL (Siirt) - Müdürlük ünvanı kadrosu mülakatında ise yazılı sınavdan en düşük puanı alan kişiye kadro verilip en yüksek puanı alan kişi ise MEMUR-SEN üyesi olduğu için elenmiştir. Her fırsatta kürsüde bağıra çağıra “Liyakatli atamalar yapılsın.” diye söylenen vekillerin kendi belediyelerinde yapılan liyakatsiz alımlara neden ses çıkarmadıklarını çok merak ediyorum.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - AKP’ye üye olmayınca liyakatsiz oluyor!

MERVAN GÜL (Siirt) - Milletın aklıyla alay eder gibi ekranlara farklı konuşup uygulamada farklı işler yapan yöneticileri halkımızın vicdanına bırakıyorum.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - “Liyakat” deyince aklımıza zaten ilk AKP geliyor!

MERVAN GÜL (Siirt) - Bizler bu adaletsizliğin karşısında sessiz kalmayacak, hemşehrilerimizin hakkını savunmaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit...

8.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit’in, gazetecilere yönelik saldırılara ilişkin açıklaması

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Demokrasi ve otokrasi arasında sallanan Suriye’de Kürt’süz bir gelecek hayali kuranların saldırıları maalesef bitmiş değil. Öyle ki âdeta IŞİD’in yarım bıraktığı işi bitirmek istercesine Kobani’ye saldırmak isteyen bir akıl var. Basın emekçileri Nazım Daştan ve Cihan Bilgin de Kürtlere yönelik saldırıları takip ettikleri için hedef alındılar. Irak Kürdistanında Nagihanları, Gülistanları ve Hero’ları katleden zihniyet Rojava’da gazetecilere yönelik saldırıların da failidir. Bunu protesto etmek isteyenleri gözaltına alıp tutuklayanlar da gazeteci Öznur Değer ve Medine Mamedoğlu ile İstanbul Barosuna soruşturma açanlar da bunun yanında olduklarının mesajını veriyor. AKP iktidarı, yurttaşın anayasal protesto hakkını tanımadığı gibi Rojava’da da rengini belli etmektedir. Çözüm savaş değil onurlu bir barıştır, demokrasidir, özgürlüktür.

BAŞKAN - Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı...

9.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, Balıkesir'de vefat eden yurttaşlara ve Rize'deki heyelanlara ilişkin açıklaması

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Balıkesir'de vefat eden yurttaşlarımız için başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkanım, Rize'de hâlâ heyelanlar çok ciddi bir biçimde devam ediyor. 4 kişinin yaşamını yitirdiği heyelandan sonra evvelsi gün de heyelan oldu, olmaya da devam edecek. Ne yazık ki ilgili Bakanlık ve Valilik herhangi bir tedbir almadığı için buradan biz son kez uyarımızı yapalım; Rize'de heyelanlar can alabilir, onun için önlem alınmasını özellikle arz ediyoruz

BAŞKAN - İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk...

10.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, Adıyaman'da depremle yıkılan otelin karar duruşmasına ilişkin açıklaması

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Teşekkürler Başkan

Bugün Adıyaman'da depremle yıkılan İsis Otel'i'nin belki de son duruşması var, karar duruşması olacak, iki gün sürecek. "İsis Otel neden yıkılmıştı, nasıl yıkılmıştı?" diye konuşmak gerektiğini düşünüyoruz. İsis Otel depremden önce denetimsizlikle, 2018'deki imar affıyla, kaçak kat çıkmayla, rantla, talanla yıkıldı. Kıbrıs'tan buraya müsabakalar için gelen genç sporcuların öldüğü bu katliamı unutmadığımızı ve burada doğrudan cinayete verilmeyecek her cezanın aslında ceza olmadığını tekrar hatırlatmak isteriz.

Bunun yanı sıra da geçtiğimiz hafta, burada, bütçede bakanlar 6 Şubat depremlerinin yaralarını nasıl sardıklarını anlattılar. Gerçekler bununla örtüşmüyor. Ne mahkemelerden adalet çıkıyor ne insanlar evlerinde oturabilmiş durumda; topraklarına el konuluyor, tarım arazilerine el konulup TOKİ arazileri yapıyor.

İsis Otel ortak davamız ve deprem sonrasında da rant politikasıyla mağdur edilen depremzedeler ortak mücadelemiz.

BAŞKAN - Antalya Milletvekili Aykut Kaya...

11.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Balıkesir'in Karesi ilçesindeki patlamaya, Manavgat'ta hafta sonu meydana gelen afete ve Serik ilçesindeki bazı mahallelerde yaşanan mülkiyet sorununa ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Balıkesir'in Karesi ilçesindeki patlama sonucu hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Ayrıca, hafta sonu Manavgat'ımızda meydana gelen afetten dolayı da tüm Manavgat'ımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Serik ilçemizde Deniztepesi, Bilginler, Gebiz, Akbaş Mahallelerinde mülkiyet sorunu yaşanmakta. Vatandaşlarımız atalarından beri burada yaşamalarına rağmen ne yazık ki bu alanlardaki mülkiyet sorunu ilgili kurumlarca çözüme kavuşturulamamıştır. Buralar "sarı alan" olarak geçmektedir; buradaki vatandaşlarımız tapuları olmadığı için yasal herhangi bir yapı yapamıyorlar, ÇKS kaydı yaptıramıyorlar, bundan dolayı TARSİM sigortası yaptıramıyorlar; bir afette, bir olumsuzlukta ciddi hak kayıpları yaşıyorlar. Orman Genel Müdürlüğü, Millî Emlak Genel Müdürlüğü ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bu alanlarda birlikte çalışarak hak sahiplerinin makul fiyatlarla mülkiyet edinmeleri sağlanmalıdır.

BAŞKAN - Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz...

12.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Emevi Camisi'ne ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün 24 Aralık Salı; diktatör, zalim ve cani Esed ve rejiminin çöküşünün üzerinden on altı gün geçti, özgür Suriye'nin Emevi Camisi'nde 2'nci özgür cuma namazı kılındı. “Müslümanların 4'üncü harem” olarak kabul edilen Emevi Camisi'nin halk devrimine sembol olması elbette çok önemlidir. İnşallah, mazlum halkların bu kutsal hareketi Suriye'de bulunan Şii, Sünni, Alevi, Dürzi, Nusayri, Asuri, Ermeni, Kürt, Türk, Arap ve Farslardan müteşekkil tüm unsurların birleşmesine ve yönetimde ortaklaşmalarına vesile olur. Artık barış ve kardeşlik zamanıdır.

Bütün zorluklara rağmen bu kardeşlik ortamının sağlanmasında emeği olan herkese, özellikle Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkür ediyor, başta Filistin olmak üzere Orta Doğu'da huzur ve barış ortamının sağlanmasına vesile olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

13.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Suriye'de yaşananların dikkatle takip edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, komşumuz Suriye'de yaşananları dikkatle takip etme mecburiyetindeyiz. Yaşanan zulümlerin son bulması en önemli temennimizdir. Esad'ın terkidiyar etmesiyle uzun yıllar Baas rejiminin yaşattığı vahşetin gün yüzüne çıkan görüntüleri dünyayı sarsmış bulunmaktadır. Gelişmiş teknoloji imkânlarına rağmen burada yapılanları inadına görmeyenlerden cesaret alan Esad'ın yaptıklarının hesabını şu veya bu şekilde vereceğine inanıyorum ama aslolan, katillerin korunması ve kollanması noktasında dünyanın durduğu yerin yeni baştan konumlanmasıdır. Geçmiş sadece ibret almak için hatırlamak, kaçmaya hazırlanırken bile ona sahip çıkanların “Biz nerede durduk, hangi yanlışları sahiplendik?” deme irfanı ihtiyaç duyduğumuz bir itiraf olacaktır. Toprak bütünlüğünü önemsiyor; katil İsrail'in pusudaki duruşunu, ABD'nin ve Rusya'nın bölgedeki hedeflerini, tüm Suriye halkının birlikteliğini hesaplamadan atılacak adımların yeni problemlerin kapısını aralayacağı riskini hatırlatıyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Şengül Karşı...

14.- İstanbul Milletvekili Şengül Karşı'nın, kentsel dönüşüm hamlesi kapsamında İstanbul'da yapılanlara ilişkin açıklaması

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - 2012 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızın başlattığı Türkiye'nin her yerinde kentsel dönüşüm hamlesi kapsamında geçtiğimiz cumartesi günü Güngören'de 768 konutun anahtarlarını ailelerimize teslim ettik, Üsküdar'da 456 riskli yapının güvenli yıkımını başlattık ve Bağcılar'da 395 yeni konutun temellerini attık. Bu adımlarla sadece İstanbul'da bugüne kadar tam 909 bin bağımsız bölümün dönüşümünü tamamlamış olduk. Ayrıca 39 ilçede 328 farklı noktada 153 binden fazla bağımsız bölümün dönüşüm çalışmaları da hızla devam ediyor.

Biz, tarihin nefes aldığı, medeniyetlerin kök saldığı bu eşsiz şehri, İstanbul'u sağlam temeller üzerine inşa etmekte kararlıyız. Laf değil, icraatla konuşuyoruz çünkü İstanbul'un geleceği hepimizin ortak sorumluluğudur.

BAŞKAN - Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar...

15.- *Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, yardımcı hizmetler sınıfında çalışan personelin görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavlarına ilişkin açıklaması*

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, yardımcı hizmetler sınıfında çalışan personel günümüzde yüksek lisans mezunu, üniversite mezunu hatta masterli, doktoralı vatandaşlarımızdan oluşmaktadır. Görevde yükselme sınavları kurumdan kuruma değişiklik göstermekte olup bazı kurumlarda iki, bazılarında beş, bazılarında ise on yılda bir yapılmaktadır hatta bazı kurumlarda bugüne kadar hiç görevde yükselme sınavı yapılmamıştır. Söz konusu bu durum kurumlar arasında ve çalışanlar arasında bir eşitsizlik yaratmaktadır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından, görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavlarının bir takvime bağlanmasını ve çalışanlarımızın kariyer yolculuğunun keyfiyete bırakılmamasını istiyoruz ancak “Yandaşlar görevde yükselsin, liyakat sahipleri mülakatta elensin.” anlayışını da istemiyoruz; mülakatı kaldırmaya söz vermişsiniz, sözünüzü tutun.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları...

16.- *İstanbul Milletvekili Yücel Arzen Hacıoğulları'nın, AK PARTİ'ye ilişkin açıklaması*

YÜCEL ARZEN HACIOĞULLARI (İstanbul) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; AK PARTİ sıradan siyasi bir parti değil, onu herhangi bir siyasi partiden ayıran temel özellik, iki insan fazileti: İstiklal ve hürriyet, bağımsızlık ve özgürlük yani; işte, AK PARTİ bu iki insan faziletini odak almıştır.

Özgürlük ve bağımsızlık yürüyüşümüz kongrelerle devam ediyor Erzurum'da, Sivas'ta ve elbette İstanbul'da. Bayrak yarısını İl Başkanımız Osman Nuri Kabaktepe'den yeni alan Sayın Abdullah Özdemir'i tebrik ediyorum; hoş geldiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum.

Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen...

17.- *Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'nın Turgutlu ilçesindeki okullara ilişkin açıklaması*

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Manisa'nın Turgutlu ilçesinde deprem incelemesinden dolayı yıkılan 20 bin nüfuslu Selvilitepe Mahallesi'nin tek okulu olan Hilmi Pekcan İlkokulu yerine yeni okul yapılmadı. Atatürk Mahallesi'nde 7 Eylül Ortaokulu yıkıldı; Bozkurt Mahallesi'nde İhsan Erturgut İlkokulu yıkıldı, Ortaokulu ise “güçlendirilecek” diye boşaltıldı. Eski kız meslek lisesi arsasına yapılan Cumhuriyet İlkokulunun eylül ayında bitirileceği söylenmişti, hâlâ bitirilmedi. Tüm bu okullardaki öğrenciler başka okullara yönlendirildi. İkili öğretim yapılan bu okullarda eğitim ortamları sağlıklı değil.

1.380 öğrencili Hasan Ferdi Endüstri Meslek Lisesi için ise Pamukkale Üniversitesinin güçlendirme kararı olmasına rağmen, İlçe Millî Eğitimin bilgisi dışında, Bakanlık tarafından yıkım kararı alındı. Eğer bu okul yıkılırsa veliler, yerine okul yapılmayacağından dolayı endişeli.

Bu okullarda geline son nokta nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Adana Milletvekili Orhan Sümer...

18.- *Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Belgrad Ormanı'nı işletme yetkisine ilişkin açıklaması*

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Belgrad Ormanı işletmesinin artık İstanbul Büyükşehir Belediyesinde olmadığını duyurdu. Yıllardır İBB tarafından işletilen, vatandaşlarımız tarafından büyük övgüler alan Belgrad Ormanı'nın işletmesinin İstanbul Büyükşehir Belediyesinden alınması tamamen siyasi bir hıncın göstergesidir. Tarım Bakanlığı görevini yapmak istiyorsa Adana'da mahsulü toplayamayan çiftçiye destek vermeli, traktörüne haciz gelen üreticiye çare olmalı, milleti pazardan çürük sebze, meyve toplar durumdan çıkarmanın yollarını aramalı.

Çukurova toprakları her geçen gün tarım vasfını kaybederken Tarım Bakanlığı siyasi hesaplaşmalar peşinde koşmak yerine, tohumdan buğdaya, gübreden besi hayvanına kadar tarımın her alanında hızla artan ithalata çözüm bulmalıdır. Çiftçinin Tarım Bakanlığından beklediği mafya usulü bir yerlere çökmesi değil sektördeki dertleri çözmesidir.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko...

19.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, kredi ve kredi kartlarına uygulanan faiz oranlarına ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hükûmetin uyguladığı kredi ve kredi kartlarına yönelik yüksek faiz politikası âdetâ bir tefeci faizidir. Bu politika, vatandaşlarımızın sırtına ağır bir yük bindirmiştir. Yılbaşından bu yana batık kredi kartı borçlarında yüzde 234, batık bireysel kredi borçlarında ise yüzde 84 oranında artış yaşanmıştır. Bu rakamlar sadece bir istatistik değil milyonlarca insanın borç sarmalında yok oluşunu temsil etmektedir. Faiz oranlarının yüksek seyri ve enflasyonun kontrol edilmemesi, geliri artmayan vatandaşlarımızın borçlarını ödemesini imkânsız hâle getiriyor.

Buradan Hükûmete sesleniyorum: Vatandaşlarımızın sırtına yüklenen bu faiz kamburunu artık görün. İnsanlar borcunu ödeyebilmek için yeni borç almak zorunda kalıyor, bir krizden diğerine sürükleniyor. Bu borç sarmalını durdurmak ve faizleri insani seviyelere çekmekte sizin sorumluluğunuz vardır. Aksi hâlde milyonlarca insan daha büyük bir ekonomik felakete sürüklenecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul...

20.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Zonguldak'ın nasıl bir hava soluduğuna ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Zonguldak için Bakanlığın Hava Kalite İzleme İstasyonu verilerini takip ediyoruz. Açıklanan son verilere göre Zonguldak yine kötü hava soluyor. Daha önce de defalarca dile getirdik, önergelerimize cevap gelmedi. Son gelen cevapta istasyonları nereden izleyeceğimiz gösterilmiş. Yayınlanan değerlere göre Zonguldak kötü hava solumaya devam ediyor. Soruyoruz: Neden önlem alınmıyor? Gerekli kontroller neden yapılmıyor? Zonguldak merkezde birbirine çok yakın noktada 5 adet izleme istasyonu varken sanayinin en yoğun olduğu Karadeniz Ereğli'de tek istasyon var ve bu istasyonda PM 2,5 değerleri yayınlanmıyor. Ereğli toza ve kirli havaya bu kadar maruz kalırken, solunum yolu hastalıkları ve kanser vakaları bu kadar artarken neden bu ölçümler yapıp gerekli önlemler alınmıyor? Kim korunuyor? Neden Bakanlık görevini yapmıyor? Karadeniz Ereğli'de PM 2,5 verilerinin yayınlanmasını istiyoruz. Zonguldak nasıl bir hava soluduğunu görmek istiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey...

21.- Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in, Balıkesir'in Karesi ilçesinde bulunan bir mühimmat fabrikasında meydana gelen patlamaya ilişkin açıklaması

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Balıkesir'imizin Karesi ilçesinde bulunan bir mühimmat fabrikasında meydana gelen acı olay hepimizi derinden üzmüştür. Fabrikada kapsül üretim bölümünde gerçekleşen patlama sonucunda maalesef ilk belirlemelere göre 12 canımız hayatını kaybetmiş, 5 vatandaşımız ise yaralanmıştır. Yaralılarımızın hayati tehlikesi bulunmamaktadır. Hayatını kaybeden canlarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı ve sabır, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Olayın ilk anından itibaren Genel Başkan Yardımcımız bölgeye intikal etmiş, milletvekillerimiz de bölgeye gitmek için yoldadır. Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan sürecin yakından takipçisidir. Onun talimatları doğrultusunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız Vedat Işıkhani, İçişleri Bakanımız Ali Yerlikaya ve Millî Savunma Bakanımız bölgeye intikal etmişlerdir. Olayın aydınlatılması için bütün teknik incelemeler yapılmaktadır.

Tekrar başımız sağ olsun diyorum. Bütün hemşehrilerimize de başsağlığı diliyorum.

BAŞKAN - Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan...

22.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Suruç-Kobani sınırında başlatılan nöbete ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Geçtiğimiz günlerde Nusaybin'de, dün itibarıyla da Urfa'da, Suruç-Kobani sınırında bir nöbet başlatıldı. Siyasi partiler, STK'lar ve halk tek bir sesle "barış" diyor; bu nöbetin sesini halk iradesinin temsili olan Meclise iletmek istiyorum. Rojava'ya yönelik saldırıların son bulması, sivillerin katledilmemesi, coğrafyamızda yıkım ve tahribatın son bulması için herkesi sorumluluk almaya çağırıyoruz. Rojava'da savaşın sona ermesi ve barış için kalıcı adımlar atılmalıdır. Gerek Suriye'de gerekse Türkiye'de derhâl savaş masasının kaldırılıp barış masasının kurulması elzemdir.

BAŞKAN - Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz...

23.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, tekstil sektörüne ilişkin açıklaması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Maliyet artışları ve yüksek enflasyona dayanamayan tekstil sektörü çareyi ya kapısına kilit vurmakta bulmuş ya da Mısır'a göç etmiştir. Son bir yılda tam 130 markalı firma Mısır'da üretime başlamış, giden bu firmalarla birlikte tekstil sektörünün yaklaşık yüzde 30'luk kısmı Türkiye'yi terk etmiştir. Türkiye'de kalan firmalar konkordato ve iflastan kurtulamamış, çoğu firma da ancak yüzde 70-80 kapasiteyle çalışmaya başlamıştır. Böylece ülkemizde kapasite kullanımı ve istihdam daralmış, 200 bin kişi işinden olmuştur. Mersin'de de bu konuda sektör önemli yaralar almıştır. İzlenen bu yanlış politika neticesinde, ülkemizde Avrupa'dan daha pahalı üretmeye başlayan tekstil sektöründe nimet, artık bir külfete dönüşmüştür.

İktidara buradan sormak istiyorum: Tekstil sektörü daralırken bu konuda ne gibi tedbirler aldınız? Tekstil sektörünün sorunlarını çözmeyi ve sektöre nefes aldırmaı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Burak Akburak... Yok.

Kayseri Milletvekili Aşkın Genç...

24.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Tomarza Devlet Hastanesine ve Akkışla ilçesinin iletişim sorununa ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tomarza Devlet Hastanesinde uzun süredir devam eden eksiklikler, halkımızın temel sağlık hizmetlerine erişimini ciddi şekilde zorlaştırmaktadır. Diş filmi çekilemiyor, röntgen cihazı çalışmıyor ve basit sağlık ihtiyaçları için dahi Kayseri merkeze veya Develi'ye gitmek zorunda kalınıyor. Özellikle kırsal kesimden gelen ve maddi durumu sınırlı olan vatandaşlar için bu önemli bir mağduriyettir. Sağlık Bakanlığına buradan çağrıda bulunuyorum: Tomarza Devlet Hastanesinin eksiklikleri bir an önce giderilmelidir.

Akkışla ilçemizde ise yaylacılıkla geçimini sağlayan vatandaşlarımız GSM operatörlerinin kapsama alanı dışında kalmaları sebebiyle ciddi iletişim sorunları yaşamaktadır. Bu sorun sadece günlük hayatı değil acil durumlarda can güvenliğini de tehlikeye atmaktadır. Yaylaların da kapsama alanına dâhil edilmesi için baz istasyonlarının kurulması hayati bir ihtiyaçtır. Bu konuda Ulaştırma Bakanlığını bir an önce harekete geçmeye davet ediyorum.

BAŞKAN - Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu...

25.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Peygamber Sevdalıları Vakfına ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; “Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin paralel yapılarla iş tutuyor.” diyorduk; evet, tutmaya devam ediyor. Tam da aslında şunu söyledik: Bugün öğrendik ki Peygamber Sevdalıları Vakfı ile Millî Eğitim Bakanlığı bir protokol imzaladı. Kim bu Vakıf? Bu Vakıf, geçmişte MUSTAZAF-DER'in kapatılma gerekçesi olan Hizbullah'la yakınlığından dolayı MUSTAZAF-DER'den sonra kurulan bir vakıf. Vakfın Başkanı eski HÜDA PAR yöneticisi Mehmet Beşir Şimşek. Bu, aynı zamanda Âlimler ve Medreseler Birliği Başkan Yardımcısı. Bu Medreseler Birliğinin Başkanı kim? Enver Kılıçaslan. Bu kim? Hizbullah'ın İran sorumlusu.

Hâl böyleyken bu milletin çocuklarını siyasi projelerinize malzeme yapamazsınız. Türk çocuklarını ideolojik zombi yapacak bu protokoller mutlaka iptal edilmelidir.

BAŞKAN - Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen...

26.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Suriye'den küçükbaş canlı hayvan getirilmesine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Geçtiğimiz günlerde Sayın Cumhurbaşkanı, ülkemize yurt dışından büyükbaş canlı hayvan ithal edileceğini söylemişti. Bölgem olan Gaziantep'ten aldığım bilgilere göre, Suriye'den ülkemize çok yüksek sayılarda küçükbaş canlı hayvan getirilmektedir. Belgeli, fotoğraflı, videolu olarak gönderilen bu bilgilerden anladığımıza göre son iki ayda yaklaşık 10 bin küçükbaş canlı hayvan ülkemize girmiştir. Bunu getiren insanlar ihraç kaydıyla getirmekte ancak evrakta sahtekârlık yaparak bu hayvanları yurt içinde satmaktadır. Böylece, bir taraftan bölgemizdeki üreticilerimiz mağdur edilmekte, diğer taraftan AKP iktidarı tarafından ülkemiz bir yolsuzluklar ülkesi hâline getirilmiş olmaktadır.

BAŞKAN - Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız...

27.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, asgari ücrete ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Cumhurbaşkanı “Asgari ücretliye yılda 3 defa zam yapacağım; 2024 yılı ‘Emekliler Yılı’ olacak.” dedi fakat milyonları, asgari ücretliyi açlık sınırının altında çalışmaya mahkûm etti; milyonların gözü belirlenecek asgari ücrette. Cumhurbaşkanı geçen hafta övünerek “Biz göreve geldiğimizde asgari ücret 184 liraydı, hiçbir zaman da enflasyonun altına düşürmedik.” dedi. O tarihte AKP'nin açlık ve sefalet yılı başlamamıştı; dolar 1 lira 64 kuruş, çeyrek altın 23 lira, benzin 1 lira 76 kuruş, ekmek 20 kuruş, etin kilosu 9 liraydı. Bugün ev kiralılarının 10 bin liradan başladığı, açlık sınırının 20 bin lirayı geçtiği bir ortamda her 2 kişiden 1'i asgari ücretle çalışır bir hâle geldi. Bu yıl asgari ücretlinin enflasyon karşısındaki kaybı 7 bin liraydı.

Emekliye 1 asgari ücret verin, 21 bin lira gibi sefalet ücretini asla telif etmeyin. Asgari ücretin 30 bin lira olması gerektiğini, en düşük emekli maaşının da asgari ücretle eşitlenmesi gerektiğini dile getiriyoruz. Asgari ücret 30, biz bunun altında yokuz.

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan... Yok.

Mersin Milletvekili Gülcan Kış...

28.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in yaptığı açıklamaya ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek bugün “Türkiye’de ciddi bir enflasyon ve hayat pahalılığı sorunu var.” diyerek nihayet ülkemizin gerçeğini itiraf etti. Sayın Şimşek, yirmi iki yıldır bu ülkeyi yöneten bir iktidarın bakanı olduğunu unutmuş görünüyor. Bugün yaşadığımız ekonomik kriz, sizin plansız, popülist ve halktan kopuk politikalarınızın eseridir. Nureddin Nebati, Vedat Bilgin ve Murat Kurum; sizin Bakanlarınız bir bir itiraf etti. Sayın Şimşek, siz değil miydiniz “Araç saltanatı ekonomimiz için çerez parası.” diyen? “Çerez” dediğiniz bu israf, emeklilik maaşıyla geçinemeyen milyonların cebinden çıkıyor. Sayın Şimşek, şimdi, siz bu itirafınızla görevinizden azlinizi istemelisiniz.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak israf düzenine son verecek adaletli bir yönetimi biz kuracağız. Geçim yoksa seçim var diyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Mersin Milletvekili Ali Bozan...

29.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Adana Suluca 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde tutulan Ömer Arslan'a ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Size bugün Sednaya Cezaevinden değil Türkiye’de bir cezaevinden bahsedeceğim. Ömer Arslan, Adana Suluca 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde tek kişilik hücrede tutuluyor. Ömer Arslan Urfa’da gözaltına alındığında ağır işkencelerden geçti. İşkenceden kaynaklı görme problemleri yaşıyor, 3 kaburgası kırıldı. Cezaevi koşullarında tedavisinin yapılmaması nedeniyle ciddi sağlık sorunları yaşıyor. Hafta sonu ailesine durumunun kritik olduğu, suyu dahi damla damla içebildiği haberi ulaştı. Dün hastaneye kaldırıldı. Yine, alelacele bir şekilde muayenesi yapıldı, derdine derman olmadı. Üstelik dört saat boyunca ring aracında bekletildi. Bugün Ömer Arslan’la görüşmek için cezaevine giden avukatının cezaevi idaresiyle görüşme talebi de kabul edilmedi.

Hasta tutsakların sorunlarını dile getirmeye zaman yetmiyor. Gelin, iktidarıyla muhalefetiyle hasta tutsaklarla ilgili yasal düzenlemeleri hep birlikte yapalım.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şimdi Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, İYİ Parti Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Buğra Kavuncu’ya ait.

Sayın Kavuncu, buyurun.

30.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu’nun, Balıkesir’in Karesi ilçesinde patlayıcı üreten bir fabrikada meydana gelen patlamaya, iş kazalarına ve sorumlularına, Tabip Binbaşı Nihat İlhan’ın ailesinin hunharca katledilişinin yıl dönümüne ve devletin bürokratlarının bir siyasi partiye mensup olamayacağına ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de öncelikle, Balıkesir’in Karesi ilçesinde patlayıcı üreten bir fabrikada meydana gelen patlamada yaşamını yitiren vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Bir iktidarın, bir hükûmetin asli görevi insanını muhafaza etmek, insanını korumaktır; sorumlu olduğu ülkede doğayı korumaktır, çevreyi korumaktır ama hele de kendisini “yerli ve milli” olarak ilan etmiş bir hükûmetin bu konuda herkesten çok daha fazla hassas hareket etmesi lazım.

Ama ne yazık ki biz, bu iş kazalarında dünyanın en kötü karnelerinden birine sahip ülkelerin başında geliyoruz; Avrupa'da en kötüyüz, dünyada da gene yerimiz hakikaten utanç verici bir konumda, bir durumda. Biz, her gün 3-4 işçimizi iş kazalarında kaybediyoruz. Elbette ki bu işin ana sorumlusu iktidardır ama ben bugün belki muhalefet partisinde yer alan birisi olarak biraz daha farklı bir tespitte bulunacağım: Aslında, bir zihniyet değişimini beceremediğimiz ve başaramadığımız için bu olan kazalardan hepimiz, tamamımız kısmen sorumluyuz. Neden bunu söylüyorum? Çünkü biz, bu meseleyi önemli bir mesele olarak hakikaten görmedik, görmedik.

Ya, şöyle bir ülke düşünün: Emniyet kemeri yerine toka satan bir ülke düşünün ya, dünyanın hiçbir yerinde bulamazsınız bunu. Emniyet kemeri yerine o arabanın verdiği rahatsız edici sesi duymayayım diye toka takan bir ülkede yaşıyoruz. Tabii, iktidar bunları denetleyecek. Çalışma Bakanlığının asli görevlerinden bir tanesi Balıkesir'de olan bu kazayı engellemek, orayı denetlemek ama bu zihni değişimi de biz yaratmak zorundayız.

Bakın, ben yıllarca uluslararası firmalarda yöneticilik yaptım ve çalıştığım firmada hiçbir zaman satış ve kâr üzerinden bana bir prim ödemediler. Ana etken, ana madde neydi biliyor musunuz? Yıl sonunda benim sorumlu olduğum müessesede herhangi bir işçinin yaralanması ya da iş kazasından dolayı kayba uğraması hâlinde yıl sonunda vermeyi taahhüt ettiği primin belki onda 1'ini, belki yüzde 20'sini ancak öderdi çünkü kâr elde etmekten, para kazanmaktan, gelişmekten, kalkınmaktan, bunların hepsinden çok daha önemli olan insanın sağlığı. Eğer siz bir müesseseyi işletiyorsanız, oradaki insanların güvenliğini sağlayamıyorsanız -istediğiniz kadar yüksek gelir elde edin, istediğiniz kadar kâr elde edin- yapı sizi, insanınıza sahip çıkmadığınız için bir şekilde cezalandırıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Dolayısıyla bu zihni değişimi hepimizin yapması lazım.

Ya, arabada elinde cep telefonu ile konuşan bir şoförü gördüğümüzde uyarmamız lazım, WhatsApp'tan mesaj attığında uyarmamız lazım. Trafik kazalarının yüzde 80'i direksiyon başında, elinde telefonla oynayan şoförlerden kaynaklanıyor. Bunları, bizim bir şekilde uyaracak bu zihni dönüşümü yani bunu önemli hâle getirmemiz lazım. Fıtratında yok bu işlerin; bu işlerin fıtratında yok bu kazalar. Arkadaşlar, davranışlarımızı değiştirmemiz lazım, yaklaşımımızı değiştirmemiz lazım diyorum.

Ben, bu vesileyle bir kez daha kayıplarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Umarım, bu zihni değişimi yaşarız, yakalarız ve bir daha bu tür kazaları görmeyiz.

Bir başka değinmek istediğim konu da aslında hepimizi üzen, hiç unutamadığımız bir fotoğraf vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Selamlıyorum Başkanım, bitireceğim.

Bugün, 24 Aralık 1963'te Tabip Binbaşı Nihat İlhan'ın ailesiyle beraber hunharca katledilişinin yıl dönümü. Kıbrıs, bizim onurumuzdur. Kıbrıs, Türkiye'nin onuru, namusudur. Kıbrıs'la ilgili alınacak her karar, geçmişte orayı kurtarmak için vermiş olduğumuz şehitlerin sorumluluğunu üzerimize yüklemektedir. Bu anmaları yapmamız lazım. Neden yapmamız lazım, biliyor musunuz? Çünkü bir bedel ödemişiz ve bu bağımsızlıklar zor elde edilmiş. Onun için, geçmişte yaşanmış -hepimizi üze de-

bu tür trajedileri mümkün olduğu kadar anmak ve yeni nesillere, buraların kıymetini mümkün olduğu kadar hissettirmek lazım. Ben, bu vesileyle bir kez daha Tabip Binbaşı Nihat İlhan'ı saygıyla, rahmetle, minnetle anıyorum.

Bir son konu değinmek istediğim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bitiriyorum Başkanım.

Bakın, ben bundan yaklaşık bir hafta önce, Afyon Çay Kaymakamının yapmış olduğu bir davet mektubunda AK PARTİ amblemini kullandığını söyledim ve Adalet Bakanına da bu belgeyi teslim ettim. Gene çok benzer bir hadise yani devletin partileşmesi, bu son derece rahatsız edici.

Geçtiğimiz günlerde AK PARTİ Harran İlçe Kongresi'ni gerçekleştirdi. Kongre bittikten sonra bir milletvekilinin evinde Akçakale Kaymakamı, Üniversite Rektörü, İl Millî Eğitim Müdürü, İl Sağlık Müdürü, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü bunların hepsi oturdu ve sohbet ettiler. Olabilir, Urfa'nın problemlerini konuşmuş olabilirler ama soruyu şöyle sorayım ben size: Bu yetkililer, bu bürokratlar bir muhalefet partisi milletvekilinin evinde otursaydı, evinde bir şekilde ağırlansaydı ne kadar tepki görürdü? Bu olmaz, devletin bürokratları partili olmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Devletin bürokratları partili olmaz, bir siyasi partiye mensup olmaz. Bu, Türkiye'yi bir çıkmaz sokağa götürür, hep yakındığımız o Orta Doğu'daki rejimlerin hâline döner. Onun için bu konuda azami hassasiyet gösterilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, sağ olun.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kavuncu.

Diğer söz talebi, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili ve Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a ait.

Sayın Kılıç, buyurun.

31.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Balıkesir Karesi'de bulunan kapsül üretim fabrikasında meydana gelen patlamaya, Suriye'de yapılması gerekenlere ve "kalabalık yalnızlık" kavramına ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları karşısında bizleri takip eden yüce Türk milleti; ben de Balıkesir Karesi'de bulunan kapsül üretim fabrikasında meydana gelen patlamada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum; milletimizin başı sağ olsun. Umarım bundan sonrasında bu tür haberlere hiçbir zaman yer vermeyiz; gerekli önlemler, tedbirler alınır diyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin haklı ve meşru mücadelelerini karalama çabaları siyasi erimeye örnektir. Suriye'deki gelişmeleri ya zafer havasıyla sunmak ya da hezimetle eleştirmek bize göre doğru değildir. İhtiyatlı ve dengeli bir yaklaşım benimsemek en doğrusudur. Suriye halkı yeni bir siyasal sistem kuracak ve bu süreçte Türkiye-Suriye diyaloglarının güçlü bir dönemi yaşanacaktır ancak öncelikli olarak Suriye topraklarının bölücü terörden arındırılması gerekmektedir. PKK-YPG'nin Suriye'de yer bulmaması ve silahlarını geçiş hükûmetine devretmesi şarttır, Suriyeli olmayan teröristlerin de sınır dışı edilmesi gerekir. Bir tek terörist dahi sınırlarımızda yer bulmamalıdır.

Bölücü teröre artık tahammülümüz yoktur. Türkiye ve Suriye'deki Kürtler terörizmden uzak, kardeşçe bir geleceğe yürümektedirler. Terör örgütleri hiçbir şekilde yaşama şansı bulmamalıdır. Suriye'nin egemenliğine saygı uluslararası bir sorumluluktur. Hiç kimse bu sorumluluktan kaçamayacaktır. Kürtler kardeşimizdir, terör örgütü ise bizim düşmanımızdır. Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Bey'in ifadeleriyle: “Şam’a gözünü dikenin Tel Aviv’de, Kudüs’te Osmanlı şamarını yiyeceğini hiç kimse de unutmamalıdır. Tarih bize diyor ki: Kudüs’ün ilk durağı Şam’dır.”

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Dil Kurumu tarafından yapılan oylama sonucunda 2024 yılının kelimesi ya da kavramı olarak seçilen “kalabalık yalnızlık” kavramı çağımızın en derin ve anlamlı duyularından birini yansıtıyor. Kalabalık yalnızlık, dışarıdan bakıldığında insanların bir arada olduğu, yoğun sosyal etkileşimlerin yaşandığı bir ortamda bireylerin içsel olarak yalnızlık hissi yaşamasını anlatıyor. Birey çevresiyle bağlantı kurmuş olsa da iç dünyasında derin bir boşluk, bir eksiklik hissiyle mücadele ediyor. Teknolojinin, dijital iletişim ve sosyal medyanın insan ilişkilerini dönüştürdüğü bu dönemde fiziksel olarak bir arada olmamıza rağmen duygusal olarak yalnızlaşmak giderek yaygınlaşan bir durum hâline gelmiştir. Kalabalık yalnızlık, sadece bir bireyin duygusal bir durumunu ifade etmekle kalmayıp aynı zamanda toplumsal bir soruna da maalesef işaret etmektedir. Özellikle genç nesillerimizin dijital dünyada kurduğu ilişkilerin sahteliği ve yüzeysel etkileşimlerinin artması yalnızlık duygusunu pekiştiren faktörler arasında yer almaktadır. Ancak bu yalnızlık bir tercih değil, bir zorunluluk gibi algılanmaktadır. Kalabalıklar içerisinde yalnız olmak hem bireysel hem de toplumsal bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. 2024 yılının kelimesi ya da kavramı olarak “kalabalık yalnızlık” seçildiği için bu kavramı daha çok konuşmalı, anlamını derinlemesine tartışmalı ve hep birlikte toplumsal bir farkındalık oluşturmamız gerekiyor. İnsanların yalnızlıkla başa çıkabilmesi, gerçek anlamda birbirine yakın olabilmesi için daha samimi, derinlikli ve anlamlı ilişkiler kurmanın yollarını aramalıyız. Kalabalık yalnızlık, bizim çağımızın en önemli duygusal durumlarından birini ifade ediyor ve hepimizin bu konuda daha fazla düşünmesi, çözüm yolları araması gerektiği bir dönemi işaret ediyor.

Son söz olarak, ruhumuza hitap etmeyi, ruhumuzu doyurmayı ve zenginleştirmeyi mutlaka başarmalıyız diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkan Vekili ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'ye ait.

Sayın Temelli, buyurun.

32.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Balıkesir'in Kavaklı köyündeki patlamaya, işçi sağlığı ve iş güvenliğine, metal işçilerine, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in yaptığı açıklamaya, Türkiye'nin Suriye politikasına ve Suriyeli sığınmacılara ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Balıkesir'in Kavaklı köyündeki patlamada 12 işçiyi yitirdik, onlara Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Bu arada, 5 de yaralı işçi var, onlara da bir an önce acil şifalar diliyorum.

Evet, “işçi sağlığı ve iş güvenliği” deyince Türkiye'nin hâli ortada, işçi cinayetlerindeki sayı ortada, her gün ortalama 6-7 işçinin yaşamını yitirdiği bir ülkede yaşıyoruz. Dolayısıyla böyle olaylar ortaya çıktığında tabii ki acımız büyük, üzüntümüz büyük ama neredeyse süreklilik arz eden bir durumla karşı karşıyayız. İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda adımların yeterince atılmadığını çok

iyi biliyoruz hatta yasayı uygulamaktan kaynaklı çok ciddi sorunların yaşandığını biliyoruz, bu konuda iktidarı bir kez daha gerekli tedbirleri almaya davet ediyoruz. Bu ülkeyi bir işçi cehennemine çeviren emek sömürsünde geline bu noktada artık bir “Dur!” demenin zamanı gelmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; metal işçileri kazandı, direnerek kazandı; sizlerin grev yasağına rağmen kazandı, sizlerin darbeci aklınıza rağmen darbelere “Dur!” diyebilmenin gücüyle işçiler kazandılar. Bu ülkede grev yasaklamaya artık son vermek zamanıdır. Grevleri yasakladığınız sürece, işçi haklarını yok saydığınız sürece işte, işçiler katledilecek, işçi cinayetleri devam edecektir. Bunun yolu, çalışma hukukunun emekçi hakları zemininde yeniden düzenlenmesinden geçiyor. Bu sermaye yanlısı politikalar bugünkü işçi cinayetlerinin de nedenidir, bugünkü yoksulluğun da nedenidir, bugünkü hak yitimlerinin de nedenidir.

Sayın Şimşek bir açıklama yapmış, demiş ki: “Ülkenin en önemli sorunu, bugün en büyük sorunumuz enflasyon ve hayat pahalılığıdır.” Evet, enflasyon ve hayat pahalılığı bugün bu ülkenin en büyük sorunu fakat daha geçen hafta burada enflasyonla nasıl mücadele ettiğini anlatıyordu, daha sonra, Sayın Cevdet Yılmaz geldi, o da başarılı hikâyeler anlattı bize. Aradan daha bir hafta geçti, Hazine ve Maliye Bakanı diyor ki: “En büyük sorunumuz enflasyon ve hayat pahalılığı.” Bence bizim en büyük sorunumuz, bir Hazine ve Maliye Bakanı sorunudur, dolayısıyla bir ekonomi yönetimi sorunudur, dolayısıyla bir iktidar sorunudur. Bu sorun devam ettikçe bu ülkede herhangi bir krize çözüm bulmak çok da mümkün değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, ekonomide bu sorunlar var da dış politikada sorun yok mu? Dış politikada da sorunlar devam ediyor. Bütün dünyanın gözü Suriye’de. Bütün dünya Suriye’deki gelişmeleri yakından izliyor ve Suriye’nin nasıl bir geleceğe sahip olacağı aslında hem dünya siyasetini hem Türkiye siyasetini yakından ilgilendirecektir. Dolayısıyla bizim buradaki tavrımız da hem Türkiye açısından hem bölge açısından çok çok önemlidir fakat biz ısrarla bu konuda yanlış stratejiler üzerinden, yanlış politika üzerinden yol almaya çalışıyoruz. Bu gidişatla bir çözümün üretilmesi çok da mümkün değil. Suriye’nin geleceği demokratik Suriye’dedir. Nasıl ki Türkiye’nin geleceği, demokratikleşmede ise bölgenin de geleceği topyekûn demokratikleşmeyle ancak mümkün olabilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanı Hakan Fidan Suriye’yi ziyarete gitti, daha önce MİT Başkanı ziyarete gitti. Emevi Camisi’ne gidildi, bir namaz kılındı. On beş yıldır, on üç yıldır “Namaz kılacağız, namaz kılacağız.” diyorsunuz. Onu da yaptınız. Dışişleri Bakanı da gitti; çay içti, yüksek tepelere çıktı, Suriye’yi seyretti; bol bol konuştu, hatta Ahmed Şara’dan daha fazla Fidan’ın konuştuğunu dinledik. Sırada Cumhurbaşkanının ziyareti söz konusuymuş. Tamam, gidilebilir fakat ne amaçla gidiyorsunuz, neden gidiyorsunuz? Gerçekten, Suriye’nin demokratikleşmesi yönünde bir çaba için gidiyorsanız o zaman Suriye politikasını bir bütün olarak ele almak zorundasınız. Dolayısıyla, hâlâ bugün gidip orada bu görüşmeleri yaparken kavram setinizden bu terörü çıkartın artık, bu terör üzerinden bir muhabbetle yol almanız mümkün değil. On beş yıldır zaten bu kavramı öyle bir hâle getirdiniz ki her türlü terör yöntemiyle bölgeye yaklaşp sonra hâlâ bu anlayışla, bu yaklaşımla yola devam etmek istiyorsunuz. Suriye’ye bir bütün olarak bakın. Hani “Toprak bütünlüğü.” diyorsunuz ya, sürekli olarak “Suriye’nin toprak bütünlüğü, Suriye’nin toprak bütünlüğü.” diyorsunuz ya o zaman bir bütün olarak bakın. Siz Suriye’nin bir kısmına bakıyorsunuz, diğer kısmını görmezden geliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) - Bu, sizin yanlış dış politikanız; bu, sizin Kürt’e yaklaşımdaki en temel sorununuz. Bir kere Kürtlerle sağlanacak bir barış üzerinden Orta Doğu’nun geleceği biçimlenecek. Bunu bütün dünya öğrendi, bir tek bu iktidar öğrenemedi. Hâlâ bölgenin bu şekilde istikrarsızlaştırılması,

bölgenin parçalı olarak ele alınması, Rojava'nın aslında bu anlamda bir diyalog süreci, bir müzakere süreci üzerinden değerlendirilmesi yerine hâlâ bir militarist akılla, bir savaşçı akılla değerlendirilmesi hâlâ oranın bombalanması ve sivil ölümlere neden olunması; bunun gibi bir yaklaşımla bir çözüm üretmek mümkün değil. Kaldı ki mesele bununla da sınırlı değil böyle bir yaklaşım, aslında bölgede yeni gerilimler yaratacaktır. Bakın, şunu anlamak lazım: Barış, demokrasi üzerinden yol alıyorsanız çatışmalara karşı bir siyasetiniz olmalı. Suriye'nin bir kısmında çatışmaları körükleyip diğer kısmına barış getiremezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Bu, eşyanın tabiatına aykırı; bu, geride bıraktığımız on iki-on üç yılın deneyiminde saklı. Aksine, Suriye'de çatışma olmayan bir bölgeye çatışma ihraç ediyorsunuz. O bölgenin demokratik teamüllerini Suriye'nin diğer alanlarına taşımak yerine, siz burada bir akıl tutulması yaşıyorsunuz ve çarpık bir dış politikayla meseleye yaklaşıyorsunuz ve bu neye neden olacak? Bu, önümüzdeki dönem Suriye halkları -yani sadece Kürtler değil, orada yaşayan Aleviler olsun, diğer azınlıklar olsun, diğer inançlar olsun- için yaratılan riski yükseltecektir. Dolayısıyla, bu riski önlemenin yolu demokratik bir Suriye anlayışıyla ve Rojava'ya doğru yaklaşımla ancak mümkün olabilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak, sığınmacılar konusunda da yine stratejik bir hata söz konusudur. Suriyeli sığınmacılar, mülteciler geri dönsün ama nasıl bir Suriye'ye?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Bugün Almanya, Avusturya ve İsveç'e kadar birçok ülke sığınmacı başvurularını durduruyor fakat burada riskler son bulmuş değil, yeni bir mülteci dalgası gelebilir.

Sığınmacıların, mültecilerin haklarını yok sayarak süreci bir oldubittiye getirmemek lazım çünkü burada da çok ciddi insan hakları ihlali söz konusu olabilir deyip Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Temelli.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ve Ankara Milletvekili Murat Emir'e ait.

Sayın Emir, buyurun.

33.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Balıkesir'de bu sabah yaşanan patlamaya, işçi sağlığı ve iş güvenliğine, Yargıtayın İŞİD'li militanlarla ilgili geçen hafta verdiği karara, Muğla'da kaza sonucu düşen ambulans helikoptere ve gazetecilere ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu sabah Balıkesir'de 12 vatandaşımızı kaybettiğimiz ve 5 vatandaşımızın da ağır bir şekilde yaralandığı, işçilerimizin yaralandığı haberle derinden sarsıldık; büyük acı ve üzüntü içerisindeyiz. Ben buradan ölen vatandaşlarımıza, işçilerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve yaralıları da acil şifalar diliyorum. Ama bu vesileyle Meclisin sadece bir başsağlığı dileme yeri olmaması gerektiğini ve Meclisin iş sağlığı ve iş güvenliği konusunda tedbir alması gereken en yüksek makam olduğunu bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Maalesef, dünyada iş cinayetlerinde 1'inci olan ülkemiz ve ülkemizde iş cinayetleri son derece yüksek seviyede. Her defasında gündeme geliyor, burada taziyeler bildiriliyor ama hiçbir şey yapılmıyor. Bakınız, istatistiklere göre Türkiye'de günde ortalama -maalesef- 4 işçimiz iş cinayetinde yaşamını yitiriyor. Raporlara göre on bir ayda 1.708 işçi yaşamını yitirmiş, sadece kasım ayında 164 işçi yaşamını yitirmiş. Dünyada olmayan, bırakın gelişmiş ülkeleri, gelişmekte

olan ülkelerde dahi olmayan fitrat niye Türkiye'deki işçilere fitrat oluyor? Niye Türkiye'deki işçilerin kaderi ölmek oluyor iş cinayetlerinde? Bunun üzerinde durmamız lazım. Birinci sebebi, iş güvenliği önlemlerinin alınmamasıdır. İkinci sebebi de cezasızlıktır. Buna benzer kazalara baktık Sayın Başkan, 2020'de Sakarya Hendek'te 7 işçimiz öldü, 127 işçimiz yaralandı, daha önce o fabrikada ölen işçilerimizin olduğunu biliyoruz. Ne yapılmış? Bir sanık sekiz yıl ceza almış, diğerleri beraat etmiş; işte, bugün bu acıyı yaşıyor oluşumuzun temel sebebi budur. Yine, Ankara Elmadağ'da Makine ve Kimya Endüstrisinde çıkan patlamada 5 işçi ölmüştü, tutuksuz 6 sanığın davası devam ediyor. Yine, Kocaeli Derince'de Toprak Mahsulleri Ofisinde patlama oluyor ve 7 işçi yaşamını yitiriyor; yine, 6 sanık tutuksuz yargılanmaya devam ediyor. Biz burada bu önlemleri almadığımız sürece bu acılar yaşanmaya devam eder, biz burada taziye mesajları iletiriz ama görevimizi de yapmamış oluruz.

Sayın Başkan, Türkiye'de, maalesef, hukukun her gün çiğnendiği, her gün daha çok şaşıracağımız bir sürece girdik. Bakınız, 45 kişinin katili olan IŞİD'li militanların geçen hafta Yargıtay kararıyla, yattıkları sürenin göz önünde bulundurulmasıyla tahliye edildiklerini öğrendik, Mecliste gündeme getirdik. Sonrasında, dezenformasyon kurumu bir bildiri yayınladı ve "Bu kişiler asıl failler değildir, bunlar yan suçları olanlar, bu nedenle tahliye edildiler." diye bir dezenformasyon yaptı ama biz Yargıtayın kararını bulduk. Bakınız, Yargıtay kararı açık, Yargıtay kararı açık, Yargıtayın gerekçesi de açık; Anadolu Ajansı haberlerine göre ve bizim de bildiğimiz 6 sanık -isimleri açıkça yazıyor burada- birinci dereceden fail. Yani anayasal düzene karşı suç işlemek ve kasten adam öldürmek suçundan ceza giymiş 6 fail serbest bırakıldı ve bu kişiler 12 Aralıkta tam da İbrahim Kalın HTŞ lideriyle görüşürken serbest bırakıldı. Yine, aynı şekilde, kimi IŞİD militanlarının serbest bırakıldığını görüyoruz. Dolayısıyla bir defa şu isimler, bakın, Yargıtay kararındaki bu isimler birinci dereceden fail olanlar çünkü asıl katiller bomba patlattıkları için olay yerinde öldüler. Bunlar birinci dereceden failler, salıverilenler birinci dereceden failler; bir defa, bunu ortaya koymak lazım. Dolayısıyla da bu kabul edilebilir bir şey değil. Elbette Türkiye'nin dış politikası olur ama dış politikası gereğince, Türkiye'de 45 kişiyi öldürmüş katillerin, sekiz yıl yattılar diye hem de Yargıtay kararıyla suçun vasfı değiştirilerek serbest bırakılması asla kabul edilemez. Türkiye'nin üçüncü sınıf bir demokrasi ve üçüncü sınıf bir hukuk devleti olmasını asla kabul etmiyoruz ve buradan bu tutumu kınıyoruz ve bu şekliyle Türkiye'nin bir yol yürüyemeyeceğini, böyle dış güçlere boyun eğerek, mahkemelerine talimat vererek Türkiye'nin olsa olsa küçük düşeceğini bir kez de buradan söylemek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine acı bir olay yaşadık ve Sağlık Bakanlığımıza bağlı bir ambulans helikopter Muğla'da yoğun sis altında kalkmaya çalışırken elim bir kaza sonucu düştü; 2 pilot, 1 hekim ve 1 de sağlık görevlisi orada yaşamını yitirdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Şimdi, burada cevaplanması gereken sorular var. Sağlık Bakanı yani yenidoğan çetesiyle ilgili sorular sorulduğunda "Ben duymuyorum." diye işaret yapan küstah Sağlık Bakanı hâlâ duymamaya devam ediyor ve hiçbir açıklama yapmadı. Bakın, çok açık veriler var elimizde. Bu helikopter 20 Aralıkta Antalya'dan Muğla'ya gitmiş, niye gittiği belli değil; hasta mı götürdü, hasta almak üzere mi gitti belli değil. 21 Aralıkta Muğla'da AKP il kongresi var. Yani "Siz oraya ola ki, gerekirse birilerini taşımak için mi o helikopteri yolladınız?" diye buradan soruyoruz. Bu sorunun cevabı açık bir biçimde verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

Ve 22 Aralıkta bu helikopter kalkmaya zorlanıyor, olmayacak bir şekilde kalkmaya çalışınca da düşüyor ve infilak ediyor.

Şimdi, burada, dönerken helikopterde bir yaralı olmadığını, bir organ almaya, organ getirmeye gitmediğini de biliyoruz. O hâlde, bu helikopter Antalya'dan Muğla'ya niye geldi? 21'inde niye orada bekletildi? 22'sinde niye kalkmaya zorlandı? Şimdi, bu soruların cevabını beklememiz normal değil midir arkadaşlar? Bu soruların cevabını bekliyoruz. Şimdi, bu soruların cevabına susarak, önüne bakarak cevap vermek mümkün değildir; açık, net cevap bekliyoruz.

Sayın Başkan, hızlıca toparlıyorum.

Bakınız, Türkiye, maalesef, IŞİD militanları açısından bir cennete dönüşürken gazeteciler açısından da tam bir açık hava cezaevine dönüşmeye başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Emir, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Özlem Gürses, açıkça bir dil sürçmesi olduğu belli olmasına rağmen "Hakkında soruşturma yapacağız." diye gözaltına alındı akşamın bir vakti. Çağırsalar gelecek, ifade verecek; zaten kaçacak bir yeri yok, zaten Türk ordusunu küçük düşürmek gibi bir niyeti olmayacağı birazcık izanı olan herkesin bileceği bir gazeteci. Bu nedenle kelepçe takıldı, kötü muameleye uğradı.

Yine, Nevşin Mengü Salih Müslim'le röportaj yaptı diye yani bir zamanlar sizin kırmızı halı serdiğiniz ve belki de birkaç ay sonra yine kırmızı halı sereceğiniz bir kişiyle röportaj yaptı diye, gazetecilik yaptı diye gözaltına alındı. Yine, aynı şekilde, gazeteciler...

Biz gazeteci biliyoruz, hakkında bildiğim kadarıyla verilmiş kesin bir hüküm de yok; birileri diyor ki: "Terörist, PKK'lı." Ben bilmiyorum, Türkiye bilmiyor ama 2 gazeteci Suriye'de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, teşekkür için açıyorum, lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Tamam Başkanım.

Nihayetinde 2 gazeteci, bir haber yapıyor, bu haber yanlış da olabilir, Seyhan Avşar için, T24 için, İstanbul Barosu için dava açılıyor. Ne yapmaya çalışıyor bu iktidar? Kimsenin konuşmadığı, herkesin suçu ve suçluyu övmek suçundan veya dezenformasyon yasasından her an yargılanabileceği, tutuklanabileceği, gözaltına alınabileceği, kötü muameleye uğratılabileceği bir ülke olarak, Türkiye, tek sesli bir şekilde nasıl yoluna devam edecek? Türkiye'nin açıklığa, demokrasiye, özgürlüğe ihtiyacı var. Suriye'ye bunu götürmemiz gerekirken maalesef, giderek gazetecilerin üzerinde ve tüm toplumun üzerinde ağır bir baskı artıyor; bir oto sansür. Biz izin verirse konuşursunuz, bizim istemediğimiz bir şeyi konuşursanız hiç beklemediğiniz bir anda tutuklanırsınız mesajı veriliyor. Türkiye bu karanlığa asla boyun eğmeyecek Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Emir.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Sayın Özlem Zengin'e ait.

Sayın Zengin, buyurun.

34.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Balıkesir'in Karesi ilçesinde mühimmat üreten fabrikada yaşanan patlamaya, Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesinden havalandıktan sonra hava şartları nedeniyle düşen helikoptere, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Hayırlı, iyi ve faydalı bir hafta olmasını temenni ediyorum.

Bugün, tabii, güne başladığımızda bütün Türkiye'yi yasa boğan, Balıkesir Karesi ilçesinde mühimmat üreten fabrikada ortaya çıkan patlama neticesinde 12 insanımız hayatını kaybetti. Yaralılarımız var, sayıları 4-5 olarak söyleniyor ama önemli olan yaralılarımızın var olması -bir çalışan şehit olarak telakki ediyorum onları- son derece önemli. Bölgeye İçişleri Bakanımız, Çalışma Bakanımız, Millî Savunma Bakanımız intikal ettiler. Konuyla ilgili olarak çok daha detaylı bir çalışma yapılacaktır; hem adli soruşturma yapılacaktır hem de muhakkak surette iş güvenliği uzmanları konuya dair raporlarını, değerlendirmelerini hazırlayacaklardır, ben de arkadaşlarıma katılıyorum.

Tabii, bu arada baktım, hakikaten iş kazalarında, Avrupa Birliği ülkeleri arasında Fransa mesela 2016'dan itibaren 1'inci sırada. Avrupa ülkeleri arasında Türkiye de belli zamanlarda öne çıkmış olmakla beraber, bakıldığı zaman Avrupa'da da son derece önemli ülkelerin Fransa'nın, İtalya'nın, Almanya'nın zaman zaman insan kaybında, işçi kaybında 1'inci olarak öne çıktığını görüyoruz.

MURAT EMİR (Ankara) - Rakamların kaynağını paylaşın, biz de teyit edelim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şimdi, diğer konu, Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesinden bir helikopter havalanıyor ve maalesef, hava şartları nedeniyle helikopterin düşmesi neticesinde pilotlardan Tamer Gönül, Bayram Çiçek, doktorlarımızdan Cengiz Coşkun ve sağlık personeli Selçuk Saykal hayatını kaybediyorlar, vefat ediyorlar. Sayın Murat Emir'in konuya dair söylemiş olduğu meseleyi muhakkak inceleyelim, araştıralım ama her konunun altında böylesine bir bitiyeniği aramak da biraz tuhaf geliyor Sayın Emir ama ben hassaten ilgileneceğim, sorularınızı önemsiyorum, bunları ciddiye alacağız, bakacağız. Ayrıca, bu ülkenin bakanına kullandığınız ifadeyi de çok yakışsız buluyorum yani sizin böyle bir şey söylememeniz lazım. İşini yapmasıyla alakalı bir kriter ortaya koyabilirsiniz -bilerek telaffuz etmiyorum kullandığınız ifadeyi- ama böyle bir ifade kullanmayı Türkiye Cumhuriyeti'nin bakanına çok saygısızlık olarak görüyorum yani bunu söylemeden de meseleyi söyleme kabiliyetimiz olduğu kanaatindeyim.

Şimdi, gelelim diğer bir konuya. Doğrusu, tabii, Genel Kurul çok boşken yapılan bazı konuşmalarda çok ağır ifadeler kullanılıyor. Ben güne böyle bir tartışmayla başlamak istemiyorum ama önce şu cümleyi bir okumak istiyorum, DEM Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun yaptığı konuşmasından bir cümle okuyacağım; daha uzun ama cümlesi şöyle Diyarbakır Vekili olarak: "Bizim topraklarımızın üstüne baraj kurup sonra o barajdan edindiğiniz elektriği bize fahiş fiyatla satmak sizin hakkınız değil." Devam ediyor: "Topraklarımızı kuraklaştırdınız, çiftçilerimize yoğun elektrik faturaları verdiniz. Onu yapmak, bunu yapmak falan sizin haddiniz değil." gibi ifadeler söylüyor.

Şimdi, bir defa bu "toprağımız" yani "bizim toprağımız" ifadesi nedir? Diyarbakır nerede yani? Diyarbakır Türkiye Cumhuriyeti'nin bir ili değil mi, yeri mi değişti? (DEM PARTİ sıralarından gürültüler) Yani neyi gayet iyi söylediğinizi vatandaşlarımız anlıyor.

Şimdi, devam ediyorum, değerli arkadaşlarım, GAP projesinde şu ana kadar harcanan rakamlar hakikaten dudak uçuklatıyor; 25 milyar dolar harcamış Türkiye bugüne kadar. Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerimizde, 9 ilde 75 bin kilometrekarede sulama yapılıyor ve Atatürk Barajı, Hancıoğlu Barajı, Göksu Barajı, Dumlucalı Barajı da bunların üzerinde.

Şimdi, tarımsal sulamalarla ilgili olarak Tarım Bakanlığının yüzde 30 oranında destekleri var ama daha önemlisi, bütün Türkiye’de tüm vatandaşlarımızın elektrik faturasının yüzde 65’i zaten sübvansede ediliyor. Şimdi, bu lafları, bu cümleleri söylerken bu lafların nereye gittiğini düşünmek lazım. Bunları, tabii, genel bir konsept içerisinde kullanıyorsunuz. Bunların içerisinde, baktığınızda... Yani ne yapalım, Türkiye’yi de böyle sizin kafanızdaki gibi her şeyi parçalı mı algılayalım? Biraz evvel Grup Başkan Vekiliniz bütüncül bir yaklaşımdan bahsediyor ta Suriye için, Suriye için telakki ettiğiniz şeyi Türkiye için düşünmüyorsunuz yani ne hikmetse. Buradan o...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Son cümle...

BAŞKAN - Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ben şunu söyleyeyim: Türkiye’ye dair bölücü ifadeler kullanmaya, Türkiye’de böylesine ayrıştırıcı bir dil kullanmaya da ben sizin haddinizin olmadığını bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Zengin, teşekkür ediyorum.

Sayın Emir, buyurun.

35.- Ankara Milletvekili Murat Emir’in, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, Sayın Zengin’in başta Fransa olmak üzere Avrupa Birliği ülkelerinde de bizden daha yüksek oranda iş kazaları ve iş kazalarına bağlı ölümler olduğunu söylemesi bizim açımızdan çarpıcıdır. Kaynağını verirse burada biz kaynağını çalışırız, birazdan tekrar bu konuyu gündeme getiririz; önemli bir konu.

Sağlık Bakanıyla ilgili olarak da ben sözümün arkasındayım. Bütçeye gelip bizim sorduğumuz sorulara yapabildiği kadar, elinden geldiği kadar cevap vermesi gerekirken, kendisinin böyle bir görevi varken dönüp bana “Sen istediğin kadar konuş, benim kulağım duymuyor.” diyene o kelime söylenir; doğrusu budur. Üstelik de bir Sağlık Bakanı saygın olmak istiyorsa, bir hastanesinden kalkan bir helikopter düşmüş yoğun sis altında, 4 kişi can vermişse o helikopterin niye orada olduğu başta olmak üzere bir açıklama yapmak zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Cümlemi bitireyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Evet, cümleyi tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Bakan görevini yaparsa, anayasal kurallara uyarsa, görevini ihmal etmezse biz de kendisine elbette saygıda kusur etmeyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Evet, Sayın Cupolo...

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Açık sataşma var Sayın Başkan, ben kürsüden söz kullanmak istiyorum.

BAŞKAN - Ne dedi size?

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Adımı kullanarak...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - İsmi kullandı “bölücü” dedi.

BAŞKAN - Yahu, ben usulen soruyorum. Bizim vazifemiz sormak “Ne dedi?” diye.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Evet Başkanım, evvelden böyle bir usul vardı, vurguladığınız için teşekkür ederim, önemli yani.

BAŞKAN - Var, var, soruyorum ben de “Ne dedi?” diye.

Buyurun Sayın Cupolo.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Ben yaklaşık 10 tane jenarasyonumu sayabilirim ki on bin yıldır, DNA'mın 46 -bilmem kaç- 48 dizilimini kim sağladıysa hepsi Diyarbakır'da yaşamış, tabii ki de oraya “benim toprağım, bizim toprağımız” sözünü diyeceğim.

İkincisi, Dicle ve Fırat Nehirleri üzerinde 22'ye yakın baraj kurulmuş. Bu barajlar kurulduğu için, bakın, Dicle'de insanların evinde su yok. Barajın hemen dibinde kalıyorlar ama Kerbelâ gibi susuzlukla baş başa kalıyorlar, tarlasını sulayamıyorlar. Tarlasını sulayamadığı için ne oluyor? Gidiyor, batıda inşaat işçisi oluyor, düşüyor, ölüyor. Çınar, yine aynı şekilde, hemen barajın dibinde, dümdüz, en sulak olması gereken topraklar; DEDAŞ'ın bu sudan sağladığı elektriği inanılmaz yüksek fiyatlarla vermesi sebebiyle tarım faaliyeti yürüyemiyor. Ürettiği ürün ona 200 bin veriyor, DEDAŞ'ın verdiği faturaya bakıyoruz, 1 milyon. 200 bin kazanan işçiden yani tarım faaliyeti yürüten çiftçiden 1 milyon liralık fatura istemek ne anlama geliyor? Demek ki “Sen ikinci sınıf vatandaşsın, sen benim eşit vatandaşım değilsin.” demek istiyor ki ben de burada “ben” ve “siz” diye bir algı yürütüyorum.

Eğer Suriye'ye bile üniter devlet satmak ve pazarlamak üzerinden kendinizi bu kadar reklam ediyorsanız, bu kadar süper bir şeyse bu merkezî hükûmet, o zaman, gelin, anlatın Diyarbakır niye bu durumda, neden bu kadar çok uyuşturucu var? Diyarbakır'da izin verilen o uyuşturucu kalkıp İç Anadolu'ya gelmeyecek mi sanıyorsunuz? Az önce, açtım Bayburt yerel gazetesinde Bayburt'un gündemi bugün nedir diye baktım, onların da gündemi uyuşturucu. Neden uyuşturucu? Çünkü Kürt illerinin o sınırından girmesine müsaade edilen, Kürt sokaklarında satılmasına müsaade edilen bu uyuşturucu geliyor Bayburt'ta, Tokat'ta, Çorum'da, Yozgat'ta Kürt gencinin de Türk gencinin de Çerkez'in de Türkmen'in de hepsinin kanının, damarının içinde geziyor.

İşte, bu yüzden “bizim” topraklarımız diyorum; bu toprağa ait hisseden ve bu toprağı seven insanlar olarak “bizim” diyorum. (DEM Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, sayın hatip kürsüden konuştu ama ben uzatmamak için...

BAŞKAN - İsterseniz buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Buradan konuşayım, problem değil; önemli olan kelimelerin gücün.

Şimdi, Sayın Başkanım, bakın, zaten konuşmanın içerisinde müthiş bir tenakuz var. Birincisi, Diyarbakır'a özgü bir elektrik faturası belirleme, bir tarife belirleme diye bir şey yok, Türkiye'nin her yerinde elektrik faturaları aynı metotla belirleniyor, tarımsal anlamda destekler aynı şekilde yapılıyor, verilen sübvansiyonlar da aynı şekilde veriliyor. Yani Diyarbakır'daki bir vatandaşımız da elektrik faturasını yüzde 65 daha az ödüyor.

Şimdi, buradaki mantığı anlamakta zorlanıyorum. İşte, o yüzden diyorum, buradaki mesele "bizim" derken neyi kastettiğini... Ortada bir ayrıştırma falan yok, eğer bir problemten bahsetmek istiyorsanız o zaman genele şamil söylersiniz ama siz öyle söylemiyorsunuz; sanki sadece ve sadece Diyarbakır'daki tarımla uğraşan insanımıza, Diyarbakırlı kardeşlerimize bir ayrımcılık yapıldığını anlatan bir usul kullanıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Ben bunu belgeleriyle verdim Bakana, belgeleriyle.

BAŞKAN - Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Konuşmanız beni teyit ediyor, benim ortaya koyduğum bu "ayrıştırıcı dilin" altını bir kez daha çiziyorsunuz.

Ha, uyuşturucuyla ilgili meseleyi ayrıca bağlıyorsunuz, konuyla pek alakasını doğrusu kuramadım. Zaten hepimiz uyuşturucuya zinhar karşıyız; hep beraber, başta İçişleri Bakanlığı olmak üzere bu konuyla ilgili çalışan bütün herkes Türkiye'de uyuşturucuyla alakalı muazzam bir engelleme konusunda, bu konuda hem alınması, satılması, kullanılmasıyla ilgili çok özel bir çalışma zaten var. Ama asıl mesele bu ayrıştırıcı dildir, bunun Türkiye'ye verdiği zararı, özellikle Genel Kurulda yapılmasının da ne kadar zararlı olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Peki, teşekkürler.

Sayın Temelli, buyurun.

37.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu "bizim" kavramına takılmanızın nedeni "biz" olamamanızdan kaynaklanıyor çünkü Kürt illerine yönelik uyguladığınız ayrımcılığı burada defalarca size anlattık. Özellikle DEDAŞ'ı anlattık size, oradaki tarım sulama alanında yaşanan mağduriyetleri anlattık, oradaki yoksulluğu anlattık, orada insanların katlandığı kamusal hizmetlere ulaşım hakkının nasıl engellendiğini anlattık. Dolayısıyla, burada, siz "bizim" dediğimiz kavramı içselleştirememişsiniz, ülkeye bir bütün olarak bakmıyorsunuz; kürdistana başka bakıyorsunuz, batıya başka bakıyorsunuz. Oysa bir bütün olarak ülkeye bakın, o coğrafya eğer bu ülkeye ait bir coğrafyaysa bu ayrımcılıktan, bu nefret suçunu işlemekten artık vazgeçin.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Kürdistan neresi?

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Gelirsen gösteririm. Gelin, ben sizi gezdireceğim.

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

38.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, birleşimi yöneten Başkan Vekili Bekir Bozdağ'a ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, ben anlayamıyorum, şunu anlayamıyorum ve usul açısından sizi uyarmak istiyorum.

Şimdi, bir milletvekili kürsüye çıkıyor, konuşuyor; ben grubumuz adına o milletvekiline cevap veriyorum; milletvekili kürsüye geliyor, bana cevap veriyor; ben nihayet kendisine cevap veriyorum. Yani acaba kendi milletvekillerinin verdiği cevap yetersiz midir ki tekrar Grup... Ben Grup Başkan Vekiline sataşmıyorum, kendi milletvekillerinin söylediği şeye hassaten cevap veriyorum ve karşılıklı cevaplaşma var. Sonuçta ne oluyor? Tekrar, bir daha cevap verme hâli ortaya çıkıyor. Bu “Kürt illeri” lafına biz zinhar karşıyız, bu ülkede Türkiye’nin illeri vardır, bunu bir kez daha söylüyoruz; hukuken de bu böyledir.

Gelelim şu “biz olma” meselesine. Bu ülkede “biz” olamayan birileri varsa sizsiniz.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Kesinlikle sizsiniz, biz değiliz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bak, biz, herkese, şu kürsüye çıkan herkese, bu ülkedeki bütün insanlara “biz” diye bakıyoruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Tekçi bir “biz” olarak bakıyorsunuz.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Politikalarınız onu göstermiyor ama.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz kürsüye her çıktığınızda “siz” ve “biz”, “siz” ve “biz” devamlı aynı şeyi söylüyorsunuz. Bakın, bu ayrıştırmanın size hiçbir faydası yok, söyleyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Size de bir faydası yok, işte onu diyoruz biz de.

BAŞKAN - Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ben, Türkiye’de yaşayan insanlarımızın, Kürtlerin, Türklerin hiçbir ayırım olmaksızın kendilerini “biz” diye telakki ettiğini düşünüyorum.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - “Biz”in dışına atıyorsunuz Kürtleri. Kürtler “biz”in dışında tutuluyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bence, sizin yaptığınız siyasetin bir sorunu var, yoksa vatandaşta bir sorun yok. Bu dili de zinhar reddediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Temelli, buyurun.

39.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tam tersine, sıkıntılı bir siyaset sizde artık istikrarlı bir hat oluşturmuş, bu hattan çıkamıyorsunuz; daha geçen gün bütçede de bunları dile getirdik.

Bir kere, evet, Türkiye illeridir; biz Türkiye siyaseti yapıyoruz ama bölgenin de bir gerçekliği var, siz bu gerçekliği görmeden ısrarla bu ayrımcı politikalarda devam ederseniz bu sorunları çözemeyiz. Biz bunları dile getiriyoruz ve bu sorunları ne zaman dile getirsek aynı ayrımcı yaklaşımla, DEM PARTİ’yi suçlayan, bölge milletvekillerini suçlayan, hatta bölge halkını topyekûn suçlayan bir anlayışla karşı karşıya geliyoruz. Eğer gerçekten derdiniz Türkiye’nin meselelerini çözmekse, o zaman Türkiye haritasına bir bütün olarak bakmayı artık bir siyaset hâline getirmeniz lazım.

Teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Son cümle Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

40.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, DEM PARTİ'ye tavsiyem bir Türkiye partisi olmalarıdır. Kendilerine Türkiye'nin her yerinden oy veriliyor, ben rakamlara bakıyorum; evet, bunu söylüyorum. Bizim şu ana kadar hiçbir hatibimiz çıkıp böyle bir konuşma yapmamıştır, bu ayrıştırıcı konuşmayı yapan sizin kendi milletvekillerinizdir. Ya vekillerinizin konuşmasına önceden bakın Sayın Temelli... Bu ayrıştırıcı dili mümkün değil, kabul etmiyoruz. Eğer Türkiye partisiyseniz Türkiye'nin tamamına şamil, Türkiye'nin her yerinde yaşayan... Niye İzmir'deki Kürtlerin meselesiyle ilgilenmiyorsunuz, niye İstanbul'daki Kürtlerle ilgilenmiyorsunuz?

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Gerçekliği de açığa çıkarmak zorundayız, ne yapalım?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Yani Türkiye'nin her yerinde Kürtler yaşıyor ve siz sadece Kürtlerin partisi değilsiniz, Türkiye'nin -hatırlatayım- her yerinden oy aldınız, muhtemeldir size oy veren Türkler de vardır, var; o yüzden, lütfen bu ayrıştırıcı dilden vazgeçiniz.

Teşekkür ediyorum.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Muhtemelen vardır.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, bu tartışmayı artık burada noktalayacağım, vekiller isyan edecek.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.39

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.55****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Adil BİÇER (Kütahya)**

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 41'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) ÖNERGELER**

1.- İstanbul Milletvekili Suat Pamukçu'nun, esas komisyon olarak Anayasa Komisyonuna havale edilen (2/1704) esas numaralı Kanun Teklifi ile esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak da Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen (2/1567) ve (2/1832) esas numaralı Kanun Tekliflerini geri aldığına ilişkin önergesi (4/87)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, esas komisyon olarak Anayasa Komisyonuna havale edilen (2/1704) esas numaralı Kanun Teklifi ile esas Komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak da Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen (2/1567) ve (2/1832) esas numaralı Kanun Teklifleri İstanbul Milletvekili Suat Pamukçu tarafından geri alınmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

IX.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ Parti Grubunun, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, 31 Mart mahalli seçimler sonrasında Van ve Diyarbakır Belediyelerinde yapılmış olan işten çıkarmaların tüm ayrıntılarıyla araştırılması amacıyla 4/12/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Aralık 2024 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/12/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/12/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu ve 19 milletvekili tarafından, 31 Mart mahallî seçimler sonrasında Van ve Diyarbakır Belediyelerinde yapılmış olan işten çıkarmaların tüm ayrıntılarıyla araştırılması amacıyla 4/12/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 24/12/2024 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na söz veriyorum.

Sayın Türkoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; öncelikle, Balıkesir Karesi’de meydana gelen patlamada hayatını kaybeden 12 vatandaşımıza Allah’tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum; milletimizin başı sağ olsun.

Her yerel seçimde özellikle belediyelerde çalışan emekçiler maalesef siyasi hesaplarla işlerinden ediliyor. Türkiye’nin kanayan bir yarası ve sürekli her seçimde yaşanıyor. Yerlerine de maalesef yeni yönetime yakın kişiler işe alınıyor. Oysa bir insanın ekmeğiyle, onuruyla oynamak hiçbir siyasi anlayışa ve hiçbir vicdana sığmaz. Bu durum hem adalet duygusunu zedeliyor hem de toplumsal barışı tehdit ediyor.

Her seçimde insanların “Acaba işimden olacak mıyım?” endişesiyle yaşamamaları lazım. Emekçinin hakkını korumak onun siyasi görüşüne değil, işini nasıl yaptığına bakmakla mümkündür. Bir yönetimin görevi insanların işlerini ve haklarını korumak olmalıdır, onları ötekileştirip mağdur etmek değil. Bu partizan anlayış yalnızca mağdur yaratmakla da kalmıyor, aynı zamanda liyakati de yok ediyor. Oysa bir devleti ayakta tutan şey liyakat ve adalet duygusudur.

Efendim, ülkemizde 1.400’ün üzerinde belediye var ve bugüne kadar -HAK-İŞ Sendikasının yaptığı araştırmalar da yayımlandı- 5.000’in üzerinde insan, çalışan yerel seçimlerden sonra işlerinden edilmiş. Bu, aşağı yukarı belediye başına 3, 5, 10; her belediyede olabiliyor ama dikkat çeken ve bunun tek başına 2.000’den fazlası yalnızca Van ve Diyarbakır Belediyelerinde gerçekleşti. Bu iki şehrimizdeki belediyelerde kıyıma uğrayan emekçi kardeşlerimizin hak arayışları da tam sekiz aydır devam ediyor, belediyenin önüne HAK-İŞ’e bağlı HİZMET-İŞ Sendikasının kurmuş olduğu çadırdaki bu hak arayışları devam ediyor.

Ben bizzat bu kürsüden defaatle dile getirdim, bütçe görüşmelerinden önce de hem Van’a hem Diyarbakır’a ziyaretlerde bulunarak işten çıkarılan bu emekçilerle bire bir görüştüm, dinledim, ikişer gün orada kaldım. Gördüğüm manzara şu: Niçin işten çıkarıldığını samimiyetle bilmiyor hiç kimse. Ağırlıklı olarak 22 ve 26’ncı maddeden işten çıkarılıyorlar ve bu nedenle de işsizlik ödeneğinden de tazminat hakkından da faydalanamıyorlar. Bu kişiler ağırlıklı olarak asfalt işçisi, park, bahçe yani çoğu fizik ve beden işçisi. Yerel seçimden sonra Van ve Diyarbakır Belediyelerinde bu anlamda âdeta bir emek kıyımı yaşanmış. İpekyolu Belediyesinde sekiz aydır, Diyarbakır’da da yedi aydır çadırlarda hak arayan emekçiler bizzat anlatılıyor. İçlerinde engelli raporu olanlar var, çocukları engelli olanlar var. Söylenildiği gibi son birkaç ay değil, içlerinde on yıl, sekiz yıl, beş yıl orada çalışan işçiler var. Mahkemeler açılmış, açılan mahkemelerin hepsini kazanıyorlar fakat mahkeme kararları da ne yazık ki uygulanmıyor. İtirazlar yapılıyor, süreç uzatılıyor, toplu iş sözleşmesi hiç gereksiz yere yeniden mahkeme gerekçesi yapılıyor ve bir de yafta yapıştırılmış bu arkadaşlara “Bunlar bankamatikçi.” diye. Hâlbuki “Çok açık, sarıh ne varsa belgenizi ortaya koyun ve eğer bir tek kişi varsa bizde işe gitmeden maaş alan, onu açıklayın.” diye sendika ve çalışanlar alenen belediyeyi göreve davet ediyor.

Efendim, özetle şöyle; hangi siyasi görüş olursa olsun, hangi belediye olursa olsun bu konuya artık bir düzenleme getirmek zorundayız. İnsanların ekmeğiyle, işiyle, çocuklarının rızıkıyla, geleceğiyle oynamak gerçekten hiçbir siyasi iradeye yakışmaz ve bu bir insan hakları suçudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu, lütfen tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Tamamlıyorum efendim.

Ben orada konuşurken ne söyledi biliyor musunuz bazı işçiler? “Neden işten çıkarıldınız?” dedim, samimiyetle bilmiyorlar. Haklarında tutulmuş bir tutanak yok, rapor yok, disiplin suçu yok; belli ki “Bizden değilsin, sıra bizde, bizimkiler gelecek.” diye. Diyorlar ki: “Efendim, çok fazla hormonlu büyüme olmuş.” Peki, bu çıkarılanların yerine fazlasıyla belediyeler eleman almışlar.

Son cümle: Bir çalışan dedi ki: “Bizi niye işten çıkardılar biliyor musunuz?” Ben de “Niye?” dedim -inşallah öyle değildir- “Çünkü bizim sürekli Türk Bayrağı elimizdeydi.” dediler.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyığıt'e ait.

Sayın Kaçmaz Sayyığıt, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA GÜLCAN KAÇMAZ SAYYIĞİT (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Türkoğlu bunu birkaç aydır ifade ediyor, biz her defasında gerekli açıklamaları yapıyoruz ama yapmaya da devam edeceğiz. Elimizde belgelerimiz, evraklarımız da var, belgelerle de size bunu defaatle söyledik, bundan sonra da söyleyeceğiz bıkmadan, usanmadan.

İYİ Partinin vermiş olduğu grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen herkesi saygıyla selamlıyorum.

Örgütlü emeğin mücadelesi partimizin varoluş ve vazgeçilmez temel sütunlarından bir tanesi olarak herkesin bildiği bir şey. Ben de yıllarca sendikal mücadele yürütmüş biriyim ve emeği de emekçiye de çok iyi bilen biriyim. Üzerinde konuştuğumuz önergede meselenin politik boyutu ve kayyum gerçekliği es geçilmiş durumda maalesef. Dolayısıyla Van ve Diyarbakır başta olmak üzere kayyum atanan belediyelerde yaratılan tahribatı görmeden burada konuşmamız mümkün değil.

Bildığınız üzere, AKP'nin ülkeye en büyük kötülüklerinden bir tanesi de kayyum rejimi olarak karşımıza çıkmakta. Kürtlerin seçme ve seçilme hakkı ortadan kaldırıldı, kentlerimiz üç dört bürokratin insafına bırakıldı; belediyelerin kasası boşaltıldı, mülkler satıldı, yandaş buralarda kayrıldı. Dün belediyelere çökülmesini görmeyen zihniyetin, siyasi iradenin yok sayılmasına sessiz kalanların bugün haritada yerini dahi bilmedikleri belediyeler üzerinden duyar kastıklarına da şahit oluyoruz ve bunu kabul etmiyoruz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Yok, biliyoruz biz; defaatle gittik.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYIĞİT (Devamla) - Kayyumların -geçen hafta İpekyolu Belediyesinin önündeydiniz, biliyorum- eliyle yandaşların belediyelere nasıl doldurulduğu, seçime birkaç ay kala alınan kişiler, bankamatik memurlar herkesin malumu. Bunu Van üzerinden biraz daha açmak istiyorum. Sayıştay denetçileri de 2018 yılındaki raporda 194 kişinin usule aykırı olacak şekilde sadece kayyum oluruyla işe alındığını tespit etmişti. Aynı şekilde, belediye şirketleri üzerinden seçimden kısa süre önce, çoğu bürokrat ve siyasilerin yakını olan yüzlerce kişi işe alındı, maaşlarına astronomik zamlar yapılırken belediyenin ödeneğinin kanunda belirtilen oranın üzerinde personele ayrılması kararı alındı. Çünkü amaç, belediyeleri hizmet üretmez hâle getirmek, seçim öncesi belediyelerin kasasını yağmalamaktır; bunu başardılar çünkü geride 8 milyar 801 milyon lira borcu olan bir Van Büyükşehir Belediyesi bıraktılar. Doğmamış Vanlının dahi rızkı çalınırken kimsenin aklına bunun araştırılması gelmedi. İpekyolu Belediyesinde toplam 277 kişi işten çıkarıldı, bu süreçte hiçbir ayrım gözetilmeden Kasım, Aralık 2023 tarihlerinde işe alınan herkesin iş akdi feshedildi. Bunların içerisinde AKP İlçe Başkanıyla aynı soyadını taşıyan 7 kişi, bir Meclis üyemizin de kardeşi mevcut. Ne hikmetse seçim öncesinde işe alınanların çoğunluğu iktidara yakın kurumlarda yer alan kişilerin akrabaları olarak karşımıza çıkmakta.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Hani, AK PARTİ'lileri mi attınız? Efendim, AK PARTİ'lileri attıklarını söylüyorlar!

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) - Dolayısıyla emekçilerin, işçilerin haklarıyla ilgili ortak zeminde buluşmaya açığız, bunun yolu da samimiyet ve tutarlılıktan geçmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya 1.000 kişiyi çıkardınız mı Sayın Vekil? Ya, çıkarmadınız mı bu işçileri onu mu söylüyorsunuz?

BAŞKAN - Sayın Kaçmaz Sayyigit, lütfen tamamlayın.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) - Bizlere karşı burada yönetilen her eleştiriye saygı duyuyoruz ama bizleri ve belediyelerimizi hedef alan ve kamuoyunda algı yaratma amacı taşıyan yanlış ve manipülatif bilgilendirmelere karşı da sesimizi, itirazımızı yükseltiriz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Diyarbakır'a da gittim.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) - Bizim derdimiz kimsenin ekmeğiyle oynamak değil fakat kimseye de haksız kazanç sağlama derdinde de değiliz. Ülkede milyonlarca genç işsiz varken nepotizme dayalı işe alımlara kendi belediyelerimizde müsaade etme niyetinde de değiliz; varsa bir yanlış işlemimiz buna dair gerekli telafiyi de sağlarız, kimsenin bundan endişesi olmasın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Yeni işe aldıklarınızın akrabaları yok mu?

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) - Sonuç itibarıyla, kayyum realitesiyle belediyelerde yaratılan yıkımı görmeden, son sekiz yılda emekçilere yaşatılanı görmeden, buna bakmadan resmin tamamı iskanlanmış olur. Buyurun, Meclis araştırması kurulması için biz de varız, biz de varız.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - "Evet." deyin.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) - Ancak yanlış değil, tarafsız bir şekilde son sekiz yılda işten çıkarılanlarla ilgili bu çalışmayı yürütelim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Hepsini araştıralım.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kaçmaz Sayyigit.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Anlaşılan destekleyeceksiniz önergemizi.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Listeyi vereyim şimdi size; bu sadece VASKİ'nin listesi.

BAŞKAN - Şimdi diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'e ait.

Sayın Meriç, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Balıkesir'in Karesi ilçemizde mühimmat fabrikasında meydana gelen patlamada vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum, ailelerine geçmiş olsun diliyorum. Patlamanın nedeninin bir an önce açığa çıkarılmasını, varsa ihmalî olanların hukuk önünde cezalandırılmasını temenni ediyorum. Umarım ki bir daha böyle acılar ülkemiz yaşamaz.

Değerli arkadaşlar, devlet liyakat ve adalet üzerine inşa edilir. Bizler Cumhuriyet Halk Partisi olarak yıllardır bu iki kavramın egemen olması için mücadele veriyoruz; liyakatli kadroların yönettiği, adaletin egemen olduğu bir Türkiye için çalışıyoruz. 7'nci Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu

“hak, hukuk ve adalet” diyerek 420 kilometre yolu bu yüzden yürüdü. Şimdiki Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel, milletvekillerimiz, parti grubumuz, il ve ilçe örgütlerimiz olarak her fırsatta bunları gündeme getirdik. AKP yönetimini bu konuda uyarıyoruz. Liyakat ve adalet eksikliği öyle bir boyuta geldi ki her yerden mağdurların haklı isyanlarını duyuyoruz. Milletvekili olarak bizler ve sizlerin makam telefonlarımızın, cep telefonlarımızın, e-postalarımızın her gün yüzlerce mağduriyet yaşayan insanların talepleriyle dolduğunu biliyoruz. Sağlıkçılar, öğretmenler, kamu işçileri, belediyede çalışan arkadaşlarımız, daha sayamadığımız yüzlerce meslek dalından adalet çılgınlıkları yükseliyor. AKP’nin liyakatsiz ve adaletsiz yüzyılı hedefi maşallah amacına ulaştı. Kamuya personel alımı KPSS sistemiyle net çizgilerle belirtilmesine rağmen “kayyum” dediğimiz, ne olduğu bilinmeyen ucube bir sistem her tarafa bir şekilde el sarıyor. Bunun karşılığında benim için iyi, senin için kötü davranışları gerçekten ülke içindeki bütün vatandaşlarımıza çok rahatsızlık veriyor. Bugün kamuda yapılan işten çıkarma ve işe alımların temelinde siyasi rant uğruna kayırmacılık ve torpil yatmaktadır. “Mülakat” denilen torpil sistemi pırl pırl gençlerimizi sistemin dışına atmaktadır. Aynı şekilde kamu kurum ve kuruluşlarındaki atamalar, işe alımlar, istisnai kadroların devlet memurluğuna sıçrama tahtası olarak kullanılması da hak gasbına neden olduğu gibi kul hakkına da girmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MELİH MERİÇ (Devamla) - Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Meriç, lütfen tamamlayın.

MELİH MERİÇ (Devamla) - Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bu ülkenin adalete susamış milyonları olarak tek bir şey istiyoruz: Kamuya personel alırken sadece liyakat gözetilsin. Nisa suresi 58’inci ayeti hatırlayalım: “Muhakkak ki Allah size emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder.” Adaletli davranın, herkesin çoluk çocuğu ve ailesi var, insanların kurulu düzeni var, bu düzeni yok etmeyin; insanların aşını, ekmeğini ve çocukların geleceğini elinden almayın zira bu kadar adaletsizlik, haksızlık, alınan ahlak gök kubbeyi bir gün başınıza yıkacak.

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Meriç, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata’ya ait.

Sayın Korkutata, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Bingöl’de meydana gelen otobüs kazasında ve Balıkesir’deki patlamada vefat eden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralıları da hayırlı şifalar diliyorum.

İYİ Parti grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

31 Mart yerel seçimlerinden sonra bazı belediyelerde yaşanan işten çıkarmalar, sendikal hak ihlalleri ve iş barışını tehdit eden uygulamalarla karşılaşmış bulunuyoruz. Öncelikle şunu ifade etmek isterim ki Türkiye, emekçilerimizin çabasıyla, emeğiyle, fedakârlığıyla büyüyor, kalkınıyor. Yerel seçimlerin ardından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına toplam 86 adet şikâyet ve ihbar başvurusu yapılmıştır. Bu şikâyetlerin büyük kısmı partileri değişen belediyelerden gelmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı gelen her bir şikâyeti titizlikle incelemiş, belediyelerde ve işbirliklerinde kapsamlı teftişler gerçekleştirmiştir ve maalesef ortaya çıkan tablo şudur: 674 işçimizin sendikal hakları engellenmiş, 728 işçimiz ise siyasi görüşleri nedeniyle ayrımcılığa uğramıştır. Bu hukuksuzluğa karşı 28 milyon 276 bin TL idari para cezası adımı atılmış, ayrıca hukuki süreçler başlatılmıştır ancak mesele sadece para cezası meselesi değildir; bu, emeğin sömürüsü, hakkın gasbıdır.

Sayın milletvekilleri, 17 belediyede 2.020 işçimiz toplu işten çıkarılmıştır. İş Kanunu'na aykırı şekilde gerçekleştirilen bu uygulamalar için bu belediyelere yönelik 11 milyon 122 bin TL idari para cezası için adım atılmıştır. Belediyelerde ayrıca Toplu İş Sözleşmesi hükümlerinin uygulanmadığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda 151 milyon TL tutarındaki işçi alacakları ödenmiş ancak bazı belediyeler ödeme yapmaktan kaçınmıştır. Bu belediyelere yönelik 81 milyon TL işçi alacağı için gerekli idari işlemler başlatılmıştır. Suç unsuru bulunan hususlar için de ayrıca cumhuriyet başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulmuştur. İşçinin hakkını gasbenden kim olursa olsun adalet önünde hesap vermesi için de kararlılıkla konuların takipçisi olmaya devam edeceğiz. Bir belediye başkanının görevi kendisine oy veren ya da vermeyen herkesin hakkını korumaktır ancak görüyoruz ki bazı belediye yönetimleri göreve gelir gelmez önce işçinin ekmeğine göz dikmiştir, biz bu adaletsizliğe göz yummuyoruz. Belediyeler milletin hizmet kapısıdır, ideolojik bir tasfiye aracı değildir.

Kıymetli milletvekilleri, işçinin hakkını savunmak, sosyal adaleti tesis etmek Hükûmetimizin temel misyonudur. Göreve geldiğimiz günden bu yana işçilerin toplu sözleşme haklarını genişleten düzenlemeler yaptık, iş barışını güçlendirmek için iş sağlığı ve güvenliği projelerine hız verdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Korkutata, lütfen tamamlayın.

ZEKİ KORKUTATA (Devamla) - Kayıt dışı istihdamla mücadelemiz ise kararlılıkla ilerliyor. Ayrıca, çalışmayan vatandaşlarımızı iş gücüne katmak için yoğun bir çaba içerisindeyiz. Bu, AK PARTİ iktidarının işçiye, emekçiye verdiği değer bir yansımasıdır. Biz, milletin her ferdini kucaklayan, ayırım yapmaksızın çalışan, üreten herkesin hakkını savunan bir anlayışla ilerliyoruz. Buradan, muhalefet partilerine de bir çağrıda bulunmak istiyorum: Gelin, işçinin hakkı üzerinden siyaset yapmaktan vazgeçelim, belediyeleri bir ideolojik hesaplaşma merkezi olmaktan çıkaralım, hep birlikte işçi kardeşlerimizin hakkını savunalım. AK PARTİ olarak, işçimizin, emekçimizin hakkını korumak, alın terini savunmak boynumuzun borcudur. İşçinin ekmeği siyasetin malzemesi yapılamaz.

Bu vesileyle, alın teriyle çalışan tüm işçi kardeşlerime selamlarımı iletiyorum, emek mücadelesinde yollarında olduğumuzu bir kez daha vurguluyor, yüce Meclisi saygılarla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Pratiğiniz hiç öyle değil, Bingöl'dekiler öyle demiyor.

BAŞKAN - Sayın Korkutata, teşekkür ediyorum.

Şimdi, İYİ Parti Grubunun İçtüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İçtüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, Suriye'deki gazetecilerin öldürülmesinin araştırılması amacıyla 24/12/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Aralık 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

24/14/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/12/2024 Salı günü toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

24 Aralık 2024 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından, Suriye'deki gazetecilerin öldürülmesinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (9704 grup numaralı) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 24/12/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'e söz veriyorum.

Sayın Aydeniz, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumun vicdanı olan bağımsız ve tarafsız gazetecilerin yaşadığı baskılar üzerine konuşacağım.

Geçen hafta SİHA saldırısıyla 2 gazeteci, Nazım Daştan ve Cihan Bilgin katledildi. Kuzeydoğu Suriye'de yaratılmak istenilen algıyı çarpıtan gerçekleri ve özel savaş politikalarını deşifre eden bir yerden hakikatin sesiydi onlar; tam da bu yüzden hedef alındılar. Anıları önünde saygıyla eğiliyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Maalesef, gazetecileri katletmek bir devlet geleneği; Ape Musa'dan Özgür Ülke'nin bombalanmasına, 1990'lı yıllardan bugüne değişen hiçbir şey yok. Vicdanı olan herkesin altında ezileceği bir cümleden bahsedeceğim. Özgür Gündem'in kurucularından Bayram Balcı bir röportajında diyor ki: "En fazla sansür uygulanır, kapatılır diye düşünüyordum, ben tesadüfen hayatta kaldım." Demokrasiyle yönetildiği iddia edilen bir ülkede tesadüfen hayatta kalmak, işte hakikatin sesi olmanın bu topraklardaki karşılığı tam da bu. Serekani'de, Gre Spi'de, Tel Temir'de, Deyrik'te, Kamışlı'da, Amude'de, Şengal'de, Süleymaniye'de... Ve en son Fırat Nehri civarında Nazım Daştan ve Cihan Bilgin SİHA'ların hedefi oldu. Beş yılda federe kürdistanda ve kuzeydoğu Suriye'de 13 gazeteci katledildi, 7 gazeteci yaralandı. Çatışma bölgelerinde faaliyet yürüten gazetecilerin çalışma ve yaşam hakları Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler aracılığıyla güvence altına alınmış olmasına rağmen gazeteciler hedef alınıyor. Bu, açıkça bir savaş suçudur.

Bu gazeteciler neden katledildi? Nagihan, jineoloji çalışmalarıyla kadınların özgürlüğünün yolunu çizdiği için mi? Nazım Daştan, cenazesi yedi gün sokak ortasında kalan Taybet ananın yaşadıklarını kamuoyuna taşıdığı için mi? Peki, ya Cihan, Orta Doğu'nun geleceği için büyük bir anlam taşıyan kadın devrimini kalemiyle bütün dünyaya anlattığı için mi? Gazetecileri koruyan komite, aracın üstünde büyük harflerle "basın" yazılmış olmasına rağmen bombalandığını açıkladı. Ne kadar tanıdık, değil mi? İşte önümüzde 28 Aralık var, Roboski'nin yıl dönümü. O zamanın yalanlarını bugün de söyleyecek misiniz yoksa suçlarınızla, ayıbınızla bu sefer yüzleşecek misiniz?

Zihniyet, Kemal Kurkut'u katleden değil belgeleyeni tutuklayan, haber takibindeki gazetecinin başına silah dayayan, Hakkârî'deki fuhuş çetesini haber yapan gazeteciyi gözaltına alan, Ape Musa'yı sokak ortasında katleden zihniyettir.

Tabii ki bir de iktidarın çizdiği tekçi düzenden çıkmayan yandaş basın var ki bu da iktidar adına gerçekleri boğma, çarpıtma zihniyetidir. Şunu iyi bilin, demokratik görünmeye çalıştığınız dış dünya yaşananları çok net görüyor ve bu, onların iştahını kabartıyor. Bir yandan hakikati savunmak için canlarıyla bedel ödeyenler, diğer taraftan ısrarla çözümsüz bırakılan hakikatlerle ilgili söz söyledikleri için terörist ilan edilenler. İşte Merdan Yanardağ, Seyhan Avşar, Özlem Gürses, Can Dündar ve daha birçok kişinin yaşadıkları, siyasi iktidarın hakikatten ne kadar korktuğunu gözler önüne seriyor. Özgür basın emekçileri gerçeği dile getirdikleri için hedefte; Metin Göktepe'den Cihan Bilgin'e,

Nazım Babaoğlu'ndan Gülistan Tara'ya hakikati savunanların sesi ya öldürülerek ya da susturularak kesilmek isteniliyor. Öznur Değer, arkadaşı Cihan Bilgin'in taziyesinde kolluk tarafından sözlü taciz edildi; oradaydık, bunun tanığıyız. Kitleyi çeken kolluğun kameralarından da gayet açık görülecek ki sözlü tacizin üstünü örtmek ve çarpıtmak için hızlı bir şekilde gazeteci hakkında soruşturma başlatıldı. Buradan, bu kürsüden halk adına soruyoruz: Peki, bunu yapan kolluk adına da soruşturma başlattınız mı? Tabii ki hayır.

Yargı ve hukukun iktidarın siyasi çıkarı uğruna bir araç olarak kullanıldığı çok açık ortada. Daha günler olmadı, katledilen arkadaşlarını andıkları için 7 gazeteci daha tutuklandı. Kadınlar çıplak aramaya maruz kaldılar. 48 gazeteci bu ülkede tutuklu. Türkiye, Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 180 ülke arasında 158'inci sırada. Bu, tam bir utanç tablosudur. Zamanında gazetecilik kısmen de olsa objektifti, Mehmet Ali Birand Sayın Abdullah Öcalan'la yaptığı röportajla tarafsızlığı için takdir edilmişti çünkü görevi asıl olanları olduğu gibi yansıtmaktı ama bugün Nevşin Mengü Salih Müslim'le yaptığı söyleşi için gözaltına alınıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aydeniz, lütfen tamamlayın.

SALİHE AYDENİZ (Devamla) - Unutulmamalıdır ki geçmişten bugüne hakikati karanlıkta bırakmak isteyenlere karşı hakikatin kalemi, kamerası, mikrofonu hiç yere düşmedi, düşmeyecek. Bu topraklarda kimse sansürden, baskıdan, bombalardan artakalan bir hayatı tesadüfen yaşamak zorunda kalmamalıdır. Hepimiz hakikati konuşmanın, yazmanın, göstermenin bedel gerektirmediği bir dünyada yaşama hakkına sahibiz. Tam da bu sebeple gazetecilerin ölümleri aydınlatılmalı, sorumlular en ağır cezaya çarptırılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aydeniz, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Okan Konuralp'e ait.

Sayın Konuralp, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Suriye'deki çatışma bölgelerinde gazetecilerin öldürülmesinin araştırılmasıyla ilgili önerge nedeniyle kürsüdeyim. Bu tür önergelerde bizim ne söylediğimizden daha önemli olan konuştuğumuz konunun ana aktörlerinin ne söylediğidir.

Örneğin Çağdaş Gazeteciler Derneğinin bugün yaptığı yazılı açıklamaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Çağdaş Gazeteciler Derneği özetle şöyle diyor: "Türkiye'de gazetecilik ne yazık ki karanlık bir dönemden geçiyor. Son haftalarda meslektaşlarımızın gözaltına alınması, ev hapsi cezası verilmesi, tutuklanması, öldürülmesi, gazetecilerin mesleklerini yaparken karşılaştıkları tehlikeleri ve tehditleri gözler önüne seriyor. Türkiye Spor Yazarları Derneğinin seçilmiş yönetimine kayyum atandı. Öznur Değer'e cinsiyetçi hakaretler edildi; tepki gösteren Değer hakkında soruşturma başlatıldı. Özlem Gürses hakkında dil sürçmesi olduğu açıkça belli olan ifadeleri sebebiyle gözaltı uygulandı, ardından da yurt dışına çıkış yasağı ve ev hapsi kararı verildi. Nevşin Mengü Salih Müslim'le yaptığı söyleşi nedeniyle gözaltına alındı. Cihan Bilgin ve Nazım Daştan Suriye'de hayatlarını kaybetti; ölümlerle ilgili Van'da açıklama yapmak isteyen gazeteciler gözaltına alındı. İstanbul'da 7 gazeteci tutuklandı. İstanbul Barosu, T24 internet sitesi ve Gazeteci Seyhan Avşar hakkında soruşturma başlatıldı. Halk TV ve KRT'ye fiziksel saldırı girişimleri gerçekleşti."

Ben de bir ek yapmak istiyorum; BirGünün Ankara Temsilcisi Nurcan Gökdemir hakkında Sayıştay raporlarına dayanarak yazdığı bir haber nedeniyle içinde bulunduğumuz ay itibarıyla dava açıldı, oysa haber dört yıl önce yazılmış ve yayınlanmıştı.

ÇGD açıklamasına şöyle devam ediyor: “Yukarıda özetlemeye çalıştığımız bu gelişmeler kâğıt üzerinde gözüktüğü gibi basit bir liste değil gazetecilerin hangi koşullarda çalıştığını gösteren sistematik bir saldırının net işaretidir. İktidar güçleri ve siyasiler, artık gazetecilik mesleğini hedef alan dil ve söylemlerini sorgulamalı; tehditlerinden, baskılarından ve her türlü müdahalelerinden vazgeçmelidir. Bu baskı ve saldırıların hedefi görünürde gazeteciler olsa da özünde ülke demokrasisidir. İfade özgürlüğü, eleştiri hakkı ve haber yapma özgürlüğü hiçbir baskıya boyun eğmez. Susturulan her gazeteci, karartılan her gerçek halkın bilgiye erişim hakkının gasbedilmesi demektir. Halkın haber alma hakkını savunan gazeteciler her türlü tehdide rağmen kalemlerini bırakmadı, bırakmayacak.” ve açıklamalarının final cümlesi şöyle: “Hep haykırdığımız gibi gazetecilik suç değildir. Gerçeklerin üzerindeki karanlık dayanışmanın gücüyle mutlaka dağıtılacaktır.”

Özetle, ben de bu saygın meslek örgütünün açıklamasına katılıyorum; gazetecilik suç değildir, gazetecilerin gazeteci olup olmadığına gazetecilerin kendisi karar verir, gazetecilerin yazdıklarının haber olup olmadığına gazeteciler karar verir ve gazeteciler hakikatten ve halkın bilgiye erişim hakkına sahip olmaktan yana taraftır, taraf olmak zorundadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Konuralp, lütfen tamamlayın.

OKAN KONURALP (Devamla) - Bu nedenle, hoşunuza gitmeyen haberleri yazan, yorumlayan, dile getiren gazetecileri kriminalize etmekten, terörist olarak yaftalamaktan vazgeçtin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Konuralp, teşekkür ediyorum.

İkinci söz talebi İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'ya ait.

Sayın Zorlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA KÜRŞAD ZORLU (Ankara) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, biraz önce ifade edilen araştırma önergesi üzerine parti grubum adına söz almış bulunuyorum.

Tabii, bir defa, önergenin başlığında bir problem var. Orada “çatışma” yerine veya yanına terör bölgelerinden arındırılması konusunda bir ifade de yerleştirilmiş olsaydı en azından bugün Suriye’de yaşanan gerçekler, ülkemizin karşı karşıya kaldığı problemler konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerçekten karşılıklı uzlaşmaya dayalı bir müzakere yürütülebilirdi. Ancak bu sebeple, grubumuz adına böyle bir önergeye asla destek vermeyeceğimizi baştan ifade etmek istiyorum çünkü sivillerin öldürülmesi gibi bir konu gündeme alındığında, geriye dönüp bakıldığında, 2016 yılından itibaren Türkiye Cumhuriyeti’nin özellikle Birleşmiş Milletlerden kaynaklanan, sözleşmeden kaynaklanan meşru askerî operasyonlarıyla birlikte... Bakın, orada, Suriye’nin kuzeyinde sadece 2011 ve 2015 yılları arasında -bu Uluslararası Af Örgütünün yayınladığı resmî raporda vardır- 51 çocuk katledildi -51 çocuk sadece- 77 kadın kayboldu ve 100’den fazla kadının katledildiği ifade ediliyor. Bunun yanı sıra, sadece o tarihler arasında yüzlerce köy boşaltıldı. Ne oldu? Sonra bizim de ülkemize -baskı altına alınmaya çalışılan- bir göç dalgası oradan tetiklendi. Kimler göçe zorlanıyor? Özellikle o bölgede yaşayan, Halep merkezli olmak üzere, Arap ve Türkmen nüfusunun hem iç hem de dış göçe zorlandığı ifade ediliyor. “İnsanlık suçu” dediğimiz zaman bundan daha büyük bir suç gösterilemez

bence. Dolayısıyla Suriye'deki gelişmeleri, Irak'taki gelişmeleri irdelerken bahse konu yeri bir terör ifadesiyle bütünleştirmeden konuşmak gerçekleri gölgelemek ve bunlardan kaçınmaktır, iftira atmaktır. Buraya kadar gidecek bir süreçten bahsediyoruz.

Şimdi, geline aşamada Suriye'de yeni bir dönem başlamıştır. Burada Türkiye Cumhuriyeti adına iki önemli başlık çok önemli -bizim için de- bir gerçeklikle karşı karşıya olduğumuzu gösteriyor. Bir tanesi, elbette bahsettiğim bu gelişmeleri tetikleyen, öncü olan terör örgütünün buradan lağvedilmesidir. Mevcut kurulmakta olan hükümet ve diğer süreçlerin içerisine bakıldığında bu terör gruplarının mutlaka ve mutlaka silahsızlandırılması ve teslim olması kaçınılmaz bir sonuç olmalıdır Türkiye açısından ve elbette sığınmacıların geri dönüşü meselesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KÜRŞAD ZORLU (Devamla) - Tamamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Zorlu, lütfen tamamlayın.

KÜRŞAD ZORLU (Devamla) - Aslında, Suriye'de kurulmakta olan bu yeni dönemin şifresi, ülkemize bu yollarla göç ettirilmiş insanların yeniden Suriye'nin kuzeyi başta olmak üzere bu topraklara geri dönüşüyle sağlanabilir. Çünkü eğer burada etnik, mezhepsel bir ayırım yapmadan Suriye'nin barış ve huzurundan bahsedeceksek öncelikle bu göçe zorlanmış insanların da geldikleri o bölgelere geri yerleşmesi bizim için mutlaka hayati bir zorunluluktur.

Teşekkür ediyorum, saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Zorlu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'a ait.

Sayın Yayman, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen aziz vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Balıkesir'de hayatını kaybeden vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Çok değerli milletvekilleri, DEM PARTİ'nin Meclis araştırma önergesi hakkında söz almış bulunmaktayım.

Burada, biz Hükümet olarak, AK PARTİ olarak, Cumhur İttifakı olarak kesinlikle gerçek gazetecilerin gerçekleri yazmasını, kamuoyunu bilgilendirmesini çok doğru bir tavır olarak buluyoruz ve destekliyoruz. Gerçek gazetecilerin asla ve asla sözlerinin kısılması gibi bir durum söz konusu olamaz çünkü AK PARTİ, kurulduğu 2001 yılında "Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak." demiştir.

Sayın hatibin dile getirdiği Musa Anter cinayeti... Ben üniversitede öğrenciydim. Zaten biz AK PARTİ olarak Türkiye'de faili meçhullere karşıyız.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Tahir Elçi sizin dönemde değil miydi?

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Ben Özgür Gündem bombalandığında İstanbul'da Kadırga Yurdunda öğrenciydim. Biz, devletin rutin dışına çıkmasına karşı olan bir siyasi anlayıştan geliyoruz ve dün olduğu gibi bugün de gerçek gazetecilerin, basın-yayın organlarının demokrasilerde dördüncü kuvvet olduğunu görüyoruz.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - "Gerçek" derken yandaş mı, onu mu kastediyorsun? Hangileri gerçek size göre, hangileri gerçek?

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Şimdi, Nazım Daştan ve Cihan Bilgin’le ilgili doğru bilinen yanlışlar var.

1) Bunlar hangi gazeteciler cemiyetine üyeler?

2) Türkiye’den nasıl yurt dışına çıkmışlar?

3) Karakozak’ta, Münbiç’te ne yapıyorlar?

4) Buradaki sizin araştırma önergenizdeki gerekçeniz ile sayın hatibin ifadeleri arasında bir tezat var.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Siz raporlara bakın, raporlara, gazetecilerle ilgili karneniz ortada; cezaevleri gazetecilerle dolu.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Orada, sizin önergenizde bunu Türkiye’nin yaptığına dair hiçbir ifade yok. Bu doğrudur, bu temiz dil için teşekkür ediyoruz ama hatibin ifadesinde sanki bunu Türkiye Cumhuriyeti yapmış gibi bir algı operasyonu var; asla bunu kabul etmiyoruz. Çıkın, açıkça bunu kim yapmışsa söyleyin. Gazeteciler Cemiyeti niye buna sahip çıkmıyor, Gazeteciler Cemiyeti bu konuyla ilgili niye açıklama yapmıyor?

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Önergeyi kabul edin, araştıralım kimin yaptığını.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Hadi onay verin.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Onay verin, araştıralım.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Bunu bir kez daha ifade etmek lazım. Bizim Suriye’de tavrımız nettir, Suriye’nin toprak bütünlüğünü savunuyoruz ve “teröristan” a asla müsaade etmeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yayman, lütfen tamamlayın.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Gazeteci değil sözde gazetecilerin, gazetecilik değil aktivistlik yapanların, halkın gazeteciliğini değil PKK terör örgütünün gazeteciliğini yapanların gazeteciliğini burada konuşmak asla doğru değildir. Biz, söz hakkını sonuna kadar savunuyoruz, düşüncüyü sonuna kadar savunuyoruz ama asla terörün, şiddetin bir hak arama yöntemi olmasını savunmuyoruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Fotoğraf makinesiyle ne şiddeti? Fotoğraf makinesiyle ne terörü?

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Suriye’yle ilgili tavrımız nettir, biraz önce de ifade ettim: Suriye, Suriyelilerindir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Siz, ne söylediğinizi duyuyor musunuz? Ağzınızdan çıkanın ne olduğunu duyuyor musunuz?

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Suriye’de kuşatıcı, kapsayıcı bir hükûmet kurulacaktır ve teröre asla müsaade edilmeyecektir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Fotoğraf makinesiyle, kamerasıyla ne şiddeti?

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Burada DEM PARTİ’nin bu araştırma önergesi teklifine asla katılmıyoruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Gerçek gazeteci Ahmet Hakan mı? Ahmet Hakan’ın elinde kaç kişinin...

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Katılın, araştıralım, açığa çıksın kimin katlettiği.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Biz, gerçek gazetecilerin öldürülmesine karşıyız; bir kez daha kayıtlara girmesini istiyorum.

Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Partinizi güzellediniz! Hadi buyurun, araştıralım.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Tek kelimeyle korkunçsunuz!

BAŞKAN - Sayın Yayman, teşekkür ederim.

Sayın Temelli, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Çok talihsiz bir konuşma, kabul edilmesi mümkün değil; bütün dünya bu konuda hassasiyet gösterirken böyle gazetecileri yok “gerçek gazeteci”, yok “gerçek olmayan gazeteci” diye tanımlamak kabul edilebilir bir şey değil. Bir kere, ne hukuken ne vicdanen kabul edilemez. İHA ve SİHA saldırılarıyla birçok gazeteci bugüne kadar öldü. Yine bir SİHA saldırısı sonucunda katledilmiş gazetecilerden bahsediyoruz, haber peşinde koşan gazetecilerden bahsediyoruz ve bu gazetecilerin -Allah rahmet eylesin- yapmış olduğu haberlerin birçok gazetede yayınlandığını da biraz araştırmış olsalardı görürlerdi. Fakat bu yanlı tutumu, bu nefret söylemini, bu Kürt düşmanlığını biz her yerde gördüğümüz için, biraz önce de tanıklık ettik, aynı şekilde AKP gruplarından tekrarlanması bizi şaşırtmıyor ama bu halk sizi izliyor; sizin bu çarpıtmalarınız sonucu hakikat değişmez, öldürülen gazeteciler gerçek gazeteciymiş, öyle yandaş gazeteci değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Gerçek gazetecilerdi, hakikatin sesini tüm halklara duyuran gazetecilerdi. Bir kez daha onları saygıyla anıyoruz.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Size göre gerçek gazeteci sadece A Haberde çalışanlar.

BAŞKAN - Şimdi...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) - Sayın Başkanım, pardon...

BAŞKAN - Sayın Yayman, buyurun.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) - Efendim, “Kürt düşmanı” demiştir, “talihsiz bir açıklama” demiştir. Bunlar...

BAŞKAN - Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Talihli mi? Sataşma yok, ne sözü bu? Talihsiz bir açıklama. Kim karar verecek? Talihli mi diyecektik? Ne sataşması? Talihsiz dedik, ne diyelim?

BAŞKAN - Sayın Temelli, şimdi siz “Kürt düşmanı” ifadesini kullandınız, kullanmadınız mı? “Kürt düşmanı” dediniz.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Değil mi?

BAŞKAN - Şimdi, bu bir sataşma değil mi? Tartışmasız bir sataşma bu.

Sayın Yayman, buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Söz yükselterek asla hakikatlerin üstü kapatılamaz. Eğer bir Kürt düşmanı arıyorsanız PKK terör örgütüne bakacaksınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) AK PARTİ, kurulduğundan beri, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde “Eğer bir sorun varsa bu sorun benim sorunumdur.” demiştir, “Gerekirse baldıran zehri içerim.” demiştir. Sizin grubunuz her defasında bu Meclisi Kürt düşmanı olmakla suçluyor; bu dili kınıyoruz, bu dili asla kabul etmiyoruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Çözüm sürecini ben mi bitirdim? Ayıptır ya!

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Nazım Daştan ve Cihan Bilgin’le ilgili sosyal medya paylaşımlarına bakıldığında konu açıklığa gelir. Siz şunu söyleyebiliyor musunuz; bunu Türk Silahlı Kuvvetleri mi yaptı? Türk Silahlı Kuvvetlerine asla bunu söyleyemezsiniz.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Araştıralım diyoruz, araştıralım!

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Burada çok açık bir biçimde, orada PKK terör örgütünün paylaşımlarını yapmak suretiyle PKK terör örgütünü öven açıklamalar yapan ve Türkiye’den pasaportuyla çıkmayan ve orada terör örgütüne destek olan paylaşımlar var; bunların kayıtlara geçmesini istiyoruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - SİHA saldırısını sahipleniyorsunuz! Hadi sahiplenmiyoruz deyin, hadi sahiplenmediğinizi söyleyin SİHA saldırısını! SİHA’ların Türkiye’ye ait olduğunu itiraf ettiniz az önce.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - AK PARTİ olarak, Cumhur İttifakı olarak dün olduğu gibi bugün de Türkiye Cumhuriyeti devletinde herkes eşit ve birinci sınıf vatandaşdır diyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Bazıları daha eşit, o da eşitsizlik demektir.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Bu mesele, sizin istismarınıza kapalıdır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ayıptır, ayıp!

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Asla bu dili kabul etmiyoruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Bize bunu istismar diyecek insanlar değilsiniz, ayıp!

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Ve burada, Sayın Devlet Bahçeli’nin başlattığı sürece en azından bir hürmetkâr tavrınızı bekliyoruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Çözüm sürecini siz bitirdiniz, ne hürmeti!

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Araştıralım, araştıralım.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) - Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Temelli, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Bu da ikinci talihsiz konuşması oldu, buna devam edecek. Sataşmak için söylemiyorum. Neden talihsiz biliyor musunuz? Bir şeyleri iddia ettiğimizi filan söylüyor; biz araştırma önergesi veriyoruz, buyurun, araştıralım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Nasıl araştıracaksınız, Suriye’ye mi gideceksiniz ya?

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Madem siz araştırılmasına karşı değilsiniz, buyurun, araştıralım, kim öldürmüş ortaya çıksın. Ne konuşuyorsunuz, gelip bizi suçluyorsunuz? Bunun adı araştırma önergesi, kuşkularınız varsa buyurun araştıralım; bu kadar basit.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları hiç mi umurunuzda değil?

BAŞKAN - Peki.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Ülkeden pasaportsuz çıkan herkesi öldüreceksiniz, öyle mi? Türkiye pasaportu olmadan çıkan herkes öldürülecek.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - HTŞ'ye katılanlara ne düşünüyorsunuz?

43.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, ben sadece bir cümle ifade etmek istiyorum. Bakın...

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) - Son terörist yok edilene kadar mücadelemiz devam edecek.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Böyle bir konuşma olmasın...

BAŞKAN - Sayın Yayman... Sayın Düşünmez...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Keşke Ankara Gar katliamındaki sanıkları da burada böyleseydiniz. Ankara Gar katliamı sanıkları, askerlerinizi diri diri yaktıklarını...

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, bakınız, aynı şey tekerrür ediyor, hatibimiz kürsüde konuştu, Grup Başkan Vekili cevap verdi, hatibimiz tekrar kendisine yöneltilen eleştiriye, saldırıya, sataşmaya cevap verdi, bir kez daha cevap veriliyor.

Şimdi, buradaki problemin şu olduğunu söylemek istiyorum: Konuşmaları...

SEZAI TEMELLİ (Muş) - E, bir daha sataşılıyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ben size sataşmıyorum; bakın, durum izah ediyorum, durum...

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Hayır, hatibiniz sataştığı için...

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Hatibiniz sataştı.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Arkadaşım, bak, lütfen...

SEZAI TEMELLİ (Muş) - “Arkadaşım” ne ya!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sizin bütün konuşmalarınızda zaten hükümlü belli, siz...

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Başkanım, üsluba dikkat edelim lütfen!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - “Arkadaşım” diyemeyecek miyim?

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Demeyin!

MEHMET BAYKAN (Konya) - “Kardeşim” dedi sizin vekiliniz bana, reddedeyim mi? Sizin vekiliniz bana “kardeşim” dedi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Pekâlâ, “arkadaşım” da demiyorum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Demeyin “arkadaşım”, burada ne varsa onu söyleyin, milletvekilisiniz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Pekâlâ “arkadaşım” da demiyorum, bundan sonra ben konuşurken “Grup Başkan Vekili arkadaşlarım” diyordum, her seferinde “Sayın Temelli hariç” diye konuşmamda ifade edeceğim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Hoş olur, hoş!

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Biz resmîyiz.

BAŞKAN - Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Burada insanlar ölmüş; ciddi bir şey yapıyoruz, araştırma önergesi veriyoruz, polemik konusu mu?

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Bu da ötekileştirmenin başka bir söylemi, alkış da onu gösteriyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, bakın, biz her şeyi ciddiye alıyoruz fakat burada yapılan şeyde gerçekten bir tuhaflık var. Siz henüz bir şeyi araştırmaktan bahsederken bir hüküm vermişsiniz zaten; size nezaketle “arkadaşım” diye hitap ediyorum, onu bile itiyorsunuz, öteliyorsunuz; sizin tavrınız bu.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Nezaketli değildi, hiç nezaketli değildi!

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Siz kendinizi bir yere daraltmışsınız, bir kendinizin var olduğunu zannediyorsunuz; kendiniz dışındaki bütün problemlere kapalısınız maşallah yani! Dünyanın her yerinde bir sürü gazeteci ölüyor, Filistin’de, İsrail’de, bir sürü, yüzlerce; bizim kendi Anadolu Ajansından arkadaşlarımızı öldürdüler, kimsenin gıkı çıkmıyor. Burada ne olduğu tam olarak...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bunlar bizim değil...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ya, siz gerçekten...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - ...bunlar Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı değil! Sizinler var, ötekiler var; hep aynı yaklaşım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hiç alakası yok, hiç alakası yok!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hep aynı yaklaşım işte, biraz önce de yaptınız bu yaklaşımı; ayrımcılık bu işte.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Bu ayırmayı bu Genel Kurula taşıyan sizsiniz, bugün de aynı şeyi yaptınız...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bunlar bu ülkenin vatandaşı değil, ölebilir!

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Filistin üzerinden bence polemige girmeyin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - ...şu anda da aynı şeyi yapıyorsunuz.

Size nezaketle, içtenlikle söylediğim “arkadaşım” kelimesine bile tahammülünüz yok; daha ne söyleyeyim ben size.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Yok, tahammülümüz yok!

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- *DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, Suriye’deki gazetecilerin öldürülmesinin araştırılması amacıyla 24/12/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Aralık 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, Erzincan'ın sorunlarının araştırılması amacıyla 24/12/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 24 Aralık 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/12/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir

Ankara

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, Erzincan'ın sorunlarının araştırılması amacıyla 24/12/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (983 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 24/12/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'e söz veriyorum.

Sayın Sarıgül, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHPGRUBU ADINAMUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; her köşesi ayrı güzel, insanıyla, doğasıyla, tarihiyle gerçekten Türkiye'mizin çok özel illerinden bir tanesi -Talha Bey, Sayın Özcan- can Erzincan'dır. Can Erzincan'da dostluk her şeyden öndedir. Can Erzincan'dan bana gelen bir vatandaşımıza "Nerelisin, hangi ırktansın, hangi kültürdensin, hangi mezheptensin, hangi partiye oy verdin?" diye sormam. Bir tek soru sorarım: Allah'ımın bana verdiği güçle size nasıl yardımcı olabilirim? O nedenle, can Erzincan'ın araştırma önergesine vicdani olarak bakmanızı ve can Erzincan'ı bir ölçek olarak almanızı... Diğer illeri de zaman içerisinde yüce Parlamentoda konuşmamızda fayda olduğuna inanıyorum.

Can Erzincan çok önemli bir yer. Âşık Daimi gibi, Ali Ekber Çiçek gibi önemli üstatları yetiştirmiş bir şehir. Siz can Erzincan'dan çıkar, bir yere gidersiniz, Almanya'ya, Fransa'ya, İngiltere'ye, İstanbul'a ama can Erzincan sizin asla ve asla kalbinizden ve yüreğinizden çıkmaz.

Sayın Başkanım, 2009 yılında can Erzincan'a bir hızlı tren sözü verildi. Aradan on beş yıl geçti, hızlı tren Sivas'ta kaldı. Sayın Tekin Bingöl Başkanım, bunun Sivas'tan mutlaka can Erzincan'a gelmesini şart ve elzem olarak görüyorum.

Türkiye'de birçok noktada tüneller var, yapanlardan Allah'ım yüz bin defa razı olsun ama bu tünellerden can Erzincan'ın tarlasına niye düşmüyor? Bunu gerçekten merak ediyorum. En yenisi yedi yıl önce başlayan tünelimiz henüz ne yazık ki bitmedi, Sakaltutan Tüneli ne yazık ki bitmedi. Can Erzincan tünelleri beklemekte. Özellikle can Erzincan'da 35 bin üniversite öğrencimiz var ama şehrin dışında. Şehrin dışındaki üniversiteden öğrencilerimiz merkeze gelmek için saatlerce araç bekliyorlar, araç yok; otobüs bekliyorlar, otobüs yok. Buraya, üniversite ile şehir arasındaki kopukluğu gidermek için, mutlaka öğrencilerimizi merkeze taşıyacak bir tane raylı sistemin yapılmasını şart olarak görüyorum.

Erzincan bugüne kadar Sivas ile Erzurum arasına sıkışmıştı ama can Erzincan'ın sesini her noktada dile getirmekle mükellefim. Özellikle can Erzincan'a devletimizin yatırım yapması lazım. Özel sektör can Erzincan'a şu anda gelmiyor. Mısır tekstil konusunda önemli ataklar yaptı, tekstilciye muazzam bir şekilde imkânlar veriyor. O nedenle can Erzincan'daki tekstilcilerin iyi bir noktaya gelmesi için aynı imkânların verilmesi şart. Can Erzincan'da çiftçimiz yeteri kadar para kazanamıyor, esnafımızdan da ne yazık ki siftah yapmadan kepenk kapatanlar var. Böyle olunca da can Erzincan'da üzülerək söylüyorum ki işsizlik ve ne yazık ki yoksulluk var.

Can Erzincan'a üvey evlat muamelesi yapmayalım. Can Erzincan iller arası rekabet sıralamasında 2014'te 41'inci sıradaydı, şu anda üzülerək ifade ediyorum ki 53'üncü sıraya düştü. Can Erzincanlı buna kesinlikle razı değil.

Can Erzincan depremlerde büyük sıkıntılar gördü; özellikle 39 depremi, özellikle 92 depremi. Bu depremler son derece önemlidir, depremle ilgili çalışma yapmamız lazım ve can Erzincan'ı deprem açısından mutlaka güçlendirmemiz lazım.

Can Erzincan'ın yıllardır beklediği önemli bir hastane vardı, bu hastane bitti ama bu hastanemiz üniversite hastanesine bağlanmamalı, Erzincan Şehir Hastanesi olarak devam etmeli. Bu hastanemiz yeni hastane, yeni kadro olmalı; can Erzincan'da işe alınacak olan idari kadronun da mutlaka noter huzurunda yapılacak olan bir kurayla alınması lazım ki can Erzincan'da huzur bozulmasın.

Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Can Erzincan'a gitmemiz lazım, orada araştırma yapmamız lazım. Bekir Bozdağ Başkanına çok teşekkür ediyorum, Grup Başkan Vekillerimize çok teşekkür ediyorum. Araştırma önergemiz halisanedir.

Efendim, sevdiğiniz, seveniniz bol olsun, bir yanı can Erzincanlı olsun.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Biz teşekkür ediyoruz ve son sözünüze de "Âmin." diyoruz.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde ilk söz, İYİ Parti Grubu adına Manisa Milletvekili Şenol Sunat'a ait.

Sayın Sunat, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi saygılarımla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, Balıkesir mühimmat fabrikasındaki patlama neticesinde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyor, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum.

Evet, sayın milletvekilleri, Erzincan, sahip olduğu doğal zenginlikleri, verimli yaylaları ve hayvancılık potansiyeliyle ülkemizin en önemli tarım ve hayvancılık merkezlerinden biridir. Ne yazık ki bu potansiyel, yaşanan yapısal sorunlar ve yetersiz destek politikaları nedeniyle değerlendirilemiyor. Erzincan için genel olarak yapılması gerekenler, yerel tarım ve hayvancılık projelerinin desteklenmesidir; gençlere yönelik iş imkânlarının artırılması ve girişimcilik destekleridir; eğitimde kaliteyi artıracak yatırımların yapılmasıdır; hızlı tren projelerinin ve bölgesel ulaşım altyapısının tamamlanmasıdır. Bir Başbakan çıkarmış, -Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğünü yapmış Sayın Milletvekilim de buradayken- Erzincan'ın bu ulaşım altyapısının bitirilmesi niye bu kadar uzamıştır; sormak lazım diye düşünüyorum? Deprem ve diğer afetler için önleyici tedbirler mutlaka alınmalıdır.

Sayın milletvekilleri, Erzincan'ımız son yıllarda İliç Çöpler altın madenindeki faciayla gündeme geldi. Bildiğiniz gibi, Çöpler ve Sabırlı köylerine 250 metre, İliç ilçesine 900 metre uzakta, Fırat Irmağı'nın kıyısına çok yakın, dünyanın en tehlikeli madenine on dört yıl önce izin verildi. 13 Şubat 2024'te 9 işçinin hayatını yitirdiği faciadan bir ay sonra ilk bilirkişi raporu açıklanmıştı. İliç Cumhuriyet

Başsavcılığının talebi üzerine hazırlanan 23 Mayıs 2024 tarihli 2'nci bilirkişi raporu ise daha kapsamlı ve detaylı bir incelemeyle faciayı analiz etmiş; tali kusurlu ve asli kusurluları tespit etmişti. İşte, bu asli kusurluların içindeki kişilerden biri de Çevre Bakanı, bugünün de Çevre Bakanı olan Sayın Murat Kurum idi ancak yargılanması beklenirken 3'üncü bilirkişi raporu için yeni bir heyet oluşturulduğu haberi geldi. Aslında oluşturulan bir bilirkişi heyeti değil, Murat Kurum'u ve Bakanlık personelini kurtarma heyetiydi. 3'üncü bilirkişi raporunda facia ile Murat Kurum'un eylemleri arasında bir illiyet bağı kurulamayacağı ve dolayısıyla da asli kusurlu olamayacağı belirtildi çünkü Bakan ve Bakanlık yetkilileri madendeki tasarım hatalarını nasıl tespit edebilsinlermiş diye yazıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sunat, lütfen tamamlayın.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Oysa Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği'nin "Yatırımın İzlenmesi ve Denetimi" başlıklı 18'inci maddesinde Bakanlığın ÇED raporlarındaki taahhütlerin yerine getirilip getirilmediğini izlemesi, kontrol etmesi ve denetlemesi öngörülüyordu ama bu şekilde bu ülkede kimse hiçbir şeyden sorumlu olmuyor yaptıklarından sorumlu olmadığı için. Meclis araştırma komisyonu da kuruldu ama bir türlü Murat Kurum'u çağıramadılar. Böyle olduğu müddetçe, değerli milletvekilleri, Türkiye'de hiçbir olayın, meydana gelen hiçbir kazanın önüne geçmemiz mümkün olmuyor. Bunun için bu araştırma önergesinin desteklenmesinden yana olduğumuzu ifade ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sunat, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'a ait.

Sayın Kunt Ayan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, CHP'nin vermiş olduğu önergeye bizler de katılıyoruz. Bizler, Erzincan'ı en son olarak İliç maden kazasından hatırlıyoruz -9 işçinin göçük altında kaldığı o kazadan bahsediyoruz- hani şu AKP'nin göz bebeklerinden olan şirket vardı ya "çaldık holding", onun da ortağı olan maden sahasında ortaya çıkan faciadan hatırlıyoruz.

Yine, önergeye şu noktada da katılıyoruz: "Erzincan" geçen yerlerin arasına "Diyarbakır" "Urfa" "Mardin" "Hakkâri" "Van"ı koyun, içerisinden hiçbir şeyi değiştirmeden ortaya koyun, aynı şekilde geçerli olacak bir önerge. Çünkü bölgede hayvancılık, tarım tamamen öldürülmüş durumda. İllerin çok büyük kültürel zenginlikleri yok sayıldı ve bölge halkı açlığa ve sefalete sürüklendi. Bu kadar zengin topraklarda insanlar nasıl olur da gidip çöpten ekmek toplar; bu, bir akıl tutulması diyoruz. Kimileri adına ne derse desin bu, Kürt sorununun bir göstergesidir. Bu durum çatışmanın bir sonucudur aynı zamanda. Bir hakikati reddetmek, "öyle değil" demek hakikati ortadan kaldırmaz. Bunun savunuculuğunu yapanları reddettiğinizde hakikat ortadan kalkmaz; günlerdir söyledik, buradan da söylemeye devam edeceğiz.

19 Aralık günü kuzeydoğu Suriye'de katledilen Gazeteci Nazım Daştan ve Cihan Bilgin'e dair tek açıklama yapmayan iktidar cevap vermek zorunda, gelip burada şov yapmasına hiç gerek yok, biz ne olduğunu çok iyi biliyoruz, Nazım da Cihan da bu ülkenin vatandaşıydı ve gazetecilik yapıyordu, bölgedeki gelişmeleri halka anlatıyorlardı; SİHA'yla öldürüldüler. Üst üste dünya gazetecilerinden açıklamalar geldi fakat burada vekilleriniz çıkıyor, İHA'lara, SİHA'lara methiyeler düzüyor, gelip burada gazetecileri hedef alıyor. Bunu kime yaptırıyorsunuz peki? Gazetecilerin ta

kendisine yaptırıyorsunuz. Siz ne yaptınız peki bu SİHA'lara karşı? Bırakın bir açıklama yapmayı, bu gazeteciler için açıklama yapan gazetecileri gözaltına aldınız. İstanbul Barosu Başkanı Sayın Kaboğlu ve Yönetim Kurulu hakkında soruşturmalar başlattınız. Ağzını bu konuda açan herkese, yine elinizde tuttuğunuz yargı sopasını gösterdiniz. "Gazetecilerin öldürülmesini kabul etmiyoruz ve uluslararası mekanizmalara aykırıdır, soruşturulsun." diyen herkesin ağzına sopayla, yargınızın sopasıyla vurmaya devam ettiniz. Sizin için kolay çünkü insanları öldürmek, siz ancak gelirsiniz burada SİHA'larınızla, İHA'larınızla övünürsünüz fakat orada katledilen halklarla ilgili yapmış olduğunuz hiçbir şey yok, hiçbir açıklama yok. Yapmadıysanız, çıkın "Yapmadık." deyin, "Bize ait değildir." deyin, burada böyle ahkâm kesmelerle karşımıza çıkmayın.

Şunu ifade edelim: Türkiye'nin karnesi ortada. Nedir Türkiye'nin karnesi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kunt Ayan, lütfen tamamlayın.

DİLÂN KUNT AYAN (Devamla) - 17 bin faili meçhul cinayeti olan bir ülke. Roboski'yi kim yaptı acaba? Sizler yaptınız. Gelmişsiniz, burada, bize diyorsunuz ki: "Biz faili meçhul cinayetlerden sorumlu değiliz." Roboski'nin sorumlusu tam da sizsiniz. Nagihan Akarsel'i Süleymaniye'de katleden sizlersiniz, sorumlusu tam da sizsiniz. SİHA'larınızla, İHA'larınızla bunları yapıyorsunuz. Bugün hakikati dilsiz bir cümleymişçesine susturmaya çalışanlar çok iyi bilmelidir, Kürt halkı bir hakikattir, özgür ve eşit şartlarda yaşama talepleri bir hakikattir. Bu hakikati dile getirenler tarihin meşru ve doğru tarafındadır. Yenilecek olan da bu hakikati, yüzyıllık hezimetini görmezden gelen ve bu tekçi devlet aklına sahip olanlardır diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kunt Ayan.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman'a aittir.

Sayın Karaman, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin Erzincan'ımızla ilgili grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi, ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi ve seçim bölgem olan Erzincanlı hemşehrilerimi saygı ve sevgiyle, hürmetle selamlıyorum.

Balıkesir'de mühimmat fabrikasındaki kaza dolayısıyla 12 vatandaşımızı kaybetmenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır diliyorum; yaralılara acil şifalar diliyorum.

AK PARTİ olarak, geçen yirmi iki yılda, milletimizin ve devletimizin önünü açacak birçok hayırlı işi ve hizmeti gerçekleştirdik. Ulaştırmadan başlarsak, liderimiz, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, Erzincan'ın evladı, uzun yıllar Ulaştırma Bakanlığı yapan başta Sayın Binali Yıldırım ve bugüne kadar görev yapan Ulaştırma Bakanlarımızın katkılarıyla ülkemizde duble yol uzunluğu 6 bin kilometreden 30 bin kilometreye çıkmıştır. Erzincan'da ise sadece 14 kilometre olan duble yol uzunluğu 355 kilometreye çıkarılmıştır. Şu anda Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan 160 kilometre uzunluğundaki Erzincan-Refahiye, İliç-Kemaliye-Arapgir ve Malatya yol yapım çalışmaları devam etmektedir. Bu hat üzerinde yaklaşık 30 kilometrelik tünel çalışmaları devam etmektedir. Diğer taraftan, Başköy-Çayırılı yol yapım çalışmaları da devam etmektedir. Kış aylarında trafiğin sıkıntıya girdiği Kızıldağ, Sakaltutan, Ahmediye Tünelleri yatırım programına alınmıştır; inşallah, imkânlar nispetinde kısa zamanda yapılacaktır.

Hava yolu halkın yolu hâline gelmiştir. Erzincan’ımızda prestijli bir havalimanı yapılmış, yirmi iki sene önce haftada bir kalkan uçak varken, bugün her gün 4 sefer yapılmaktadır. Erzincan’ımıza hızlı trenin gelmesi benim de hemşehrilerimin de en büyük arzusudur. Ben, üniversitede öğrencilik yıllarımdan hatırlıyorum, o zamanlar Ankara-İstanbul Hızlı Tren “Geldi, gelecek.” derken, AK PARTİ iktidarında Sayın Cumhurbaşkanımızın desteği, o zamanki Ulaştırma Bakanımızın çalışmalarıyla -ve benim de katkım olmuştur- Ankara-İstanbul Hızlı Treni’ne ek olarak 11 ilimizde bugün hızlı trenler çalışmaktadır. Yani ben Google’a baktım, hakikaten önergeyi veren Sayın Mustafa Sarıgül iki senedir hızlı trenden bahsediyor, öyle gördüm, hâlbuki biz yirmi beş senedir bu projelerle uğraşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Evet, Sayın Karaman, lütfen tamamlayın.

SÜLEYMAN KARAMAN (Devamlı) - İnşallah Erzincan’a da Kars’a da Trabzon’a da hızlı tren gelecek.

Diğer konularda ise zamanım yetmediği için... Elbette Erzincan hayvancılıkla, tarımla kalkınacak. Onun için, ovayı sulamak için hakikaten sadece Erzincan’da sulama birliklerinin hizmetini il özel idaresi devraldı. Köy yollarımızın yüzde 95’i asfalt, şimdi ise il özel idaremiz Ergen Kayak Merkezi’ni geliştirmek için çalışıyor. Yani, şunu demek istiyorum: Erzincan’da bugüne kadar çok büyük projeler yapıldı, bundan sonra da yapımı devam edecek. İnşallah, Erzincan gelişecek, güzelleşecek ve en yaşanabilir kent olacak.

Depremle ilgili sadece İstanbul’da Deprem Enstitüsü var, bir de Erzincan’da var. İstiyoruz ki depreme en dayanıklı il Erzincan olsun ve kalkınması da deprem olmadan olsun diyoruz ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Karaman, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ve Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin aynı kısmın 1’inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Ocak 2025 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmesiyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine, 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ve teklifin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

24/12/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 24/12/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Özlem Zengin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin “Kanun Teklifleri ve Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin aynı kısmın 1’inci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Ocak 2025 Salı Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

24 Aralık 2024 Salı günü birleşiminde 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

25 Aralık 2024 Çarşamba günü birleşiminde 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

25 Aralık 2024 Çarşamba günü birleşiminde 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde 26 Aralık 2024 Perşembe günü birleşiminde 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

26 Aralık 2024 Perşembe günü birleşiminde 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 27 Aralık 2024 Cuma günü saat 14.00’te toplanması ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan işlerin görüşülmesi ve bu birleşiminde 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

27 Aralık 2024 Cuma günü birleşiminde 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde, haftalık çalışma günlerinin dışında 28 Aralık 2024 Cumartesi günü saat 14.00’te toplanması ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan işlerin görüşülmesi ve bu birleşiminde 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi,

25 Aralık 2024 Çarşamba, 26 Aralık 2024 Perşembe, 27 Aralık 2024 Cuma veya 28 Aralık Cumartesi günü birleşimlerinde 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanması hâlinde 31 Aralık 2024 Salı ve 2 Ocak 2025 Perşembe günleri toplanmaması,

177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilmesi, teklifin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması önerilmiştir.

177 Sıra Sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2731)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 16’ncı Maddeler	16
2. Bölüm	17 ila 30’uncu Maddeler	14
Toplam Madde Sayısı:		30

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, öneri üzerinde ilk söz, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Buğra Kavuncu’ya ait.

Sayın Kavuncu, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Değerli Başkanım, saygıdeğer Genel Kurul; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, çalışma düzeneğiyle ilgili öneri üzerinde çok fazla söyleyecek bir sözüm yok. Biz, Grup Başkan Vekilleri olarak arkada konuştuk ve gündemdeki kanunla ilgili çekincelerimizi ilettik. Onunla ilgili herhangi bir gelişme olursa inşallah bu haftayı da mümkün olan en kısa sürede tamamlamış oluruz.

Benim gündeme getirmek istediğim başka bir konu var, o da Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili. Bildiğiniz gibi, geçen hafta bütçe görüşmelerini yaptık. Bütçe görüşmelerinde Millî Eğitim Bakanının savunması tamamen başörtüsü üzerine kurulu bir savunmaydı. Şimdi, bakın, bu hafta da Millî Eğitim Bakanlığının bir vakıfla anlaştığına ve bu vakfın da Mecliste temsil edilmekte olan bir siyasi partiyle yakınlığı bilinen bir vakıfla protokol yapmak üzere bir hazırlık yaptığına, hatta imzaladığına dair haber var. Vakıf tarafından hazırlanan duyuru... Bursa Milletvekilimiz Selçuk Türkoğlu ismini de verdi, “Peygamber Sevdalıları Derneği” isimli bir vakıf. Bununla ilgili bir protokol, bir anlaşma yapılıyor. Hazırlanan duyuru ve afişler Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okulların panolarına asılacak, vakfın okul binalarında yarışma düzenlenmesine de izin verilecek. Bunları kim belirliyor ve kim denetliyor? Bu okullarda okuyan çocuklar bizim geleceğimiz. Bunları kendi kafamıza göre, ideolojik yaklaşımlarımıza göre... Her önüne gelenin, her önüne gelen vakfın, derneğin bu kurumlara girmesi çok anlaşılabilir bir konu değil. Tamamen ideolojik saiklerle devlet yönetiliyor. Ben bugünkü konuşmamda da gündeme getirdim, devletle partinin iç içe geçmesi çok ciddi sıkıntılara yol açacaktır. Türkiye’yi Orta Doğu’daki başarısız devletlerden ayıran ne özellik varsa bu özellikleri ortadan kaldırma gayreti olduğunu görüyoruz.

Yine, başka bir örnek: Konya Tahir Büyükkörükçü Anadolu İmam-Hatip Lisesinde 18 Aralık Dünya Arapça Günü etkinlikleri kapsamında bir tiyatro düzenlenmiş ve bu sözde tiyatrodaki öğrencilere oyuncak silahlar verilerek bir oyun sahneleniyor. Öğrenciler de bazı terör örgütlerini andıran kamufajlı kıyafetlerle bu gösteriyi yapıyorlar. Arkadaşlar, burası Millî Eğitim Bakanlığına ait bir okul. Bir gösteri de olsa silah oyuncak da olsa bu görüntülerin, silahın bu okullarda ne işi olabilir?

Geçtiğimiz günlerde örf ve adetlere aykırı olduğu gerekçesiyle okullarda yılbaşının kutlanmamasına dair bir yazı gitti. Peki, Dünya Arapça Günü mü örf ve adetlerimizle ilgili, alakalı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) - Bitiriyorum.

Bir öğrencinin eline oyuncak silah alıp insan öldürmeli bir gösteri düzenlenmesi mi örf ve adetlerimizle ilişkili? Bakın, bütün bunların adı bir kültür savaşdır, çok hassas bir alanda, toplumsal düzeyde bir kutuplaşma yaratmaktır.

Partizan devlet yönetimi, partizan bir eğitim sistemi Türk devletleri geleneğinde de Türk töresinde de yoktur diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Murat Emir’e ait.

Sayın Emir, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT EMİR (Ankara) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum ama ben bu konuşmamı AKP’li milletvekili arkadaşlarıma yapmak istiyorum.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) - AK PARTİ’li.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Ama yumuşak girin biraz, yumuşak seslenin, sert değil.

MURAT EMİR (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, getirilen önergede 177 sıra sayılı Teklif"le ilgili diyorsunuz ki: "Salı, olmadı çarşamba, olmadı perşembe, olmadı cuma çalışalım." Çalışalım, biz buna itiraz etmeyiz ama sizin yasa yapış şeklinize itirazımız var, sizin de itiraz etmeniz lazım. Biz burada yoklama isteyince kızıyorsunuz, farkındayım. Bize "Niye böyle yapıyorlar, yine yoklama istediler; odamızda ne güzel oturuyorduk, niye çalışmıyoruz?" diyorsunuz ama sizi yanıltıyorlar arkadaşlar, sizi yanıltıyorlar.

Bakın, bu teklifte 30 madde var, 14'ünü Anayasa Mahkemesi iptal etmiş; mecbursunuz şimdi geçirmeye. Ya, bu olur mu? Olur mu arkadaşlar? Yani sizin adınıza yasa teklifi yapanlar, sizin elinize o yasa tekliflerini verenler işlerini yapmadıkları için siz burada sabahlara kadar sürünüyorsunuz; işin özeti bu. İşlerini yapsınlar, siz de gelin burada yasaları yapın bizimle birlikte.

Bakın, Anayasa'ya açıkça aykırı hükümler getiriliyor, açıkça aykırı. Haklıyım değil mi? Bakın, 10'uncu madde "Vakıflara..." diye başlıyor, "...Devlet Denetleme Kurulu onları denetlesin." diyor. Size bu çok iyi geliyor ama 2021'de de geçmiş bu yasa. İşte, Anayasa Mahkemesi kararı, işte; aynen okuyorum, Anayasa Mahkemesi kararından okuyorum -38'inci sırada, yani ararsanız bulun diye-burada "Anayasa 108 çok açık, Devlet Denetleme Kurulunun görevleri çok açık, kamu yararına vakıf ve dernekleri denetleyebilir ama sen 'kamu yararına' demezsen Anayasa'ya aykırı bir iş yapmış olursun." diyor ve iptal ediyor. Aynısı gelmiş arkadaşlar, aynısı. Şimdi, Sayın Zengin birazdan gelip "Ya, CBK yani Cumhurbaşkanlığı kararnamesine göre yapamazsınız, onu yasayla yapın..." Deddiği de doğru ama o 48'inci paragrafta, bu değil yani. Bu da doğru, yani CBK'yle yapamayacağınız bir şeyi de CBK'yle yapmışsınız. O da yanlış ama bakın 38 çok açık. Ya, Anayasa'ya açıkça aykırı, hatta Meclise karşı, size karşı, hepimize karşı Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükmün aynısını yazıp getiriyorlar, aynısını. Ve biz burada diyoruz ki: "Buna itiraz ediyoruz." Edeceğiz de, hakkımız değil mi bu, bu bizim görevimiz değil mi? Yani aklımız var, vicdanımız var, bir de yemin ettiğimiz Anayasa var. Şimdi, yasaların geçmesi lazım, acele yasalar var ama yasamayı çalıştıralım, kaliteli yasama yapalım, komisyonlarda ayrıntılı konuşalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Emir, lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Devamla) - Anayasa'nın kasını gözünü yara yara, inadına inadına aynı maddeleri getirmeyin, biz de burada görevimizi yapalım, bu millete layık yasalar çıkartalım. Bundan ben utaniyorum, üzülüyorum, siz de üzülmelisiniz. Dolayısıyla siz bize kızacağınıza dönün, bu yasaları size getirenlere "Arkadaş, doğru dürüst çalışın, biz de Mecliste görevimizi yapalım. Bu nedir ya?" deyin, itiraz edin buna. "30 maddenin 14'ü Anayasa Mahkemesinin iptali olur mu ya?" deyin, itiraz edin. Sizden bunu bekliyoruz arkadaşlar.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Emir.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Önergeyi okutuyorum:

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) ÖNERGELER (Devam)**

2.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Murat Emir ile 1 Milletvekilinin, (2/2137) esas numaralı Öğretmen Kadrosu İhdası ile Atanmalarına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/86)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

2/2137 esas numaralı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre görüşülmesi konusunda gereğinin yapılmasını arz ederim.

Murat Emir

Ankara

Grup Başkan Vekili

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Ankara Milletvekili Murat Emir konuşacaktır.

Sayın Emir, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Yine mi Murat Bey? Bence isyan etmelisiniz. Hep Grup Başkan Vekili konuşmaz ki, isyan etmeniz gerekiyor.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Zengin'i duyuyorum. Şunu ifade etmeliyim ki: 3 dönem milletvekilliği görevi yaptım, ilk defa madde 37'ye göre söz aldım, konuşacağım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Peki, alkışlıyorum ben de.

MURAT EMİR (Devamla) - Bu fırsatı da bana verdiği için grubuma teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, çok önemli bir kanayan yaramız var, çok acil bir sorun, o da ücretli öğretmenler. Ücretli öğretmenlerimiz yaklaşık yirmi beş gün oldu, ücretlerini alamıyorlar. Zaten güvencesiz çalışıyorlar, zaten kadrosuz çalışıyorlar. Öğretmenler, öğretmenlik yapıyorlar, sınıfa giriyorlar, gereğini yapıyorlar, formasyonları da var ama kadroları olmadığı için “Sen ücretli öğretmensin.” deniyor ve hakları yeniyor. En çok çalışan yani her ek derse giren ücretli öğretmenin aldığı maaş 19.300 lira yani bu, tam açlık sınırının altında, hiçbir öğretmene yakışmayacak bir maaş ama bunu dahi ödemediler, ödemediniz; bu olacak iş değil. “Ödenekler gönderildi.” dendi, bu sabah ben kontrol ettim, birçok yerde hâlâ ödenmedi. Bu kadar bekletilmiş olması bile son derece üzücü ama gerçekten de biz bunu maaş alamadıkları her dakika gündeme getireceğiz çünkü 19 bin lirayla geçinen bir kişinin, hele bir öğretmenimizin maaşına ulaşamaması, maaşının ödenmemesi gerçekten şu dar günlerde son derece üzüntü verici.

Değerli arkadaşlar, yasa teklifimizde “100 bin öğretmeni alın.” diyoruz, 100 bin öğretmen. Niye? Çünkü ülkemizde öğretmen açığı var. Zaten bu nedenle ücretli öğretmen, sözleşmeli öğretmen, birçok öğretmen kadrosu var. Öğretmen açığımız var, sınıflarımızda yeteri kadar öğretmenimiz yok ama almadınız. Sadece bu yıl 23 bin küsur öğretmenimiz emekli oldu. Hani tasarruf genelgesi yayımlamıştınız ya, onun kadar bile atama yapmadınız. “Yıl başında 20 bin öğretmen alacağız.” dediniz, mayısta kadroları açtınız, “Mülakat yapmayacağız.” demiştiniz, yine mülakat yaptınız, sözünüzü yediniz ve şimdi hâlâ bu 20 bin öğretmenin dahi atanması mümkün olmadı.

Hatırlayın, 68 bin öğretmen ihtiyacı varken, 68 bin öğretmen atanamıyorken, zamanın Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı, zamanın AKP Genel Başkanı, şimdinin Cumhurbaşkanı “Madem almayacaktın, bunları niye okuttun?” diye meydanlarda nutuk atıyordu. Şimdi 1 milyon öğretmen atanma bekliyor, 1 milyon öğretmen sınıflarına, öğrencilerine kavuşmayı bekliyor ve onları binbir umutla, binbir emekle, binbir eziyetle büyüten, okutan aileleri de bu atamayı bekliyorlar. Bu sese daha fazla kulağınızı tıkamayın değerli arkadaşlar.

Bakın, elimde bir bordro var; bir öğretmen mesleğe başlıyor, ikinci yılında 39 bin lira maaş alıyor. İşte, Türkiye’nin gerçeği bu, öğretmenimize layık görülen ücret bu; öğretmen 39 bin lira maaş alıyor, bu da maaş bordrosu. Yirmi beş yıl çalışan öğretmenin aldığı para 44 bin lira.

Öğretmenlerimizin sorunlarının mutlaka çözülmesi lazım. Öğretmenlerini göz ardı eden, öğretmenlerini açlığa mahkûm eden, öğretmen olmak üzere yetiştirmiş 1 milyon gencini heba eden ve göreve alırken de mülakat yapıp “Bizim çocukları alalım.” diyen bir anlayışı asla kabul etmiyoruz ve milletimize şikâyet ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, 7-8 Aralıkta bir çalıştay yapıldı -sizinle paylaşayım- Medresenin Geleceği Çalıştayı, Diyarbakır’da Salâhaddin Eyyubî Camisi’nde yapıldı; Dicle Üniversitesi ve Mardin Artuklu Üniversitesinin katkıları ve hatta Hizbullahçı bir dernek olan -ismini bulayım buradan- Medrese Âlimleri Vakfı (MEDAV), Diyanet vesaire bunlarla birlikte medresenin geleceği tartışılmış. Biz tartışmalara karşı değiliz, tartışılabilir ama sonuçta Millî Eğitim Bakanlığında bir genel müdürlük istemişler. Bakınız, biraz önce söyledim, tekrar edeyim: Yemin ettiğimiz Anayasa, Tevhid-i Tedrisat Kanunu, devrim kanunları, eğitimin birleştirilmesi, tekleştirilmesi bu cumhuriyetin temel direğidir. Dolayısıyla da Türkiye’yi bu tip şeylerle geriye götürmenin; geçmişte, yüzyıl önce bitirilmiş tartışmaları tekrar açmanın kimseye faydası yoktur. Öğretmenlerimizi atayın, öğretmenlerimize insanca bir maaş verin, okullarımızı temizleyin, öğrencilerimize bir öğün ücretsiz yemek verin; öğretmenlerimize, öğrencilerimize temiz su verin okullarda, köy okullarını kapatıp da çocuklarımızı taşımalı eğitime mecbur etmeyin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

Ve özellikle de değerli arkadaşlar, öğretmenleri hak ettiği itibara kavuşturalım. Bu Bakan Tekin’den yani öğrencilerimizi ÇEDES’le tarikatların kucağına iten, MESEM’le iş cinayetlerinin, iş kazalarının maktulü hâline getiren Yusuf Tekin’den de bir an evvel kurtulalım diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Ankara Milletvekili Murat Emir’in (2/2137) esas numaralı Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Murat Emir’i dikkatle dinledim, kendisine atılan esprili -ne diyelim- atışlara da öyle cevap verdiği için önce teşekkür ediyorum kendisine.

Şimdi, Sayın Başkanım, ben biraz evvel Sayın Bakanımızla, Millî Eğitim Bakanımızla konuştum. Ücretli öğretmenlerimizde en alt ücret 19 bin, bunun daha üstü olanlar da var eğer verdikleri ders sayısı daha fazlaysa daha fazla ücret alabiliyorlar. Bugün itibarıyla, bütün il Millî Eğitim müdürlüklerine öğretmenlerimizin ücretlerinin gönderildiğini, bazı illerimizde ödemelerin tamamlandığını ama nihayetinde bu hafta içerisinde de ücretli öğretmenlerimizin maaşlarının tamamının ellerine geçeceğini kendisi ifade etti biraz evvel. Tam o esnada Kayseri Milletvekili arkadaşım yanıma geldi; örneğin, Kayseri’de ödemeler tamamlanmış durumda. O sebeple, bu hafta içerisinde öğretmenlerimizin, ücretli öğretmenlerimizin maaşlarını alacaklarını, ödemelerin tamamlanacağını ifade etmek istiyorum; birincisi bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Tamamlıyorum hemen.

Bir diğer önemli konu: Tabii öğretmenlerimiz, eğitim camiamız bizim için çok kıymetli. Çok yeni bütçeden geçtik, Sayın Bakanımız burada milletvekillerinin biraz evvel tekrar edilen ithamlarına tek tek cevap verdi. O yüzden bir kez daha Genel Kurulda tekrar etmek istemiyorum ama burada da ifade etmiştim o gün; millî eğitim ve çocuklarımız bu Mecliste ortaklaşabileceğimiz en önemli konulardandır, bunun altını çizmek istiyorum; öğretmenlerimize de minnetlerimi ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sıraya alınan, Samsun Milletvekili Ersan Aksu ve Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ile 60 milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Samsun Milletvekili Ersan Aksu ve Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ile 60 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2731) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 177)¹

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 177 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Alınan karar gereğince teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresi en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir.

Şimdi teklifin tümü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Teklifin tümü üzerinde ilk söz, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’a aittir.

Sayın Oluç, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

¹ 177 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

DEM PARTİ GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan, sayın vekiller; ekranları başında bizleri izleyenleri ve cezaevlerindeki arkadaşlarımızı sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Hep söyledik, bir kez daha söyleyeceğiz: Bu iktidarın yasa yapım süreçleri demokratik süreçlerin işletildiği, toplumsal katılımın sağlandığı, diyalog ve müzakerelerin yürütüldüğü şeffaf, demokratik ve nitelikli yasa yapım süreçleri değildir; maalesef böyle bir durumla karşı karşıyayız. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının, deyim yerindeyse, olağan hâle getirdiği yasa yapma biçimi ihlali, torba yasalarda görüşülen kanun maddelerinin gerekli şartları sağlamaması Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesine ve aynı konuların düzeltilmek üzere Meclis gündemine tekrar getirilmesine neden olmaktadır. Bu, ciddi bir sorun; bunu defalarca konuştuk, defalarca söyledik fakat Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun bu meselede herhangi bir adım atmaya niyeti olmadığı çok açık ve net ortada.

Torba yasalarla hukuk devletinin dayandığı hukuki güvenilirlik, hukuki belirlilik ve hukuki tutarlılık ilkeleri açıkça ihlal edilmektedir. Torba yasa yöntemiyle Meclise getirilen kanun teklifleri aracılığıyla onlarca farklı yasada ve birçok farklı konuda aynı anda düzenleme yapılmakta ve bu da yasama bütünlüğünü bozarak milletvekillerinin kanunu denetleme ve düzeltme olanağını zorlaştırmakta hatta neredeyse ortadan kaldırmaktadır.

Sayın vekiller, durum budur ama sizin için önemli değil çünkü siz zaten saraydan gelen kanun tekliflerini imza atmak suretiyle burada kendi kanun teklifinizmiş gibi sunuyorsunuz ve tartışıyorsunuz ama çok ciddi bir sorun yarattığının farkında değilsiniz. İktidar -daha evvel de dile getirdiğimiz gibi- torba yasa yapmayı gelenek hâline getirdi. Bu yolla, toplumun ihtiyacı değil yürütmenin ihtiyacı olan düzenlemeler sistematik ve düzenli bir şekilde komisyonlardan hızlıca geçirilerek Genel Kurulda kanunlaştırılmaktadır. Bu nedenle, etki analizine sahip olmayan -birçok zaman etki analizi olmadan gelmektedir teklifler önümüze- ivedilikle oldubittiye getirilen, hızla komisyonlardan geçirilen yasaların sonrasında yeniden düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Ayrıca, bu yöntemle farklı alanlara ilişkin birçok düzenlemenin arasında gizlenen bazı düzenlemelerin toplumsal ve politik muhalefetin direncine takılmadan yasalaştırılması da amaçlanmaktadır; zaman zaman bu durumlarla da karşı karşıya kalıyoruz. Yasama etiğini ayaklar altına alan ve yasama kalitesini düşüren bu yasa yapma tekniği, aynı zamanda halkın temsilcilerinin halkın sorunlarına çözüm bulabilmesini engelleyen sonuçlar da doğurmaktadır. Bu sebeplerle torba yasa uygulamasından vazgeçilmelidir -bunu bir kez daha vurgulamış olalım- zorunlu olmadığı sürece böyle bir şeye başvurulmamalıdır; bu, birinci meselemiz, bu kanun teklifiyle de ilgili.

Ama bu teklifte bir başka önemli sistemsel sorun var, oraya gelmek istiyorum. Şimdi, sayın vekiller, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin inşa edildiği süreçte yapılan Anayasa değişikliklerinden biri de millet iradesinin temsil edildiği Meclisin kanun yapma yani yasama yetkisinin sembolik bir hâle getirilmesi oldu. Neden bunu söylüyoruz? Bu süreçte kanunla düzenlenmesi gereken birçok husus Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenlenmeye çalışılmaktadır ve bu kararların önemli bir kısmı ise Anayasa Mahkemesinden dönmektedir. İşte ikinci meselemiz, bu kanun teklifinde karşımıza çıkmış olan çok ciddi bir meselemiz budur.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçişi sağlayan 2017 Anayasa değişikliğiyle yürütme organının kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi kaldırılmış, yerine Cumhurbaşkanlığı kararnameleri çıkarılması ikame edilmiştir ve bu CBK'ler "kanunlarla düzenlenmemiş ve Anayasa'da kanunla düzenlenmesi öngörülmemiş olmak kaydıyla yürütme yetkisine ilişkin konularda ve ayrıca Anayasa'da belirtilen münhasır alanlarda Cumhurbaşkanının doğrudan doğruya Anayasa'dan aldığı yetkiye dayanarak çıkardığı düzenleyici işlemler" olarak tanımlanmasına rağmen, kanunla düzenlenmesi

gereken alan ve konularda kararnameler çıkartılmıştır. İşte, bu, bir değil, iki değil defalarca olmuştur ve bugünkü kanun teklifinin içindeki 14 madde -en az yarısı- bununla ilgilidir. Düşünebiliyor musunuz, Anayasa Mahkemesi, Anayasa'ya aykırı olarak ıkarılan CBK'leri bozuyor, bozuyor, tekrar gönderiyor ve siz, burada onu tekrar kanun teklifinin içine alarak kanunlaştırmak durumunda kalıyorsunuz. Neden peki böyle oluyor, bu soruyu hiç kendinize soruyor musunuz? Sistemsel bir sorunla karşı karşıyız. Neden böyle oluyor? Saraydaki o çok fevkalbeşer hukukçular yetersiz mi acaba, anlamıyorlar mı bu meseleyi, Anayasa'ya aykırı adımlar attıklarının farkında değiller mi yoksa hukukun üstünlüğüne mi karşılar yani Anayasa'ya rağmen yan yolları tercih ederek ülkeyi yönetmeye mi çalışıyorlar yoksa fırsat bir anlayışla "Biz kararnameyi çıkaralım, Anayasa Mahkemesi bozana kadar bunları kullanalım" mı diyorlar? Hangisi bunlardan, bunu hiç düşündünüz m, bunu hiç kendinize sordunuz mu? Hayır, bunları yapıyorsunuz.

şimdi, Anayasa'ya göre, yürürlükteki kanunlarda açıkça düzenlenmiş bulunan konularda -biraz evvel de belirttim- kararnameyle düzenleme yapılamaz; çok açık ve net bir şekilde burada belirtilmiş vaziyette. Bu şekilde yapılan düzenlemeler Anayasa'ya ve kanunlara uygun olmadığı gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine taşındığında Mahkeme tarafından iptal ediliyor. İşte, bir kez daha burada bu durumla karşı karşıya kalmış vaziyetteyiz. şimdi, Meclisi bu tutumunuzla iyice itibarsızlaştırdınız, iyice itibarsızlaştırdınız. "Denge denetleme mekanizmaları alışmıyor." derken "Kuvvetler ayrılığı işlemiyor." derken ve "Hukukun stnlğ yok." derken işte tam burayı işaret ediyoruz. Önümüzde sistemsel bir sorun var ve bu sistemsel sorun karşımıza bir kez daha bu kanun teklifiyle de çıkmış vaziyette.

şimdi, bakın, iktidarın son yıllarda benimsediği bu çalışma yöntemi ya da dayatması, yasama kalitesini düşürüyor, niteliksizleştiriyor ve gereksiz mesai ve meşguliyete sebep oluyor; işte, bugün yaptığımız gibi ve yarın, öbür gün de yapacağımız gibi. Bu torba yasa teklifindeki maddelerin neredeyse yarısı Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş maddelerdir ve bu durum dehşet vericidir ama sizin umurunuzda bile değil çünkü sizin için Anayasa Mahkemesi de aslında çok gerekli bir mahkeme değil; öyle bakıyorsunuz meseleye.

şimdi, bu kanun teklifindeki özellikle 3 maddeye işaret etmek istiyorum, o da Devlet Denetleme Kuruluyla ilgili olan 10, 11 ve 12'nci maddeler; çok açık bir şekilde Anayasa'ya aykırılık var; özellikle 10 ve 12'nci maddeler, çok açık bir şekilde... Devlet Denetleme Kurulu denetçilerinin görev ve yetkileri Anayasa'ya aykırı bir şekilde genişletilmek isteniyor; Devlet Denetleme Kuruluna vakıflarda, kooperatiflerde, birliklerde ve bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştirakinde her türlü idari soruştırma, araştırma, inceleme yetkisi verilerek Anayasa'nın 108'inci maddesinde açıkça belirtilen yetkisinin dışına çıkarılmak isteniyor; kabul edilebilir bir durum değil. Yani zaten CBK'yle Anayasa'ya aykırı olarak düzenlenmiş olan Devlet Denetleme Kurulunun yetkileri bozulmuş Anayasa Mahkemesinde; siz, şimdi Anayasa'ya aykırı bir şekilde tekrardan getiriyorsunuz. Bu düzenlemeyle, Cumhurbaşkanına bağlı Devlet Denetleme Kurulunun inceleme ve denetim işlevini aşarak Kurulun yargının yerine geçmesinin -bakın, Kurulun yargının yerine geçmesinden söz ediyorum- ve kendi özel, keyfi ceza hukukuna tabi kılmasının yolunu açma riski taşıyor Anayasa'ya aykırı olarak getirdiğiniz madde. Sözü edilen kurum ve kuruluşlar âdeta Cumhurbaşkanlığı brrlarına dönüşebilecek, her türlü belge ve bilgileri hiçbir sınırlama olmaksızın idari bir birim olan ve yargısal niteliği olmayan Kurul tarafından denetlenebilir hâle gelecektir; bunu istiyorsunuz bu yasa maddeleriyle. Bu durum, Anayasa'nın 9'uncu maddesinde belirtilen yargı yetkisinin bağımsız mahkemeler tarafından kullanılacağı hükmüne de aykırıdır ayrıca yani sadece 108'e değil. Dolayısıyla, Devlet Denetleme Kurulunun ilgili Kurul yesi ile denetçisine, özel hukuk tüzel kişilikleri olanları örgütlenme özgürlüğü ve hak arama hürriyeti kapsamında korunan haklarına aykırı bir biçimde görevden uzaklaştırma yetkisi de tanınıyor; bir tür kayyum atama yetkisi tanınıyor; bu hüküm de Anayasa'ya açıkça aykırıdır.

Dolayısıyla, baktığımızda, özellikle 10'uncu ve 12'nci maddeler yani Devlet Denetleme Kuruluyla ilgili düzenlemelerin yapıldığı bu maddeler Anayasa'ya açık bir şekilde aykırıdır; siz bunu getirdiniz ve burada bunu tartışırıyorsunuz. Umarım bu konuda akliselim öne geçer ve bu maddelerle ilgili yeni bir çalışma yapmak üzere bu maddeler tekliften çıkarılır.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Oluç, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigıt'e ait.

Sayın Kaçmaz Sayyigıt, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

(2/2731) esas numaralı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde grubum adına söz aldım. Cezaevlerindeki yoldaşlarımızı, ekranları başındaki halkımızı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum; tabii, Genel Kurulun sadece yüzde 20'si burada yanlış değilsem.

Görüştüğümüz kanun teklifinin başlığında geçen "bazı" sözcüğü öyle geniş ki her şeyi kapsıyor olabilir. AKP iktidarı son on üç yıldır belgisiz sıfatla neler yapabileceğini gösteren bir maharete sahip. Sihirbazların ellerinde şapkası olur ama AKP'nin elinde de bir torba var, içinde birbiriyle alakasız her konuda her şey var; torba yasa tekniğinden, diğer adıyla "çorba yasa" anlayışından bahsediyorum sizlere. Bu teklifte birçok başlık kendi ihtisas komisyonunda ele alınmalıydı. Bunun yerine hızlı olması amacıyla sağlıktan eğitime, teknolojiyen çevreye birbiriyle bağlantısız, karmakarışık hâlde bir yasa tekniğinde ısrar ediliyor maalesef. Böylece izahat içermeyen metinlerle etki analizleri dahi hazırlanmadan, verimlilik ve fayda dengesi gözetilmeden süratle bir yasalastırma gayreti içerisinde AKP iktidarı çünkü siyasi iktidar torbanın içine her şeyi doldurarak toplumu yakından ilgilendiren bazı düzenlemeleri muhalefetin itirazına takılmadan geçirebilmenin hesabı içerisinde.

Bu sebeple, görüştüğümüz teklifte de görüldüğü üzere birçok madde Anayasa Mahkemesince reddedilen düzenlemelerle ilgili; katılımı esas alan, demokratik ve şeffaf bir süreçten maalesef bahsedemiyoruz. Buna bağlı olarak torba yasalarda görüşülen kanun maddelerinin gerekli şartları sağlamaması ve yeterli istişareden yoksun olması sebebiyle her defasında Anayasa Mahkemesinden dönen düzenlemelerle karşı karşıya kalıyoruz. Şu an üzerinde konuştuğumuz teklifte en az 13 düzenlemenin tekrar önümüze gelmesinin sebebi de tam olarak budur. Dolayısıyla torba yasa tekniğinden, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle değişikliklerden vazgeçilmesi elzemdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin adından da anlaşılacağı üzere, devlet memurlarıyla ilgili de birtakım düzenlemeler yapılıyor dolayısıyla karşımızda kamuda çalışan milyonlarca emekçiyi ilgilendiren maddeler de yer almakta. Kademe ilerlemesine sözleşmeli memurların dâhil edilmesi, yurt dışındaki memurlara yönelik aylıksız izin, istifa edip yeniden memuriyete dönme koşulları, belediyelerde çalışan emekçiler ve benzeri konularda düzenlemeler yapılmakta. Tabii, bazı madde içeriklerini baktığımızda bunun sipariş üzerine mi, adrese teslim bir teklif mi olup olmadığını da sormadan edemiyoruz çünkü gaye kamu emekçilerinin menfaati olsaydı başlanacak yer burası olmazdı diye düşünüyoruz.

Mesela, kamuda mülakat meselesi gerçekten çok önemli bir mesele olarak karşımızda durmakta. Birçok genç yıllarca eğitim aldıktan sonra atanmak için de aylarca sınava hazırlanıyor ama atanmasına yetecek puanı alsa da bir mülakatla tüm emeği heba edilebiliyor. Daha birkaç hafta önce Millî Eğitim Bakanlığının önünde mülakat mağduru öğretmenler seslerini duyurmak istediler ama yaka paça gözüaltına alındı bu öğretmenler. Dolayısıyla burada yapılmak istenen değişiklikleri DEM PARTİ olarak kesinlikle yeterli görmüyoruz, AKP iktidarını emekçilerin mağduriyetini giderecek esaslı konularla ilgili adım atmaya buradan bir kez daha davet ediyoruz.

Bugün, disiplin affı konusunda bir adım atılması beklenmekte çünkü bu konu altı yedi ay önce de gündeme gelmiş ve kamuoyuyla da paylaşılmıştır.

Yine, 2023 Mayıs ayında bizzat dönemin Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu tarafından yapılan açıklamada büyükşehirlerde memurlara il ve ilçe bazında kira katkısı verileceği ifade edilmiş olmasına rağmen bu konuda şimdiye kadar somut bir adım maalesef atılmamıştır; 3,5 milyon kamu emekçisi bu düzenlemenin hayata geçirilmesini beklemekte.

Öte yandan 11 Nisan 2023 tarihinde Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından genel seçimler öncesi yapılan “Kamuya işe alımları, görevin getirdiği zorunluluklar dışında mülakatı kaldırarak gençlerimizin sınavlardaki başarı sıralamasına göre yapacağız.” açıklamasının hiçbir karşılığı olmamıştır. Son yapılan öğretmen atamalarında da yaşanan mülakat puanları zulmüyle binlerce öğretmenin geleceği gasbedilmiş, hayalleri çalınmıştır. Mülakat komisyonlarının tutarsız, keyfi ve yanlı puanlamalarıyla bu uygulamanın nasıl adaletsizlikler yarattığı ortaya çıkmış, bu durum yüzlerce öğretmenin telafisi mümkün olmayan mağduriyetler yaşamasına da sebebiyet vermiştir maalesef. Bu nedenle, kamuya alımlarda daha fazla gecikmeden mülakatların kaldırılıp liyakatin esas alınması zaruri hâle gelmiştir.

Ayrıca, bu kanun teklifinde siyasi kadrolaşma amacıyla yapılmış olan düzenlemeler de söz konusu. Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığında sözleşmeli personel statüsünde görevlendirilecek kişilere olağanüstü ayrıcalıklar tanınmıştır. Örneğin, sözleşmeli olarak çalıştırılacaklara ödenecek ücret, 657 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin (B) fıkrasına göre çalıştırılanlar için uygulanmakta olan sözleşme ücreti tavanının 3 katına kadar belirlenebilecektir. Başka bir deyişle söylemek gerekirse bu kişiler 3 kat maaş alabileceklerdir. Yine Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığında Cumhurbaşkanlığı raportörü ve raportör yardımcısı olarak görevlendirilen sözleşmeli personele kamu kurumlarına yatay geçişle sınavsız şekilde geçme hakkı tanınmakta ve bunların ekonomik ve özlük haklarında iyileştirmeler hayata geçirilmektedir. Liyakat esası gözetilmeksizin yapılan bu atamalar kadrolaşmanın önünü sonuna kadar açmaktadır. Böylece, yandaşlar her zaman olduğu gibi sınavsız, zahmetsiz, emeksiz bir şekilde hak etmedikleri kamu kadrolarıyla ödüllendirilmekte, yoksul halkın emekçi çocukları ise maruz bırakıldıkları mülakatlarda keyfi bir şekilde elenerek işsizliğe, sefalete, yoksulluğa AKP tarafından mahkûm edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kanun teklifiyle getirilmek istenen bir başka düzenleme ise Devlet Denetleme Kurulu denetçilerinin görev ve yetkilerinin Anayasa’ya aykırı bir şekilde genişletilmesi olayıdır. Devlet Denetleme Kuruluna, vakıflarda, kooperatiflerde, birliklerde ve bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştirakinde her türlü idari soruşturma, araştırma, inceleme yetkisi verilecek. Anayasa’nın 108’inci maddesinde açıkça belirtilen yetkinin dışına çıkmış ve bu Kurula âdeta bir çeşit genel müfettişlik yetkisi verilmiştir.

Ayrıca bu düzenleme, Cumhurbaşkanına bağlı Devlet Denetleme Kurulunun inceleme ve denetim işlevini aşarak Kurulun yargının yerine geçmesinin ve kendi özel, keyfi ceza hukukuna tabi kılmasının da yolunu açma riski barındırmaktadır. Sözü edilen bu kurum ve kuruluşlar âdeta Cumhurbaşkanlığı bürolarına dönüştürülebilecek, her türlü belge ve bilgileri hiçbir sınırlama olmaksızın idari bir birim olan ve yargısal niteliği olmayan Kurul tarafından denetlenebilecektir. Bu durum da Anayasa’nın 9’uncu maddesinde belirtilen yargı yetkisinin bağımsız mahkemeler tarafından kullanılacağı hükmüne de açık bir şekilde aykırı bir durum teşkil etmektedir.

Yine bu düzenlemeyle, Devlet Denetleme Kurulunun ilgili Kurul üyesi ile denetçisine, özel hukuk tüzel kişilikleri olan ve örgütlenme özgürlüğü ve hak arama hürriyeti kapsamında korunan haklara aykırı bir biçimde görevden uzaklaştırma yetkisi de tanınmaktadır. Bu hüküm de Anayasa’ya açıkça aykırıdır.

Öte yandan bu kanun teklifinin görüşmeleri esnasında âdeta baskın yapılarak 4 yeni madde ihdas edilmesi de yasama etiğine aykırıdır. Sarayın son dakikada aklına gelen düzenlemeleri “Bunu da torba yasa teklifinin içine koyun.” diyerek ek madde ihdasına gitmesi Meclise de tam olarak saygısızlıktır. Yasa tekliflerinin kamuoyunda tartışılmasına ve Mecliste yeterince üzerinde çalışılmasına fırsat verilmemesi yetmiyormuş gibi, Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi vekillerin önüne yasa teklifi görüşülürken aniden 4 madde daha çıkarılarak görüş bildirmeye zorlanmaları da kabul edilebilir bir durum değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’de sayıları 10 milyonu aşan engelli yurttaşın çok ciddi sorunu var. 2025 bütçesinde engelliler için ayrılan payla sorunların çözülmeyeceğini de gördük. Kamu hizmetine erişim ve kamuda istihdam başta olmak üzere ciddi beklentiler söz konusu. Bunlara bir çözüm bulmak yerine engelli yurttaşın araç alımındaki vergi istisnasına göz diken bir AKP’yle maalesef karşı karşıyayız çünkü bu teklifte, istisnanın kapsamı, motor hacmi gibi çeşitli bahanelerle daraltılmak istenmekte. Bu düzenlemeyle de yeniden değerlendirme oranı yüksek çıktığı için ithal araç alınmasının önüne geçilmesi amaçlanmakta. Siyasi iktidar, ekonomiyi, bir engelli yurttaşın hakkını ortadan kaldırarak kurtaramaz, yurttaşın sağlık ve eğitim hakkını “tasarruf” adı altında gasbederek düzeltemez.

Sonuç itibarıyla, AKP Hükûmeti torba teklifleriyle yurttaşın menfaatine bugüne kadar hiçbir adım atmadı, bugünden sonra da bu anlayışla bir adım atmayacaktır. Burada da aceleyle getirilmiş, asıl sorun alanlarına girmeyen, her maddede tek adam rejiminin gölgesini her yere yaymak isteyen bir yaklaşım hâkim. AKP iktidarına yeni yılda demode alışkanlıklarını bırakması çağrısı yaparken 2025 yılının onurlu bir barışa evrileceği ve siyasi mahpusların özgürlüklerine kavuşacağı bir yıl olmasını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaçmaz Sayyigit, lütfen tamamlayın.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Devamla) - Tamam Başkan.

Ayrıca, yeni yılda da örgütlü mücadelemizi büyüteğimizin altını çiziyorum.

Genel Kurulu ve halkımızı saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kaçmaz Sayyigit.

Değerli milletvekilleri, birleşime 19.30’a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.46

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 41'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

177 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi tümü üzerindeki söz taleplerini karşılamaya devam ediyoruz.

Söz sırası, İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Erhan Usta'ya ait.

Sayın Usta, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen sevgili vatandaşlarımız; 177 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, yine, tabii, bir torba kanun gündemimizde. Torba kanuna ilişkin genel eleştirilerimizi zaten sizler biliyorsunuz, bunun yasama tekniği açısından çok iyi bir teknik olmadığı belli. Burada ilave olarak söyleyeceğimiz hususlar, bu kanun teklifinin etki analizi çok zayıf, gerekçeleri de çok zayıf. Buradan bu kanun tekliflerini getiren arkadaşlara veya kamu idarelerimize şunu özellikle söylemek istiyorum: Lütfen bu gerekçeleri daha ayrıntılı yazalım. Bunlar daha sonra arada ihtilaf çıktığında yani daha sonra kanun uygulamaya geçtiğinde de çok önemli ve daha kaliteli iş yapılması açısından bu gerekçelerin daha kuvvetli olması gerekiyor.

Şimdi, kanun teklifinin ismi “Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik...” Şimdi, vatandaşımızın da beklentisi yükselmesin, zannetmesin ki “Acaba devlet memurlarının sorunları mı çözülüyor?” diye. Maalesef, burada çok dar bir alanda birtakım işler yapılıyor. Bir defa Cumhurbaşkanlığındaki bir kısım personelin sorunları çözülüyor. E şimdi, Türkiye'deki personel sorunu veya çalışanların sorunu sadece Cumhurbaşkanlığından mı ibaret? Değil ama bal tutan parmağını yalıyor, Cumhurbaşkanlığındaki sorunlar çözülüyor ama çığ gibi büyüyen sorunlar, şu andaki adaletsizlikler, hukuksuzluklar, hepsi, devam ediyor. Bu anlamda şuna çok ciddi bir ihtiyaç var değerli arkadaşlar: Personel rejimine lütfen bütüncül bir yaklaşımla bakılsın. Yani böyle bir kanun teklifini AK PARTİ Grubundan bekliyoruz. Acil, hemen çözülmesi gereken işler var, bir kısmını birazdan sıralayacağım. İktidarın verdiği, Hükûmetin verdiği, bizzat Cumhurbaşkanının verdiği sözler var; onların tutulması lazım. Mesela 3600 ek göstergeyle ilgili söz verdi Cumhurbaşkanı “Çözeceğiz.” dedi, bir kısmına verildi ama önemli bir kısmına verilmedi. Taşerondan da kadroya geçirilmesi meselesi, bir kısmına verildi ama bir kısmına verilmedi. Aynı oda içerisinde aynı işi yapan insanların bazıları kadrolu oldu, bazıları olmadı. Memur emeklilerine seyyanen zam meselesi... Yani Sayın Cumhurbaşkanının açık “tweet”i var. “Memurlara yaptığımız düzeltmenin aynısını memur emeklilerine de yapacağız.” dedi, bunlar yapılmadı. Dolayısıyla, bu verilen sözlerin de tutulmasını bekliyoruz.

Şimdi bu kadro meselesi önemli, bunları tek tek saymayacağım, zaman zaman bunları sayıyorum, işte, hastane bilgi yönetim sistemi, kiralık araç şoförleri şeklinde. Yani gerçekten burada ciddi bir adaletsizlik var, bu adaletsizliği bir an evvel düzeltmek gerekiyor. Onun dışında, işte, belediye çalışanları var, 3600 ek gösterge bekleyenler var -ne bileyim ben- Kur'an kursu öğreticileri var, vekil imamların sorunları var -bu EYT Kanunu çıkarıldı fakat orada çok keskin bir geçiş oldu- bir günle on yedi yıl emekli olma süresi uzayanların durumları var yani bunlara bakmak gerekiyor. Biz bu sorunları defalarca gündeme getirdik ama Hükümetten bu konuda adım atılmasını mutlak surette bekliyoruz.

Şimdi, tabii, personel rejimine ilişkin gençlerimizin özellikle şikâyet ettiği çok önemli sorunlardan bir tanesi hepimiz biliyoruz ki mülakat sistemi. Bu mülakat sisteminin kaldırılmasına ilişkin de sözler verildi fakat mülakat sistemi maalesef devam ediyor. İşte, en son -20 bin öğretmenin alımıyla ilgili olarak- KPSS puan sıralamasında 20 binin içerisine girmiş fakat mülakatta verilen puanlar nedeniyle yaklaşık 1.100-1.200 öğretmen adayının biz bu haklarının elinden alındığını, onların yerine bir başkasının getirildiğini görüyoruz. Mesela, Hükümetten bu kanun görüşülürken mutlaka bunların en azından durumunu düzelten -yani o 20 binin içerisindeki KPSS'ye göre hak etmeyenlere artık verilmesin demiyoruz, onlar da madem ilan edildi, verilsin- KPSS'ye göre 20 binin içerisine girmiş, şimdi girmemiş olan, mülakat nedeniyle girmemiş olan o 1.200 kişiye bu hakkın verilmesini sağlayacak bir düzeltmenin de bu kanun teklifi görüşülürken yapılmasını istiyoruz.

Şimdi, bir usul gelişt, biliyorsunuz, Adalet ve Kalkınma Partisinde. İstisnai kadrolar üzerinden memuriyete geçiş var, bunun sınırlandırılması lazım; bu, kul hakkıdır, böyle bir şey olmaz. Yani insanlar niye o zaman KPSS çalışıyor? Siz bir kısım insanları, işte birtakım istisnai kadrolar üzerinden -özel kalem müdürlüğü gibi- memuriyete geçirirseniz çok ciddi bir şekilde vatandaşa eziyet etmiş olursunuz.

Tabii, enflasyonun alım gücünü son derece azaltması şu anda aslında hem çalışanların hem de emeklilerin temel sorunu, Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı enflasyon rakamlarının gerçeği yansıtmaması burada temel faktör. Bu anlamda da aslında bütünüyle bir iyileştirme ihtiyacı var ama bazı alanlarda da özellikle devlet açısından çok önemli olan bazı görevlerin yapıldığı alanlarda da iyileştirme ihtiyacının çok acil olduğunu düşünüyorum. Bunlardan en önemlisi, kariyer uzmanları ve denetim elemanlarının maaşları. Bunlar devletin temel işini yapan insanlardır. Dolayısıyla, burada bir maaş iyileştirme ihtiyacının çok acil bir şekilde olması lazım. Ben şunu sevinerek görüyorum: Aslında parti gruplarının bu anlamda bir mutabakatı da var. Buna ilişkin biz kanun teklifleri verdik ancak bunlar zaten geçmiyor ama iktidar grubuna, özellikle biz de bunun altına imza atma sözünü veriyoruz, destekleyeceğimizi söylüyoruz; bu kanun görüşülürken de kariyer uzmanlarının ve denetim elemanlarının maaşlarındaki iyileştirmenin yapılması lazım. Bakın, burada 50 bin kişinin maaşını 20 bin lira artırsak değerli arkadaşlar, yıllık maliyeti 12 milyar lira. Bu 12 milyar lira ne? Mukayese için söylüyorum, ben buradan defalarca söyledim: Çinli Trendyol'a, bir tane firmanın, efendim, burada kanun geçirildi, özel kanun yapılarak 46 milyar lirasından vazgeçtik; her yıl gelecek. Bakın, onun dörtte 1'iyle denetim elemanlarının, uzmanların maaşları bu ülkede çözülebilirdi; oraya 46 milyar lira, her yıl oluşan bir kıyak yapıldı ama 12 milyar lirayı biz bu çok önemli meslek mensuplarına çok görüyoruz. Akademisyenlerin durumu var, akademisyenlerin maaşları kuşa döndü, bunların mutlak surette düzeltilmesi lazım; öğretmen maaşları aynı şekilde. Bir de emeklilik açısından, devletin temel direği olan müsteşar ve emekli genel müdür maaşları; arkadaşlar, buralar çok düştü. Bakın, bu insanlar çok kritik görev yapan insanlar. Zaten zamanında hile, hurdaya filan karışmış olanların bu maaşa da ihtiyacı yok ama dürüstçe devletine hizmet etmiş, emekli olmuş genel müdür ve müsteşarların maaşlarının mutlak surette düzeltilmesi lazım. Bunlar devletin teminatı olan kişilerdir. Buradaki insanları daha fazla üzmememiz lazım.

Şimdi, bu kanunda da -gelen maddeler içerisinde var- şöyle bir şey yapılıyor değerli arkadaşlarım: Cumhurbaşkanlığı -biliyorsunuz, işte, sistem değişikliği oldu- hükümet sistemine geçildikten sonra Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle bir kısım düzenlemeler yapılıyor. Aslında, bunlar açık bir şekilde Anayasa'ya aykırı, Anayasa'ya aykırı olduğu da biliniyor; bakın, biline biline bunlar yapılıyor ancak bunların Anayasa Mahkemesine götürülmesi, oradan iptallerin çıkması filan en az iki üç yıllık bir zaman alıyor. Bu süreçte aslında Anayasa'ya aykırı bir şekilde bir kısım işlemler yapılmış oluyor ve ondan sonra da şöyle bir emrivaki yapılıyor bize: “Ya, biz zaten bunu Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlemiştik ve uygulama da başladı; şimdi, kanunla da bu hakları vermek lazım.” Böyle bir şey olmaz yani bunu yapmamak lazım, bu hukuk devletiyle bağdaşacak bir durum değildir. Şimdi, bunun örneklerini burada bugün biz çok görüyoruz. Mesela, Devlet Denetleme Kuruluna ilişkin hususlar bunlardan bir tanesi. Bakın, şimdi, Devlet Denetleme Kurulu ihtilal... Hani, AK PARTİ'liler hep “İhtilal anayasası, ihtilal anayasası; bunu değiştirmek lazım.” diyorlar ya... Devlet Denetleme Kurulu 1981 yılında, o dönemde kurulmuş. Şimdi, o dönemde askerlerin kurduğu Devlet Denetleme Kurulunun yetkileri bugün olağanüstü geliştiriliyor. Bakın “Türkiye'nin bir denetim açığı var.” diyen bir insanım ben; Sayıştay denetimi düzgün yapmıyor, teftiş kurulları yapmıyor, iç denetim yapmıyor. Bizim denetimden bir şikâyetimiz yok, tam tersine “Bu ülke denetlenmeli.” diyoruz ama Devlet Denetleme Kurulu böyle bir kurul değil, Devlet Denetleme Kurulu düzenli olarak, periyodik olarak denetleme yapan bir kurul değil; bir yere gidiyor, orada bir sıkıntı görürse orayı denetliyor. Bu doğru bir şey mi? Elbette doğru bir şey, bundan bir şikâyetimiz yok ancak bunun alanını, işte, kooperatifleri, birlikleri, dernekleri, vakıfları da kapsayacak şekilde genişletirseniz, görevden uzaklaştırma yetkisi verirseniz, soruşturma yetkisi verirseniz bu iş başka bir şeye dönüşür. O zaman, devletin normal denetleme sisteminin dışında spesifik olarak “Şurası muhalif, bir birlik var orada, hadi oraya bir gönderelim; başkanını, genel müdürünü görevden alalım, ona ceza yağdıralım.” gibi bir noktaya doğru gider, bu yanlış bir şeydir. Burada yapılan şeylerin... Ha, şimdi arkadaşlar şunu söylüyor: “Efendim, biz zaten Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle bu düzenlemeleri yapmıştık. Şimdi bundan geriye mi gideceğiz?” Evet, geriye gideceksiniz çünkü kanun olarak ilk kez bu Meclise geliyor bu meseleler. Dolayısıyla, özellikle bu görevden uzaklaştırma meselesinde, soruşturma meselesinde ve vakıfların dışında birlik ve kooperatiflerin denetlenmesi meselesinde Anayasa'ya da ciddi aykırılık vardır. O anlamda, bu maddenin bu kanun teklifinden çıkarılması gerekiyor. Buraları özet olarak geçiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, diğer bir sorun -mesela, bu kanunda bunu çözmemiz lazım, hepimizin bildiği mesele- 2024 yılında emekli olacaklar ile 2025 yılının ilk altı ayında emekli olacaklar arasında, hatta 2025 yılının tamamında emekli olacaklar arasında ciddi bir maaş farklılığı olacak, emekli maaşı farklılığı olacak yani bu yıl emeklilik dilekçesini verenler için 2024 güncelleme katsayısı yüzde 86 olacak, 1 Ocakta verdiği anda, bir anda bu yüzde 45'e düşecek ve emeklilik hayatı boyunca doğacak bir emekli maaş farkı oluşuyor. Böyle bir şey olabilir mi ya, düzgün bir devlette böyle bir şey olabilir mi? Olmaz; bunun düzeltilmesi lazım. Plan ve Bütçe Komisyonunda bunu söyledik, önerdik yani sıkıntı da biliniyor, bilinmeyen bir şey de değil ancak AK PARTİ Grubunda maalesef haksızlığı, adaletsizliği düzeltme yönünde hiçbir gayretin olmadığını çok net bir şekilde burada görüyoruz.

Burada, tabii, bir maaş farklılığı oluşacak ama onun dışında başka bir şey daha oluşacak: Belki beş yıl daha çalışmak isteyen bir kısım insanların, çok yetişmiş, kaliteli insanların şimdi apar topar hepsi emekli oluyor yani zaten bu ülkenin yetişmiş insan gücü ihtiyacı varken onlar emekli oluyor. Niye? “Ya, tamam, ben beş yıl daha çalışacağım, çalışırken maaşım emekli maaşımın üzerinde olacak ama 2024 yılı içerisinde emekli olmadığım için beş yıldan sonra çok düşük bir katsayıyla güncellenecek ve

ben çok düşük bir emekli maaşı alacağım önümdeki yirmi yıl boyunca.” diye insanlar apar topar emekli olmaya çalışıyor. Bunlara mahal vermemek lazım, bunları düzeltmek lazım ama bunları defalarca söylememize rağmen maalesef bununla ilgili bir şey henüz yapılabilmiş değil.

Şimdi, burada çok tehlikeli bir tane madde var değerli arkadaşlar. Torba kanun ya, personel rejimi filan dedik, bu maddelerden personel rejiminin dışında bir tanesi de -her konuya girmeyeceğim, vaktim sınırlı, arkadaşlar maddeler geldikçe elbette düşüncelerimizi paylaşacak sizlerle- bu 18’inci madde, kömür santrallerine alım garantisi verilmesi meselesi. Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, 18 Kasım 2024’te Plan ve Bütçe Komisyonunda Enerji Bakanı bir konuşma yapıyor. Geçmiş kötü oluyor “Geçmişte doğal gaz santrallerine alım garantisi verdiler, uzun dönem anlaşma yaptılar, bunlar piyasayı bozdu, oysa biz alım garantisi vermeden iş yapıyoruz.” filan şeklinde burada ifadeleri var. Tek tek bunları okumuyorum, tutanaklarda bunlar var zaten. Geçmişte yapılan, doğal gaz santralleriyle ilgili verilen alım garantilerini yeren Enerji Bakanlığı bugün önümüze bu maddeyi getiriyor. Bu madde ne? Maddeyi özetleyeyim size: Maddede yapılmak istenen şey, yerli kömür santralleri var, yaklaşık 10 bin megavatlık bizim santralimiz var, bunların bir kısmı EÜAŞ’ın, bir kısmı da başka özel şirketlerin, bir kısmı devletten geçmiş, bir kısmını kendileri yapmış; bunların ürettiği elektriğe bir alım garantisi getirilmesi. Hâlbuki, 2001 yılında çıkan Elektrik Piyasası Kanunu’nun ve o günden bugüne kadar yapılan düzenlemelerin temel bir amacı vardı. Bu amaç neydi? Elektrik piyasasını rekabete açmak, ekonomiye daha düşük fiyattan elektrik üretimini sağlamak, piyasada rekabeti sağlayarak, firmaları rekabet ettirerek daha düşük fiyatla sanayimizin rekabetini arttırmak veya vatandaşın normal kullanımında yüksek fiyattan enerji alımı yerine daha düşük fiyattan elektrik kullanımını sağlamaktı. Şimdi, bu amaçla hiçbir şekilde bağdaşmayan, bakın, geçmişte bile verilmemiş... Hani, o beğenmediği “90’lı yıllarda doğal gaz santrallerine veriliyor.” deniliyor ya -şimdi, bu, doğal gaz santralinin bir alt kademesi- doğal gaz santrallerindeki alım garantilerini eleştirirken kömür santraline alım garantisi vermenin nasıl bir mantığı olabilir? Şimdi şu söyleniyor, deniliyor ki: Efendim, bunlar baz güç, burada 10 bin megavat var, kurulu gücün yaklaşık... Ne oluyor? 10’da 1’i kadar oluyor herhâlde, yüzde 11-12’si oluyor, üretimin de yüzde 13’ü civarında bir şey var, bunlara alım garantisi verelim. Bunlar verimli santraller mi? Bir kısmı verimli santral değil çünkü özellikle devletten geçenlerde bunu alan firmalar, özelleştirme şartnamesine aykırı bir şekilde, yapması gereken yatırımları yapmadılar, bugüne kadar bu santraller vahşice sömürüldü, hiçbir yatırım yapılmadı. Dolayısıyla, şimdi bu santraller verimsiz çalışıyor, bu santraller çevreyi aşırı bir şekilde kirletiyor yani emisyonla ilgili problemler var. Bir yandan da uluslararası emisyon taahhütlerimiz var. Bunlar varken şimdi bu santrallere alım garantisi vermek akıl dışı bir durum. Bu ancak neyle açıklanır değerli arkadaşlar? Bu santrallerin sahipleri kimler diye bakıyorsunuz, bu alım garantisi vermek istenen santraller kimlerin diye bakıyorsunuz; değerli arkadaşlar, bunların yüzde 25’i Çelikler Holdinge ait -bu firmayı hepimiz duymuşuzdur, Çelikler Holding’i- yüzde 24’ü EÜAŞ’a ait, yüzde 21’i Konya Şeker’e ait, yüzde 11’i Limak ve İbrahim Çeçen Holding ortak girişimine ait, yüzde 19’u da diğer irili ufaklı özel sektör firmalarına ait. Evet, biz bunların baz santral olduğunu kabul ediyoruz, bunlar hemen kapatılın filan da demiyoruz. Mesela, bunu iddia eden çevreci bir kısım insanlar da var, onlara da saygı duyuyorum ama Türkiye’nin ihtiyacı var, nihayetinde bu santraller yerli kömürle işliyor, bizim enerjide dışa bağımlılığımızı biraz, bir miktar azaltma etkisi var. Bunlar üretimine devam etsin fakat biz alım garantisi vermeyelim, bu alım garantilerini bu kadar artırmamız durumunda piyasayı rekabete açma gibi bir imkânımız maalesef olmayacak değerli arkadaşlar.

Şimdi, burada da söyledikleri şu yine: İlk olarak 2016’da buradan bir kısım alım yapılmış, daha sonrasında Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle bu santrallerden alım yapılmaya başlanmış. Şimdi, bir de argümanı şu: “Efendim, zaten biz bunlardan alım yapmaya başladık. Hani, belli yıllarda, bazı yıllarda yaptık, bazı yıllarda yapmadık. Şimdi geriye mi gideceğiz?” Geriye gideceğiz çünkü Cumhurbaşkanlığı

kararnesiyle apaçık bir şekilde Anayasa'ya aykırı bir işlemi başlatıyorsunuz; şimdi, Anayasa'ya aykırı olarak başlattığınız işlemi gerekçe sunarak diyorsunuz ki: "Bu kanunu geçirmek lazım." Böyle bir şey olmaz, bunu kabul etmek mümkün değil. Dolayısıyla, bu 18'inci maddenin mutlak surette kanun teklifinden çıkarılması gerekiyor.

Tartışma konusu olduğu için, bir de mesela bu Çayırhan meselesi var; daha önce Ciner Grubu işletmeciliğini yapmıştı, sözleşmesi bitti, sona erdi, Çayırhan Termik Santrali EÜAŞ'a geri geldi. Şimdi, bunun tekrar özelleştirilip özelleştirilmemesi tartışması var. Burada bizim düşüncemiz şu: Sadece Çayırhan değil, EÜAŞ'ın diğer santralleri de özelleştirilmesin; bunlar devlet tarafından işletilsin. Bakın, ben normal olarak özelleştirme karşıtı olan bir insan değilim ama buradaki durum farklı çünkü burada ciddi bir yatırım ihtiyacı var; sizin verdiğiniz özel sektör taahhüt etse bile bu yatırım ihtiyacını karşılamıyor, bu yatırımlar yapılmıyor, bunlar ahbap çavuş ilişkisiyle gidiyor. Sözleşmede yatırım ihtiyacı var "Yatırım yapılması gerekir." diyor, onu taahhüt ediyor fakat bunlar düzgün denetlenmediği için bu yatırımlar yapılmıyor. Burada yapılması gereken şey, bu santrallerin kamu işletmeciliğine geri kazandırılması lazım, sonrasında bir plan dâhilinde bu santrallerde gelişmiş yakma teknolojilerinin uygulanması, baca gazı arıtma sistemlerinin kurulması, üretim nedeniyle bozulan maden sahalarının geri kazanılarak rehabilite edilmesi gibi yatırımlar gerçekleştirilmek suretiyle bu santrallerin en uygun koşullarda üretime devam etmesi sağlanmalıdır, bizim İYİ Parti olarak meseleye bakışımız bu şekildedir. Şimdi, tabii, burada alım fiyatları filan var. Geçmişteki uygulamalarda, işte, mesele normal piyasa fiyatının yüzde 20'si üzerinde alım yapıldığı yıllar var. Kimi yıllarda yüzde 7 fazla olmuş, 13 fazla olmuş, bir iki yılda da yüzde 2 ekşiğiyle bu alımlar yapılmış.

Şimdi, bir diğer konu -bu konuyla çok alakalı değil ama şu anlamda da ilgisi de var esas itibarıyla- bakın, paralar nereye gidiyor? Personel rejimiyle ilgili bu düzenlemeleri niye yapamıyoruz? Verilen sözler niye tutulmuyor? Bunları bütçe görüşmelerinde detaylı bir şekilde konuştuk. Türkiye'nin borç faizlerinin -hem iç borç faizlerinin hem de dış borç faizlerinin- olağanüstü şekilde arttığını burada söyledik. Hatta, mesela 2023 yılında bu ülke 17,8 milyar dolar yurt dışına dış borç için faiz ödedi değerli arkadaşlar; 17,8 milyar dolar. İlk on ayda da ödenen dış faiz 17,5 milyar dolar, bunun yıl sonu itibarıyla 21,5-22 milyar dolar civarında olması bekleniyor. Düşünebiliyor musunuz, neredeyse dışarıya ihracat gelirimizin yüzde 10'u kadar faiz ödüyoruz. Yani ihracatçı sektörlerde ben kârlılığın yüzde 10 olduğunu filan düşünmüyorum. Yani bütün ihracatın aslında kârının, oradaki kazancının, gelirinin, firmaların gelirinin çok daha fazlasını yurt dışına dış borç faizi olarak ödeyen bir iktidar var. İçerideki faizleri zaten hep söylüyoruz, "İç borçlarda yükümlülük olarak anaparayı geçti faiz ödemeleri. Hazine tefecilerin eline düştü." diyoruz. Şimdi bunu niye anlatıyorum? Bugün veya dün bu, Sabancı Üniversitesinde Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek'in bir açıklaması olmuş, açıklamasında Sayın Mehmet Şimşek aynen "Şimdi CDS'lerdeki düşüş sayesinde -bu CDS biliyorsunuz, kredi risk primi yani normal dış borç faizinin üzerine, LIBOR'un üzerine her ülkenin kendi riskliliğine göre ödediği faiz- yıllık 7 milyar dolar dış borç faizinden tasarruf sağladık." diyor değerli arkadaşlar. 7 milyar dolar yıllık dış borç faizinden tasarruf bu, faizin tamamı değil, tasarruf. Şimdi bunu tersinden okuyalım: Bu CDS'lerin artmasının demek ki bize yıllık maliyeti, ilave maliyeti 7 milyar dolarmış. 7 milyar dolar ne yapar? Üç kere yedi, yirmi bir; üç kere yedi, yirmi bir daha; 250 milyar TL civarında değerli arkadaşlar. "Her yıl 250 milyar TL biz CDS'lerin yükselmesi nedeniyle dışarıya fazla faiz ödedik." diyor, ya Hazine ve Maliye Bakanı diyor. Hani bunu biz söylediğimiz zaman kabul etmiyorsunuz belki ama Hazine ve Maliye Bakanı söylüyor.

Şimdi, bakıyorsunuz, bugün "Ya, şu CDS'ler ne zaman artmış, nasıl olmuş da artmış?" diye. Değerli arkadaşlar, bakın, Nisan 2018 öncesi bizim CDS'lerimiz -yani risk oranlarımız diyelim, tabii, bu faize tekabül ediyor- mesela en son 193'müş; bakıyorsunuz, 200'ün altında. Ne zaman? Nisan 2018.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçiş aşamaları, referandumlar veya işte seçimler, seçimlerin tekrar kazanılacağına ilişkin endişeler filan başlayınca, Berat Albayrak yönetimi filan başlayınca bu 500'lere kadar çıkıyor. Şöyle bir rakam vereyim size: Mayıs 2018-Şubat 2021 arasında -Şubat 2021'i niye aldığımı söyleyeceğim- 399,4 oluyor CDS'lerimiz, 200'ün altındayken 200'den 400'e çıkıyor, 600 olduğu aylar da var ama dönemin ortalamasını söylüyorum.

Şimdi, Mart 2021'den sonra bir şey daha oluyor, ne oluyor orada? Biliyorsunuz, hatırlayın, Mart 2021'de bu ülkenin Merkez Bankası Başkanı söz dinlemiyor diye görevden alınmıştı, Para Politikası Kurulu üyeleri görevden alındı. O anda CDS'lerde bir patlama başlıyor ve Bakan Nebati'nin ve Şahap Kavcıoğlu'nun o güzel çalışmalarıyla da yüzde 900'lere kadar çıkıyor arkadaşlar, CDS'lerimiz. Yani Eylül 2021'de faiz düşürme operasyonları yapıldı ya "Nas var; faiz sebep, enflasyon sonuç." denildi. Yani Mehmet Şimşek diyor ki: "Ya, benden önceki Bakanlar çok ciddi hatalar yaptı, bunların yaptığı hatanın sadece dış borç faiz ödemesi olarak bu ülkeye maliyeti 7 milyar dolar."

Değerli arkadaşlar, bu önemli bir şey. İşte, bu yüzden feryat ediyoruz burada "Ya, gelin, şu doğru politikaları uygulayalım. Bakın, yanlış politikalar bu milletin üzerine çok ciddi bir fatura bindiriyor." diyoruz, bu düşüncelerimizi söylüyoruz ama maalesef, olmuyor. İşte, paraları böyle, o tarafa, bu tarafa... Bakın, sadece dış borç faizini anlattım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Usta, lütfen tamamlayın.

ERHAN USTA (Devamla) - Yıllık 7 milyar dolar diye sadece dış borç faizinden gelen yükü söylüyoruz. İşte, paralar buralara gidince veya diğer kur korumalı mevduata, onun da 1 trilyon lira civarında 2023 maliyeti var, 2024 daha çıkmadığı için bilmiyoruz; şeffaflık yok orada. Buralara paralar harcanınca personel rejimiyle ilgili hiçbir şey yapılamıyor. Kadro bekleyenler, 3600 bekleyenler, verilen sözlerin tutulmasını bekleyen vatandaşlar da bekledikçe bekliyor. Bir şey yapacakları zaman da Cumhurbaşkanlığındaki üç beş personelin durumu düzeltiyor ama diğer insanların durumu... "Ne hâliniz varsa görün." deniliyor. Yani böyle ülke yönetilmez.

Dolayısıyla, tekrar tavsiye olarak söylüyoruz, söylediğimiz her şey zaman içerisinde çıkıyor ve bunlar söyleniliyor. Bu personel rejimi meselesine bütüncül bir şekilde bakmamız lazım, kamu personelinin motivasyonunu artırmamız lazım, hem emeklilerin hem de çalışanlarımızın ücretlerini ve gelirlerini düzeltme yönünde gayret gösterilmesi lazım; bunları yapabilmek için de yanlış politikalardan artık bu iktidarın vazgeçirilmesi gerekir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Usta, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'ya ait.

Sayın Kalaycı, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 177 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Sizleri ve aziz milletimizi hürmetle selamlıyorum.

Kanun teklifinin 14 maddesi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yapılan bazı düzenlemelerin Anayasa uyarınca kanunla düzenlenmesi gerektiği ve kanun hükmünde kararnameyle yapılan bazı düzenlemelerin de yetki kanunu kapsamına girmediği gerekçeleriyle Anayasa Mahkemesince iptal edilen maddelerin kanunla yeniden düzenlenmesini içermektedir.

Bu kapsamda, daha önce Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenlenen yurt dışı teşkilatında daimî bir göreve atanacak kamu görevlilerinin atanmaları, atanmalarında aranacak şartlar ve diğer hususlar; Devlet Denetleme Kurulunun görevleri, denetçilerin görev ve yetkileri ile görevden uzaklaştırmaya ilişkin bazı hükümler; Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığında personel istihdamına yönelik düzenlemeler; uzman yardımcılarının yeterlilik sınavının sonuçlandırılmasına ilişkin azami süre sınırı getirilmesine yönelik düzenleme; KİT’lerde yönetim kurulu kararıyla atanacak kadroları düzenleyen hüküm kapsamına dair düzenleme; özel bütçeli bir idare olan TÜİK’in gelirlerine ilişkin düzenleme; Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü döner sermaye gelirlerine yönelik düzenleme; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının birtakım görevlerine ve döner sermaye gelirlerine ilişkin düzenlemeler Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda kanunla yeniden düzenlenmektedir.

Ayrıca, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’nun 26’ncı maddesine 2018 yılında 703 sayılı KHK’yle eklenen fıkralar, 7142 sayılı Yetki Kanunu kapsamına girmediği gerekçesiyle Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir. İptal hükmü 4 Haziran 2025 tarihinde yürürlüğe girecek olup söz konusu fıkralar kanunla aynen yeniden düzenlenmektedir.

Teklifle, Vergi Usul Kanunu’nun mücbir sebeple ilgili hükümlerinde değişiklik yapılmaktadır. Buna göre, mücbir sebep sayılan hâller nedeniyle il, ilçe, mahalle, sanayi bölgeleri veya afete maruz kalanlar itibarıyla mükellefiyet ve vergi türü, vergilendirme ve defter tutma usulü, faaliyet konusu, iş yerleri, sektörler, aktif toplamı, öz sermaye toplamı, satış hasılatı, çalıştırılan hizmet erbabı sayısını birlikte veya ayrı ayrı dikkate alarak mücbir sebep hâli ilan etme ve vergi ödevlerinden yerine getirilemeyecek olanları vergi türü ve vergilendirme dönemi itibarıyla belirlenen kriterlerle faaliyete devam edilip edilmediğinin birlikte veya ayrı ayrı dikkate alınarak belirleme konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

Mücbir sebep hâli üç ay olarak belirlenmekte, 18’inci ayın sonunu geçmemek kaydıyla uzatılabilmesi düzenlenmektedir. Vergi türleri ve iş yerleri itibarıyla beyannamelerin toplulaştırılması, yeni beyanname verme süreleri belirlenmesi ve beyanname verme zorunluluğunun kaldırılması şeklinde de yetki kullanılabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Kahramanmaraş, Malatya, Adıyaman ve Hatay illeri ile Gaziantep ilinin İslâhiye ve Nurdağı ilçelerinde deprem tarihi itibarıyla mükellefiyet kaydı bulunan ve 30 Kasım 2024 tarihi itibarıyla mücbir sebep hâli sona eren mükelleflerin, mücbir sebep hâlini belirlenen kriterler çerçevesinde 1 Aralık 2024 tarihinden itibaren altı ayı geçmeyen süreler hâlinde bir yıla kadar uzatma konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir. Kuşkusuz, depremler nedeniyle hâlen vergi ödevlerini yerine getiremeyenlere gerekli kolaylıklar sağlanacaktır.

Teklifte, engellilerin araç alımında ÖTV istisnası kapsamına girecek araçları, yerli katkı oranı, motor silindir hacmi, emisyon türü ve değerine göre topluca veya ayrı ayrı belirleme konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir. Anayasa’nın 73’üncü maddesi hükmü dikkate alınarak, maddenin amaç doğrultusunda açık bir şekilde düzenlenmesi daha uygun olacaktır.

Teklifte, ayrıca, yöneticilik görevi sonrası bakanlık müşavirliği, müşavir, danışman, idari uzman ve araştırmacı kadrolarına atananların kendi kurumları dışında da görevlendirilebilmesi ve özel sektöre geçmek isteyenlerin bu geçişlerinin kolaylaştırılması amacıyla düzenlemeler yapılmaktadır.

Yabancı memleketlerin resmî kurumları veya uluslararası kuruluşların yanı sıra Cumhurbaşkanınca belirlenen yurt dışındaki kuruluşlarda görev alan memurlara da aylıksız izin verilebilmesi düzenlenmektedir. Uluslararası kuruluşlarda görevlendirilenler ile kamu sermayeli kurum veya kuruluşların yurt dışı birimlerinde çalışanların memur olan eşlerine on yılı aşmamak üzere aylıksız izin verilmek suretiyle aile birliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Kariyer meslek olarak düzenlenen Cumhurbaşkanlığı raportörü kadrolarına hâlihazırda görev yapanların geçişine ilişkin usul ve esaslar belirlenmekte, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı ve TBMM idari teşkilatına dair bazı devlet memuru kadroları arasında herhangi bir farklılık olmamasını teminen düzenleme yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, teklifte, sekiz yıl herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara verilen ilave bir kademe hakkından, kanunla sözleşmeli statüden memur kadrolarına geçirilenlerin sözleşmeli statüde geçen sürelerinin de dikkate alınması düzenlenmektedir. Bu kapsamda yaklaşık 700 bin personel bulunmaktadır. Hâlen sözleşmeli statüde çalışan yaklaşık 250 bin personelin de memur kadrolarına geçmeleri hâlinde, düzenlemeden faydalanabilecek personel sayısı toplam 950 bin olmaktadır. Bu düzenleme olumlu olmakla birlikte, sözleşmeli statüde çalışırken kendi imkânıyla memur olanların da kapsama alınması, ayrıca 4/C’li geçici personel iken sözleşmeli kadroya ve memurluğa geçenlerin de önceki çalışma sürelerinin dikkate alınması adalet ve hakkaniyet ilkeleri bakımından gerekli görülmektedir.

Teklifte, kariyer meslek personelinin yeterlilik sınavlarının, yeterlilik sınavlarına girmeye hak kazanmalarından itibaren en geç altı ay içerisinde sonuçlandırılması öngörülmektedir. Böylece, belli bir süre kaydı getirilerek kariyer meslek ünvanlarını elde etme sürecinin hukuki altyapısı güçlendirilmekte, personelin hukuki güvenliği pekiştirilmektedir.

On İkinci Kalkınma Planı’nda, kamuda istihdam edilen kariyer meslek personelinin görev alanlarını, atanma süreçlerini ve meslekte yükselme gibi hususları düzenleyen mevzuat çalışması yapılacağı belirtilmiştir. Kamu kurumlarının beyin takımı olan kariyer meslek mensupları uzman, müfettiş, murakıp, denetçi, iç denetçi, kontrolör, denetmen gibi ünvanlı kadrolarda görev yapmaktadır. Kariyer meslek mensupları özel yarışma sınavıyla mesleğe girerek, belirli bir süre verilen hizmet içi eğitim sonrası uzmanlık tezi ve yeterlilik sınavına tabi bulunmaktadır. Kariyer meslekler statüsü, Türk bürokrasisinin gücü, etkinliği, dinamizmi, sürekliliği ve devlet aklını temsil etme kabiliyetidir; bakanlıklar ve diğer kamu kurumlarında önemli görevler üstlenmekte, politika ve stratejilerin oluşturulmasında belirleyici olmaktadır. Ayrıca, kariyer meslekler eğitilmiş, nitelikli ve tecrübeli yöneticiler yetiştirmektedir. Kariyer meslek mensuplarının özlük haklarında iyileştirme ihtiyacı bulunmaktadır. Geline aşamada, kariyer mesleklerin onur ve itibar sağlayan imajının özlük haklarındaki ciddi gerilemeye bağlı olarak büyük ölçüde sarsıldığını dile getirmek zorundayız. Özlük hakları konusunda yaşanan adaletsizlik düşük ücret alan kariyer meslek personeli arasında moral ve motivasyon kaybına yol açtığı gibi, yetişmiş insan kaynağının kamudan ayrılmasına neden olmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, kariyer meslek mensuplarının özlük haklarının mutlaka iyileştirilmesi, tazminat göstergelerinin artırılması görüşündeyiz.

Yine, kariyer mesleklerden olan kamu denetim elemanları yapmış oldukları denetimlerde doğrudan bağlı oldukları bakan, başkan, genel müdür, rektör ya da belediye başkanı adına görev yaparak, devletin o alandaki en üst idari otoritesini temsil etmektedir, kamu denetim elemanlarının alımı ve yetiştirilmeleri de buna uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, kamu denetim elemanları ülkenin her bölgesinde görevlerini yolsuzluk ve usulsüzlükleri önleyici, eğitici ve rehberliği ön plana çıkaran bir yaklaşımla özverili bir şekilde yapmaktadır.

Ülkemizde kayıt dışılık, kaçakçılık, dolandırıcılık, fahiş fiyat ve stokçuluk, usulsüzlük ve yolsuzlukları önleyebilmenin yolu kamu yönetiminin yasallık, verimlilik, etkinlik, tutumluluk, kalite, şeffaflık ve hesap verme sorumluluğu ilkeleri çerçevesinde iyileştirilmesinin yanında, etkin bir denetim sisteminin varlığından geçmektedir. Denetim, kuralların ve yasaların uygulanmasında keyfiliği azaltır

ve kamu yönetiminde hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesine ve saydamlığa katkı sağlar. Bağlı oldukları en üst idari otorite tarafından yetkilendirilen kamu denetim elemanları teftiş, denetim ve soruşturmalarını yaptıkları idarecilerin altında bir maaş alır hâle gelmişlerdir.

Ayrıca, aynı ünvana sahip ve aynı işi yapan kamu denetimi meslek mensupları farklı maaş ve ek göstergelere sahip bulunmaktadır. Bugün bakanlık ve kurum denetim elemanları genel olarak 4200 ek göstergeye sahip iken bazı bakanlık ve kurum denetim elemanları 6400 ve 7800 ek göstergeye sahiptir ve maaşları da yaklaşık 2 katına varmaktadır. Kamu denetimi meslek mensupları arasında özlük hakları açısından böylesi farkların oluşması rasyonel bir yaklaşım olmadığı gibi adil de değildir. Meşakkatli görev yürütmekte olan kamu denetim elemanlarına hakkaniyet ölçüsünde, kendi aralarında adaleti de tesis etmek üzere ek tazminat verilmesi ve ek göstergelerinin yükseltilmesi gerekli görülmektedir.

Denetim meslek mensuplarının günümüzde yaşadığı en önemli sıkıntılardan biri de gündelik ve konaklama sorunudur. Denetim elemanlarına verilen gündelikler yıllar itibarıyla büyük ölçüde erimiştir. Denetim elemanları konaklamada zor durumlara düşmekte, büyük sıkıntılar yaşamaktadır, bu durum meslek saygınlığını da oldukça olumsuz etkilemektedir. Mevcut konaklama bedeliyle küçük şehirlerde dahi makul bir otelde kalabilmek mümkün değildir. Denetim meslek mensupları, konaklama yeri bulunamaması nedeniyle ya denetlenen kurum yetkilileri vasıtasıyla ya da kişisel çabalarıyla konaklama yeri ayarlamaya çalışmaktadır. Bu şartlar nedeniyle denetim ekiplerinin geçici görevlendirme motivasyonu düşmekte, ayrıca denetlenen idare personeliyle denetim dışında ilişki kurmasına neden olmaktadır. Denetim elemanlarına ödenen gündelik ve konaklama ücretlerinin günün koşullarına uygun hâle getirilmesini, bu çerçevede Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesi (b) bendinde zikredilen gündelik miktarı katlarının 2 misline çıkarılmasını gerekli görüyoruz.

Kuşku yok ki devlet terbiyesi ve vazife bilinci dâhilinde çalışan kamu denetim elemanları, her hâl ve şartta devleti ve milleti için kamu menfaatinin korunması amacıyla görevlerini tam bir tarafsızlık içerisinde yerine getirmeye devam edeceklerdir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinde denetim konusunda ciddi bir dönüşüm öngörmüştür. Anılan kanunla, idarelerin üst yöneticilerinin hesap verme sorumluluğu kapsamında görev yürüten iç denetim ve Meclis adına görev yürüten dış denetim yani Sayıştay denetimini düzenlemiştir. Aradan geçen uzun süreye rağmen iç denetim sistemi henüz tam kurumsallaşamamıştır. Orta vadeli programda, kamu idarelerinde iç kontrol sistemleri ve iç denetim uygulamalarının etkinliğinin güçlendirilmesine dair politika ve tedbirlere yer verilmiştir. İç kontrol sisteminin etkinliğinin artırılması, görev ve fonksiyonlarını yerine getirebilecek güçlü kurumsal yapıya kavuşturulması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, kamuda çalışan mühendisler ve diğer teknik elemanlar ile üniversite kadrolarında bulunan akademik personelin aylıklarının da yeterli olmadığı, aldıkları eğitim ve yürüttükleri hizmete mütenasip olmaktan uzak olduğu açıktır. Öğretim elemanları eşit işe eşit ücret uygulamasında en fazla ihmal edilen nadir meslek gruplarından biri olmuştur. Üniversite kadrolarında bulunan akademik personelin emeğinin karşılığını alması ve bilimsel çalışmalarına devam edebilmesi amacıyla maaşlarının, ek ders ve akademik teşvik ücretlerinin uluslararası standartlar da dikkate alınarak yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir. Üniversitemizimizin dünya üniversiteleriyle rekabet edebilmesi, bilimsel rekabette geri kalmaması, öğretim elemanlarının mali kaygılardan arındırılıp bilime odaklanmalarının sağlanması, üniversitemizimizin ürettikleriyle ülkemizin ilerlemesine katkı sunması için mali sorunların çözümünün önemli olduğunu düşünüyoruz.

Türkiye'nin kalkınmasında motor gücü mühendislerimizdir. Kamu mühendisleri ve teknik personeli, çeşitli kurum ve kuruluşlarda ülkemizin gelişmesi ve kalkınması için kendini mesleğine adanmış mühendis, mimar, şehir ve bölge plancısı ile teknik kadrolarda çalışan personelden oluşmaktadır.

Yükseköğretim kurumları sınav sonuçlarına göre ilk bin kişi arasına giren adayların yarısından fazlasının mühendislik tercihi yaptığı görülmektedir ancak kamu mühendisleri ve teknik elemanlarının özlük hakları yıllar içinde dengi sayılan meslek gruplarının çok gerisinde kalmış, hatta yarısı kadar bile değildir. Ayrıca, aylıkları sorumluluğu altında çalışan personelin çok altında kaldığı için iş barışı bozulmuş ve meslek itibarı sarsılmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, mühendislik meslek kanunu çıkarılarak mesleki gelişimin teşvik edilmesi, bilgi ve tecrübenin ödüllendirilmesi, kamu mühendisi maaşının yakın geçmişe kadar mühendisle aynı maaş alan dengi meslekler seviyesine çıkarılması, tüm kazanımlarının emekliliğe yansıtılması görüşündeyiz.

Ayrıca, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle belediye ve il özel idare şirketlerinde işçi olarak çalışan ve memur eliyle yürütülmesi gereken asıl işleri yapan mühendis, mimar ve şehir plancılarının memur kadrolarına atanması, diğer şirket işçisi personelin de yaptıkları iş göz önüne alınarak uygun norm kadrolara geçirilmeleri gerekli görülmektedir.

Kuşkusuz kamuda statü ve istihdam karmaşasını giderecek, ücret adaletini sağlayacak köklü bir düzenlemeye ihtiyaç bulunmaktadır. Kamuda aynı yerlerde ve hizmetlerde aynı işi yapmalarına rağmen statülerinin farklı olması nedeniyle aralarında özlük hakları yönünden farklılıklar bulunması çalışanların motivasyonunu ve çalışma barışını olumsuz etkilemektedir. On İkinci Kalkınma Planı'nda da yüksek verimlilikte kaliteli hizmet sunan insan kaynağına sahip, objektif ölçütlerin ve liyakat ilkelerinin hâkim olduğu, değişen koşullara uyum sağlayan kamu personel sisteminin oluşturulması temel amaç olarak belirlenmiştir.

Yine, planda, kamu personel mevzuatının kamu personeli statüleri ve sınıflandırma kriterleri dikkate alınarak geliştirilmesi, kamu personeli ücret sisteminin sadeleştirilmesi, ücret düzeylerinin görev ve sorumluluk esasına dayalı olarak yeniden düzenlenmesi politika ve tedbirlerine yer verilmiştir.

Planda belirlenen amaç ve politikalar doğrultusunda, kamuda ücret adaletinin sağlanması, statü ve istihdam karmaşasının giderilmesi, sözleşmeli, geçici vekil, fahri, ücretli ve taşeron personeli çalıştırma uygulamasının gözden geçirilerek istisnai hâllerle sınırlandırılması, asli devlet hizmetlerinde çalışanların kadrolu hâle getirilmesi, yardımcı hizmetler sınıfının kaldırılarak personelin genel idare ve teknik hizmetler sınıfına alınması uygun olacaktır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak kabul oyu vereceğimiz kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini niyaz ediyor, sizlere ve aziz Türk milletine saygılarımı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kalaycı, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'e ait.

Sayın Erdem, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer vatandaşlarımız; Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hafta sonu Antalya Manavgat ve Finike'de yoğun yağış nedeniyle oluşan afetten etkilenen tüm hemşehrilerime geçmiş olsun dileklerimi iletiyor ve bölgede oluşan zararın telafisi için bir an önce gerekli çalışmaların yapılmasını diliyorum.

Bahkesir'in Karesi ilçesinde meydana gelen patlamada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza rahmet, ailelerine sabır ve başsağlığı, yaralanan vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Yine, hafta sonu Muğla’da yaşanan helikopter kazasında hayatını yitiren sağlık çalışanımıza ve vatandaşlarımıza rahmet, ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 30 maddeden oluşan ve bu hâliyle 8 kanun ve 4 kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılmasını öngören bir kanun teklifinin, daha doğrusu yine bir torba yasanın görüşmelerine başladık. Öncelikle şunu belirtmek isterim ki bu torba yasa yapma anlayışından iktidar artık vazgeçmelidir. Bu tür kanun hazırlama ve yapma teknikleri hem ana mevzuatla uyum açısından problem yaratmakta hem de uygulama aşamasında ciddi sorunların yaşanmasına neden olmaktadır. Diğer taraftan, yasa önerilerini hazırlama yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine aittir. Peki, bu süreç böyle mi işliyor? Tabii ki hayır. Türkiye Büyük Millet Meclisinde 1’inci parti konumunda olan AK PARTİ’li milletvekillerinin imzasını taşıyan yasa önerileri aslında saray ya da bakanlık bürokratları tarafından hazırlanıp maalesef önümüze sunuluyor, komisyonlar da yasak savma aracı olarak kullanılıyor. Bütün demokratik ülkelerde temel kural parlamentoların yasama yetkisi konusunda ortaksız olduğu, yasama yetkisinin sadece parlamentolar tarafından kullanıldığıdır. Tek adam rejimiyle Meclisin yasama yetkisi de elinden alınmıştır; bu, kabul edilebilir değildir.

Değerli milletvekilleri, bütçe görüşmeleri biter bitmez alelacele önümüze konulan bir teklifle karşı karşıyayız. Bütçe görüşmelerinde, buradan vatandaşın birçok sorununu aktardık. 2024’ün son günlerindeyiz. Hatırlayalım, Cumhurbaşkanı Erdoğan bir yıl önce, yeni yıl mesajında 2024 için tozpembe hayaller çizmişti, bununla da yetinmeyip 2024’ü “Emekliler Yılı” ilan etmişti. 2024’ün sonu geldi, ne emeklilerin yüzü güldü ne de diğer kesimlerin. Vatandaş enflasyon altında inim inim inliyor, emekli, çalışan açlık ücretine mahkûm, işsizlik ortada, çarşı pazar kaynıyor, ev kiralari uçmuş. Peki, bu teklifte vatandaşın sorunları var mı? 3600 ek gösterge var mı? Atama bekleyen öğretmenlere, kamuda taşeron olarak çalışan işçilere kadro var mı? Asgari ücret ile emeklilerle ilgili düzenleme var mı? Hiçbiri yok, zaten bu iktidarın vatandaşın derdini çözmeye yönelik bir çabası da yok ama bir şey daha yok; bu iktidarın eleştiriye de tahammülü yok. Muhalefete “soytarı” der, seçmene “cibilliyetsiz” der, hakkını arayana biber gazı sıktırır, gazetecileri gözaltına aldırır, sonra demokrasiden, hukuktan, özgürlükten bahseder. Sizin demokratiğiniz bu yılın Emekliler Yılı olması kadar kocaman bir yalan değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Buradan tekrar söylemek istiyorum: Asgari ücret ve emekli maaşları insanca yaşanabilir düzeye çıkarılmalıdır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak “Asgari ücret en az 30 bin TL olsun ve bir emekli maaşı da asgari ücret seviyesine çekilsin.” çağrımızı buradan tekrar yinelemek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, bu kanun teklifinin 14 maddesi daha önce Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yla yapılan düzenlemelerin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesiyle ilgilidir. 2017’de referandum sonucunda dünyada eşi olmayan bir tek adam rejimine geçtik. Pratikte tek adam rejimini sağlayan en önemli araçlardan biri de 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname. Pek çok ayrıntı içeren değişiklikler bu kanun hükmünde kararnamelerde yer aldı. Tek adam rejimine geçiş için, hatırlayın, o dönemde Hükûmetin son gününde çıkardığı 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yeniden düzenlenebilsin diye birçok kanunun yüzlerce maddesi yürürlükten kaldırılmıştı. Anayasa’daki kanunla düzenlenmiş bir alanda Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenleme yapılmasına yönelik engeli ve Anayasa’nın çizdiği sınırları aşmak için çıkarılan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle, Cumhurbaşkanına bütün alanlarda kimseye hesap vermeden düzenleme yolu açılmış ve o gün rejimin otoriterleştirilmesinin ilk adımı atılmıştı. Anayasa Mahkemesi, bugüne kadar partimizin yaptığı başvuru üzerine hem 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin hem de bu KHK’yle açılan alanlara yönelik olarak Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapılan düzenlemelerin birçoğunu iptal etti; şimdi bunlarla ilgili düzenlemeleri tekrar getiriyorsunuz. Peki, önümüze getirilen bu kanun teklifinde bunlara dikkat ediliyor mu? Hayır. Bu

iktidar Anayasa'ya uymamakta ısrar ediyor. 30 maddeden oluşan bu torba kanun teklifi bu hâliyle de Anayasa'ya aykırılık taşımaktadır. Komisyonunda uyardık, biraz önce Grup Başkan Vekilimiz de uyardı; teklifin 10'uncu, 12'nci, 15'inci ve 27'nci maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğunu dile getirdik. Teklif, bu hâliyle geçerse bazı maddeleri yine muhtemelen Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilecek dedik, tabii ki yine bizi dinlemediler.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı altı buçuk yıldır ülkeyi Anayasa'ya aykırı bir şekilde “ben yaptım, oldu” anlayışıyla yönetiyor. Saray Anayasa'ya aykırı kararname çıkarıyor, istediğini yapıyor, Anayasa Mahkemesi iptal ediyor; bu sefer bunu aynı içerik ve Anayasa'ya aykırılıkla Meclise getiriyorlar, kanunlaştırıyorlar, Anayasa Mahkemesi yine iptal ediyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanı Erdoğan 28 Şubat 2016'da yani daha tek adam rejimine geçilmeden, 2 gazetecinin yargılanmasına ilişkin Anayasa Mahkemesinin hak ihlali kararını değerlendiriyor “Anayasa Mahkemesi kararına uymuyorum, saygı da duymuyorum. Aslında onlarla ilgili kararı veren mahkeme, kararında direnebilirdi. Eğer kararında direnmiş olsaydı, bu bireysel başvuru veya Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karar boşa çıkaracaktı.” diyor. Tanıdık geldi mi değerli milletvekilleri? Tek adam rejimine geçildikten sonra, seçilmiş milletvekili Can Atalay'ın durumuyla ilgili bir benzerlik var mı? Türkiye Büyük Millet Meclisinde AYM kararı hilafına okunan, anayasal darbeyle Anayasa Mahkemesi kararını tanımayan Yargıtayın hukuksuz ve siyasi kararıyla milletvekilliği düşürülen Can Atalay'ın durumuyla bir benzerlik var mı? Tabii ki var. Gezi tutuklularından, çıkarılan KHK'lerin iptallerine kadar daha birçok konuda AKP iktidarı Anayasa Mahkemesi kararlarını dikkate almamaktadır çünkü bu iktidar sadece tek adamın ağzından çıkanı tüm yasaların üstünde görmekte ve herkesin de böyle görmesini istemektedir.

İktidar cephesi yirmi yıllık AKP iktidarında, artık değişmeyen maddesi kalmadığı hâlde, Anayasa'yı “darbe anayasası” söylemiyle itibarsızlaştırarak kararlara uymamayı olağan hâlde getirmektedir. Mevcut Anayasa'ya uymayanlar, diğer taraftan “Yeni anayasa yapalım.” teklifini getirmektedirler. “Sivil, demokratik anayasa” diyorlar. Niye? Sorunca da “Çünkü bu Anayasa temel olarak darbe döneminde yapıldı, özgürlüklerin kısıtlandığı, hukukun ayaklar altına alındığı, baskının hâkim olduğu, düşünce özgürlüğünün olmadığı bir konjonktürde yapıldı.” diyorlar. İktidar milletvekillerine soruyorum: Bugün -gerçi çok yoklar ama- sizin yarattığınız bu rejim ile darbe dönemindeki siyasal ortam çok mu farklı? Bu saydığınız sorunların hangisi yok? Bu sorunlar Anayasa'dan kaynaklanmıyor değerli milletvekilleri; iktidarın yarattığı rejimden kaynaklanıyor. Bu iktidar her türlü hukuksuz tutumunu sürdürüyor; bir gecede kayyumla demokrasi darbesi yapıyor, olağan dönemde olağanüstü hâl yetkilerini kullanıyor, dayanaksız iddialarla belediye başkanlarını tutukluyor, bu da yetmiyor, kanunları zorlayarak yerel seçimde uğradığı hezimetin acısını belediyelerden çıkarmaya çalışıyor, belediyelerin vatandaşla sunduğu hizmetleri engellemeye çalışıyor.

Değerli milletvekilleri, bir düşünün, bu ülkenin Cumhurbaşkanı bakanlara “Belediyeleri silkeleyin.” diye talimat veriyor. Bu, demokratik hangi ülkede yapılabilir? İktidar sandıktan çıkan sonuca saygı göstermeli, sandıkta yenemediğini iktidar gücüyle ve hukuksuzca yenmeye çalışmaktan vazgeçmelidir ama merak etmeyin, aynı yerel seçimlerde olduğu gibi, bu vatandaş sizi ilk seçimlerde silkeleyecek ve sırtından atacaktır.

Değerli milletvekilleri, ülkeyi demokrasiden uzaklaştıran AKP iktidarının Anayasa ve hukuk tanımaz anlayışı ülkenin her bir kurumuna sirayet etmiş, bu durum yargıya güvenin azalmasına neden olmuştur. 2023 yılında ifade özgürlüğü bakımından Türkiye 149 OECD ülkesi arasında 129'uncu

sırada. OECD'nin Bir Bakışta Hükümet-2023 Raporu'nda Türkiye yargıya güvende 38 ülke arasında 36'ncı sırada. Türkiye, Dünya Adalet Projesi'nin 2023 Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 0,41 puanla 142 ülke arasında 117'nci sırada.

Değerli milletvekilleri, yukarıda bazı örneklerini verdiğim istatistikler, yirmi iki yıldır AKP iktidarıyla yönetilen Türkiye'nin tek adam sistemine geçildikten sonra hukuk alanında kötü gidişatının resmidir. AKP iktidarı bu anlayışla ekonomide, sosyal yaşamda, demokraside ülkeyi maalesef bir adım ileriye götüremez.

Değerli milletvekilleri, 1, 7 ve 16'ncı maddeler ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda bazı değişiklikler yapılarak memurlara bir kademe ilerleme hakkı veriliyor. Madem kanunu değiştiriyorsunuz, bu kanun değişikliğini yapıyorsunuz, bu maddelere memur, emekli maaşlarına ilave ek ödeme yapılması, memurlara ek zam ve refah payı verilmesi, memurların vergi diliminin yüzde 15'e sabitlenmesi gibi kamu emekçilerinin taleplerini de ekleyebildiniz. Ayrıca, kamudaki keyfilik ve siyasallaşma göz önüne alınarak maddede yer alan disiplin cezası almamak şartının da teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

Teklifin 2'nci maddesiyle, Cumhurbaşkanınca belirlenecek uluslararası kuruluşlarda görev almak isteyen memurlara yabancı memleketlerin resmi kurumlarında on yıla, uluslararası kuruluşlarda yirmi bir yıla kadar ücretsiz izin verilmektedir. "Cumhurbaşkanınca belirlenecek uluslararası kuruluşlarda" ibaresi muğlaktır. Bu niye Cumhurbaşkanının inisiyatifine bırakılıyor? Bunların daha detaylı ve sınırlandırılacak şekilde madde metninde düzenlenmesi gerekmektedir.

Yine, teklifin 3'üncü maddesiyle, görevden alınan veya görev süreleri sona eren üst kademe kamu yöneticileri ile diğer bazı kamu görevlilerinden memurluktan ayrılanlara yeniden memurluğa dönme hakkı verilmektedir. Bu madde kapsamında kimlerin memurluğa geri dönmeleri öngörüldüğü noktasında bir açıklama gerekmektedir. Bu düzenleme verilmiş sözlerle ilgili midir? Burada da bir şeffaflık bekliyoruz.

Teklifin 10'uncu maddesiyle iktidar partisi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen maddelerle ilgili olarak kanuna yeni maddeler eklemeye çalışmaktadır. Maddeyle, Devlet Denetleme Kuruluna vakıflarda, kooperatiflerde, birliklerde ve bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştiraklerinde her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetleme yapabilme yetkisi verilmektedir. Fakat iktidar ya bu iptal gerekçelerini tam olarak anlayamamış ya da ısrarla Anayasa'ya aykırı düzenleme yapmak istemektedir. Teklifte getirilen yeni düzenlemede tümüyle özellikle de vakıflar ve kooperatifler ile birliklerin her türlü ortaklık ve iştiraklerini de Devlet Denetleme Kurulunun denetimine alınması açısından Anayasa'ya aykırıdır.

Yine, kanun teklifinin 12'nci maddesiyle, Devlet Denetleme Kurulu denetçilerinin görevden uzaklaştırmaya ilişkin yetkileri düzenlenmektedir. Bu da Anayasa Mahkemesine aykırılık teşkil etmektedir. Maddeyle getirilen yeni düzenlemede 87 sayılı ILO Sözleşmesi'ne de aykırılık apaçık ortadadır.

Teklifin 15'inci maddesi Komisyonunda son dakika önergeleriyle eklenen bir madde. Düzenlemeyle engelliler tarafından satın alınan araçlarla ilgili olarak özel tüketim vergisinde yer alan istisnaların uygulanmasında Cumhurbaşkanına istisna kapsamına girecek araçları; yerli katkı oranı, motor silindirin hacmi, emisyon türü ve değerleriyle topluca veya ayrı ayrı belirleme yetkisi verilmektedir. Vallahi siz, Cumhurbaşkanını sevmiyorsunuz; iddia ediyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Aa!

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Neden diyorum?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Nedenmiş?

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Ya, hiç elinizi taşın altına sokmuyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ya, olur mu öyle şey!

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Bütün yetkiyi, bütün sorumluluğu Cumhurbaşkanına verip, oh, rahat rahat oturuyorsunuz; ne âlâ, tebrik ediyorum hepinizi. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Yapmayın ya, yapmayın Allah aşkına!

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Değerli milletvekilleri, teklifin 9’uncu maddesiyle de Hazine ve Maliye Bakanlığına 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler nedeniyle mücbir sebep hâli ilan etme yetkisi verilmiş. Bu, Van depremini de öne alarak bu mücbir sebep süresinin uzatılmasının daha yerinde olacağını düşünüyoruz.

Değerli milletvekilleri, içinde emeklinin olmadığı, işçinin olmadığı, memurun olmadığı, esnafın, öğrencinin, öğretmeninin olmadığı, kısaca halkın olmadığı 2025 bütçesi Cumhurbaşkanlığı’nın oylarıyla bildiğiniz gibi, geçen hafta Meclisten geçti. Bütçenin gelir kısmına baktığımızda neredeyse tamamına yakınının vergi gelirlerinden oluştuğunu görüyoruz. Buradan hareketle, verginin toplanmasında en büyük paya sahip olan mali müşavirler ve yeminli mali müşavirlerin sorunlarıyla ilgili maalesef tek bir düzenleme yapılmadı. Mali müşavirler ve yeminli mali müşavirlerin onca sorunu çözüm beklerken siz bırakın sorunlarına çare olmayı sorun üstüne sorun yaratmaya devam ediyorsunuz.

Çokça dile getirdik, buradan bir kez daha sesleniyorum: Devlete vergi sağlamak bir yana, borca batmış, tasfiye hâlinde olan, faaliyeti olmayan şirketlere vergi yükleyen ama vergi ödemesi gereken firmalarda vergi azaltıcı etki yaratan enflasyon muhasebesi uygulaması Gelir İdaresinin hem siyasete hem de meslek mensuplarına âdeta bir dayatmasıdır.

Defalarca sorduk, yine soruyorum. Etki analizini çıkarın, göreceksiniz ki bu uygulama vergi gelirlerinde ciddi azalmaya neden olmaktadır; bile bile bu ısrar nedendir, anlamak mümkün değil. Kaldı ki enflasyon muhasebesi uygulanacaksa yasalara uygun olarak dönem sonlarında yılda bir defa uygulanmalı ve vergi etkisi olmamalıdır; bu kadar ağır koşullarda bir nevi kamu görevi gören meslek camiasının üzerindeki yük en azından biraz olsun hafifletilmiş olur.

Yine, mali müşavirlerin ve yeminli mali müşavirlerin verdikleri hizmetlerin karşılığı olarak alacakları ücretler günün şartlarına uygun hâle getirilmelidir ve Maliye Bakanlığı ücret tarifelerinin yayınlanmasını mesleki üst birlik TÜRMOB’a bırakmalıdır.

Dedik ya mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler ekonomiye yön veren verginin toplanmasında en büyük paya sahip olan kesimlerdir ve bir nevi kamu görevi yapmaktadırlar. Bu nedenle, hakları olan yeşil pasaport taleplerinin de bir an önce karşılanması gerektiğini bir kez daha sizlerle paylaşıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Erdem, teşekkür ediyorum.

Şahısları adına ilk söz, Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı’ya ait.

Sayın Ocaklı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 41’inci Birleşimde 177 sıra sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulumuzu, Başkanlığımızı ve bizi izleyenleri saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan evvel, elbette bugün yaşadığımız çok acı olayda, Balıkesir’de yaşanan acı olayda -sorumluların bulunması üzerine özellikle- vefat eden 12 yurttaşımıza Allah’tan rahmet, ailelerine başsağlığı, yaralıları da acil şifalar diliyorum. Biz elbette daha evvel bu tür patlamaları Türkiye’de başka yerlerde, Afyon’da görmüştük, yine, Elmadag’da görmüştük; buradan herhangi bir ders çıkarılmadığı ne yazık ki bu sonuçla ortaya çıkmış oldu. İş güvenliği tedbirleri açısından ne yazık ki iktidarınızın Türkiye’yi yine sınıfta bıraktığına dair bir karne notu olarak bu da tarihe geçti. Elbette ki bu da soruşturma kapsamının gizliliği nedeniyle muhtemelen bilgiler verilmeden yeni acılar karşılanana kadar, yeni haberler gelene kadar böyle olacak.

Şimdi gelelim kanun teklifiyle ilgili görüşlerimi vermeye. Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin birkaç maddesine -aslında daha evvel Bütçe Komisyonunda da söylediğimiz gibi- itirazımızın olmadığı yerler de var ama 30 maddelik torba kanun teklifinin elbette ki yüzde 80’i hatalarla dolu.

Mesela, teklifin 1’inci maddesinde bulunan, sekiz yıla kadar disiplin cezası almayan memurlara kademe verilmesine, kıdem verilmesine itirazım olmadı örneğin. Ama burada tabii, özellikle, sorunlu olan 11, 12’nci maddeler, 15’inci madde, engellilerle ilgili madde, 18’inci madde ve yine 27’nci maddede de sorunlu olan yerler var. Şimdi, biraz onlara değinip ifade etmeye çalışayım. Bir kere teklifin tamamında... Daha doğrusu bu teklifin ortaya çıkma nedeni, elbette ki daha evvel Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin Anayasa’ya aykırı olan bölümlerini yeniden düzenlemeyle ilgili talebiniz ve anlaşılıyor ki Anayasa’ya uymamakta ısrar etmeyi de bir noktada kanun teklifinde değişiklik yapmak suretiyle sürdürüyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, hikâye şurada: Özellikle, kanunla kurulan -diğer hatiplerimiz de söz etti bundan- vakıfların ve derneklerin talepleri üzerine müfettişlerin ve denetçilerin görevlendirilmeleri ve bunların bu anlamdaki raporlarının değerlendirilmelerine ilişkin, nasıl olacağına dair esasları Cumhurbaşkanına devretme yetkisi düzenliyorsunuz. Aslında bu verdiğiniz kanun tekliflerinin çoğunda var olan bir şey yani yetkilerin Cumhurbaşkanına devri. Daha evvel çok görmüştük, yine benzer bir şey yaşanıyor. Bu yetki devri doğru değildir arkadaşlar. Bu yetki devriyle kişilerin inisiyatifine bırakılır ve buradan kanunla tarif edilmemiş olan herhangi bir madde ülkeye yarar getirmez açıkçası.

Yine, madde 15’te özellikle ÖTV Kanunu’yla ilgili 7’nci maddenin (2)’nci fıkrasında bir değişiklik için de yetki devrinin yine Cumhurbaşkanına devredilmesi isteniyor. Şu ÖTV’yle ilgili meseleyi -değerli vekiller, AKP vekilleri; özellikle beni dinleyin olur mu- bir dakikaya sığdırmıştım ama bu konu önemli. Yaşadığımız bir hadiseyi size anlatmak istiyorum. Bakın, 14 yaşında bir kız çocuğuna engelli raporuyla araç alan bir babaya 700 bin TL ödediği için iki yıl sonra -yani iki yıl evvel almış- vergi dairesi demiş ki: “Bana 40 bin TL vergi ödeyeceksin.” “Niye ödeyeceğiz?” demiş, sormuş vatandaş. Demişler ki: “Kızın o yaşta o parayı kazanamaz.” “Doğru, kazanamaz.” “Kazanamayacağına göre kızına alınan arabanın parasını sen verdin.” “Bu da doğru.” Yahu arkadaş, kızına aldığı arabanın vergisi olur mu ya? Yani böyle bir şey olabilir mi, sizin vicdanınız bunu kabul ediyor mu? Bir baba engelli kızına araç alacak, ödediği 700 bin TL için de efendim, bağış veya verasetten dolayı 40 bin TL vergi çıkarılacak. Nasıl? Gelir İdaresi Başkanlığının talimatıyla. O yazı bende var, isteyene veririm.

CAVİT ARI (Antalya) - 15 yaşındaki engelli çocuk parayı nereden bulsun Başkanım?

TAHSİN OCAKLI (Devamlı) - Şimdi, mesele orada zaten, ben de bunu, buradaki vahameti anlatmaya çalışıyorum.

Bakın, çocuklarına yatlar alan, katlar alan binlerce iş insanı var. Alsınlar, hiç itirazım yok. Onun peşine düşmüyorsunuz, gittiniz, orada işçi olarak çalışan, ÇAYKUR’da işçi olarak çalışan bir garibanı, biraz kendisinin, işte biraz eşinden dostundan aldığı parayla biriktirdiği engelli arabası için

ödeyemeyeceği bir parayla mahkûm ediyorsunuz. Aynı işçinin, yılbaşı geldi, ikramiyesi verilmesi lazım, ikramiyelerini vermiyorsunuz. Niye? “Efendim, kurum zarara girer, kredi kullanıp ödemeyelim.” E, ama o adamdan “40 bin TL vereceksin.” diye 40 bin TL vergi isteyeceksiniz. Nasıl ödeyecek bu adam? Böyle vicdan olur mu? Böyle bir şey olabilir mi? Yani ben size soruyorum bunu. Vicdanınız buna elveriyorsa bir itirazım yok.

Şimdi, eğer size tasarruf lazımsa, eğer size para lazımsa değerli vekiller, Sayın Cumhurbaşkanına tavsiye edin, 13 tane uçağın en azından 10 tanesinden vazgeçsin, engelliden para istemenize gerek kalmaz. (CHP sıralarından alkışlar) Yani bir sürü makam araçları var, saraylar var, bir sürü saraylar var, Cumhurbaşkanlığı sarayları var, bunlardan vazgeçsin. Bu nedenle, değerli arkadaşlar, engelliler için yapılan bu düzenlemede büyük bir hata var.

Yine, engellilerin hangi tür araç alacağına, motor hacminin ne olacağına... Yani “Cumhurbaşkanının iki dudağının arasından çıkan ne varsa bu uygulanacak arkadaş, tam tek adam rejimi.” dediğiniz bir yöntemi getiriyorsunuz. Kanunla tanımlayın. Niye biz kanunla tanımlamıyoruz da her şeyde, indirimde, işte ÖTV muafiyetinde hep Cumhurbaşkanının inisiyatifinde kalıyoruz? Siz bunu nasıl kabul ediyorsunuz, ben bunu anlayamıyorum. O yüzden, engellilerin ÖTV’siyle ilgili durum da bu şekilde.

Yine, EÜAŞ’la ilgili çok özel notlar var, onu özellikle bizim Ednan Vekilimiz -İzmir Vekilimiz- gayet başarılı bir şekilde izah etti ama oradaki hikâye de şu değerli arkadaşlar: Bir sürü... Bana son on dakikada “Konuşacaksın.” denilince hiç not alamadan geldim ama Ednan Vekilimin söylediği şey şudur -hafızamda kalanlardan söylüyorum- 0,48 kuruşa EÜAŞ elektrik üretiyor, üretilen bu elektriği siz tutuyorsunuz dağıtım firmalarına veriyorsunuz ve nihayetinde, bütün dünyada enerji fiyatları düşerken Türkiye’de bu dağıtım firmaları üzerinden vatandaşın sırtına büyük bir enerji maliyeti geliyor. Kademeli olarak ödemeyle ilgili getirdiğiniz bu düzenleme için bu da burada kayda geçsin diye özellikle söylemek istiyorum: Bugün için yani aralık ayı için bin lira civarında ödeyen bir vatandaş, elektrik parasını şubat ayından sonra 2 bin TL ödemiş olacak. Bu da kayıtlara geçsin diye özellikle söylemek istiyorum. Sizin getirdiğiniz kademeli düzenlemeyle ilgili yaptığımız hesaptan vatandaşa yüzde 100’lük bir fark daha doğacak. İşte, enflasyonu doğuracak olan, büyütecek olan alın size... Niye? EÜAŞ’ın aşağı yukarı yüzde 50 olarak ürettiği enerjiyi, bugün, 2010 yılında eğer özelleştirmemiş olsaydınız, EÜAŞ kendisi satsaydı bu enerjiyi, Türkiye’de bu enerji maliyetinin yüksekliği bu kadar olmayacaktı. Enerji nakil hatlarında yüzde 20’ye varan kayıp ve kaçakları önlemeye herhangi bir bütçe ayırmayan şirketlere geçen bu yıl içinde 3 defa zam yaptınız, 3 defa. Asgari ücrete sıfır zam yaptınız yıl içinde ama enerji dağıtım şirketlerine üç defa zam yaptınız.

Dolayısıyla verdiğiniz, hazırladığınız bu teklifin vatandaşa herhangi bir yararı yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN OCAKLI (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Ocaklı, lütfen tamamlayın.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) - Verdiğiniz bu yasa teklifini doğru bulmuyoruz, vatandaşa yararı olmayan bu teklifi kabul etmiyoruz; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak reddediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ocaklı.

Şahısları adına ikinci söz Samsun Milletvekili Ersan Aksu’ya ait.

Sayın Aksu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERSAN AKSU (Samsun) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Osmaniye Milletvekilimiz Sayın Seydi Gülsoy ile birlikte ilk imza sahibi olduğum, yine, 60 milletvekilimizin de imzasını taşıyan 177 sıra sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Balıkesir'de patlayıcı üreten bir fabrikada bugün meydana gelen patlamada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Ailelerinin ve milletimizin başı sağ olsun, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 2025 yılına yaklaştığımız bugünlerde geçen hafta yoğun bir bütçe maratonunu geride bıraktık. Bütçemiz deprem bölgesinin inşa ve ihyası için 584 milyar TL, sosyal yardımlar için 651 milyar TL, enerji desteği için 472 milyar TL, istihdam ve üretim için 2,6 trilyon, yatırım için 1 trilyon ve diğer alanlarda vatandaş odaklı olup AK PARTİ'mizin yirmi iki yıldır olduğu gibi çiftimizi, esnafımızı, sanayicimizi, ihracatçımızı ve tüm halkımızı ön planda tutan halkın bütçesi niteliğindedir. Bu vesileyle 2025 yılının ve bütçemizin aziz milletimize hayırlar getirmesini diliyorum.

Değerli milletvekilleri, yürütme ve yürürlük maddeleriyle toplam 30 maddeden oluşan teklifimiz, Plan ve Bütçe Komisyonumuzdan geçerek takdirlerinize, Genel Kurula gelmiş bulunmakta. Hazırlık aşamasında katkı sağlayan bürokratlarımıza, imzalarıyla destek veren milletvekillerimize, Komisyonunda katkı veren başta Başkanımız Sayın Mehmet Muş olmak üzere, Komisyon üyelerimize ve tüm milletvekillerimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, teklif maddelerinin 14 adedi Anayasa Mahkemesinin muhtelif tarihlerde verdiği iptallere ilişkindir. Bu nedenle yasal boşluk oluşmaması adına daha ziyade ivedilik arz eden düzenlemeleri içermektedir. Muhalefet sözcülerinin bugün de belirttikleri Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle güçler ayrılığının ortadan kaldırıldığına dair yapılagelen eleştirilerinin aksine, Anayasa Mahkemesinin iptalleri nedeniyle süreli ve ivedi düzenlemeleri içeren teklifimizi ülkemizde demokrasimizin bir kazanımı olarak yerleşik ve istikrar kazanmış bir erkler ayrılığı sisteminin güçlü bir şekilde mevcut olduğunun kanıtı olarak görmekteyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifimizle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 35'inci ve ek 37'nci maddelerinde düzenleme yapılarak yöneticilik görevi sonrası kamuda bakanlık müşaviri, müşavir, danışman, idari uzman ve araştırmacı kadrolarına atananlardan deneyimlerinden maksimum seviyede istifade edebilmek adına talepleri hâlinde kendi kurumları dışında görevlendirme ve yine özel sektöre geçmeleri durumunda kamuya dönüşlerinde boş kadro ve izin şartı aranmaksızın ayrıldıkları kadroya dönebilmelerine imkân sağlanmaktadır.

Bir diğer düzenlemeyle, özel sınavlarla alınan ve kamu için özel bir kıymeti haiz kariyer meslek mensuplarının yeterli süreçlerinin bitimini müteakip sınava hak kazandığından itibaren sınavlarının altı ay içinde tamamlanması zorunluluğu getirilerek belirsizlik ve bu konudaki mağduriyetler ortadan kaldırılmış olacaktır.

Sayın milletvekilleri, mevzuatımızda vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak hâller “mücbir sebep hâli” olarak tanımlanmaktadır. Düzenlemeyle Hazine ve Maliye Bakanlığına mücbir sebep sayılan hâllerde mücbir sebep hâli ilan etme yetkisinin belli ölçülerle genişletilmesi ve mücbir sebep hâlinin devamı hâlinde sürenin uzatılabilmesi yönünde yetki verilmektedir. Bu anlamda, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle mücbir sebep hâli ilan edilen Kahramanmaraş, Malatya, Adıyaman, Hatay illeri ile Gaziantep'in İslâhiye ve Nurdağı ilçelerinde deprem tarihi itibarıyla mükellefiyet kaydı bulunan ve 30 Kasım 2024 tarihi itibarıyla mücbir sebep hâli sona eren mükellefler için de maddenin uygulanma imkânı getirilerek 30 Kasım 2024 tarihi

itibarıyla mücbir sebep hâli sona eren mükelleflerin yararlanması adına bir yıla kadar mücbir sebep hâlinin uzatılabilmesine dair yetki verilmektedir. Allah küçük büyük tüm afetlerden, benzer afetlerden milletimizi korusun.

2443 sayılı Kanun'da Anayasa Mahkemesinin iptal kararları dikkate alınarak Devlet Denetleme Kurulunun vakıflarda kooperatiflerde, birliklerde ve bu kurum ve kuruluşların her türlü ortaklık ve iştirakleri üzerindeki yetki ve görevleri kanun maddesine eklenmekte, Devlet Denetleme Kurulu bünyesinde görev yapan denetçilerin görevlerine ve denetimlerde görülen lüzum üzerine görevden uzaklaştırmaya dair düzenleme yapılmaktadır.

Yine, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığında personel istihdam edilmesine yönelik yasal düzenleme ile kariyer meslek olarak düzenlenen Cumhurbaşkanlığı raportörü kadrolarına mevcut personelin geçişi düzenlemenin içerisinde yer almaktadır.

Sayın milletvekilleri, biraz önceki muhalefet sözcülerinin de üzerinde durduğu engellilerin araç alımlarındaki ÖTV istisnasına dair özellikle belirtmek isterim ki bu hakkın kaldırılmasına veya kısıtlanmasına dair herhangi bir düzenlemeyi teklif içermemektedir. 2024 yılı 11'inci ayın sonuna kadar istisnadan yararlanan araçların yüzde 77'sinin ithal araçlar olduğunu özellikle ifade etmek istiyorum. Düzenlemeyle istisna kapsamına girecek araçlarda yerli katkı oranı, motor silindir hacmi, emisyon türü ve değerine göre topluca veya ayrı ayrı belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına verilmekte, böylece yerliliğin artırılması, cari açığın azaltılması ve çevresel salım dâhil olumlu etki sağlanması hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin millî maden ve enerji politikaları kapsamında yürütülen faaliyetleri bölgesel ve küresel ölçekte Türkiye Yüzyılı vizyonu hedeflerine ulaşılması bakımından oldukça önem arz etmektedir. Bu politikalar çerçevesinde enerji arz güvenliğinin sağlanması, enerjinin yerleştirilmesi ve öngörülebilir bir enerji piyasasının oluşturulması amaçlanarak ülkemizin enerji alanındaki hedeflerinin kararlılıkla gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda anılan düzenlemeyle artan elektrik enerjisi ihtiyacına binaen elektrik enerjisi üretiminde dışa bağımlılığın azaltılması politikasına uygun olarak yerli kaynaklar kullanmak suretiyle üretilecek elektrik enerjisinin temin miktarının artırılması hedeflenmektedir.

Sayın milletvekilleri, Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünün teşkilat ve görevleri 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle düzenlenmiş; Genel Müdürlüğün döner sermayesine dair kararname hükmü Anayasa Mahkemesinin düzenlemenin münhasıran kanunla yapılması gerektiği gerekçesiyle iptali nedeniyle teklifle düzenlemenin kanunlaştırılması sağlanmış olacaktır.

Yine, Anayasa Mahkemesinin kararı dikkate alınarak Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükmüyle düzenlenmiş olan Türkiye İstatistik Kurumunun gelirlerinin kanunla düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Teşkilatı personeli ek göstergelerinin diğer kurumların emsal memur kadrolarıyla aynı olması yönünde uyum düzenlemesi yapılmakta, böylece uygulama birliği sağlanmaktadır. Teklifimizle üst kademe kamu yöneticilerine ilişkin olarak Anayasa Mahkemesinin 11/10/2023 tarihli Kararı doğrultusunda ilgili maddelerin revize edilmesi sağlanmakta, 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin bazı maddeleri ile ilgili verilen iptal kararı esas itibarıyla Cumhurbaşkanınca atanan bazı üst kademe kamu yönetici kadrolarının onay şeklinde başka bir makamın teklifi şartına bağlanamayacağını ifade etmektedir ve bu yönde Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda yapılan düzenlemeyle revize sağlanmaktadır.

Yine, teklifimizle, kamu hizmetlerinde uyumluluk sağlanarak yurt dışı daimî görevlere açıktan atananlar ile kamu görevlileri arasında söz konusu görevlere atananlar aynı hizmet süresi şartına tabi hâle getirilerek bu süre kamuda veya özel sektörde beş yıl olarak belirlenmekte, herhangi bir disiplin cezası alan kamu personelinin yurt dışı daimî görevlere atanma hakkı son beş ila on yılda sırasıyla aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını almamış olmak şeklinde düzenlenmektedir.

Anayasa Mahkemesinin yine 2023 tarihli kararıyla 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde birinci hukuk müşavirlerine ilişkin kısım iptal edilmiş olmakla KİT'lerde yönetim kurulu kararıyla atanacak kadroları düzenleyen hükmün kapsamı Cumhurbaşkanınca atanan genel müdür, genel müdür yardımcısı, birinci hukuk müşaviri ve bölge müdürü kadroları istisna olacak şekilde yeniden düzenlenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aksu, lütfen tamamlayın.

ERSAN AKSU (Devamla) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; teklifle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/B maddesinde yapılan ve sözleşmeli personel statüsünden memur kadrolarına atananlara sözleşmeli geçirdikleri süreyi de kapsayacak şekilde son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almamak kaydıyla ilave bir kademe artışı sağlanmaktadır. Sözleşmeli statüde geçen sürelerin kademe artışına sayılmasına dair kapsayıcı, pozitif ve hak kaybı içermeyen teklifimiz bütünü itibarıyla mevcut sözleşmelileri, belediyeler bünyesindeki sözleşmelileri ve süreçte yapılan düzenlemelerle kadroya geçirilen sözleşmelileri kapsamakta olup yasalaşması hâlinde 950 bin kamu çalışanımız bundan faydalanacaktır. Kanun teklifimizin siz değerli milletvekillerimizin takdirleriyle yasalaşacağına inanıyor; ülkemize, aziz milletimize şimdiden hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aksu, teşekkür ediyorum.

Sayın Emir, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- *Ankara Milletvekili Murat Emir'in, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması*

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ülkemizde milyonların gözünün, kulağının olduğu asgari ücret nihayet açıklandı ve 22.104 lira gibi insanlık dışı ve açık sınırı ancak karşılayan bir ücret olarak belirlendi. Yüzde 30 zam yapıldığı anlaşıyor. Yapılan dört toplantıda da herhangi bir rakamın telaffuz edilmemiş olması aslında bunun bir tiyatro olduğu ve sonunda asgari ücretlilerimizin açlığa ve yoksulluğa mahkûm edileceği önceden öngöreceğimiz belirtilerdi ve maalesef korkulan oldu ve 22.104 liralık bir ücret belirlenmiş oldu. Bu ücretteki yüzde 30 artışı neye göre belirlediniz? Resmî rakamlara göre -geçen yıl gerçekleşen- bu yılın enflasyonu yüzde 47, gerçek enflasyon yüzde 80.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Geçen yıl 17.002 lira yapıldığında onun üzerinden resmî olarak yüzde 47 enflasyon gerçekleşti. Gerçekte asgari ücretlinin enflasyonu yüzde 100'lere yakın ama buna rağmen yüzde 30 gibi bize göre asla kabul edilemeyecek bir rakam verildi. Biz bu rakamı kabul etmeyeceğiz, milyonlar kabul etmeyecek. Ülkemizdeki ücretlilerin yüzde 60'ı asgari ücretlidir. Asgari ücret temel bir ücrete dönüşmüş durumdadır. Dolayısıyla tüm çalışan kesimleri son derece olumsuz etkileyecek bir rakamdır. Biz, bu asgari ücreti kabul etmeyeceğiz, asla boyun eğmeyeceğiz, gök kubbeyi başınıza yıkacağız ve alanlarda, meydanlarda halkımızla birlikte, açlığa mahkûm ettiğiniz işçilerle birlikte size bu iktidarı da dar edeceğiz; bunu da böyle bilin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Emir, teşekkür ediyorum.

Sayın Temelli, buyurun.

46.- *Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması*

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, 22.400 liralık bir asgari ücret ne insani ne vicdani ne de ahlaken kabul edilebilir bir ücret değildir. Bu ekonomideki gerçeklik ortadayken böyle bir rakamın açıklanmasını kabul etmiyoruz. Bu bütçeyi buradaki oylarınızla geçirebilirsiniz ama bu bütçe halkın direnciyle sokaklardan asla geçmeyecek. İşçiler, emekçiler sizin bu zalimane anlayışınıza karşı direnecek, bunu böyle bilin.

Evet, TÜİK'in rakamı ortada, yüzde 47-48; yeniden değerlendirme oranı ortada, yüzde 44; Merkez Bankası daha iki gün önce yıl sonu enflasyon rakamını yüzde 45'in üzerinde revize etmişken siz işverenlerin, iş insanlarının teklifini aynen geçirdiniz. Evet, onlar da bu rakamı öneriyorlardı; siz ne sendikayı dinlediniz ne muhalefet partilerini dinlediniz; gittiniz, iş insanları ne diyorsa aynen onu kabul edip asgari ücret olarak belirlediniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Açlık sınırı 21 bin lira; geçen sene açlık sınırı 13 bin lirayken 17 bin belirleştiniz, 4 bin lira fark vardı, bu sene bin lira fark var. Dolayısıyla, yoksulluk sınırı 72 bin liraya çıkmış, neredeyse yoksulluk sınırının dörtte 1'ine indirilmiş bir asgari ücret var. Bütün bunların nedeni, uyguladığınız yanlış ekonomi politikalarında, yanlış siyasetinizde saklıdır. Neden mi? Çünkü enflasyonun nedenini yanlış yerde arıyorsunuz, hâlâ yoksulların sırtından bir istikrar politikası geliştirmeye çalışıyorsunuz. Bu demode olmuş anlayışınızdan bir an önce kurtulmanız gerekiyor. Kaynakları emekçiye, kaynakları halka vermek yerine savaşa harcamaya, saraya harcamaya, sermayeye peşkeş çekmeye devam ettiğiniz sürece bu yoksulluk devam eder ama bu yoksullar sizden bunun hesabını mutlaka sorar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Temelli.

Sayın Kavuncu, buyurun.

47.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, açıklanan asgari ücrete ilişkin açıklaması*

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tekrar etmeyeceğim, tek tek arkadaşlar bütün rakamları söylediler ama bir şeyin altını çiziceğim; yirmi iki yıldır belki ilk defa enflasyonun bu kadar altında kalmış bir asgari ücret zammı yapılıyor. Yılın ortasında zam yapılmadı, çalışan bir yıldır maaş zammı almıyor; asgari ücret yaygın ücret hâline gelmiş. Sayın Cevdet Yılmaz'ın ifadesiyle, SGK'lilerin yüzde 42'sinin asgari ücretle ayakta kaldığı bir yerde bu zam çalışanı mahvettiği gibi sizi de yıkacak arkadaşlar. Çok yoğun tepki var, kabul edilemez. Biz İYİ Parti olarak zaten teklifimizi, önerimizi söylemiştik ama denge öyle bir bozuldu ki şu anda atılan adımlar hem açlık sınırının altında hem yoksulluk sınırının altında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, lütfen tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bakın, tüm vergi, harç ve cezalara yeniden değerlendirme oranı olarak yüzde 44 zammı uygun görüyorsunuz ama çalışana gelince bu ancak yüzde 30'da kalıyor. El insaf diyorum, yazıklar olsun diyorum!

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kavuncu.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Samsun Milletvekili Ersan Aksu ve Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy ile 60 Milletvekilinin Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2731) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 177) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi soru-cevap işlemi yapacağız.

İlk soru Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na ait.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Asgari ücret 22.104 lira açıklandı, milyonlarca asgari ücretli açlığa mahkûm edildi, zengini ihya eden cumhur zulüm ittifakı asgari ücretliye ağır bir darbe vurdu. TÜİK boşuna mı sahte oranlar açıklıyordu?

Düşürülemeyen enflasyonun, pahalılığın, düşük asgari ücretin, sefalet yaşayan emeklilerin yanı sıra 2024'ün ilk on bir ayında kapanan şirketler dikkat çekiyor. Türkiye genelinde geçen sene 19.939 şirket kapanırken bu sene 23.861 şirket kapandı. Bir sanayi kenti olan Kocaeli'mizde de kapanan şirketler önceki yıla göre arttı; 2023'ün ilk on bir ayında 422, bu yıl 456 şirket kapandı. Ocakların sönmesine, kâbusun artmasına yol açan iktidar politikaları iflas etmiş, ekonomi çökmüştür.

BAŞKAN - Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

2025 yılına girerken başta Uşaklı hemşehrilerim olmak üzere tüm vatandaşlarımızın yeni yılını kutluyorum.

2024 yılı bitmeden bir büyük ayıba daha şahit olduk ve asgari ücret 22.104 TL olarak açıklanarak milyonlarca vatandaşımız sefaletle mahkûm edildi. Cumhur İttifakı, 2024 yılını Emekliler Yılı ilan etmişti.

Buradan Sayın Cumhurbaşkanına, Cumhur İttifakı'na sesleniyorum: Sizin maşallah dediğiniz kırk gün yaşıyor. Lütfen, rica ediyorum, 2025 yılını kimsenin yılı ilan etmeyin, ederseniz 2025 yılını AK PARTİ'nin yılı ilan edin.

Bakın, 22.104 TL'yle 2025 Türkiye'sinde milyonlarca insanı açlık sınırının altında bırakan AKP'nin son iktidar yılı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlarken o 4 TL'yi de alsaydınız çok daha mantıklı olacaktır diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; 22.104 TL açıklanan asgari ücret aslında dağın fare bile doğurmadığı, dağın düşük yaptığı anlamına gelmektedir. Binlerce, milyonlarca ailenin gözü kulağı asgari ücretin belirlenmesinde iken ve yeniden değerlendirme oranı yüzde 44 olarak belirlenmişken asgari ücretin 22.104 TL olarak belirlenmesi Hükûmetin tercihini işçiden, asgari ücretliden, çalışandan, dar ve sabit gelirliden yana değil, yine sermayeden yana koyduğunun apaçık göstergesidir. Bu asgari ücreti alın, başınıza çalın!

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Antalya Milletvekili Aykut Kaya...

AYKUT KAYA (Antalya) - Serik ilçemizde Deniztepesi, Bilginler, Gebiz, Akbaş Mahallelerinde mülkiyet sorunu yaşanmakta. Vatandaşlarımız atalarından beri burada yaşamalarına rağmen ne yazık ki bu alanlardaki mülkiyet sorunu bugüne kadar ilgili kurumlarca çözüme kavuşturulmamıştır. Buralar "sarı alan" olarak geçmektedir. Vatandaşlarımız tapuları olmadığı için yasal herhangi bir yapı

yapamıyorlar. ÇKS kaydı ve TARSİM sigortası yaptıramıyorlar. Bir afette, bir olumsuzlukta ciddi hak kayıpları yaşıyorlar. Düşük faizli kredi kullanamıyorlar. Orman Genel Müdürlüğü, Millî Emlak Genel Müdürlüğü ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün birlikte çalışarak hak sahiplerinin makul fiyatlarla mülklerini edinmeleri sağlanmalıdır. Ayrıca eğer bu arazilerin içinde vatandaşımız tarafından yaptırılan herhangi bir taşınmaz var ise bu taşınmaz için herhangi bir bedel talep edilmemelidir. Yetkilileri harekete geçmeye davet ediyorum.

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever...

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkür ederim.

Söz konusu kanun teklifinin 10, 11, 12'nci maddeleri Devlet Denetleme Kuruluna verilen yetkilerle alakalı. Eğer bu maddeler bugün yasalarsa olağanüstü yetkileri haiz oluyorlar; hatta, Cumhurbaşkanı tarafından görevlendirilmeleri hâlinde büyükşehir ve il belediye başkanlarını görevden el çekirtmeye bile yetkili oluyorlar. Anayasa'ya aykırı bu maddeleri geri çekecek misiniz?

Asgari ücretin 22.104 lira olmasını asla kabul etmiyoruz. Bu bir asgari ücret değil, sefalet ücretidir. Lütfen, bunu yeniden değerlendirsinler; kabul etmiyoruz böyle bir uygulamayı.

BAŞKAN - Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - 2025 yılı için 22.104 lira olarak belirlenen bir asgari ücret var. Emekliler Yılı ilan ettiğiniz 2024'te emekli ve asgari ücretliyi süründürdünüz, 2025'te de ağıktan ölmelerine mi sebebiyet vermek için bu maaşı belirlediniz ya da asgari ücretliler yine 1.000-1.500 lira artış için Cumhurbaşkanının lütfunu mu bekleyecek?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Uşak Milletvekili İsmail Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı/Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.” Sarıkamış Harekâtı'nın 110'uncu yıl dönümünde istiklal ve istikbalimiz uğruna vatan topraklarını düşman işgalinden kurtarabilmek amacıyla bütün imkânsızlıklara rağmen müthiş bir vatanseverlik göstererek canlarından geçmiş olan aziz şehitlerimizi ve ebediyete irtihal etmiş olan gazilerimizi rahmet, minnet ve şükran duygularıyla yâd ediyorum.

Balıkesir'in Karesi ilçesinde mühimmat fabrikasında patlama yaşandığını üzülerken öğrendik. Patlamada 12 vatandaşımız hayatını kaybetti, 5 vatandaşımız da hastanelerde tedavi altına alındı. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Yaralılarımızın bir an önce sağlıklarına kavuşmalarını Rabb'imden niyaz ediyorum. Rabb'im ülkemizi ve milletimizi her türlü kazadan, beladan ve afetten muhafaza eylesin diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Karabük Milletvekili Cevdet Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Asgari ücreti 22.104 lira olarak açıkladınız, yüzde 30 zam yaptınız, enflasyon oranının altında, çok düşük bir zam oranı açıkladınız. Oysa biz asgari ücretin en az 30 bin TL olmasını ve en düşük emekli aylığının da 30 bin TL'ye çekilmesini istedik. Siz bu uygulamaları hayata geçirmiyorsunuz.

Bu teklifte TÜİK'le ilgili maddeler var, TÜİK gelirleriyle ilgili. TÜİK madde sepetini açıklamıyor, enflasyon oranını son derece düşük açıklıyor. Hissedilen enflasyona göre asgari ücret ayarlamalarını da düzenleyip en düşük emekli aylığını da bu düzeye çekecek misiniz, 30 bin liraya artıracak mısınız?

BAŞKAN - Evet, şimdi sorulara cevap vermek üzere Komisyon Başkanımıza söz veriyorum.

Sayın Başkan, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyonumuza doğrudan bir soru yoktur, yalnız iki noktaya dikkat çekeceğim. Sayın Milletvekilimiz, Sayın Aliye Timisi Ersever “Devlet Denetleme Kuruluyla ilgili maddeleri geri çekmeyi düşünüyor musunuz?” diye bize sordu.

Sayın Ersever, bu yetki Komisyonumuzun uhdesinde değil, Genel Kurulun uhdesinde bir yetki. Dolayısıyla, siz Genel Kurulda çekme yönünde bir irade ortaya koyarsanız çekilir, biz de bir şey yapamayız. Dolayısıyla Genel Kurul olarak siz bir önerge verirsiniz, hazırun takdir eder.

Bu doğrudan bir soru değil de ama mücbir sebeple alakalı değişikliğin amacıyla ilgili yapılan değerlendirmelerde bazı konular gündeme getirildi. Değerli milletvekilleri, mücbir sebep mevzuatımızda vergi ödevlerinin yerine getirilememesi durumunda uygulamaya alınan bir hâl. Yeni getirilen düzenlemeyle beraber, burada mücbir sebeple alakalı ilan edildiği zaman bir ildeki bölgelere, il, ilçe, mahal veya afete maruz kalanlar itibarıyla farklılaştırmaya gidilebilecek. Dolayısıyla, burada etkilenen işletmeler, vatandaşlar doğrudan korunacakken ama orada yaşanan afetle ilgili herhangi bir etkiye maruz kalmayanların da vergi ödevlerini yerine getirmesiyle alakalı uygulamaya devam edilecektir. Aslında getirilen düzenleme budur ve Hazine ve Maliye Bakanlığına bir yetki verilmektedir.

Sayın Başkanım, Komisyonumuza doğrudan gelen sorular bunlardır. Onun haricindekiler...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Var.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) - Hangisi var?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - “Asgari ücretle nasıl geçinilecek?” diye sordu herkes.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) - Evet, değerli milletvekilleri, Komisyon raporumuzla ilgili bir husus olmadığını ifade etmek isterim. Herkes asgari ücretle alakalı değerlendirmelerini yaptı. Hükûmetimiz yaptığı değerlendirmelerde önümüzdeki dönemle alakalı yüzde 30 oranında bir artış yapılacağını açıklamıştır. Ülkemize hayırlı olsun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 16’ncı maddeleri kapsamaktadır.

Şimdi birinci bölüm üzerindeki söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı’ya ait.

Sayın Taşcı, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına, Devlet Memurları Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılması için verilen torba kanun teklifinin birinci bölümü üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sabah, güne başlarken sıcak haberdi, flaş haberdi, hemen her kanalın bülteninde ilk haberdi, gözümüz kulağımız Balıkesir’deydi. Gün içinde ara ara baktım, birkaç saat içinde soğumuş, bir facia, bir dram, sebep net olarak belirdiğinde anlayacağız ki belki aslında göz göre göre gelen bir katliam.

Kamu vicdanı soğumadan, daha olayın nedeni anlaşılamadan, ihmal varsa eğer ihmalkârlardan hesabı sorulmadan, adaletin tecellisine tanık olmadan, inanılmaz ama gerçek soğuyuvermiş hemen, eskimiş, güncelliğini kaybetmiş, birkaç saat içinde hazmedilmiş, alışılmış, sıradanlaşmış.

Peki, sair zamanda güne ve geceye damgasını vurması beklenen bu elim hadisenin yerini ne almış? Milletvekili pazarlıkları almış. 12 insanın canını kaybetmesi, buradaki bir sandalyeden etkisiz hâle gelmiş, en azından ekran nazarında getirilmiş. Akıl almaz bir gayriinsanileşme süreci, hortum gibi hepimiz içine çekiliyoruz ama direnmeliyiz. Bu sebeple, her şeyden önce ve konuşacağımız diğer bütün her şeyden yüksek bir tonda başımız sağ olsun.

Balıkesir’de yaşanan faciada feci şekilde can veren her bir vatandaşımıza Allah’tan rahmet, yaralananlara acil şifa ve ailelerine, yakınlarına sabır diliyorum. Gözümüzü faciaya açtığımız sabah saatlerinde düşündüm, ahiretimiz pahasına kastettiğimiz bu cennet vatanda acaba kaç kara güne bugünkü gibi açtık biz gözlerimizi. Kaza ve kadere inanmak imandandır, eyvallah ama kaçınılmaz iş kazası nedir mesela? 1983, kaçınılmaz iş kazası diye kayda geçirilen Armutçuk maden faciasında 103 insanımız can verdi. 1992’de Kozlu’da, toprağın 7 kat altının bir fâni zaman cehennemi gibi cayır cayır yandığı Kozlu’da 263 insanımız; 2 madencimizin naaşından kalanlara tam beş yıl sonra ulaşılabilirdi orada. 1993, Ümraniye’deki çöplükte biriken metan gazı patladı; bilinen 39 insanımız can verdi, 12 insanımıza ne oldu -biliniyor ama- bilinmiyor. 2004, ulaştırma tarihimizin en kanlı açılışı, Pamukova’da hızlandırılmış tren raydan çıktı, 41 canımız gitti. Aynı yıl Konya, çürük temel üzerine kalitesiz betonla ve bir kısmı kaçak olarak 12 kat inşa edilen Zümrüt Apartmanı bir kâğıt kule gibi olduğu yere çöktü, 92 insanımızın canına kıyıldı. 2008, Zeytinburnu’nda bir iş hanında bulunan havai fişek atölyesi -ki bu cümle bile tek başına garabet aslında- patladı, 23 canımıza mal oldu. Yine 2008, Tuzla’da ne oldu, hatırlıyor musunuz? Bir petrol tankerinin kurtarma filikası iniş tesisinde kum torbası yerine insan kullandı, 19 işçiden 3’ü öldü, 16’sı yaralandı. 2010 Karadon maden faciası, 30 canımız; 2010 Odaköy maden faciası, 10 canımız; 2012 Afyonkarahisar’da TSK’ye ait mühimmat deposundaki patlama, 25 şehidimiz; 2014 Soma maden faciası, 301 canımız; 2014 Ermenek maden faciası, 18 canımız; 2016 Şirvan maden faciası, 16 canımız; 2016 yine, maden değil bu defa ancak bir yenisi olduğunda aslında ne kadar çok tekrarlandığını hatırladığımız ve sonrasında yeniden çabucak unuttuğumuz helikopter kazalarından biri, Tohumluk Yaylası’na düşen Sikorsky’de 1 tuğgeneralimiz ve beraberindeki askerler ve aileleri hayatlarını kaybetti; 2018 acılı ailelerin sanıklardan daha hızlı yargılandığı Çorlu tren kazası, travması hâlâ çok taze; 25 canımız parçalandı; 2022 Amasra maden faciası, 42 canımız; 2023 Elmadağ Makine ve Kimya Endüstrisine ait fabrikadaki patlama, 5 canımız; 2024, 9 canımızın gittiği İliç maden faciası. Aslında bunlar gibi daha yüzlerce iş kazası, iş cinayeti, ulaşım kazası, ulaşım cinayeti, afet görünümlü katliam. Bütün bunların kopyalayışı gibi aynı araçlarla, aynı nedenlerle, aynı şekilde tekrarlanabilmesinin yakın tarihimizin bizim tekerrür edilen acılar, vahşetler, dehşetler, dramlar toplamına dönüşmesinin bir sebebi var; bizim canımız çok ucuzladı çünkü bu ülkede, bizim canımıza kast çok maliyetsiz, bizim hakkımız hukukumuzda kast da keza öyle. Ülkemizde çok uzun zamandır bedeli ödenen tek tavır, herhangi bir şeyin dosdoğru yapılır olması hâline geldi. Bu ülkede herhangi bir fenalığın, yanlışlığın sorumlusu olup da hesabını veren kalmadı; istifa eden, görevden alınan, özür dileyen kalmadı; utanan kalmadı, mahcup olan kalmadı.

Hakkını helal etsin, zamanında çok eleştirmiştik, ben bunca olay saydım, bir tek Ermenek faciasından sonra dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız’ın “Bu benim ve Bakanlığımın mahcubiyetidir.” dediğini hatırlıyorum. “Bunlar afetlerden değil, kusurlardan oldu.”yu ben en son orada duydum bu ülkede, bir daha yok; sonrası ya “fitrat” ya “aldatılma” ya “Rabb’im affetsin.” Yalanla yanlışla elde edilen her şey kâr kalmaya başladı yapanların yanına. Kişileri, kurumları, sistemi, en iyisini geçtim, daha iyisini yapmaya teşvik edecek ya da zorlayacak bir mekanizmamız kalmadı.

Peki, “Bütün bunların bugün görüştüğümüz, konuştuğumuz kanun teklifiyle ne ilgisi var?” diye soruyorsanız çok ilgisi var aslında, tam da bunlardan, bu hâlin yerleşik hâle gelmesinden dolayı aslında bu teklifi görüşüyoruz biz bugün. Bir işi ki... Kanun, buradaki iş, hepimizi bağlayan, hepimizin uymak zorunda olduğu, hakkımızı korumak üzere yürürlüğe sokulan kanunlar, örneklerini sıraladığım bir işi layığına, gereği gibi yapmama silsilesinin, özensizliğin, ciddiyetsizliğin bir ayağı da kanun yapım süreci hâline geldiği için, bu torba teklifin yarısı Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği maddelerin yeniden ve bir kere daha, bir kısmı da yeniden iptal edilmeye namzet biçiminde düzenlenmesinden oluşuyor. Kamu düzeni, bütün boyutları çalışmış kanunlar yerine anlık ihtiyacı karşılayan veya arzulanan fiili durumu oluşturmaya dönük Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle oluşturulmaya çalışılıyor. İptal edileceği çok iyi bilinerek ama zerre umursanmayarak ısrarla çıkıyor o kararnameler. Anayasa Mahkemesine götürülecek de görüşülecek de karara bağlanacak da nereden baksanız üç, dört yıl... Bu sürede o kararnameyle niyet edilen neyse bütün taşları döşeniyor, birimse kuruluşturuyor, kadroya atanıyor ve Anayasa Mahkemesinin iptalinin anlamını kaybedeceği şekilde zaten uygulanıyor, zaten harcaması yapılmış, “zaten”lerden oluşan bir fiili durumun dayatılma metnine dönüşüyor bu kanun teklifleri. Sistem aslında kendini var eden yöntemle oluşturuyor kurum ve kurallarını da artık. Usul esasa mukaddemse Genel Kurula getirilme şeklini kabul edilemez buluyoruz biz bu teklifin, varlığımıza saygısızlık kabul ediyoruz.

Birinci bölümle ilgili de özel olarak ifade etmek gerekirse, evet, Devlet Memurları Kanunu günün koşul ve ihtiyaçlarının gerisinde, kadro şartlarından başta mülakat olmak üzere liyakat esaslı terfilere kadar, proje bazlı istihdamdan uzaktan çalışma benzeri düzenlemelere kadar birçok güncellemeye muhtaç. Geçinebilmenin mucizevi olduğu bu ekonomik koşullarda gelir adaletinin tesisi, evet, düzenlenmeli ama nasıl? Hepsini eşitlik ilkesi uyarınca. Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki sözleşmeli personeli kamunun diğer alanlarındaki emsallerinden ayrıcalıklı, avantajlı hâle getiren düzenlemelere biz, burada, nasıl destek verebiliriz? Kamuya tekrar dönüşü sağlanan personelin dernek ve vakıflarda görevlendirilmesine -ki bizim için olağan şüpheli bir işlem- nasıl destek verebiliriz? Devlet Denetleme Kurulunun bir ceza sopasına dönüştürülmesine nasıl destek verebiliriz? Asla vermeyeceğiz.

Son olarak SGK Kanunu’nda yer alan süreli maddelerin de buraya aktarımından bahsediliyor. Eğer bu olarsa SGK Kanunu Komisyonunda görüşülürken verdiğimiz bir önerge vardı, 4/A, 4/B emekliliklerinde 2025 yılında emekli olacaklar 2024 yılında emekli olanlara nazaran yüzde 30’luk bir hak kaybına uğrayacak. Dolayısıyla zaten SGK’nin konusu, öyle bir düzenleme olarsa, o zaman Komisyonunda reddettiğiniz önergemizi burada gündeme alın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Taşcı, lütfen tamamlayın.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - ...bir madde ihdası daha yapalım; vatandaşlarımızı, emekli olacak vatandaşlarımızı önümüzdeki yıl bile göre mağdur etmeyelim diyorum.

Karşı olduklarımızı söyledim. Neden tarafız peki biz? Tarafımız da -dalga geçer gibi, az önce-bugün maaşlarının artırılmış hâliyle bile hâlâ açlık sınırına mahkûm edilen, oradan kurtulamayan asgari ücretle çalışanlar ve -az önce gerekçesini de söyledim- haksızlığa uğrayan emeklilerimiz, onlarla ilgili düzenlemelerin yeniden gözden geçirilmesini talep ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Taşcı, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı’ya ait.

Sayın Kaşıkçı, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) - Sayın Başkan değerli milletvekilleri; bugün yüce Meclisimizde görüşülmekte olan kanun teklifinin içerisinde özellikle deprem bölgelerini çok yakından ilgilendiren bir düzenleme var, daha çok bu düzenlemeyle ilgili olarak Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Düzenlemeye geçmeden önce bir iki husus var, onları sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Hatay, tüm deprem bölgeleri içerisinde en fazla yıkımın olduğu, en fazla can kaybının olduğu bir şehir. Bu şehir, bugünlerde devletimizin imkân ve kabiliyeti, vatandaşlarımızın da çalışkanlığıyla ayağa kalkmaya çalışıyor. Dolayısıyla, şehrin ayağa kalktığını siz değerli milletvekillerimize ve Türk milletine daha rahat gösterebilmek için elbette ki olmazsa olmazlarımızdan biri de üniversitelerimizin faaliyetlerinin akıcı bir şekilde devam etmesi. Bu manada Hatay'da iki üniversitemiz var; Mustafa Kemal Üniversitesi ve İskenderun Teknik Üniversitesi. Her iki üniversite de depremde çok büyük yara aldı; üniversitelerde akademisyenlerimizden çalışanlarımıza kadar çok sayıda da vatandaşımızı kaybettik.

Depremi ilk anından itibaren her iki üniversitemizi de bir an olsun bırakmayan çok kıymetli bilim insanlarımıza, üniversite çalışanlarımıza huzurlarınızda teşekkür ediyorum ancak takdir edersiniz deprem bölgesinde akademik çalışmalara devam etmek gerçekten çok zor. Bu manada -geliştirme ödeneği var değerli milletvekilleri- geliştirme ödeneği, üniversitelerin içinde bulunduğu şehirlerin sosyoekonomik yönden durumuna göre azaltılıp artırılabilir. Deprem öncesi dahi Hatay'da, özellikle Mustafa Kemal Üniversitesinde akademisyenlere verilen geliştirme ödeneği tüm bölge illeri içerisinde en düşüktü, depremde sonra bu oran hiç değişmedi. Dolayısıyla, biz, her iki üniversitemizin de eğitim faaliyetlerine daha yoğun bir şekilde devam edebilmesi, şehrimizin de ayağa daha hızlı kalkabilmesi için her iki üniversitemizdeki akademisyenlerimizin depremi de düşünerek geliştirme ödeneği oranlarının artırılması gerektiğini düşünüyoruz.

Yine maddeye geçmeden önce bir diğer husus da -ben inşaat mühendisiyim dolayısıyla mesleğimi bilen arkadaşlar da sosyal medyadan çok sayıda mesaj gönderiyorlar- mühendislik. Gerçekten şu an özellikle kamuda çalışan arkadaşlarımız çok zor durumdalar.

Mühendisler Türkiye'nin kalkınma gücüdür, devletimizin güzide kurumlarında ülkemizin kalkınması için çaba gösteren mühendis, mimar, şehir ve bölge plancısı ile teknik kadrolarda çalışan çok sayıda insanımız bulunmaktadır. Bu kardeşlerimiz coşkun akan nehirleri dizginleyip suya imza atıyorlar, yer altından kara elması, petrolü ve doğal gazı çıkartıyorlar; viyadükler, köprüler, akıllı şehirler, tüneller, enerji santralleri yapıyorlar, milyonluk hatta milyarlık projeleri bizler bu arkadaşlara emanet ediyoruz ancak kamu mühendisleri ve teknik elemanların özlük hakları yıllar içinde dengi sayılan meslek gruplarının çok gerisinde kalmıştır. Ayrıca, aylıkları sorumluluğu altında çalışan personelin çok altında kaldığı için iş barışı bozulmuş ve mesleki itibarı sarsılmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak mühendislik meslek kanunu çıkarılarak mesleki gelişimin teşvik edilmesi, bilgi ve tecrübenin ödüllendirilmesi, kamu mühendisi maaşının yakın geçmişe kadar mühendisle aynı maaşı alan dengi meslekler seviyesine çıkarılması, tüm kazanımların emekliliğine de yansıtılması görüşündeyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun meri 15'inci maddesinde düzenlenmiş olan ve mücbir sebep sayılan hâllerin belirlenmesi sırasında esas alınan kriterlere ek olarak farklı birtakım kriterlerin de belirlenmesini düzenleyen ve genel manada yetki maddesi olarak bu düzenlemenin ihtiyaçtan doğan bir durum olduğunu kabul ediyor ve bahse konu yetki düzenlemesini desteklediğimizi belirtmek istiyorum.

Görüşlerimi, bu maddeyi ihdas eden kanunla değiştirilen 15'inci madde hükmü çerçevesinde, asrın felaketi olarak değerlendirilen bölgelerde uygulanan ve 30/11/2024 tarihi itibarıyla sona eren mücbir sebep hâlinin 01/12/2024 tarihinden geçerli olmak üzere her defasında altı ayı geçmeyen süreler hâlinde bir yıla kadar uzatmaya yetki veren geçici 36'ncı madde açısından belirtmek istiyorum. Deprem bölgesi tamamen hazır olmadan mücbir sebep hâlinin sonlandırılması, bir yandan vergi verenler ile mali idare arasında köprü görevi gören mali müşavirler ve yeminli mali müşavirleri diğer yandan da mükellefleri telafisi güç durumlara düşüreceği bilinmelidir. Depremden etkilenen bölgeler hâlen yıkık dökük vaziyette olduğu gibi, vergilendirmenin muhatabı olan tüm kesimlerde psikolojik, sosyolojik ve ekonomik çöküntüler de devam etmektedir. Mevcut tahribatın giderilmesi aşamasında devletimizin imkânları seferber edilirken özel sektörün de üzerine düşen katkısını teminen kademeli geçişe olan ihtiyaç tartışmasızdır. Mevcut teklifin yasalaşması ve bu düzenlemeden hareket ederek sürenin uzatılmasında mükellefleri kategorize hâlde ayırtırmak ve belirlemeleri bu ekseninde uygulamak depremin etkisi ve yükünü daha da ağırlaştıracaktır. Mücbir sebep hâli süresinin uzatılmasının reel ekonomide birtakım olumsuz etkiler yarattığı tartışmasızdır ancak getireceği faydaların, oluşturduğu maliyetlerle mukayese edilmeyecek kadar yüksek olduğu da bir diğer gerçektir. Depremin büyüklüğü ve doğurduğu tahribat dünya genelinde “asrın felaketi” olarak adlandırılmıştır. Bu hâlde, mükelleflerin belirlenen kriterlerin bir veya birkaçıyla kategorize edilmesi varılmak istenen amaca hizmet etmeyecektir. Örneğin kanuni merkezi İskenderun’da olmasına rağmen vergilendirilecek gelir unsurlarının kahir ekseriyetini Kırıkhan veya Hassa bölgesinden elde eden bir mükellefte bölgesel kriteri esas almak veya organize sanayi bölgesi, teknoloji geliştirme bölgesi veya serbest bölgede faaliyet göstermesine rağmen henüz yatırım harcamalarını tam bitiremeyen bir mükellefte çalışma bölgesi kriterini uygulamak veya aktif toplamı belirli bir büyüklükte olmasına rağmen finansal sıkıntılar içerisinde bulunan ya da bu aktif büyüklüğünü bankalardan alınan kredilerle sağlayan mükellefleri aktif büyüklük kriterleriyle sınıflandırmak veya ciroları çok yüksek olmasına rağmen cüzi kârlarla çalışan bir demir çelik işletmesinde ciro miktarını nazara almak veya istihdam sorununun çözümünde kamu yararını gözeterek fazla sayıda işçi çalıştıran işletmelerde çalışan sayısından hareketle mücbir sebep hâlinin dışına çıkmak hem mükellefleri cezalandırmak hem de adil olmayan bir uygulamanın ötesinde haksız rekabetin oluşmasına meydan verecektir. Bu nedenle, temel beklentimiz, hiçbir kritere bağlı olmadan ve ayırtırmadan, genel manada 30/11/2024 tarihinde sona eren mücbir sebep hâli uygulamasının 1/12/2024 tarihinden geçerli olmak üzere, bir defaya mahsus ve son olacak şekilde 31/5/2025 tarihine kadar uzatılmasıdır. Bu uzatmada karışıklığın önüne geçilmesi için de ayrıca bir tasnif yapılmalıdır. Bu tasnifte de önerimiz, 2022 ile 2023 yılları için son tarihin 31/5/2025, 2024 yılı için son tarihin 30/9/2025 ve 2025 yılı için son tarihin de 31/12/2025 olması doğru olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir diğer önemli husus da amme alacaklarının tahsilidir. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’un hâlâ yürürlükte bulunan ve vadesi geçmiş borçların tecil ve taksitlendirilmesini düzenleyen 48'inci maddesini de mücbir sebep hâli uygulamasından ayırtırmak mümkün değildir. Bahse konu madde, vadesi geçmiş borçların yapılandırılmasını düzenleyen ana maddedir. Bu maddenin verdiği yetkiye istinaden de Tahsilat Genel Tebliği yayımlanmıştır. Bahse konu madde ve genel tebliğde mücbir sebep hâlinin uygulandığı bölgelerde mükelleflerin vadesi geçmiş vergi borçlarının, talep edilmesi durumunda faizsiz olarak yirmi dört ay eşit taksitlere bölüneceği düzenlemesi mevcuttur. Uygulamada tecil talebinin kabulünde mali idareye şartları belirleme, taksit sayılarını düzenleme, gerektiğinde tecil talebini kabul etmeme ve icrai işlemlere devam edebilme, çok zor duruma düşürüldüğünün ispatını isteme, borcun bir kısmını ödetme ve borç karşısında teminat talep etme hakları da verilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın Sayın Kaşıkçı.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) - Yani bir diğer ifadeyle, mücbir sebepten mütevellit tescil işlemlerinde defterdarlıklar birçok subjektif yetkilerle donatılmış durumdadır. Biz, kısaca, bu durumla ilgili de şunu önermekteyiz: Doğması muhtemel ihtilafları önlemek, mükelleflerin maddi yaralarını sarmak ve her türlü ödeme kolaylıklarını da uygulamaya sokmak için yeniden yayımlanacak Tahsilat Genel Tebliği ile mükelleflerin müracaatı hâlinde idarece hiçbir kural ve şartlar belirlenmeden ve borç karşılığı rasyolar ve teminat istenilmeden Haziran 2025 tarihinden başlamak üzere ikişer aylık taksitler hâlinde ödenmek üzere faizsiz şekilde tecil ve taksitlendirmenin yapılması yönünde takdir ve değerlendirme yetkilerini de ortadan kaldıran düzenlemenin acilen yürürlüğe konularak mükelleflere finansal planlamayı yapma imkânı oluşturulmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaşıkçı teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Ali Bozan'a ait.

Sayın Bozan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ALİ BOZAN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, elimde bir sürü evrakla geldim, merak edilir belki. Bu evraklar bu 30 maddelik kanun teklifiyle ilgili. “Evet” ya da “hayır” oyu kullanacak olan her milletvekilinin asgari okuması gereken evraklar, Anayasa Mahkemesi kararları bunlar, 8 tane Anayasa Mahkemesi kararı var.

Değerli arkadaşlar, AKP'nin yirmi iki yıllık iktidarında 1982 Anayasası yani “darbe anayasası” dediğimiz Anayasa'nın dörtte 3'ü değiştirildi. Bu nedenle, bu Anayasa'nın adını çok doğru bir şekilde koymak gerekiyor. Bu Anayasa'nın adı 1982 Anayasası değil bu Anayasa'nın adı “AKP anayasası” ama geldiğimiz aşamada AKP, kendi yaptığı, dörtte 3'ünü değiştirdiği Anayasa'ya dahi uymuyor. Bu Anayasa'yı dahi ihlal ediyor ve bunu yaparken de canlı yayında yapıyor, milyonların gözü önünde yapıyor, halkın gözünün içine baka baka bunu yapıyor. Şimdi, nasıl yaptığını söyleyelim: Elimizde 30 maddelik bir kanun teklifi var ve bu kanun teklifinin neredeyse yarısı Anayasa Mahkemesi tarafından verilen iptal kararları üzerine getirilen yasal düzenlemeler, büyük bir çoğunluğa da iptal edilen Cumhurbaşkanlığı kararnameleri. Şimdi, öncelikle bu Cumhurbaşkanlığı kararnamesi meselesini çok yaygın bir şekilde tartışmamız gerektiğini düşünüyorum. Hangi konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi düzenlenebileceği Anayasa'nın 104'üncü maddesinde çok detaylı bir şekilde yazılmış. Anayasa'nın 104'üncü maddesi diyor ki: “Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez.” Yine, diyor ki: “Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.” Peki, Anayasa'nın 104'üncü maddesi ne zaman değiştirilmiş? Kim değiştirmiş? 2017 yılında AKP değiştirmiş, Cumhurbaşkanı Erdoğan değiştirmiş. 2017 yılında Anayasa'yı değiştirmiş ve hemen başlamış Anayasa'yı ihlal etmeye. Kim başlamış? AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan. Bunu ben söylemiyorum, bunu çoğunluğunu AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın atadığı Anayasa Mahkemesi üyeleri söylüyor. Ve bu ihlaller öyle bir yapılıyor ki bile isteye yapılıyor. O Cumhurbaşkanlığı kararnameleri çıkarıldığında Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edileceği biliniyor, o yüzden bile isteye yapılıyor diyorum. Bu arada ne mi oluyor? Cumhurbaşkanlığı kararnameleri Meclise gelmiyor, komisyonlara gelmiyor, tartışılmıyor, konuşulmuyor; kamuoyunda da çok fazla gündeme gelmiyor, sessiz sedasız yürürlüğe giriyor ve Anayasa Mahkemesi iptal edinceye kadar yürürlükte kalıyor.

Şimdi teker teker anlatayım, bakın, teklifin 10'uncu ve 11'inci maddesi; bu maddeye konu Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle ilgili 2021 yılında Anayasa Mahkemesine başvuru yapılmış, 2024 yılında Anayasa Mahkemesi iptal etmiş yani üç yıl Anayasa'ya aykırı bir şekilde Cumhurbaşkanlığı kararnamesi yürürlükte kalmış.

Yine, teklifin 21, 23, 26'ncı maddeleriyle ilgili dayanak olan Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle ilgili 2018 yılında Anayasa Mahkemesine başvuru yapılmış, 2023 yılında iptal kararı verilmiş. Tam beş yıl boyunca açıkça Anayasa'ya aykırı bir şekilde Cumhurbaşkanlığı kararnamesi yürürlükte kalmış. 5'inci ve 6'ncı maddeyle ilgili iki yıl yürürlükte kalmış. Yine, 19'uncu maddeyle ilgili iki yıl Anayasa'ya aykırı şekilde yürürlükte kalmış. Yine, 17'nci maddeyle ilgili üç yıl, 13'üncü maddeyle ilgili beş yıl, bu şekilde devam ediyor. Şimdi, bizim "Anayasa'yı takmıyorlar, Anayasa'yı tanımıyorlar, bile isteye yapıyorlar." dememizin sebebi tam da bu. Bunu ben söylemiyorum, Anayasa Mahkemesi söylüyor, Anayasa Mahkemesi kararları söylüyor. Bu arada ne oluyor? Atı alan Üsküdar'ı geçiyor ama AKP'ye Üsküdar yetmiyor. Bu defa, Anayasa'ya aykırı bulunan düzenlemeleri Meclise getiriyor, diyor ki: "Ben yaparım, olur." Meclise getirdiğinde de Anayasa Mahkemesinden iptal edileceğini biliyor ama diyor ki: "İki yıl, üç yıl daha yürürlükte kalsın. Anayasa Mahkemesi iki yıl, üç yıl sonra iptal kararı verirse o zamana kadar Allah büyüktür."

Şimdi, değerli arkadaşlar -samimiyetle soruyorum- birazdan maddelerle ilgili görüşmelere başlayacağız ve az önce dedim ki: "8 tane Anayasa Mahkemesi kararı var." Bu kanun teklifine "evet" diyecek olan iktidar vekillerine soruyorum, gerçekten, bu sorunun cevabını merak ediyorum: Kaç kişi bu Anayasa Mahkemesi kararlarını okudu? Bu Anayasa Mahkemesi kararlarını okumadan bu kanun teklifine "evet" de denmez, "hayır" da denmez. İnsan bir merak eder, ya, bu Anayasa Mahkemesi bu kararnameleri niye iptal etmiş? Hele bir bakayım, gerekçesine bakayım, belki oyum değişir, belki düşüncem değişir ama maalesef, halkımızın sofrasındaki ekmeği, çocukların geleceğini etkileyecek, onlarca yıl yürürlükte kalacak olan kanun teklifleriyle ilgili hiçbir şekilde araştırma yapılmadan, okunmadan sarayın talimatıyla "evet" oyları kullanılıyor ve kanunlar çıkarılıyor.

Şimdi, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin adını bence net, çok doğru bir şekilde ortaya koymak gerekiyor. Bizim belediyelerimize kayyum atandı. Bizim belediyelerimize kayyum atandığında biz "Mesele sadece DEM PARTİ'li belediyeler değil, HDP'li belediyeler değil, mesele sadece gasbedilen Kürt'ün iradesi değil." dedik. Dedik ki: "Eğer bugün bu kayyum uygulamalarına hep birlikte karşı çıkmazsak, bir gün gelecek, kayyum uygulamaları yaşamın her alanında karşımıza çıkacak." Ve maalesef, geldiğimiz aşamada biz haklı çıktık. Artık kayyum 674 sayılı KHK'yle yapılan bir düzenleme olmaktan çıktı, kayyum bu ülkede artık bir rejim hâline geldi. Üzülerek ifade ediyorum: Bu ülkede rejimin adı kayyumdur. İşte, uygulaması nedir, sebebi nedir? Uygulaması Cumhurbaşkanlığı kararnameleridir. Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle Meclisin iradesi yok sayılıyor, halkın iradesi yok sayılıyor; işte tam da bu nedenle Cumhurbaşkanlığı kararnamesi düzenlemeleriyle Meclisin yani halkın iradesine kayyum atanıyor. Biz bugüne kadar Meclisin iradesinin yok sayılmasına, halkın iradesinin baypas edilmesine itiraz ettik ve bugünden sonra da itiraz etmeye devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, bütçe görüşmeleri esnasında imam-cemaat meselesinden bahsetmiştim ve "Ülkeyi yöneten AKP ve Erdoğan bu şekilde hukuk tanımaz, Anayasa tanımaz olunca bakın AKP hâkimleri neler yapıyor?" demiştim ve kimi örnekler vermiştim.

Fotoğrafta Nazım Daştan ve Cihan Bilgin; her 2 arkadaşımız gazeteciydi, Rojava'da hakikati arıyorlardı. Rojava'da yaşanan gerçekleri dünya kamuoyuyla paylaşmak için oradaydılar, gazetecilik yaptıkları için öldürüldüler, katledildiler; bugünkü önergemizin konusuydu, talep ettik, araştırılmalı dedik, "Yok." dediniz.

Şimdi, tam buradan bir hukuk fiyaskosuna geleceğim. Hukuk fiyaskosu nedir? Elimde gördüğünüz Nazım ve Cihan arkadaşlarımıza ait bu fotoğrafların taşınması tutuklanma gerekçesi olabilir mi? Nazım ve Cihan katledildikten sonra bu ülkede on binlerce kişi sokağa çıktı, Nazım ve Cihan'ın fotoğraflarını taşıdılar ama İstanbul'da bir mahkeme Nazım ve Cihan'ın fotoğrafını taşımayı tutuklama gerekçesi yaptı.

Size mahkeme kararından okuyorum, olduğu gibi okuyorum, İstanbul 3. Sulh Ceza Hâkimliği diyor ki: "Silahlı terör örgütü üyesi suçundan aranma kaydı bulunan Nazım Daştan ve Cihan Bilgin isimli şahısların resimleri bulunan dövizleri taşıdıkları tespit edildiği..." Evet, işte hukuk fiyaskosu. İşte, eğer bugün İstanbul'da 3. Sulh Ceza Hâkimi bu kararı veriyorsa bunun sebebi sizsiniz, bunun sebebi AKP'dir, bunun sebebi saraydır. Eğer sarayda açıkça Anayasa'ya aykırı bir şekilde Cumhurbaşkanlığı kararnameleri düzenlenirse işte, İstanbul'daki hâkim de bunu mesaj olarak kabul ediyor, diyor ki: "Ben de o zaman keyfi bir şekilde tutuklama kararı verebilirim."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bozan, lütfen tamamlayın.

ALİ BOZAN (Devamla) - Son olarak şunu ifade edeyim, kayıtlara girsin: Sizin bugünkü bu Anayasa tanımaz, bu hukuk tanımaz tavrınız bir gün gelecek ayaklarınıza dolanacak, bir gün gelecek "hukuk" diyeceksiniz, "adalet" diyeceksiniz, "Anayasa" diyeceksiniz ama sizi dinleyen kimse olmayacak diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bozan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Cavit Arı'ya ait.

Sayın Arı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

AKP iktidarı bir kanun teklifi getirir ama getirdiği kanun teklifini kendisi takip etmez. Değerli arkadaşlar, takip etmeyeceğiniz kanun teklifini niye getirirsiniz? Bakın, sıralarınız boş ve biz bu sıralara, bu kanunun yanlışlığını anlatmak durumundayız ama maalesef ki dinleyen yok çünkü sıralarda kimse yok. Takip etmediğiniz kanunu buraya getiriyorsunuz ama sonuçta oylamaya geldi mi bu salonlar dolar ve vatandaşın aleyhine kanunlar burada geçer. Vatandaşa aslen sizi şikâyet ediyorum. Vatandaş aleyhine kanun teklifi çıkarmayı gerçekten hüner sayıyorsunuz, bu anlamda da çok başarılısınız. Ancak, bakın, tüm vatandaşlarımızın, emekçilerimizin gözü kulağı bugün asgari ücretteydi ve asgari ücretliler insanca yaşayabileceği, hak ettiği bir asgari ücreti beklerken yine, AKP olarak emekçinin ezilmesine, daha fazla mağdur olmasına yol açacak şekilde 22.104 TL'lik bir asgari ücret açıklandı. Bu yıl içinde yani 2024 yılı içerisinde asgari ücret 17.002 TL'ydi ve 17.002 TL yürürlüğe girdikten bu tarafa zaten değer kaybetmişti ve alım gücü 10.600 TL'ye gerilemişti. Ve yine 17.002 TL'yi o günkü koşullarda alım gücüne göre kıyaslarsak bugün en az 26.500 TL olması gerekirken, siz 22.104 TL açıklayabildiniz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak gündür asgari ücretin en az 30 bin TL olması gerektiğini "En az 30, altında yokuz." diye sloganlaştırmıştık ve bakın, 1 ile 10 işçi arasında işçi çalıştıran iş yerlerine, küçük esnafa en az 4 bin, 10-50 işçi arası en az 3 bin ve 100 işçiye kadar da en az 1.500 TL devlet desteğiyle asgari ücretin en az 30 bin TL olması gerektiği değerlendirmelerini son seçimde Cumhuriyet Halk Partisini 1'inci parti yapan Sayın Genel Başkanımız halkımızla paylaşmıştı. Ancak siz bizim bu gerçekçi önerilerimizi değil, patronların önerisini dikkate aldınız ve asgari ücretlinin daha fazla ezilmesine yol açtınız.

Değerli arkadaşlar, AKP iktidarının bu Mecliste kaliteli bir yasama yapamadığını sıkça görüyoruz. Her defasında uyarıyoruz, “Getirdiğiniz kanun tekliflerini dikkatli getirin, özenli getirin, çalışarak getirin, halkın yararına getirin.” diyoruz. Maalesef ki her seferinde yalan yanlış getirdiğiniz öneriler bizim tüm ikazlarımıza rağmen buradan geçer ama gün gelir Anayasa Mahkemesinden döner. İşte, bugün görüşülen kanun teklifinin de neredeyse yarısı Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen düzenlemelerle dolu. Tekrar söylüyorum, dersinize çalışın, vatandaş lehine olan düzenlemeler getirin, usulüne uygun olsun, Anayasa’ya uygun olsun, öyle geçsin bu kararlar, her seferinde Anayasa Mahkemesinden dönen ya da uygulamada görülen yanlışlıklar üzerine görülen düzenlemeleri yapmak zorunda kalmayın.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz hafta bütçe görüşmeleri yapıldı ve bu bütçe görüşmeleri sırasında Adalet ve Kalkınma Partili Antalya milletvekili bir arkadaşımız maalesef ki gerçeklere uygun olmayan açıklamalar yaptı. Bir Antalya Milletvekili olarak kendisiyle şahsi anlamda diyaloga girip bunlara cevap vermek istemezdim ancak söylemiş olduğu konuların aslında kendi iktidarının başarısızlığı, beceriksizliği olduğunu kabul etmesi ve yine birçok konuya da Antalya milletvekili olarak aslında kendisinin sahip çıkması gerekirken gelip burada eleştiri yapmış olması nedeniyle birkaç hususa cevap vermek istiyorum. Bunlardan bir tanesi: Sayın vekil arkadaşımız diyor ki: “Büyükşehir belediyesinin yapması gereken Serik ve Kemer-Çamyuva Atıksu Arıtma Tesislerini hizmete açtık.” Kendisini kutluyorum yani bir olayı bu kadar nasıl çarpıtmış ben de şaşıyorum. Bakın, Kemer, Serik ve Kemer-Çamyuva Atıksu Arıtma Tesislerini Turizm Bakanlığı ile Antalya Büyükşehir Belediyesi imzaladıkları protokolle ortak yaptı ve sonuçta Antalya Büyükşehir Belediyesi bu arıtma tesislerinin gelirlerini Serik’te yirmi yıl süreyle, Çamyuva’da yirmi yedi yıl süreyle garanti ödemesiyle Turizm Bakanlığına veriyor arkadaşlar. Şimdi, ben değerli arkadaşlara, milletvekili arkadaşlara söylüyorum: Siz bir ilin milletvekili olarak Antalya’nın turizme, genel bütçeye olan katkısını düşünerek “Ya Sayın Bakan, niye bu parayı istiyorsunuz?” diyeceğinize “Efendim, burayı biz yaptık.” diye açıklama yapma hatasına düştünüz maalesef. Öyle ki Antalya Büyükşehir Belediyesi, üstelik de bunu garanti etmiş vaziyette; muhatabından, kullanıcısından parayı alamasa dahi ödemek zorunda. Yani kısacası “Biz yaptık.” dediğiniz o iki tesisin parasını Antalya Büyükşehir Belediyesi kendi kasasından veriyor.

Yine “32 tane köprülü kavşak ve alt geçit yaptık.” dedi. Ben Antalya’da yaşıyorum, 32 tane sayamadım. Hadi diyelim ki var ama bunları da Bakanlık yaptı çoğunlukla, hemen hemen hepsini. Ama dönemin Belediye Başkanı gidip etrafına tabela koyduğu için sanki belediye yapmış gibi algı çıktı. Ben tekrar söylüyorum: Bakın, Antalya’nın ihtiyacı olan alt geçitlerin, üst geçitlerin Bakanlık, özellikle de Uncalı-Duraliler-Akdeniz Sanayi Sitesi-Bahtılı hattı çevre yolunun Karayolları tarafından yapılması gerekiyor ama yıllardır söylüyoruz, yapılamadı, yapamadınız. Ve yıllardır söylüyoruz: “Siz yapamayacaksanız Antalya Büyükşehir Belediyesine yetkiyi devredin, biz yapalım.” dedik, onu da yapmadınız. Bugün o hat tıkanmış vaziyette sizin yüzünüzden.

Yine “47 kilometre raylı sistem yaptık.” denilmiş. Değerli arkadaşlar, 11 kilometre yapıldı, o da yanlış bir hattı, ödendi. 19,1 kilometrelik 2’nci etap raylı sistemin parasını Bakanlık olarak üstlendiniz, yapıldı, bitti; Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek seçildikten sonra 380 milyon olarak son kuruşuna kadar parasını ödedi. “Biz yaptık.” dediniz, parasını ise bize ödettiniz değerli arkadaşlar.

Bakın, öyle bir proje var ki adı: “Konyaaltı Sahil Projesi” Ya, şöyle söyleyeyim: Bakın, inanın, bu Konyaaltı Projesi’nin bütün yükümlülüğü, işletmenin bütün yükümlülüğü Antalya Büyükşehir Belediyesine kalmış. Temizlik, güvenlik, bakım, peyzaj ve bu işlere ilişkin giderler; elektrik, su, abonelik, malzeme, personel vesaire giderleri tamamıyla Büyükşehir Belediyesine yükleyen bir sözleşme yapmışsınız. Bakın, önceki dönemde, AKP’li Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı döneminde öyle bir sözleşme yapmışsınız ki bütün yükler Büyükşehirin üstünde kalmış; (8+10+10) yirmi sekiz yıl gelirini, Antalya’nın kaynaklarını ise şirket tıkr tıkr cebine atıyor, yirmi sekiz yıl ama bütün giderler Antalya Büyükşehir Belediyesinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Arı, lütfen tamamlayın.

CAVİT ARI (Devamla) - Bunun karşılığında Antalya Büyükşehir Belediyesinin kasasından ne çıktı dersenez bugünün parasıyla 2 milyar çıktı, 2 milyar! Siz 2 milyarı Belediyeden ödettirin, gelirini ise şirkete aktarın. Bu yetmezmiş gibi günlük bütün sorumlulukları yani saydığım hususları Antalya Büyükşehir Belediyesi ödemeye devam ediyor.

Bakın, bir Boğaçayı Projesi yapıldı. Antalya’nın en önemli çayında güzergâh maalesef ki sorunlu hâle getirildi, deniz kıyısı ciddi bir anlamda zarar gördü ve bugün, orası bataklık hâline dönüşme durumunda. Maliyeti ne? 1 milyar 200 milyon. Yaptığınız yalan yanlış işlerde durum böyle.

“Teleferik” demiş arkadaşımız, bakın, teleferiğin temelini ben attım.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Arı.

Değerli milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.03

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 22.22****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Adil BİÇER (Kütahya)**

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 41'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

177 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi şahısları adına söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'na ait.

Sayın Bakırlıoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Değerli milletvekilleri, günlerden beri kamuoyunda en merak edilen sorulardan bir tanesi “Asgari ücret ne olacak?”tı ve akşam saatlerinde Çalışma Bakanı müjdeyi verdi. 17.002 liradan yüzde 30 artışla 22.104 liraya çıkarılmış asgari ücret ve Bakan Bey eklemeyi de unutmamış “Ülkemize ve milletimize hayırlı olsun.” demiş. Tabii, böyle olunca... Bir senaryo vardı, işte “23 bin açıklanacak, 22 bin açıklanacak, daha sonra da Cumhurbaşkanı 25'e çıkaracak.” diye bir senaryo vardı. Ben Cumhurbaşkanının paylaşımlarına baktım, İletişim Başkanlığının paylaşımlarına baktım; Cumhurbaşkanı da aynı Çalışma Bakanı gibi “22.104 lira milletimize ve vatanımıza hayırlı olsun.” demiş.

Esasında benim yapacağım konuşma da farklıydı yani kanun metniyle ilgili konuşacaktım ama bu rakamları gördükten sonra o metni bir tarafa bıraktık. Ben size şunu sormak istiyorum: Ya, hakikaten de bu rakamlarla, bu -22.104- yüzde 30'luk artış oranıyla siz milletin aklıyla dalga mı geçiyorsunuz? Gerçekten bunu samimi olarak soruyorum ya. Yani 22 bin lirayla bırakın bir ayı, bir hafta geçinebilir misiniz? Bir aydan bahsetmiyorum, bir haftadan bahsediyorum, 22 bin lirayla... Siz, çarşı ve pazardaki yangının farkında değil misiniz? En son ne zaman çarşıya pazara çıktınız? Ben geçen hafta çıktım, Manisa'da pazara çıktım, yıllardır da çıkıyorum siyasetle uğraştığım için. Orada gördüğüm manzarayı inan olsun bugüne kadar görmedim. Asgari ücretle çalışan bir genç yanıma geldi, dedi ki: “Vekilim, 4 yaşında bir evladım var, ellerinizden öper. Benim çocuğum daha etin, balığın tadını bilmiyor.” Çocuk 4 yaşına gelmiş, etin tadını bilmiyor. Beyler, bu memlekette her 3 çocuktan 1'i okula aç gidiyor ancak asgari ücrete yüzde 30'luk zam veriliyor.

Yıl sonu enflasyon beklentisi yüzde 45-46, yeniden değerlendirme oranı yüzde 44; asgari ücrete verilen zam yüzde 30. Açlık sınırı 22 bin, asgari ücret 22.104 lira. Bakan Bey diyor ki: “Dezenflasyon sürecinde olduğumuz unutulmasın.” Yani “Önümüzdeki süreçte enflasyon düşecek.” diyor. Peki, bugüne kadar hangi hedefi tutturdunuz? 2024 yıl sonu hedefiniz yüzde 38'di; 42'ye çıkardınız, 44'e çıkardınız, gene tutturamayacaksınız. Önümüzdeki yıl için 17,5'tu, şimdi 21'e çıkardınız; 21'de de durmayacak bu.

İnsanlar bir yıldır aynı maaşı alıyorlar ve şu anda alım güçleri yüzde 50 düşmüş durumda. Yapılması gereken şey neydi? Önce bu alım gücünü ilave etmek ve üzerine refah payı vermektir yani en az 30 bin lira olması gerekirken asgari ücret 22.104 lira. Yani siz diyorsunuz ki: “Emeklinin, emekçinin, asgari ücretlinin maaşlarına zam gelirse, artırılsa enflasyon artar.” Emekçinin, emeklinin boğazını sıkarak enflasyonla mücadele etmeye çalışıyorsunuz. Peki, o zaman ben bir soru sormak istiyorum: Bu

ekonomik krizin, bu enflasyonun sorumlusu kim? Sorumlusu belli. “Ben ekonomistim.” “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” diyenler bugünkü ekonomik krizin, enflasyonun, açlığın, sefaletin sorumlusudur. Peki, sorumlu belli; iktidar. Peki, bu bedeli niye siz asgari ücretliye ödetmek istiyorsunuz?

Değerli arkadaşlar, önümüzdeki süreçte, yıl sonunda enflasyon yüzde 45 olursa SGK ve BAĞ-KUR emeklisi yüzde 16 maaş zammı alacak, memur ve memur emeklisi de yüzde 11 ile 12 arasında maaş zammı alacak. SGK emeklisi, BAĞ-KUR emeklisi zaten 12.500 lira maaş alıyor. Kök maaşı 10 bin lira olsa, yüzde 16 zammı koyduğumuzda 11.600 yapıyor, gene 12.500’ün altında kalacak. Biz, önümüzdeki yıl bir kanuni düzenleme yapacağız, büyük ihtimalle 15 bine çıkaracağız. Yani milyonlarca insanın, emeklinin maaşı 12.500 liradan 15 bine çıkacak; yüzde 20 maaş zammı yapılacak; insanlar, milyonlarca insan sefalet ücretiyle yaşamaya devam edecek. Bu, kabul edilebilir bir şey değil arkadaşlar. Yani neyle karşı karşıya olduğumuzun farkında olmadığınızı üzülerek görüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakırhoğlu, lütfen tamamlayın.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) - Bu şartlar altında kiralar ödenmez, vatandaş kirasını ödeyemez. İstanbul Planlama Ajansının verileri; İstanbul’da her 10 kişiden 1’i geçtiğimiz ay kirasını ödeyememiş, ödeyemezler, ödeme şansları yok. Kredi kartları patlamış, kredi kartlarını ödeyemiyor insanlar; bu şartlar altında daha da büyük felaketlerle karşı karşıya kalınacak. Tüketici kredileri ödenmiyor, faturalar ödenemez. Bakın, önümüzdeki süreçte doğal gaz faturaları, elektrik faturaları, su faturaları ödenmez, ödenemez. Karanlıkta kalan insanlarla karşı karşıya kalırız; kışın soğukta, evinde doğal gazı açamayan insanlarla karşı karşıya kalırız. Büyük bir sosyal patlamanın arifesindeyiz, bakın, büyük bir sosyal patlamanın arifesindeyiz. Ben bağıryorum burada ama inanın, kimsenin de umurunda değil, esasında benim de kahreden bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) - Daha önce de söylemiştik: Adalet ve Kalkınma Partisinin artık beyin ölümü gerçekleşmiş arkadaşlar.

ERSAN AKSU (Samsun) - Ona millet karar veriyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) - Daha önce de söylemiştim: Artık bu rakamlardan sonra ben kani oldum, Adalet ve Kalkınma Partisinin beyin ölümü gerçekleşmiştir, artık bu memlekete hayrı dokunmaz.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakırhoğlu, teşekkür ediyorum.

Şahısları adına ikinci söz, Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy’a ait.

Sayın Gülsoy, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gazi Meclisimizin kıymetli milletvekillerini, aziz milletimizi ve Osmaniye’li yiğit hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum.

Samsun Milletvekilimiz Sayın Ersan Aksu’yla birlikte imza sahibi olduğum, Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’miz üzerine söz almış bulunmaktayım.

Sözlerime başlamadan önce, bugün Balıkesir’deki patlamada hayatını kaybeden değerli hemşehrilerimize Allah’tan rahmet; kederli ailelerine, milletimize başsağlığı diliyorum. Aynı zamanda, yaralanan kardeşlerimize de Allah’tan acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifimiz, Anayasa Mahkemesinin iptalleri nedeniyle yasal düzenleme gerektiren bazı Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile kurumlarla bir süredir üzerinde çalışmakta olduğumuz 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'yla 30 maddeden oluşmaktadır.

Kanun teklifimizle, sözleşmeli personeli iken kanunla memur kadrolarına geçirilenlerin, sözleşmeli personel olarak geçirdikleri sürelerin memuriyette kademe ilerlemesine dâhil edilmesi sağlanmaktadır. Söz konusu pozisyonunda geçen sürelerin son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almama süresi kapsamında değerlendirilebilmesine imkân sağlamaktadır. Söz konusu imkândan sözleşmeli personel statüsünden memur kadrosuna atanalar ve Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesi kapsamında sözleşmeli personel olarak çalışanlar da yararlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere istifa eden memurların memuriyete geri dönüşleri, uygun boş kadro bulunması ve idarenin iznine tabiydi. Düzenlemeyle, bakanlık müşaviri, müşavir, idari uzman ve araştırmacı ve benzeri kadroda bulunanlardan özel sektöre geçmek, kendi işlerini kurmak isteyenlerin bu geçişlerini kolaylaştırmak amacıyla, daha sonra da -isterlerse- tekrardan memuriyete geri dönmek istemeleri hâlinde mezkûr boş kadro şartı ve izin şartı aranmaksızın ayrıldıkları kadroya tekrardan dönme imkânı sağlanmaktadır. Teklifimizle, diğer üst kademe yöneticileri ile yönetici kadrolarında bulunup görevden alınan idari uzman ve araştırmacıların da bu kapsama dâhil edilmesi, ayrıca söz konusu hükmün daha işlevsel hâle getirilmesi amacıyla bunların kendi kurumları dışında başka kurumlarda görevlendirilmesi sağlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazine ve Maliye Bakanlığının mücbir sebep sayılan hâllerde bölge, ilçe, il, mahal veya afete maruz kalanlar itibarıyla mücbir sebep hâlini ilan etme yetkisinin organize sanayi bölgesi, teknoloji bölgesi gibi mükellefiyet grubu, vergi türü, faaliyet konusu, satış hasılatı ve çalıştırılan hizmet erbabı sayısı gibi ölçütler dikkate alınarak sınıflandırma yapmaya, düzenleme yapmaya yetkilendirilmektedir. Diğer taraftan, mücbir sebep hâli ilan edilmesi durumunda, mücbir sebebin, bu durumun meydana geldiği tarihin rastladığı ayı izleyen 3'üncü ayın son günü itibarıyla sona ereceği hüküm altına alınarak mücbir sebep hâlinin ne kadar süreceğine ilişkin belirleme yapılmakta ve bu sürenin mücbir sebebin ortaya çıktığı ayı izleyen 18'inci ayın sonuna kadar uzatılabilmesi hususunda Maliye ve Hazine Bakanlığımıza yetki verilmektedir.

Düzenlemeyle, 6 Şubat tarihinde meydana gelen depremlerde mücbir sebep hâli 30 Kasım 2024 tarihinde sona ermekteydi. Kahramanmaraş, Malatya, Adıyaman, Hatay ve Gaziantep ilinin İslâhiye, Nurdağı ilçelerinde mücbir sebep hâli bu düzenlemeyle tekraren altı ay, altı ay daha yani toplamda bir yıl daha uzatma imkânına kavuşacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifimizle, eşleri yurt dışında çalışan bazı memurlara aylıksız izin verilmesi hususu da genişletilerek aile birliği sağlanması amaçlanmaktadır. Mevcut düzenlemeye ek olarak, Türkiye'nin üyesi olduğu uluslararası kuruluşlarda görevlendirilen ve kamu sermayeli kurum veya kuruluşların yurt dışı birimlerinde çalışanlar ya da kurum ve kuruluşlarda çalışanların yurt dışında görevlendirilen memur olan eşleri de aylıksız izin hakkına kavuşmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kariyer meslek mensuplarının yeterlilik süreçleri 657 sayılı Kanun'da düzenlenmektedir. Bununla birlikte, kanunda, yardımcılık dönemini tamamlayan kariyer personelinin yeterlilik sınavını en geç hangi sürede tamamlayacağına dair herhangi bir hüküm yer almamaktadır. Bu çerçevede, kariyer meslek personelinin yeterlilik sınavlarının, yeterlilik sınavına girmeye hak kazanmalarından itibaren en geç altı ay içerisinde sonuçlandırılacağı öngörülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gülsoy, lütfen tamamlayın.

SEYDİ GÜLSOY (Devamla) - Aynı zamanda, kariyer meslek mensuplarının sınavlarının süresine ilişkin getirilen düzenleme, uygulaması süren geçici madde üzerinden yapılmaktadır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; kanun teklifimizin, başta memurlarımıza olmak üzere aziz milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, imzalarıyla bizi destekleyen değerli milletvekillerimize teşekkürlerimi sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gülsoy teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemini yapacağım.

İlk soru Antalya Milletvekili Aykut Kaya'ya ait.

Sayın Kaya, buyurun.

AYKUT KAYA (Antalya) - Serik ilçemizin Cumhuriyet Mahallesi'nde, geçmişten günümüze kadar devam eden ve içerisinde birçok vatandaşımızın yapısının bulunduğu zilyet parseli bulunmaktadır. Bu parsel üzerinde hemşehrilerimiz tapularını alamadıkları için, noter veya muhtar aracılığıyla satış yapmaktadırlar. Mülkiyet sorunu yüzünden vatandaşlarımız yeni yapı yapamıyorlar, kardeşleriyle kullandığı arazi bölemiyorlar; mahallemizde bir kamu kurumu yok, sağlık ocağı yok, okul yok, banka şubesi yok. Siz, Cumhuriyet Mahallemizi cezalandırıyor musunuz? Hal var, haldekiler de işlemler için başka mahallelere gidiyorlar. Serik'in merkezinde olan Cumhuriyet Mahallesi'nin sorununun çözülmemesi büyük bir ayıp. Burayı çözerseniz Serik kalkınır, çehresi değişir; yoksa siz, Serik'in kalkınmasını istemiyor musunuz? Millî Emlak burayı bir an önce çözüme kavuşturmalı, hak sahiplerine yerlerini makul bir şekilde vermelidir.

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara... Yok.

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, 8 kod kanunu ve 4 kanun hükmünde kararnameyi ilgilendiren 30 maddelik bir torba kanun teklifini görüşüyoruz. Kanun teklifi maddeleriyle ilgili meslek kuruluşlarının ve sektör temsilcilerinin görüşleri alınmış mıdır? Eğer bunların görüşleri ve düşünceleri alındıysa bu görüş ve düşüncelere itibar edilmiş midir? Teklifteki kanun maddeleriyle ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmış mıdır? Yapılan etki analizi çalışması yeterli midir? Kanun teklifinde yer alan bazı düzenlemelerin Anayasa'nın bazı hükümlerine aykırılık taşıyıp taşımadığına bakılmış mıdır?

Artık bu alışkanlığınızdan vazgeçin Sayın Bakan ve yüce Meclisimize torba kanun teklifi getirmeyi engelleyin.

BAŞKAN - Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek'in ekonomideki "Reel politikalara döneceğiz." iddiası bugün itibarıyla resmen iflas etmiştir. Asgari ücretin yalnızca yüzde 30 oranında artırılması bu iflasın tescilidir. Enflasyonun sanal rakamlarla minimumda tutulması da işte bugünlerde açıklanan zam oranlarının en alt düzeyde olması içindi. Aslında herkes biliyor kaptanın yalan söylediğini ve aslında herkes farkında geminin çoktan battığını!

Sayın Bakan Mehmet Şimşek, egemenlerin başımıza atadığı günümüzdeki modern yüzlü Düyun-ı Umumiye memurudur. Ezcümle, yönetilemeyen ekonominin faturası yine dar ve sabit gelirliilere çıkmıştır ancak Sayın Şimşek de iyi bilsin ki bu devran böyle gitmeyecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Milyonlarca kişinin beklediği asgari ücret açıklandı, Sayın Işıkhan'ın sayfasında "22.104 lira hayırlı olsun." diye yazılmış. Altındaki yorumları Sayın Bakan okudu mu acaba, çok merak ediyorum. Bu ücret, AKP'nin ülke gerçeklerinden ne kadar koptuğunun en önemli göstergesidir. Vatandaş enflasyon ve hayat pahalılığı karşısında ezmeye devam ediyorsunuz. Vatandaş kirasını ödeyemiyor, bırakın sebze ve meyveyi, evine ekmek götüremiyor. Sizin belki birkaç gün geçineceğiniz bu ücret zulümdür. Bu ülkenin açmazları emekçilerin sırtından çözülemez. Yazık olsun emeği öncelemeyenlere, hakkını teslim etmeyenlere! Vatandaş size hakkını helal etmiyor!

Bir başka konu, ÖTV'deki istisnalarda engelliler aleyhine düzenleme yapılıyor; bu, kabul edilemez. Göz göre göre nüfusun yüzde 7'sine yaklaşan engelli vatandaşlarımızın yaşamını zora sokan bu düzenleme engelliler lehine yeniden gözden geçirilmelidir.

BAŞKAN - Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever...

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

10 bin kişinin geçimini sağladığı Çayırhan Termik Santrali ve Maden Sahalarını varlık satışı yöntemiyle özelleştirme kararı aldınız ancak işçilerin haklı direnişi karşısında geri adım atmak zorunda kaldınız. Hükûmete tekrar sormak istiyorum: Çayırhan Termik Santrali ve maden sahalarının geleceği ne olacak? Santrali ve maden sahasını hangi yandaşlarınıza söz verdiniz? Biz madencilerin haklı mücadelesinde sonuna kadar yanlarında olacağız.

Buradan bu soğukta gelecekleri için direnen tüm madencilere selam olsun.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko...

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Eğitim sistemimizin bel kemiği olan ancak hak ettiği değeri göremeyen usta öğreticilerimiz, halk eğitim merkezlerinde ve mesleki kurslarda binlerce kişiye beceri kazandırmaktadır; toplumun gelişimine katkı sunan emekçilerdir ancak bu emeğin karşılığında iş güvencesi, kadro ve insanca bir yaşam için gerekli olan haklardan yoksun bırakılmaktadırlar. Usta öğreticiler düşük ücretlere mahkûm edilmekte, yıllardır kadro beklemektedirler. Eşit işe eşit ücret ilkesi neden uygulanmıyor? Eğitim alanında aynı görevi yapan kadrolu öğretmenlerden neden ayrıştırılıyorlar? Bu ayrımcılık sadece onların emeğini değil, eğitime verilen değeri de küçümsemektedir.

Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ve Hükûmete çağrıda bulunuyorum: Usta öğreticilerin iş güvencesini sağlayın, onları kadroya alın ve bu haksızlığa son verin.

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, teklifle getirilen mücbir sebep süresinin "altışar ay" şeklinde uzatılması tam bir faciadır. Asrın felaketinde henüz yaralar sarılmamışken o bölgedeki mükellefler yeni bir yük altına sokulmaktadır. Yapılması gereken şey, bir defaya mahsus, deprem bölgesindeki esnafın tüm vergi borçları, kamuya olan borçları silinmelidir.

İkinci olarak da teklif içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışanlarının tazminat ve İşsizlik Fonu'ndan yararlanmasına dair talepler yerine getirilmemiştir. Kanuna aykırı şekilde Meclis yönetimi suç işlemektedir.

Üçüncü olarak, acaba bu yasada memurların hayatını, refah seviyesini yükseltecek, maaşına, konforuna artış sağlayacak herhangi bir gelişme var mıdır?

Dördüncü olarak, taşeronların kadroya geçirilmesi gibi bir durum söz konusu mudur?

BAŞKAN - Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Ulaştırma Bakanı Sayın Uraloğlu'na soruyorum. Çorum-Delice hızlı tren hattıyla alakalı 7'nci ayda "2024 yılında bu ihale yapılacak." dedi fakat Çorum hızlı tren hattı ihalesi sekiz gün kalmasına rağmen hâlâ yapılmadı. Samsun Milletvekilimiz Mehmet Muş da burada, ben Bakanımızdan şunu talep ediyorum: Çorum halkını kandırmaya devam etmeyin. Lütfen, Delice-Çorum hızlı tren hattını ne zaman yapacaksınız yapacağınız günün sözünü verin.

BAŞKAN - Şimdi, Komisyon Başkanına sorulara cevap vermek üzere söz veriyorum.

Sayın Başkan, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Tahtasız, tabii, soruyu bana sormadı, Sayın Ulaştırma Bakanına soruyor. Biz de tabii Samsun milletvekilleri olarak Çorum-Delice arasındaki hızlı tren ihalesinin bir an önce yapılmasını istiyoruz çünkü onlarınki yapılacak ki sıra Samsun-Delice arasına gelsin. Yaptığımız görüşmelerimizde bize de Sayın Bakanımız bunun gündemlerinde olduğunu ve yapacaklarını ifade ettiler. Dolayısıyla, biz de Sayın Bakanımızdan Çorum milletvekillerinin talebine güçlü bir destek bekliyoruz ve hep birlikte önce Çorum-Delice, sonrasında da Samsun-Delice arasının ihalesinin yapılmasını bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, sayın milletvekillerimizin Komisyonumuzu ilgilendiren sorularından bir tanesi, Komisyonunda kanun teklifiyle alakalı sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinin alınıp alınmadığıyla alakalıydı. Biliyorsunuz, kanun teklifini sayın milletvekilleri hazırlıyor. Komisyonun kanun teklifi hazırlamak gibi bir durumu söz konusu değil. Bu kanun teklifini de ilk imza sahibi olarak başta Samsun Milletvekili Sayın Ersan Aksu ve Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy hazırladılar. Fakat biz Komisyonumuza ilgili sivil toplum kuruluşlarını davet ettik.

Bir diğeri "Anayasa'ya aykırılıkla alakalı bakıldı mı?" sorusu. İç Tüzük'ün 38'inci maddesi kapsamında verilen Anayasa'ya aykırılık önergesi Komisyon tarafından değerlendirilmiş ve reddedilmiştir. Dolayısıyla, Komisyon teklifin Anayasa'ya aykırılığıyla ilgili herhangi bir sonuca varmamıştır ve Anayasa'ya aykırı olmadığına karar vermiştir.

Yine, Komisyonumuza "Torba kanun tekliflerini Komisyona verecek misiniz?" diye bir soru soruldu. Yine, değerli milletvekilleri, kanun tekliflerini sayın milletvekilleri veriyor. Eğer sizler kanun tekliflerini hazırlarken bu şekilde vermezseniz biz de Komisyonunda gündeme bu şekilde almayız. Yine, sizin yetkinizde olan bir husus. Biz Komisyonumuzun gündemine gelen kanun tekliflerini görüşmeye açıyoruz ve müzakere ediyoruz, nihayetinde kararı Komisyon milletvekilleri veriyor.

Değerli milletvekilleri, burada yapılan konuşmalarda sayın milletvekillerimiz tarafından Anayasa'ya aykırılık eleştirisi dile getirildi, Anayasa'ya aykırılık gündeme getirildi. Bildiğiniz üzere kanun teklifinde Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen çeşitli hükümlere ilişkin düzenlemeler bulunmakta. Bu düzenlemelerden bir kısmı Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle değil, kanunla yapılması gerektiği belirtilen düzenlemelerdir, Anayasa Mahkemesi "Kanunla yapın." diye iptal etmiş; diğer bir kısmı ise 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin dayanağı olan yetki kanununun kapsamı dışında olduğu gerekçesiyle kanunla yapılması gerektiği Anayasa Mahkemesi tarafından hükme bağlanmıştır. Bu bağlamda yapılan değişikliklerdir ve Komisyon raporu da bunlardan oluşmaktadır ağırlıklı olarak.

Sayın Başkanım, bizim Komisyonumuzu ilgilendiren başka herhangi bir husus bulunmamaktadır.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN - Peki.

Devam ediyoruz.

Karabük Milletvekili Cevdet Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Söz konusu 177 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesi EÜAŞ'la ilgili. EÜAŞ yani Elektrik Üretim AŞ termik santrallerden elektrik satın alabilecek. Şimdi, bakıyoruz, bu satın aldığı elektriği de dağıtım ve tedarik firmalarına verecek. Önek veriyorum, Yeniköy Termik Santrali'nin sahibi Limak Holding ve IC Holding. Aynı firmaların ortaklık yapısı Çamlıbel Elektrik Dağıtım AŞ ve Uludağ Elektrik Dağıtım AŞ'ye sahip. EÜAŞ yüksek fiyatta alıp düşük fiyatta bu firmalara verecek dolayısıyla kamu zararı oluşacak. Bu görev zararlarını azaltmak için bu maddenin çekilmesi lazım. Bu maddeyi çekmeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, bu kanunun acaba ne acelesi vardı da bütçeyi müteakip 50 kişilik bir ortamda bu yasa görüşülüyor? Yangından mal kaçırma mı söz konusudur? Merakımı belirtmek isterim.

İkinci olarak da asgari ücret azami zulüm olarak açıklanmıştır. Hem resmî enflasyonun altında hem değerlendirme oranının altında bir zam yapılarak gariban ezdirilmiştir. Asgari ücret yeniden gündeme alınmalıdır. Bunun bu hâliyle kabul edilmesi hiçbir şekilde mümkün değildir. Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak da buradan tepkimizi belirtmenin yararlı olduğunu düşünüyorum.

Ayrıca, çıkarılan bu yasayla ne gibi bir beklenti içerisinde olunduğunun da -memurlar açısından yetersiz kaldığını- doyurucu bilgisinin verildiğini de belirtmek isterim.

BAŞKAN - Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız...

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Çorum'a verilen sözler bitmiyor. 2018 öncesi, seçim öncesi AKP İl Başkanı, milletvekilleri, Belediye Başkanı ve dönemin AKP milletvekili gibi, Belediye Başkanı gibi çalışan Valimiz Millî Savunma Bakanımıza gittiler, dediler ki: "Acemi Birliği söz, Çorum'a geliyor." ama maalesef her sözleri gibi bu da yalan çıktı. Acemi birliği 2018 yılından beri Çorum iline hâlâ gelmedi. Ben şu anki AK PARTİ İl Başkanı Murat Günay'a, milletvekillerine ve Belediye Başkanına soruyorum: Acemi birliği bizim Çorum'a gelecek mi, gelmeyecek mi?

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye cezaevleri "SOS" veriyor, alarm veriyor. Türkiye cezaevlerindeki sayı şu anda 378 bin ve 400 bine doğru ilerliyor. Bu hâldeyken hâlen denetimli serbestliklerin kasten verilmediğini, şartlı tahliyelerin verilmediğini gözlemliyoruz. Önceki gün ziyaret ettiğim Sincan Cezaevindeki manzara son derece vahimdi, yerlerde yatan mahpuslar, verilmeyen denetimli serbestlikler, aşırı oranda artmış ihlaller dikkati çekiyordu. Adalet Bakanlığını cezaevlerini denetlemeye davet ediyorum. Sanırım bazı cezaevlerine sözü geçmiyor, derebeyi gibi davranan cezaevi müdürleri de oluyor. Türkiye'nin farklı cezaevlerinde de bunları gözlemliyoruz. Adalet Bakanlığını adalete davet ediyorum.

BAŞKAN - Komisyon Başkanımıza sorulara cevap için söz veriyorum.

Buyurun Sayın Başkan.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Akay, Elektrik Üretim Anonim Şirketiyle alakalı, kanun teklifinde ve Komisyon raporunda, Komisyondan geçen bir madde var, bununla alakalı bir açıklamada bulundu ve bunun çekilip çekilmeyeceğini Komisyonumuza sordu. Değerli milletvekilleri, bildiğiniz üzere, bu bizim yetkimizde değil; eğer burada bir çıkarma önergesi verilirse ve Genel Kurul bunu kabul ederse bu, gündemden, madde metninden çıkarılabilir, Komisyonun metninden çıkarılabilir. Dolayısıyla, bunu yine takdir edecek olan siz sayın milletvekillerisiniz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 177 sıra sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

"MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasının dördüncü paragrafının altıncı cümlesinde bulunan 'tespitinde' ifadesi 'tespiti ile 64 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında' şeklinde değiştirilmiştir."

Rahmi Aşkın Türel

İzmir

Cevdet Akay

Karabük

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Manisa

Mustafa Erdem

Antalya

Mehmet Tahtasız

Çorum

Barış Bektaş

Konya

Tahsin Ocaklı

Rize

Gürsel Erol

Elâzığ

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'a söz veriyorum.

Sayın Erol, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜRSEL EROL (Elâzığ) - Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Aslında ben biraz devlet geleneklerinden bahsetmek isterim, Parlamentoda geçmiş dönemde bürokraside görev alan her partiden çok saygın milletvekillerimiz de var, bu konuşmayla bazı hatırlatmalar da yapmak isterim. Partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçerken Sayın Cumhurbaşkanımızın yeni devlet yapısıyla ilgili bir tanımlaması vardı, tanımlama da şuydu: "Devleti bundan sonra bir anonim şirket gibi yöneteceğiz." Halbuki şirketler kâr zarar dengesine göre yönetilir ama devlet kâr zarar dengesine göre yönetilmez. Devlet neyle yönetilir? Kanunlarla yönetilir. Devlet neyle yönetilir? Geleneklerle yönetilir. Devlet neyle yönetilir? Kurumlarla yönetilir. Geçmiş hatırlayın, devleti temsil eden 3 tane makam vardır yani makam arabasında Türk Bayrağı'nı taşıyan ve devleti ve hükümeti temsil eden üç tane makam vardır. Bunlardan birincisi, devleti ve hükümeti temsil eden Cumhurbaşkanlığı; ikincisi, hükümeti ve devleti temsil eden valiler ve üçüncüsü, büyükelçiler. Bunlar makam arabalarında Türk Bayrağı devleti temsilen olan makamlardı ama şimdi bakıyorsunuz, partili Cumhurbaşkanlığı sisteminde... Ayrıca, eskiden valiler ve büyükelçiler de Cumhurbaşkanı tarafından atanmazdı, Bakanlar Kurulu tarafından atanırdı yani Bakanlar Kurulunun teklifi, Cumhurbaşkanının onayı lazımdı çünkü

niye? Onlar sıradan bürokratlar değildi, onlar devleti ve Hükûmeti temsil eden bürokratlardı ama geldiğimiz noktada bürokrasi olarak büyükelçiler ve valiler yalnızca Sayın Cumhurbaşkanı tarafından atanıyor ve Cumhurbaşkanının görev süresi bittiğinde de o görevler bitiyor. Hâlbuki bitmemesi lazım yani devleti temsil eden bir makamın iradesi Cumhurbaşkanının seçimiyle endekslenmemeli.

Diğer taraftan, yine, geçmişi hatırlayın, bakanlıklarda müsteşarlık kadrosu vardı ve müsteşarlar yalnızca o bakanlığın idari anlamda sorumlusu değil, aynı zamanda o bakanlığın hafızası ve geleneğiydi yani müsteşar olan kişi o kuruma personel olarak girmiştir, daire başkanı olmuştur, genel müdür yardımcısı olmuştur, genel müdür olmuştur, müsteşar yardımcısı olmuştur ve en son müsteşar olmuştur; o bakanlığın hafızasını ve geleneklerini temsil eden kişiydi. Şimdi bakan yardımcıları var ve bakan yardımcılarının birçoğu da siyasi kadro; bakanlıkların hafızasını yaşatacak kadro kalmamıştır.

Şimdi, bunları değerlendirdikten sonra, devlet aslında hepimizin devleti ve “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışı bu dönem ne yazık ki kurumlarda çok da yaşatılan bir düzen, bir sistem değil. (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, kamu personelinin alımıyla ilgili, seçim döneminde Sayın Cumhurbaşkanımızın bir açıklaması vardı. “Bundan sonra kamu personeli alımlarında sözlü sınavı kaldıracağız, mülakatı kaldıracağız.” dedi. Kaldırıldı mı? Kaldırılmadı. Hâlbuki devlete kamu personeli olarak giren kişinin siyasi düşüncesine göre, siyasi referanslarına göre değerlendirilmemesi lazım. Çünkü niye? O artık devletin memuru yani o bir partinin memuru değil. Kamuya giren her personel devlet memurudur ve eskiden bürokraside başarılı olan bürokratlara da “iyi bir devlet adamı” denilirdi. Şimdi, ben, bütün grubunuza soruyorum: Yani son zamanlarda “iyi bir devlet adamı” tanımlamasıyla iyi bir bürokrati hiç tanımladınız mı?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Var, var, bir sürü var.

GÜRSEL EROL (Devamlı) - Mesela, geçmişte bir sürü insan var, valilikten gelen, müsteşarlardan gelen bir sürü böyle isimler var. “İyi bir devlet adamı” denildiği zaman... Niye? Çünkü onun oradaki varlığı, kendisini atayan siyasi iradeye bağlılık ve sadakat değildi. Onun oradaki varlığı, devlete olan sadakatti, devletin bağımsızlığına, varlığına, milletimizin birliğine ve beraberliğine olan sadakatti ama ne yazık ki bu dönemde onu görmüyoruz. Bu dönemde gördüğümüz, kamu sınavlarında defalarca sınavlara girip l’incilikle yazılıları geçenlerin ama ne yazık ki mülakatlarda son sıralarda olup elenerek haklarının gasbedildiği bir dönemi yaşıyoruz. Bu doğru bir yaklaşım değil. Devlet herkese adil olmalıdır, devlet herkese eşit fırsat sunmalıdır ve kamu personeli alırken de insanların siyasi referansına göre değil, insanların siyasi düşüncelerine göre değil, bilgisi, becerisi yeteneği, eğitimi, sınavdaki başarı hikâyesi üzerinden bir kamu sınavı yapılmalıdır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Erol, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

Erhan Usta

Ersin Beyaz

İstanbul

Samsun

İstanbul

Hasan Toktaş

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Burhanettin Kocamaz

Bursa

Bursa

Mersin

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'a söz veriyorum.

Sayın Kocamaz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 177 sıra sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Muğla'da meydana gelen ambulans helikopter kazasında 4 ve Balıkesir'in Karesi ilçesinde patlayıcı üreten fabrikada meydana gelen patlamada ise 12 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 5 vatandaşımız da yaralanmıştır. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, ailelerine sabır ve başsağlığı, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, yeni bir torba yasa ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen kanun hükmünde kararnameleri görüşüyoruz. 30 maddelik teklifin 14 maddesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen kanun ve kanun hükmünde kararnamelerden oluşuyor. Kanun hükmünde kararnameler artık Anayasa Mahkemesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin başına neredeyse bela olmuştur. Her iki kurum da kanun hükmünde kararnameler dışında başka işlere bakamaz ve gerçek gündemine dönemez hâle gelmiştir. AKP iktidarı halkın gündeminden iyice uzaklaşmış, Türkiye'nin Suriye'de yaşananlar ve Suriye'ye yönelik dış politikası hayat pahalılığının ve yüksek enflasyonun önüne geçmiştir. Hâlbuki, Türkiye'mizde uygulanan ucube tek adam sistemiyle birlikte, ekonomik şartlar ve hayat pahalılığı iyice ağırlaşmıştır. Artan enflasyon ve hayat pahalılığı karşısında maaşlar erimiş, başta asgari ücret ve emeklilerin aldığı 12.500 TL maaş olmak üzere, yıl boyunca meydana gelen erimeler telafi edilememiş, bugün açıklanan 22.104 TL'lik asgari ücret açıklamasıyla da çalışanların enflasyona ezdirilmediği açıklamaları tümünden boşa çıkmıştır. Çalışanlara ve emekli vatandaşlarımıza seçim öncesi verilen hiçbir söz yerine gelmemiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı tarafından seçim öncesi 1'inci dereceye yükselen memurlar için verilen 3600 ek gösterge vaadi hâlen gerçekleşmemiştir. Devlet Memurları Kanunu'nda bu düzenlemeye yer verilmemesi, aslında iktidarın vatandaşlarımıza seçim öncesi verilen sözler konusunda ne kadar samimi olup olmadığını açıkça ortaya koymaktadır. Taşeronlarda, KİT'lerde ya da belediye şirketlerinde çalışan personel kadro beklemektedir. Bir günle EYT'yi kaçıran ve on yedi yıl daha fazla çalışmak zorunda kalanlar da kademeli emeklilik düzenlemesi beklemektedir.

Ek ödeme konusunda memur emeklileri mağdur edilmiştir. Memurlara yapılan ek ödeme memur emeklilerimize de verilmelidir. 2023 Temmuz ayında görev aylığının yüzde 75'i emekli maaşı olarak bağlanırken ilave ek ödemenin emekli maaşına yansımaması nedeniyle, bugün görev aylığının yüzde 45'i emekli maaşına yansımaktadır. Bu nedenle, geçinemedikleri için 65 yaşından önce hiçbir memur emekli olmayı düşünemez hâle gelmiştir, bu konunun da bir an evvel düzeltilmesi gerekmektedir. Ayrıca, memurlara mutlaka ek zam ve refah payı verilmeli, memurların vergi diliminin de yüzde 15'e düşürülmesi mutlaka sağlanmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kazançları düşen, kazanamayan ve emeğinin karşılığını alamayan esnaflarımız ve çiftçilerimiz perişan durumdadır. Aldıkları düşük maaşlarla geçinemeyen işçi, memur ve emeklilerimiz hak aramakta ve AKP iktidarına seslerini duyurmaya çalışmakta ancak tıkalı kulakları bir türlü açamamaktadır. Geleceğimizin teminatı çocuklarımızı yetiştiren öğretmenlerimiz, yaşanan hayat pahalılığı karşısında daha fazla dayanamayarak 38 bin TL’lik maaş bordrolarını yakmaya başlamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar insafa gelip de yeni bir düzenleme yapmazsa 2025 yılında emekli olacak vatandaşlarımızın maaşları en az yüzde 30 oranında düşecek ve büyük bir mağduriyet yaşanacaktır. İnsanlar iktidar tarafından iki arada bir derede bırakılmakta ve bu yıl sonuna kadar emekliliğe zorlanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kocamaz, lütfen tamamlayın.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) - Bu durumu düzeltmek için iktidar ve Bakanlık ne yazık ki hâlâ bir gayret göstermemektedir. Halbuki, iktidar istediği takdirde bu konuyla ilgili kanuni düzenlemeyi bugün burada hep birlikte yapabiliriz ve buradan emekli olmak istemeyen vatandaşlarımıza bir müjde verebiliriz diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kocamaz teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 177 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinde yer alan “şeklinde” ibaresinin “biçiminde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ömer Faruk Hülakü

Onur Düşünmez

Kamuran Tanhan

Bingöl

Hakkâri

Mardin

Burcugül Çubuk

Semra Çağlar Gökalg

Gülderen Varlı

İzmir

Bitlis

Van

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan’a söz veriyorum.

Sayın Tanhan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Sayın Başkan; değerli milletvekilleri, çok kıymetli halkımız; geçtiğimiz günlerde Rojava’da, SİHA’larla hedef alınarak katledilen gazeteciler Nazım Daştan ve Cihan Bilgin’i saygıyla anıyorum. Hakikati yazmayı, karanlığa ışık olmayı yaşamlarının merkezine koymuş bu 2 özgür basın emekçisinin ailelerine, özgür basın camiasına ve yoldaşlarına başsağlığı diliyorum.

(Üğultular)

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Komisyon Başkanı sessiz olursa ben devam edeceğim ama...

BAŞKAN - Evet, süreyi durduralım.

Değerli milletvekilleri, yayladaki milletvekillerine sesleniyorum! (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, değerli hatibin konuşması duyulmuyor ama sizin konuşmalar buraya kadar geliyor. Lütfen, hatibi saygıyla dinleyelim.

Sayın Tanhan, buyurun.

KAMURAN TANHAN (Devamla) - Bu katliam, hakikatten korkanların, halkların gerçekleri öğrenmesinden çekinenlerin iş birliğiyle işlediği bir suçtur. Gazetecilere yönelik bu saldırı yalnızca onların şahsına değil, basın özgürlüğüne, halkın haber alma hakkına yapılmış bir saldırdır. Bu katliamı gerçekleştirenler hakikatin gücünden korktukları için kalemleri susturmaya çalışıyorlar ancak tarih göstermiştir ki hakikat susturulamaz, ne kadar da baskı uygularsanız uygulayın hakikat gün yüzüne çıkmaya devam eder. Bugün, burada bu saldırıları hatırlayarak, özgür basın geleneğinden gelen ve gerçeklerin izinden yürüyen tüm özgür basın emekçilerini selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şunu unutmamak lazım: Bir devlet çökerken vergiler yükselir, gelirler azalır; bu temel bir kuraldır. Şimdi, bugün açıklanan sefalet ücretiyle yapılan zamda patronlara verilen destek yüzde 42,8 artışla 700 liradan 1.000 liraya çıktı, işçilere yüzde 30 artışla 22.104 TL'ye çıktı. Şimdi, bu açıklanan sefalet ücreti, aslında "Canım istedi İstanbul Sözleşmesi'nden çıktım, canım istedi AYM kararlarını uygulamadım, canım istedi AIHM kararlarını uygulamadım, canım istedi interneti kapattım, canım istedi Instagram'ı kapattım, canım istedi kayyum atadım, canım istedi asgari ücreti işverenler belirledi, canım istedi yine SGK borçları için belediyelere icra başlattım, canım istedi 5'li çetelerden vergi almadım." anlayışının bir başka tezahürüdür.

5'li çete demişken son on yılda Kolin'den 36 kez, Cengiz'den 30 kez, Makyol'dan 24 kez, Kalyon'dan 19 kez, Limak'tan da 19 kez -vergi muafiyeti- vergi alınmamış, sıfır vergi. Dolayısıyla, bunun anlamı ne, biliyor musunuz? İşçinin derisini yüzelim ama işverenin yününe hiç dokunmayalım, kırkmayalım.

Şimdi, Osmanlı'nın çöküşe giden dönemlerini hatırlayacak olursak, çöküşe giden yılların başlarında, 1854'lerde 15 tane sözleşme imzalamıştır yüksek faizli, 127 milyon borç almış, sözleşme imzalamış.

Peki, bu borç alındığında neler yapılmış, bir bakalım: Bu borç alındığında İstanbul Boğazı'nda 250 bin metrekairelik alana Dolmabahçe Sarayı yapılmış ve aynı dönemde yaptırılan onlarca saray, köşk, kasır; bu böyle devam ediyor. Buradan hiç ders alınmamış ki dünyanın en yüksek faiziyle borçlananlar, iktidar, son yirmi yılda yeni saraylar yapmaya başladı ve devam ediyor. Ülkenin itibarının ihtişamlı, devasa saraylarda, düzinelerce uçaklarda, altın varaklı koltukların yüksekliğinde sandılar ama tarihten hiç ders almadılar.

Bu duygularla hepinizi selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Tanhan, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 177 sıra sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“MADDE 2- 657 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin birinci fıkrasına ‘veya uluslararası kuruluşlarda’ ifadesi ile ‘yabancı memleketlerin resmi kurumlarında’ ifadesinden sonra gelmek üzere ‘ya da Cumhurbaşkanınca belirlenen yurtdışındaki kuruluşlarda’ ibareleri eklenmiş, ikinci fıkrasında bulunan ‘yabancı memleketlerde veya uluslararası kuruluşlarda görevde’ ifadesi ‘birinci fıkra kapsamındaki görevlerde’ şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan ‘yabancı memleketlerde veya uluslararası kuruluşlarda’ ibaresi ‘birinci fıkra kapsamındaki görevlerde’ şeklinde değiştirilmiştir.”

Rahmi Aşkın Türeli

Mustafa Erdem

Barış Bektaş

İzmir

Antalya

Konya

Cevdet Akay

Mehmet Tahtasız

Tahsin Ocaklı

Karabük

Çorum

Rize

Sibel Suiçmez

Aykut Kaya

Nurten Yontar

Trabzon

Antalya

Tekirdağ

Cavit Arı

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Antalya

Manisa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Aykut Kaya'ya söz veriyorum.

Sayın Kaya, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Çalışma Bakanı az önce 22.104 TL olarak yeni net asgari ücreti açıkladı. Bu miktar kabul edilemez. Vatandaşın hâlini anlamaktan yoksun olanların utanmadan açıklayabileceği bir miktardır bu. Üstelik, bu akşam izlediğimiz şov temayüllere de aykırıdır. Ortada bir müzakere yoktur, saraydan gelen talimatın açıklanması vardır sadece.

Soruyorum size: Konut kiralardan haberiniz var mı? İstanbul'da 1 metrekarelik konut kirası ekim ayında 247,6 TL, İzmir'de 218,2 TL, Ankara'da 176,5 TL. Bu asgari ücretle İstanbul'da ya da İzmir'de 100 metrekarelik ortalama bir ev kiralamak bile mümkün değil. Peki, başını sokacak bir yer bulsalar bile insanların başka ihtiyaçları olduğunun farkında mısınız? Mesela beslenmek diye bir şey var. İnsanlar bu parayla ne yiyebilir, nasıl geçinebilir; bunu hesaplayan var mı aranızda?

AKP'li meslektaşlarım, her kötü kararınıza kılıf olarak kullanmaya başladığınız yüksek enflasyonun sebebi sizin mağdur etmekten keyif aldığınız halk değil, yüksek enflasyon sizin eseriniz. Kasım ayı itibarıyla yıllık enflasyon TÜİK'e göre yüzde 47, İTO'ya göre yüzde 58. Peki, sizin asgari ücretliye reva gördüğünüz artış oranı ne? Yüzde 30.

Şimdi, bir de samimiyetle şunu söyleyin: Asgari ücretliler aç kalınca, barınacak yer bulamayınca ülkedeki yüksek enflasyon bitecek mi? Buna mı inanıyorsunuz?

“Reform yapın.” diye öneride bulunanların kastettiği şey, asgari ücretlinin yaşam standardını düşürmek değildi. Yapmanız gereken onlarca şey varken yine kolaya kaçtınız; faturayı toplumun en kırılgan kesimlerine kestiniz. Sessizlerin sesi olduğunuzu iddia ederken bunu mu kastettiniz?

Bakın, açlık sınırı göstergeleri de ortada. DİSK diyor ki: “4 kişilik bir hane için açlık sınırı kasım ayında 20.967 TL.” TÜRK-İŞ ise “20.562 TL” diyor. Sizin belirlediğiniz asgari ücret daha ocak ayında bu açlık sınırının altında kalacak, bunun farkında mısınız?

“Gençler evlenmiyor, evlenenler çocuk yapmıyor.” diye veryansın ediyorsunuz ama bu ücret düzeyleriyle gençler ay sonunu zor getirirken nasıl evlenmeyi ya da çocuk sahibi olmayı düşünsün? Zaten gençlere ihtiyaç duymadığınızı, doktorlara “Giderlerse gitsinler.” diyerek, kalkınma planına “Yurt dışından işçi ithalatı” maddesini ekleyerek belli etmediniz mi?

Değerli milletvekilleri, bu düzenin sürdürülebilir olmadığını hepimiz biliyoruz. Halk artık yoksulluk içinde yaşamaya mahkûm edilmek istemiyor. Çözüm, burada, bu çatının altında üreteceğimiz gerçek politikalarla mümkün; umarım bu çağrımız bir gün vicdanlarınıza ulaşır.

Kıymetli milletvekilleri, Alanya’mız, Türkiye turizm gelirlerinin yüzde 10’dan fazla bir kısmını tek başına karşılayan cennet köşesi bir ilçemiz ancak Alanya, yıllardır Alanya’yı ve bölge turizmini de kökten etkileyecek, bitme noktasına getirecek bir tehditle mücadele ediyor ve maalesef, bu mücadelede yalnız ve savunmasız bırakılıyor.

2010’lu yılların başında Alanya’nın henüz bakir sayılabilecek, imarı dahi tamamlanmamış en güzel noktasına, Yeşilöz Mahallesi’ne ucube bir akaryakıt tesisi projesi kaydırılmış. 2011, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 ve 2019 yıllarında üst üste imar, ruhsat ve ÇED süreçleri gerçekleştirilmiş ancak bu süreçler Alanya halkından ustaca gizlenmiştir. İş isten geçip inşaat faaliyetleri tamamlandığında Alanya halkının bu ihanetten haberi olmuştur. 2017 yılında şirketle ters düşen bir bölge muhtarının yeni bir ÇED sürecinin devam ettiğini sızdırmasıyla, Alanya halkı duruma müdahale edip üstün bir hukuki mücadele neticesinde Aytemiz Akaryakıt Anonim Şirketine ait bu tesisin kapasite artışını durdurmayı başarmıştır. İsmi “Aytemiz” olsa da 2023 yılında Rus TATNEFT şirketine satılan Aytemiz Akaryakıt Anonim Şirketi, Alanya tesisleri için başlangıçta sadece Alanya ve Gazipaşa ilçelerinin ihtiyaçlarını karşılama bahanesini kullanarak gerekli izinleri almış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

AYKUT KAYA (Devamla) - ...olsa da mevcut hâliyle bile Mersin’den Fethiye’ye, Burdur, Isparta, Afyon ve Konya illerine dağıtım yapmaktadır. Yapımı planlanan yeni çevre yolu da ne tesadüftür ki bu tesisin hemen önüne bağlanmaktadır. Bitmek bilmeyen kapasite artışları, şamandıra sistemiyle başlayıp 400 metrelik dev tankerlerinin yanaşabildiği bir dolfin iskelesine kadar ilerleyen süreç, bu tesisin Türkiye’nin en büyük akaryakıt depolama ve dağıtım tesisi olacağını açık bir şekilde işaret etmektedir.

Alanya’daki tüm siyasi partileri siyasetüstü bu konuda birlikte mücadele ettikleri için tebrik ediyor ve her daim destekçileri olduğumu buradan açık bir şekilde vurgulamak istiyorum. Alanya bir sanayi kenti ve Türkiye geneline dağıtım yapacak bir akaryakıt tesisinin yuvalanacağı bir bölge kesinlikle değildir. Unutmayınız ki dünya genelinde sızıntı yaşanmayan bu boyutta bir akaryakıt tesisi yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYKUT KAYA (Devamla) - Alanya’da yaşanacak en ufak bir sızıntı bölge turizmini bitirmekle kalmaz, Türkiye ekonomisine de telafisi olmayan çok büyük bir darbe vurur.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MURAT EMİR (Ankara) - Yoklama istiyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim: Sayın Emir, Sayın Türel, Sayın Yontar, Sayın Arı, Sayın Genç, Sayın Şevkin, Sayın Tahtasız, Sayın Ersever, Sayın Ocaklı, Sayın Bakırlioğlu, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Akay, Sayın Ertuğrul, Sayın Sümer, Sayın Taşkent, Sayın Kaya, Sayın Güzelmansur, Sayın Kanko, Sayın Erdem, Sayın Özdemir.

Evet, değerli milletvekilleri, yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.21

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 23.38****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Adil BİÇER (Kütahya)**

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 41'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - 177 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde verilen Antalya Milletvekili Aykut Kaya ve arkadaşlarının önergesinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Pusula veren değerli milletvekillerimiz Genel Kuruldan ayrılmazlarsa iyi olur, pusula sahiplerini arayacağım.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri toplantı yeter sayısı yoktur.

Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 25 Aralık 2024 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.43

XI.- GEÇEN TUTANAK HAKKINDA DÜZELTMELER

1.- İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in, 20/12/2024 tarihli 40'ıncı Birleşimde görüşülen 162 ve 163 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin açık oylamasında kullanamadığı oylarının rengine ilişkin talebi²

24.12.2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

21.12.2024 tarihinde 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin açık oylamasında sisteme giremedim ve oyumu kullanamadım. Bu zaman zarfında oylama için verilen süre tamamlandığı için pusula gönderemedim.

Oyumun rengi "kabul" şeklindedir ve tutanaklara bu şekilde yansıtılması için gereğini arz ederim.

Yahya Çelik

İstanbul Milletvekili

2.- Adana Milletvekili Sunay Karamık'ın, 20/12/2024 tarihli 40'ıncı Birleşiminde görüşülen 162 ve 163 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin açık oylamasında kullanamadığı oylarının rengine ilişkin talebi³

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

20.12.2024 tarihli 162 Sıra Sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve 163 Sıra Sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin elektronik cihazla oylama sırasında teknik bir arızadan dolayı sisteme giremedim ve oyumu kullanamadım. Bu zaman zarfında oylama için verilen süre tamamlandığı için pusula gönderemedim.

Oyumun rengi KABUL şeklindedir ve tutanaklara bu şekilde yansıtılması için gereğini arz ederim.

Sunay Karamık

Adana Milletvekili

Dilekçe Komisyonu Başkanı

² Bu düzeltme talebine ilişkin oylamalar 20/12/2024 tarihli 40'ıncı Birleşim Tutanağı'nın 370'inci sayfasında yer almaktadır.

³ Bu düzeltme talebine ilişkin oylamalar 20/12/2024 tarihli 40'ıncı Birleşim Tutanağı'nın 370'inci sayfasında yer almaktadır.

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Türkiye Yeşil Sanayi Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/19969)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır tarafından yanıtlanmasını Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 99 uncu maddeleri gereğince talep ederim.

Melih MERİÇ
Gaziantep Milletvekili

Ülkemizde sanayi firmaları için verimli bir yeşil dönüşüm sağlamak, karbonsuzlaştırma çabalarını yoğunlaştırmak ve teknik kapasiteyi geliştirmek amacıyla 450 milyon ABD Dolar bütçeli Türkiye Yeşil Sanayi Projesi başlatılmış ve KOSGEB tarafından da Yeşil Sanayi Destek Programı kapsamında “Sanayide Temiz ve Döngüsel Ekonomi” ile “Sanayi KOBİ’lerinin Güneş Enerjisi Yatırımlarının Desteklenmesi” olarak proje teklif çağrısı yayınlanmıştır.

Söz konusu çağrıda başvuru yapacak tüm işletmelerin, ilan tarihi itibarıyla “en az 2 yıl önceden kurulmuş” olması şartı getirilmiştir. Bu şart gereği de yeni kurulan bir firma bu destekten faydalanamamaktadır. Ancak 2025 yılı sonuna kadar olan geçiş döneminde ithal edilen ürünlere gömülü emisyonlar (embedded emissions) için herhangi bir ücretlendirme yapılmayacak, mali yükümlülüklerinin devreye girdiği asıl uygulama dönemi 1 Ocak 2026 tarihi itibarıyla başlayacaktır. Bu nedenle yeni kurulan firmaların da biran önce değişim ve dönüşüm çalışmalarını yapabilmeleri için en az 2 yıl önce şartının değiştirilmesi gerekmektedir.

Konuya ilişkin olarak;

1. KOSGEB tarafından “Yeşil Sanayi Destek Programı kapsamında “Sanayide Temiz ve Döngüsel Ekonomi” ile “Sanayi KOBİ’lerinin Güneş Enerjisi Yatırımlarının Desteklenmesi” olarak yapılan proje teklif çağrısına Gaziantep’ten kaç firma müracaat etmiştir bu firmaların kuruluş yılları nedir?
2. Türkiye’de kurulan firmaların yeşil dönüşüme uygun halde yatırımlara ve programlara başlamaları için “ilan tarihi itibarıyla en az 2 yıl önceden kurulmuş olması” şartını kaldırmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-6428131

24/12/2024

Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi :06.12.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1542881 sayılı yazınız.

Bakanlığuma intikal eden, Gaziantep Milletvekili Sayın Melih MERİÇ tarafından tevcih edilen 7/19969 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

7/19969 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Ülkemizde sanayi firmaları için verimli bir yeşil dönüşüm sağlamak, karbonsuzlaştırma çabalarını yoğunlaştırmak ve teknik kapasiteyi geliştirmek amacıyla 450 milyon ABD Dolar bütçeli Türkiye Yeşil Sanayi Projesi başlatılmış ve KOSGEB tarafından da Yeşil Sanayi Destek Programı kapsamında “Sanayide Temiz ve Döngüsel Ekonomi” ile “Sanayi KOBİ’lerinin Güneş Enerjisi Yatırımlarının Desteklenmesi” olarak proje teklif çağrısı yayınlanmıştır.

Söz konusu çağrıda başvuru yapacak tüm işletmelerin, ilan tarihi itibarıyla “en az 2 yıl önceden kurulmuş” olması şartı getirilmiştir. Bu şart gereği de yeni kurulan bir firma bu destekten faydalanamamaktadır. Ancak 2025 yılı sonuna kadar- olan geçiş döneminde ithal edilen ürünlere gömülü emisyonlar (embedded emissions) için herhangi bir ücretlendirme yapılmayacak, mali yükümlülüklerinin devreye girdiği asıl uygulama dönemi 1 Ocak 2026 tarihi itibarıyla başlayacaktır. Bu nedenle yeni kurulan firmaların da biran önce değişim ve dönüşüm çalışmalarını yapabilmeleri için en az 2 yıl önce şartının değiştirilmesi gerekmektedir.

Konuya ilişkin olarak;

Soru 1- KOSGEB tarafından Yeşil Sanayi Destek Programı kapsamında “Sanayide Temiz ve Döngüsel Ekonomi” ile “Sanayi KOBİ’lerinin Güneş Enerjisi Yatırımlarının Desteklenmesi” olarak yapılan proje teklif çağrısına Gaziantep’ten kaç firma müracaat etmiştir bu firmaların kuruluş yılları nedir?

Soru 2- Türkiye’de kurulan firmaların yeşil dönüşüme uygun halde yatırımlara ve programlara başlamaları için “ilan tarihi itibarıyla en az 2 yıl önceden kurulmuş olması” şartını kaldırmayı düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR:

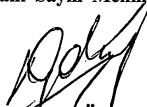
Cevap 1-2- KOSGEB tarafından yürütülen Yeşil Sanayi Destek Programı kapsamındaki proje teklif çağrılarında başvuru yapacak işletmeler için getirilen; başvuru tarihinden belirli bir süre önce (en az 2 yıl) kurulmuş olma şartı, kredi anlaşmasına taraf kuruluş olan Dünya Bankası ile yapılan müzakereler neticesinde kararlaştırılmıştır. Programın kaynak planlamasının da bu doğrultuda yapılması dolayısıyla hâlihazırda herhangi bir değişiklik yapılması öngörülmemektedir.

Öte yandan, 30/11/2024 itibarıyla başvuru süreçleri tamamlanan destek programının proje teklif çağrılarında Gaziantep ilimizden toplam 86 adet başvuru yapılmış olup bunların hepsi de en az 2 yıl önce kurulmuş işletmelerdir.

2.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Buzağı Can Sütü Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/19970)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı finansal desteği ile Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından “Buzağı Can Sütü Projesi” kapsamında 12/12/2017 yılında sözleşme imzalanmıştır. Proje kapsamında Türkiye’de ilk kez kolostrum (ağız sütü) ikame tozu üretim tesisi kurulmuş; projenin amaçları doğrultusunda bölgesel hayvancılığa önemli katkılar sağlanması, ağız sütü üretiminin yaygınlaştırılması, buzağı ölüm oranlarının azaltılması ve hayvancılığın kârlılık oranının artırılması gibi temel hedefler belirlenmiştir.

Bahse konu tesisin, projenin tamamlanmasının ardından Büyükşehir Belediyesi tarafından kiraya verildiği, kiralayan kurum tarafından tesisin amacı dışında kullanılarak ofise dönüştürüldüğü, Türkiye’de örnek teşkil eden bu kamu yatırımının atıl durumda bırakıldığı ve işlevselliğini yitirdiği yerel kaynaklarca ifade edilmektedir. Bu durum, Türkiye’nin ağız sütü üretimi ihtiyacına ve hayvancılığın sürdürülebilirliğine yönelik hedeflerin sektöre uğratmanın yanı sıra kamu kaynaklarının boşa heba edildiğini de göstermektedir.

Buradan hareketle;

1. Tesis kime, niçin ve hangi amaçla kiraya verilmiştir? Büyükşehir Belediyesiyle yapılan protokolde kurulacak olan tesisin kiralama yapılmasına müsaade edilmiş midir? Edilmiş ise neden müsaade edilmiştir?
2. Tesis halen faaliyette midir? Projenin tamamlama raporları ve bağımsız değerlendirmeler doğrultusunda tesisin faaliyette bulunup bulunmadığını tespit etmek amacıyla Bakanlık tarafından herhangi bir denetim yapılmış mıdır? Yapılmış ise tesisle ilgili son durum nedir?
3. Söz konusu tesisin önce ofise çevrilip ardından atıl bırakıldığı iddiaları doğru mudur? Sürecin sorumluları kimlerdir ve bu konuda herhangi bir idari işlem yapılmış mıdır?
4. Buzağı Can Sütü Projesi’nin sürdürülebilirliği adına bakanlığınız tarafından herhangi bir ilave girişim olmuş mudur? Bu kapsamda Tarım ve Orman Bakanlığı ile müşterek yürütülen bir çalışmanız var mıdır?
5. Ağız sütü tesisinin yeniden faaliyete geçirilmesi için Bakanlığımızca herhangi bir eylem planı oluşturulmuş mudur?
6. Kolostrum ikame tozu üretimi ve buzağı ölüm oranlarının azaltılmasına yönelik diğer illerde benzer projeler planlanmakta mıdır? Samsun örneği bu projelerde nasıl bir model oluşturacaktır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-6433907
Konu :Soru Önergeleri

24/12/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi :06.12.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1542881 sayılı yazınız.

Bakanlığuma intikal eden, İstanbul Milletvekili Sayın Nimet ÖZDEMİR tarafından tevcih edilen 7/19970 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN NİMET ÖZDEMİR'İN

7/19970 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı finansal desteği ile Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından “Buzağı Can Sütü Projesi” kapsamında 12/12/2017 yılında sözleşme imzalanmıştır. Proje kapsamında Türkiye’de ilk kez kolostrum (ağız sütü) ikame tozu üretim tesisi kurulmuş; projenin amaçları doğrultusunda bölgesel hayvancılığa önemli katkılar sağlanması, ağız sütü üretiminin yaygınlaştırılması, buzağı ölüm oranlarının azaltılması ve hayvancılığın kârlılık oranının artırılması gibi temel hedefler belirlenmiştir.

Bahse konu tesisin, projenin tamamlanmasının ardından Büyükşehir Belediyesi tarafından kiraya verildiği, kiralayan kurum tarafından tesisin amacı dışında kullanarak ofise dönüştürüldüğü, Türkiye’de örnek teşkil eden bu kamu yatırımının atıl durumda bırakıldığı ve işlevselliğini yitirdiği yerel kaynaklarca ifade edilmektedir. Bu durum, Türkiye’nin ağız sütü üretimi ihtiyacına ve hayvancılığın sürdürülebilirliğine yönelik hedeflerin sektöre uğratmanın yanı sıra kamu kaynaklarının boşa heba edildiğini de göstermektedir.

Buradan hareketle;

Soru 1- Tesis kime, niçin ve hangi amaçla kiraya verilmiştir? Büyükşehir Belediyesiyle yapılan protokolda kurulacak olan tesisin kiralama yapılmasına müsaade edilmiş midir? Edilmiş ise neden müsaade edilmiştir?

Soru 2- Tesis halen faaliyette midir? Projenin tamamlama raporları ve bağımsız değerlendirmeler doğrultusunda tesisin faaliyette bulunup bulunmadığını tespit etmek amacıyla Bakanlık tarafından herhangi bir denetim yapılmış mıdır? Yapılmış ise tesisle ilgili son durum nedir?

Soru 3- Söz konusu tesisin önce ofise çevrilip ardından atıl bırakıldığı iddiaları doğru mudur? Sürecin sorumluları kimlerdir ve bu konuda herhangi bir idari işlem yapılmış mıdır?

Soru 4- Buzağı Can Sütü Projesi’nin sürdürülebilirliği adına bakanlığınız tarafından herhangi bir ilave girişim olmuş mudur? Bu kapsamda Tarım ve Orman Bakanlığı ile müşterek yürütülen bir çalışmanız var mıdır?

Soru 5- Ağız sütü tesisinin yeniden faaliyete geçirilmesi için Bakanlığınızca herhangi bir eylem planı oluşturulmuş mudur?

Soru 6- Kolostrum ikame tozu üretimi ve buzağı ölüm oranlarının azaltılmasına yönelik diğer illerde benzer projeler planlanmakta mıdır? Samsun örneği bu projelerde nasıl bir model oluşturacaktır?

CEVAPLAR:

Cevap 1-2-3-4-5-6- Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı (OKA) GÜDÜMLÜ Proje Desteği kapsamında başarıyla tamamlanan “Buzağı Can Sütü Projesi” vasıtasıyla; ağız sütü (kolostrum) ikame tozunun seri üretilbildiği ve dünya standartlarının üzerinde kaliteye sahip bir tesis ülkemize kazandırılmıştır. Projenin gerçekleşmesinde kamu, üniversite ve STK iş birliği ile yoğun Ar-Ge süreçleri etkin olmuştur. Proje kapsamında, OKA ve Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından tesiste düzenli denetimler gerçekleştirilmiştir.

Proje süresince, proje iştirakçileri olan Samsun, Amasya, Çorum ve Tokat İl Tarım ve Orman Müdürlükleri ile eşgüdüm içerisinde çalışılmıştır. İlaveten, tesisin işletilmesi ve buzağı ağız sütü uygulamalarının yaygınlaştırılması için Doğu Anadolu Bölge Kalkınma İdaresi ve Zafer Kalkınma Ajansı ile iş birlikleri geliştirilerek bu alanda Türkiye’de kapasite oluşumu hedeflenmiştir. Samsun’daki bu çalışma, Zafer Kalkınma Ajansı’na desteklenen bir diğer proje çerçevesinde Uşak ilinde dondurarak kurutma teknolojisi kullanılarak daha küçük ölçekli üretim yapmaya uygun bir atölyenin kurulmasına da vesile olmuştur.

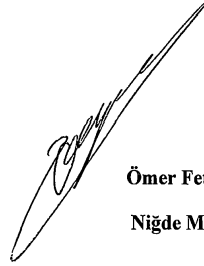
Mevcut durumda, tesis üretime hazır haldedir. Ayrıca, 2024-2028 yılı Doğu Anadolu Projesi Eylem Planı kapsamında buzağı ölümlerinin azaltılmasına yönelik öneriler geliştirilmiş olup Planda ülkemizdeki bu ve benzeri nitelikteki tesislerin aktif kullanımına yönelik faaliyetler yer almaktadır.

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ithal edilen atıklara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/19986)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Ticaret Bakanı Sn. Ömer Bolat tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 29.11.2024

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

1. Çin'in 2018'de plastik atık ithalatını yasaklamasının ardından, Türkiye'nin bu atıkların en büyük alıcılarından biri haline gelmesi nasıl bir çevre politikasıyla örtüşmektedir?
2. İthal edilen plastik atıkların geri dönüşüm süreçleri uluslararası standartlara uygun mudur? Geri dönüşüm oranları ve bu süreçlerde ortaya çıkan atık miktarları nasıl izlenmektedir?
3. Türkiye'de ithal edilen atıkların depolama ve işleme süreçlerinde denetimler yeterince etkili mi? Kaçak depolama veya düzensiz bertaraf edilen atıklarla ilgili tespit edilen ihlallerin sayısı nedir?
4. Türkiye'nin atık ithalatını sınırlandırmak veya tamamen durdurmak için Avrupa Birliği'yle yaptığı anlaşma veya görüşmeler var mıdır? Eğer yoksa bu yönde bir politika değişikliği planlanmakta mıdır?
5. Atık ithalatının çevresel etkilerinin azaltılması için hangi adımlar atılmaktadır? Türkiye'ye gönderilen atıkların düzenli olarak kontrol edildiği ve uluslararası denetimlere tabi tutulduğu söylenebilir mi?
6. Türkiye'nin kendi plastik atıklarını yönetim ve geri dönüşümde yaşadığı zorluklar göz önünde bulundurulduğunda, ek ithalatın ülkenin çevresel sürdürülebilirliği üzerindeki etkisi nasıl değerlendirilmektedir?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00104115275 /0104232733
Konu : Soru Önergesi (7/19986)

23.12.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06.12.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1542881 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER tarafından verilen 7/19986 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜNER'e Ait 7/19986 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımızı aşağıda yer verilmiştir:

1-6) Gelişmiş ülkeler başta olmak üzere, üretimde geri dönüştürülmüş hammadde kullanımının sürdürülebilir büyümenin önemli unsurlarından biri haline geldiği, döngüsel ekonomi prensipleri kapsamında çeşitli ürün gruplarında zorunlu asgari geri dönüştürülmüş malzeme kullanım oranlarına ilişkin mevzuat çalışmalarının ve global markaların geri dönüştürülmüş malzeme kullanım taahhütlerinin bulunduğu malumlarıdır. Bu çerçevede otomotiv, beyaz eşya, tekstil sektörleri başta olmak üzere, ülkemiz sanayisinin geri dönüştürülmüş hammaddeye erişiminin sağlanması önem arz etmektedir. Söz konusu ihtiyacın karşılanmasını teminen ülkemizde ortaya çıkan atıkların değerlendirilmesi önceliklendirilmekte ve atık toplama kapasitesinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Öte yandan, sektörlerin üretim istikrarının sekteye uğramaması için atık ithalatının gerekli seviyede devamlılığının sağlanması önem arz etmekte olduğundan temiz, ayrıştırılmış ve geri dönüşüm verimi yüksek atıkların ithalatı uygunluk denetimine tabi olarak yapılabilir.

Ülkemize atık ithalatı, *Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2024/3)* ile düzenlenmektedir. Söz konusu Tebliğ kapsamında, ülkemize tehlikeli atıkların ithalatı ile bertaraf amacıyla atık ithalatı yasaktır. Ancak ülkemiz ekonomisi için kritik önemi haiz olan, geri kazanım ve üretimde kullanılacak temiz, ayrıştırılmış, kontamine olmamış tehlikesiz atıkların ithalatı mümkün kılınmıştır. Tebliğ'in Ek-1 listesinde belirtilen atık türleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının *Atık İthalatı Uygulama Genelgesi (2024/1)* ile belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde uygunluk denetimine tabi olarak, geri dönüşüm tesislerine sahip sanayicilerce ithal edilebilmektedirler. Bununla birlikte, ithali yasak olan atıklar Tebliğ'in Ek-2/A ve Ek-2/B sayılı listelerinde yer almaktadır.

Tebliğ ve Genelge ile hem ithal edilebilecek atıklar hem de atık ithal edebilecek tesislere ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Bu kapsamda, atıklar Geçici Faaliyet Belgesi/Çevre İzin Lisans Belgesi ile Atık İthalatçı Kayıt Belgesine (AİKB) sahip tesisler tarafından ithal edilebilmektedir. AİKB düzenlenmesi için gerekli belgeler arasında atığı ithal edilen tesislerin elde ettiği plastik granül için Türk Standartları Enstitüsünden alınacak analiz belgesinin sunulması ve belirli plastik atık türlerini işleyecek tesisler için ısıtma şartı bulunmaktadır. Ayrıca, tesisler gerek söz konusu belgelerin düzenlenmesi aşamasında gerekse faaliyetlerinin yürütülmesi sırasında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından denetimlere tabi tutulmaktadır. Bunun yanı sıra, atık ithalatına ilişkin her sevkıyat fiziki kontrol ve belge incelemesi ile anılan Bakanlıkça denetime tabi tutulmakta, uygunsuз bulunan atıkların ithalatına izin verilmemektedir.

Geçtiğimiz yıllarda ülkemizde yürütülen atık işleme ve geri dönüşüm faaliyetlerinin çevreye ve insan sağlığına uygun koşullarda gerçekleşmesi amacıyla söz konusu faaliyetler kapsamında zorunlu tutulan izin ve belgelere ilişkin kriterler tekrar düzenlenmiş olup atık ithalatçısı kayıt belgelerinin hazırlanmasında belirtilen kriterlerin yerine getirilmesi aranmıştır. Bu çerçevede, etilen polimerlerden olan plastik atıkların ithalatını yapacak tesislerin Genelgede belirtilen teknik şartları yeniden düzenlenmiştir. Bunun yanı sıra, belirli plastik atık türlerini işleyecek tesisler için ısıtma şartı getirilmiştir. Ayrıca, plastik atık ithalatının çevreye olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla karışık plastik atık ithalatı yasaklanmış, atık ithalatının ülkede yürütülen atık toplama faaliyetlerini sekteye uğratmaması amacıyla tesis kapasitesi baz

alınarak belirli miktarda atık ithalatına izin verilmesi amacıyla kota uygulamasına geçilmiştir. Bununla birlikte, atıkların gümrükten tesise kadar fiziki takibi de yapılabilmektedir.

Diğer taraftan, yürürlükte olan atık ithalatına ilişkin mevzuatımız kapsamında ülke veya bölge ayrımı gözetilmemekte olup, atık ithalatı genel olarak yalnızca tehlikesiz, temiz, ayrıştırılmış ve geri dönüştürülebilir atıkların ithalatı ile sınırlandırılacak şekilde düzenlenmektedir. Ülkemizin bu konudaki temel politikası atığa ihtiyacı olan sanayicilerimizin ihtiyaçlarını öncelikli olarak yurt içi kaynaklardan karşılaması şeklindedir. Bu kapsamda atık ithalatının iç piyasada oluşan atıkların toplanmasını olumsuz etkilememesi amacıyla tesis kapasitesinin en fazla yarısına karşılık gelecek miktarda atık ithalatına izin verilmektedir.

Atık ithalatı yukarıda zikredilen Tebliğ ve Genelge hükümleri çerçevesinde kontrolle tabi olarak yürütülmekte olup, plastik atık ithalatının çevreye olabilecek zararlı etkilerinin önlenmesi amacıyla söz konusu atıkların ithalatı ek prosedürlere tabi tutulmaktadır. Bu kapsamda, Genelgede belirtilen şartların yerine getirilmesini teminen atık ithalatçılarından tesis kapasiteleri dikkate alınarak ton başına hesaplanacak miktarda banka teminatı alınmaktadır. Ayrıca, söz konusu atıkların lisanslı geri kazanım tesislerine tesliminin sağlanmasını teminen anılan atıkların Mobil Atık Taşıma Takip Sistemi'ne (MoTAT) sahip araçlarla taşınması zorunluluğu bulunmaktadır.

Öte yandan, AB tarafından 20 Mayıs 2024 tarihinde yürürlüğe konan Atık Sevkiyatı Tüzüğü kapsamında OECD üyesi olmayan ülkelere AB'den atık ithalatı kısıtlanırken, OECD üyesi ülkelere atık ithalatı ise atık işleme tesislerinin çevreye uygun koşullarda faaliyet gösterdiğine dair denetime tabi olması gibi şartlara bağlanmıştır. Bu çerçevede, ülkemiz atık ithalatı iki boyutuyla ele alınmaktadır:

1-Tehlikeli/yasaklı ve zararlı atıkların (çöp) ülkemize gelmesinin engellenmesi: Yasadışı atık sevkiyatının ve geri dönüştürülemeyecek nitelikteki atıkların AB'den ithalatının ve olası ticaret sapmalarının önlenmesi konusunda Avrupa Komisyonu ve AB üye ülkelerinin daha etkin bir sorumluluk alması konusunda girişimlerimiz devam etmekte olup, bu yöndeki taleplerimiz son olarak, 30 Mayıs 2024 tarihinde düzenlenen Gümrük İşbirliği Komitesi ile 4-5 Aralık 2024 tarihlerinde düzenlenen Gümrük Birliği Ortak Komitesi toplantısında da gündeme getirilmiştir.

2-Döngüsel ekonomi kapsamında, ihracatçılarımızın atıktan elde edilen geri dönüştürülmüş içeriğe (ikincil hammaddeye) erişiminin güvence altına alınması, hammadde güvenliğinin sağlanması: AB'nin döngüsel ekonomi mevzuatları kapsamında yürürlüğe koyacağı ürün bazlı eko tasarım kuralları çerçevesinde batarya, otomotiv, ambalaj malzemelerinin yanı sıra tekstil, lastik, mobilya, demir-çelik, alüminyum gibi pek çok ürün grubunda belli oranda asgari geri dönüştürülmüş içerik zorunluluğu getirilmektedir. Bu itibarla, ihracatçılarımızın AB pazarına giriş geri dönüştürülmüş içeriğe erişiminin sağlanması önem arz etmektedir. Bu çerçevede, AB'den halihazırda ülkemize gelen ve hammadde olarak kullanılan başta demir hurdası olmak üzere, ikincil hammaddeye erişim güvenliğimizin sağlanması konusunda da girişimlerimiz sürdürülmektedir.

Malumları olduğu üzere, atıkların işlenmesi sonucunda geriye kalan atıklar "*bakiye atık*" olarak nitelendirilmekte olup, AİKB düzenlenmesi için bir önceki yıl ilgili tesise kabul edilen atıklara ilişkin gerçekleşme raporunda iç piyasadan alınan ve ithal edilen atıklar için ayrı tablolar halinde olmak üzere miktar, üretim verimi, bakiye atık miktarı bilgileri ile söz konusu bakiye atığın niteliği, miktarı, geri kazanıma veya bertaraf gönderilecek atık miktarı, uygulanacak geri kazanım/bertaraf yöntemi ve bertaraf amaçlı gönderildiği tesis bilgilerinin ibraz edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, Genelge ekinde yer alan bakiye atık yönetim planında bakiye atıkların bertaraf ya da geri kazanım bilgilerinin detaylı olarak ibrazı gerekmektedir.

Genelge uyarınca, atık ve bakiye atıkların geri kazanım veya bertaraf süreçleri, tesisin çevre izin ve lisans kriterlerine uygun çalışıp çalışmadığı, ithal edilen atıkların geri kazanımını yapacak teknik şartları sağlayıp sağlamadığının takibi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerince yapılmaktadır.

Diğer taraftan, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu kapsamında istatistiksel bilgilerin saklanması, kullanıcıya sunulması, söz konusu alanlara ilişkin sistemlerin geliştirilmesi ve bu amaçla ulusal ve uluslararası bir bilgi ağı ve bilgi akış sisteminin oluşturulmasını koordine etme görevi Türkiye İstatistik Kurumunun uhdesinde bulunmaktadır. Bu veriler TÜİK tarafından aylık ve yıllık bazda düzenli olarak ve şeffaf bir şekilde tüm kamuoyunun bilgisine açılır.

4.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi'nde kullanılacak cihazlara ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/20086)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C.Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır tarafından Anayasanın 98'inci, Meclis İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla arz ederim. 01.12.2024

Deniz Yavuzylmaz
Zonguldak Milletvekili

Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS) Uygulama Genel Tebliğinde değişiklik yapılmasına ilişkin tebliğinin kapsamı genişletilen 21 Eylül 2024 tarihli 32669 sayılı UTTS Tebliğine göre, 1 Temmuz 2025 tarihinden itibaren trafiğe kayıt olacak araçlara da TTB taktırma zorunluluğu getirilmiştir.

06.06.2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlara kayıt ve tescil işlemini takip eden bir ay içerisinde, bu kapsamdaki taşıtlarda Taşıt Tanıma Sistemi kullanan bireysel taşıtlara da 30.6.2025 tarihine kadar TTB takılma zorunluluğu getirilmiştir.

Akaryakıt Dağıtım Şirketleri tarafından sağlanan Taşıt Tanıma Sistemi kullanılan, kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtlara TTB taktırma zorunluluğu ile akaryakıt istasyonlarındaki en az bir pompa ünitesinin tabanca aparatları üzerine 31 Aralık 2024'e kadar TTB taktırılması zorunluluğu devam etmektedir.

Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi ile kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtların kullanılması sırasında akaryakıt istasyonlarında yapılan satışlarda, taşıt plaka bilgisinin elle girişine olanak vermeksizin, yeni nesil akaryakıt pompa ödeme kaydedici cihazlarına (YN Pompa ÖKC) otomatik olarak gönderilmesinin sağlanması böylelikle de akaryakıt piyasasında rekabet eşitliğinin sağlanması ve kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmesinin amaçlandığı açıklanmıştır.

Bu bağlamda;

1. Son tebliğ ile kapsamı genişletilen Ulusal Taşıt Tanıma sisteminden etkilenecek mevcut toplam araç sayısı kaçtır? 2025 yılında kaç aracın daha sisteme dâhil edilmesi planlanmaktadır? Bu araçların sınıflarına göre dağılımları nasıldır?

2. Ulusal Taşıt Tanıma Sisteminden etkilenecek toplam akaryakıt istasyonu sayısı kaçtır? 2025 yılında kaç akaryakıt istasyonunun daha sisteme dâhil olacağı hesaplanmaktadır?
3. Ülkemiz genelinde eski tip taşıt sistemi bulunan toplam araç sayısı ve yine eski tip sisteme uyumlu akaryakıt istasyonu pompa sayısı kaçtır?
4. Ulusal Taşıt Sisteminde kullanılacak cihazlar nelerdir? Bu cihazlar hangi firmalarca ithal edilecektir? Bu cihazların montaj ve/veya bakımları hangi firmalarca yapılacaktır?
5. Ulusal Taşıt Sisteminde kullanılacak cihazların ithalatı, montajı ve bakımını yapmakta yetkili kılınan firmalar hangi esas ve usullere göre belirlenmiştir?
6. Yeni tebliğler ile kapsamı genişletilen Ulusal Taşıt Tanıma sisteminin kamuya toplam maliyeti ne kadar hesaplanmaktadır? Sistemin mevcutta ve yıllara sari olarak gerçekleştirilecek maliyetleri için, fayda-maliyet analizleri yapılmış mıdır?
7. Yeni tebliğler ile kapsamı genişletilen Ulusal Taşıt Tanıma sisteminin kamuya olan maliyeti düşünüldüğünde, sistemin değiştirilmesi yerine mevcut taşıt tanıma sistemlerinin geliştirilmesi, dönüştürülmesi neden tercih edilmemiştir?
8. Ulusal Taşıt Sisteminde kullanılacak cihazların ediniminde Ulaşım ve Akıllı Sistem Teknolojileri konularında çalışmaları ve ürünleri bulunan Aselsan gibi yerli ve milli kurumlar tercih edilmiş, bu kurumlar öncelenmiş midir?
9. Yeni tebliğler ile kapsamı genişletilen Ulusal Taşıt Tanıma sisteminin kamuya olan maliyeti düşünüldüğünde, sistemin değiştirilmesi yerine ilgili Bakanlıkların görev ve sorumluluğunda bulunan, kontrol, denetim ve ceza mekanizmaları güçlendirilerek kayıt dışı ekonomiyle daha etkin şekilde mücadele edilmesi neden tercih edilmemiştir?
01.12.2024

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-6433518
Konu :Soru Önergeleri

24/12/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 10.12.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1545072 sayılı yazınız.

Bakanlığuma intikal eden, Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ tarafından tevcih edilen 7/20086 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

7/20086 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS) Uygulama Genel Tebliğinde değişiklik yapılmasına ilişkin tebliğinin kapsamı genişletilen 21 Eylül 2024 tarihli 32669 sayılı UTTS Tebliğine göre, 1 Temmuz 2025 tarihinden itibaren trafiğe kayıt olacak araçlara da TTB taktırma zorunluluğu getirilmiştir.

06.06.2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlara kayıt ve tescil işlemini takip eden bir ay içerisinde, bu kapsamdaki taşıtlarda Taşıt Tanıma Sistemi kullanan bireysel taşıtlara da 30.6.2025 tarihine kadar TTB takılma zorunluluğu getirilmiştir.

Akaryakıt Dağıtım Şirketleri tarafından sağlanan Taşıt Tanıma Sistemi kullanılan, kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtlara TTB taktırma zorunluluğu ile akaryakıt istasyonlarındaki en az bir pompa ünitesinin tabanca aparatları üzerine 31 Aralık 2024'e kadar TTO taktırılması zorunluluğu devam etmektedir.

Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi ile kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtların kullanılması sırasında akaryakıt istasyonlarında yapılan satışlarda, taşıt plaka bilgisinin elle girişine olanak vermeksizin, yeni nesil akaryakıt pompa ödeme kaydedici cihazlarına (YN Pompa ÖKC) otomatik olarak gönderilmesinin sağlanması böylelikle de akaryakıt piyasasında rekabet eşitliğinin sağlanması ve kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmesinin amaçlandığı açıklanmıştır.

Bu bağlamda;

Soru 1- Son tebliğ ile kapsamı genişletilen Ulusal Taşıt Tanıma sisteminden etkilenecek mevcut toplam araç sayısı kaçtır? 2025 yılında kaç aracın daha sisteme dâhil edilmesi planlanmaktadır? Bu araçların sınıflarına göre dağılımları nasıldır?

Soru 2- Ulusal Taşıt Tanıma Sisteminden etkilenecek toplam akaryakıt istasyonu sayısı kaçtır? 2025 yılında kaç akaryakıt istasyonunun daha sisteme dâhil olacağı hesaplanmaktadır?

Soru 3- Ülkemiz genelinde eski tip taşıt sistemi bulunan toplam araç sayısı ve yine eski tip sisteme uyumlu akaryakıt istasyonu pompa sayısı kaçtır?

Soru 4- Ulusal Taşıt Sisteminde kullanılacak cihazlar nelerdir? Bu cihazlar hangi firmalarca ithal edilecektir? Bu cihazların montaj ve/veya bakımları hangi firmalarca yapılacaktır?

Soru 5- Ulusal Taşıt Sisteminde kullanılacak cihazların ithalatı, montajı ve bakımını yapmakta yetkili kılman firmalar hangi esas ve usullere göre belirlenmiştir?

Soru 6- Yeni tebliğler ile kapsamı genişletilen Ulusal Taşıt Tanıma sisteminin kamuya toplam maliyeti ne kadar hesaplanmaktadır? Sistemin mevcutta ve yıllara sari olarak gerçekleşecek maliyetleri için, fayda-maliyet analizleri yapılmış mıdır?

Soru 7- Yeni tebliğler ile kapsamı genişletilen Ulusal Taşıt Tanıma sisteminin kamuya olan maliyeti düşünüldüğünde, sistemin değiştirilmesi yerine mevcut taşıt tanıma sistemlerinin geliştirilmesi, dönüştürülmesi neden tercih edilmemiştir?

Soru 8- Ulusal Taşıt Sisteminde kullanılacak cihazların ediniminde Ulaşım ve Akıllı Sistem Teknolojileri konularında çalışmalar ve ürünleri bulunan Aselsan gibi yerli ve milli kurumlar tercih edilmiş, bu kurumlar öncelenmiş midir?

Soru 9- Yeni tebliğler ile kapsamı genişletilen Ulusal Taşıt Tanıma sisteminin kamuya olan maliyeti düşünüldüğünde, sistemin değiştirilmesi yerine ilgili Bakanlıkların görev ve sorumluluğunda bulunan, kontrol, denetim ve ceza mekanizmaları güçlendirilerek kayıt dışı ekonomiyle daha etkin şekilde mücadele edilmesi neden tercih edilmemiştir?

CEVAPLAR:

Cevap 1-2-3-4-5-6-7-8-9- Sorular Bakanlığımız görev alanına girmemektedir.

5.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, tarım ve hayvancılık alanlarında gerçekleştirilen ihracat ve ithalata ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/20459)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Ticaret ~~Bakanı~~ Ömer BOLAT tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aliye TIMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Bir tarım ve hayvancılık ülkesi olan Türkiye'de hükümetin izlediği yanlış politikalar nedeniyle 2010 yılından bu yana kesintisiz olarak canlı hayvan, kırmızı et ithalatını sürdürdüğü uzmanlarca ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye 2010, 2015, 2020, 2022, 2023, 2024 yıllarında tarım ve hayvancılık alanında gerçekleştirdiği ihracat ve ithalatın toplam tutarı nedir? İhracat ve ithalat için ayrı ayrı olmak hangi ülkelerden gerçekleştirilmiştir, elde edilen ve ödenen döviz miktarı nedir?
- 2- Türkiye 2010, 2015, 2020, 2022, 2023, 2024 yıllarında hangi ülkeden ne kadar canlı hayvan ithal etmiştir? Küçükbaş, büyükbaş ve kanatlı hayvan olarak dağılımı nedir? Sayılan yıllarda yapılan ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?
- 3- Türkiye 2010, 2015, 2020, 2022, 2023, 2024 yıllarında hangi ülkeden ne kadar et ithal etmiştir? Sayılan yıllarda yapılan ithalat için hangi ülkeye ne kadar döviz ödenmiştir?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

23.12.2024

Sayı : E-69602026-610-00104145757 104 283 358
Konu : Soru Önergesi (7/20459)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18.12.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1550133 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Ankara Milletvekili Sayın Aliye TİMİSİ ERSEVER tarafından verilen 7/20459 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur. Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

Ankara Milletvekili Sayın Aliye TİMİSİ ERSEVER'e Ait 7/20459 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-3) 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu kapsamında istatistiksel bilgilerin saklanması, kullanıcıya sunulması, söz konusu alanlara ilişkin sistemlerin geliştirilmesi ve bu amaçla ulusal ve uluslararası bir bilgi ağı ve bilgi akış sisteminin oluşturulmasını koordine etme görevi Türkiye İstatistik Kurumunun uhdesinde bulunmaktadır. Bu veriler TÜİK tarafından aylık ve yıllık bazda düzenli olarak ve şeffaf bir şekilde tüm kamuoyunun bilgisine açıktır.

